הארץ

60 אג' שנה נ"ה יום ד' כ"ז באדר א' תשל"ג 28 בפבר' 1973 V. 55/16,403/FEBRUARY 28 1973

הפופולארית ביותר בישראל: SUBARU
איכות ואמינות גבוהות. מחיר נמוך. אחזקה זולה. עיצוב מרהיב.

ג. מאיר מתחילה היום את החלק הרשמי של ביקורה בארה"ב

עסקה אתמול בהתייעצויות עם צוות השגרירות ועם מנהיגי הקהילה * הפגישה עם ניכסון – מחר

מאת א'ארים פאניואכי, סופר "הארץ" בוואשינגטון

וואשינגטון, 27 (מיוחד ל"הארץ"). ראש הממשלה, גב' גולדה מאיר, עסקה היום (אתמול) בצוות השגרירות הישראלית בארה"ב ואכלה ארוחת ערב בשגרירות עם מנהיגי הקהילה היהודית ועם ידידים של ישראל. דובר השגרירות אמר, כי לא נקבעו כל פגישות לגב' מאיר עם פקידים אמריקאים.

החלק הרשמי של ביקור ראש הממשלה יחל מחר (היום).

בוועדת החוץ

הגב' מאיר תיפגש ב־11 עם חברי ועדת החוץ של בית הנבחרים, ואחר כן תסע למשרד החוץ האמריקאי לסעודת צהרים עם ממלא מקום מיניסטר החוץ קנת רש (מר רוג'רס נמצא בפאריס). ב־4 תיפגש הגב' מאיר עם מיניסטר ההגנה האמריקאי אליוט ריצ'ארדסון.

סוכנות "רויטר" מוסרת כי יתכן שתבקש אספקה צבאית נוספת, כולל מטוסי "פאנטום".

עיקר הביקור יהיה ביום חמישי כאשר תיפגש ראש הממשלה עם הנשיא ניכסון בשעה 11 ואחרי כן תבוא במועדון העתונות האמריקאי.

בערב תהיה ארוחת הכבוד בארוחת ערב בבית הלבן.

מקורות קרובים לבית הלבן אומרים כי הנשיא ניכסון לא הושפע מהפלת המטוס הלובי ויעשה הכל כדי להבטיח כי שורת הרמוניה בין ארה"ב לישראל.

אך העתונים ממשיכים לדוש בנושא המטוס ומעלים שאלות אם האסון לא יעיב על שיחות הגב' מאיר בוואשינגטון.

"ישראל מקדמת בברכה תיווך אמריקאי"

בהגיעה לנמל־התעופה של דאלס, אמרה הגב' מאיר לעתונאים כי ישראל מקדמת בברכה תיווך אמריקאי בסכסוך המזה"ת ומוכנה "לצעד ראשוני קדימה".

הגב' מאיר שיבחה כ"מושלם" את התפקיד שממלאת ארה"ב בהגדירה אותו כנכונות לעזור לצדדים להגיע לשיחות ובהמנעות מקבלת החלטות בשביל הצדדים. בנמל־התעופה נבקטו אמצעי בטחון חמורים.

הגב' מאיר עומדת להיפגש עם הנשיא ניכסון ביום חמישי ולהשתתף בארוחת ערב בבית הלבן באותו יום. ביום רביעי עומדת הגב' מאיר להיפגש עם ממלא מקום מיניסטר החוץ קנת רש ועם מיניסטר ההגנה אליוט ריצ'ארדסון.

בתשובה לשאלות חוזרות על הפלת המטוס הלובי בסיני הביעה הגב' מאיר את צערה הרב של ישראל על הטרגדיה אך הביעה בטחון כי בפגישותיה עם הנשיא ניכסון ועם "ידידים" במשרד החוץ לא יעורבבו עניין ההסדר במזה"ת עם עניין המטוס.

הטרגדיה מבליטה צורך בהסדר

הגב' מאיר העירה כי הטרגדיה של המטוס מבליטה מה חסר במשך עשרות שנים במזה"ת — פגישת עמי האזור כדי להבטיח חיים זה ליד זה.

הגב' מאיר אמרה כי לא יקרו מקרים דומים. היא הבהירה כי לא נתכוננה לדחות את נסיעתה בגלל הפלת המטוס.

פקידים אמריקאים הביעו [illegible] להתקדמות בקרוב. הפקידים מקווים כי אחרי ביקוריהם של [illegible] וגולדה מאיר, ארה"ב תהיה במצב שיאפשר לעזור לשני הצדדים להגיע למגע [illegible].

נראה כי איסמעיל לא הביא אתו רעיונות חדשים. פגישתו עם ניכסון בשבוע שעבר סיפקה מה שרצה סאדאת להשיג בששת החודשים הקודמים: הזדמנות להסביר את עמדתה של מצרים בדרג הגבוה ביותר.

איסמעיל, דיפלומט קריר מן האסכולה הישנה היה מתאים לתפקיד הזה. התנהגותו הקרירה עשתה רושם רב על האמריקאים.

פקידים אמריקאים מרוצים מבקוריהם ביותר. ארצות המזה"ת הם מרגישים שמדיניות ארה"ב הצדיקה את עצמה.

הממשלה תנהל משא ומתן עם הכנסיה האנגליקנית על 8 דונם בעטרות

הבריטים נקטו צעדים ראוותניים להפגנת התנגדותם לריבונות ישראלית בשטחים

מאת אורן ליפשיץ, סופר "הארץ"

ממשלת ישראל תכנס למשא־ומתן עם הכנסיה האנגליקנית בירושלים על בעלותה של שמונה דונם באזור התעשיה בעטרות.

שרים רשמיים הסבירו אתמול, כי ההוראה להפסיק עבודות בניה בשטח התעשיה בעטרות [illegible] בניה.

דיון על ריבונות

בעת הפקעת הקרקעות לפני כשלוש שנים לא נודע כי הכנסיה האנגליקנית היא בעלת הקרקע, בשל אי רישום הבעלות בספרי אחוזה הירדניים.

כפי שנמסר אתמול ב"הארץ" הורה שר המשפטים להפסיק הקמת מבני תעשיה בשטח עליו טוענת הכנסיה לבעלות. חוגים מדיניים אמרו אתמול כי הסכמתה של ממשלת ישראל להיכנס למשא ומתן עם האנגלים היא למעשה הסכמה לדון עם ממשלת בריטניה על ריבונות ישראל בשטח שסופח למדינת ישראל.

צעדים ראוותניים

החוגים אמרו כי באחרונה נקטה ממשלת בריטניה מספר צעדים ראוותניים להפגנת העובדה שבריטניה אינה מכירה בריבונות ישראל על השטחים שנכבשו לישראל בעקבות מלחמת ששת הימים.

1.30 אחר חצות

אלון מאמין שג. מאיר תהיה ראש ממשלה עוד קדנציה

מאת גדעון אלון, סופר "הארץ"

"אני מאמין שגולדה תמשיך לשרת, למרות דבריה כי אינה רוצה בכך. במידה ותפרוש ודאי ימליץ [illegible] משה ד."

אמר אמש סגן ראש הממשלה, מר יגאל אלון, בערב שאלות ותשובות מטעם החוג לשילוב של שלוחת העבודה בבירה.

"זה לא סוד שיש חילוקי דעות ביני לבין משה דיין, אך ישנם גם נקודות רבות שהן משותפות לשנינו. שונים מעדיפים להבליט את חילוקי הדיעות. אנו צריכים לדבר יותר על הצעות ולא על הדיעות ולא על האנשים העומדים מאחוריהן. לדעתי, שום בעל הדרה לא צריך לפסול את בעל הדרה השני" — אמר מר אלון בהשיבו לשאלה אם יציע למשה דיין לכהן כשר הבטחון אם הוא ייבחר כראש הממשלה.

המוסדות הכלכליים של המערך תומכים בריפורמות המיסוי

מאת סופר "הארץ"

המוסדות הכלכליים של המערך החליטו אמש לתמוך בעמדתו של שר האוצר, בדבר הנהגת הריפורמה במיסוי במלואה בתחילת שנת הכספים הבאה.

מזכירות הועדה הכלכלית של המפלגה, הועדה המרכזית של ההסתדרות וסיעת המערך בכנסת, דנו את הצעותיהם של [illegible] להנהיג [illegible] שנה מזו שמציע האוצר. שר האוצר הודיע בישיבה, כי בשנה הבאה יגבה האוצר 570 מיליון לירה לאוצרו ההכנסות.

מליון אסירים במחנות כפיה סובייטים

בריסל, 27 (עי"ר). הועדה הבינלאומית להגנת זכויות האדם בברית־המועצות פירסמה אתמול דין וחשבון, האומר, שלפחות מיליון אסירים, ביניהם 10,000 אסירים פוליטיים, כלואים במחנות עבודה ברחבי ברה"מ.

מזג האויר

התחזית: מזג האויר להיום: בהיר. טמפרטורות המקסימום והמינימום: ירושלים 11 עד 18, תל־אביב 9 עד 24, חיפה 10 עד 23, אילת 8 עד 28, באר שבע 11 עד 26, רמת הגולן 4 עד 16.

הלחות היחסית תשאר גבוהה. [illegible]

ראש הממשלה, הגב' גולדה מאיר, בשיחות עם העתונאים ובחברת השגריר י. רבין בהגיעה לארה"ב

מאבק הסיעות השתקף בפתיחת הועידה של המפד"ל בירושלים

הדיונים המעשיים יתנהלו היום בתל־אביב

מאת רן כסלו, סופר "הארץ"

הועידה הרביעית של המפד"ל נפתחה אמש בישיבה חגיגית בבנייני האומה בירושלים בנוכחות של נשיא המדינה, יו"ר הכנסת, מ"מ ראש הממשלה, הרבנים הראשיים, מזכיר ההסתדרות ונציגי המפלגות. בישיבה השתתפו כ־4,000 איש בתוכם 132 צירים לועידה.

ישיבת הפתיחה התנהלה בצל מצב בתנועה, ערב הדיונים המעשיים שייפתחו היום בתל־אביב: ההסדר בין שלוש הסיעות הגדולות במפלגה — למפנה, סיעת רפאל והצעירים, שאליה לא הצטרפו עדיין סיעת השר ורהפטיג והקיבוץ הדתי.

חלוקת התפקידים במקום

[illegible]

לשר הדתות לא ניתן להשמיע את דבריו בפתיחת הועידה, אך בתוקף תפקידו קיבל המזכיר הכללי של המפד"ל, מר אליעזר גואלמן, השייך לסיעת הדוסים, רשות לפתוח את הועידה בברכות קצרות. מבוכה רבתי השתררה באולם כשהתברר שמר גואלמן ניצל את הזכות הזאת כדי לנאום נאום פרוגרמטי שנמשך כשעה.

חלק מהקהל ניסה להפסיק את דבריו מספר פעמים, אך מר גואלמן הצליח לסיים את נאומו.

גם הברכות שהושמעו בישיבה [illegible] הרב הראשי לישראל, הרב שלמה גורן, יצא בדברי הברכה שלו נגד נסיונות הפרדת הדת מהמדינה, והכריז על תביעות ארץ ישראל השלמה ונגד חלוקתה.

לעומת זאת דיבר מר יגאל אלון, שבירך את הועידה בשם הממשלה, בזכות פשרה טריטוריאלית להשגת השלום. "למפה יש משמעות לגבי העבר, אבל יש לה גם משמעות לגבי העתיד. וזהו לא שאלה דתית, אלא פוליטית" — אמר. "יתכן שיתברר שאנו קרובים לשלום יותר משאנו סבורים [illegible]".

מזכיר ההסתדרות, מר יצחק בן־אהרן, קרא למיזוג הפועל המזרחי עם ההסתדרות הכללית. [illegible]

ראש חוגי הצעירים, מר זבולון המר, [illegible] שיקפו גם הם מחלוקת בתנועה בעניין הקו המדיני של המפלגה.

לעומת דרישת הצעירים, שתובא כהצעת הועדה המדינית, להחלטה המחייבת את המפד"ל להתנות את השתתפותה בממשלה באי־החזרתם של יהודה ושומרון, הציע מר מורג בנאומו להסתפק בהחלטה הבלתי מחייבת של הועידה הקודמת, האומרת: ש"בכל משא ומתן עם הערבים יכוונו נציגי הממשלה על־ידי הזכויות ההיסטוריות של העם על הארץ ועל־ידי הצורך בגבולות בטוחים תוך שאיפה לשלום בר־קיימא".

מר המר יצא בנאומו בקריאה לפתוח בהתיישבות עירונית בכל שטחי יהודה ושומרון. הוא העלה את הזכות של ישראל לירושלים, [illegible]

ארה"ב: האנוי הפרה הסכם שחרור שבויים

תובעת לשחרר מיד לפחות 120 איש

וואשינגטון, 27 (אי. פי., יו. פי. איי ועי"ר). הבית הלבן האשים היום את שלטונות האנוי בהפרת הסעיפים הנוגעים לשחרור שבויים בהסכמי הפסקת האש וקרא לצפון וייטנאם לשחרר לאלתר לפחות 120 שבויי מלחמה אמריקאים.

ההודעה באה בעקבות הודעה צפון וייטנאמית הבוקר כי לא ישוחררו שבויי מלחמה נוספים כל עוד לא יתנו ארה"ב והדרום וייטנאם ערובות לקיום הפסקת האש בצורה נאותה.

(ראה מאמר ראשי בעמוד 13)

הקומוניסטים: שלב חמור

בהודעה הקומוניסטית נאמר כי המצב בקשר להפסקת האש הגיע לשלב חמור ביותר. האמריקאים קיוו כי היום ישחררו הקומוניסטים 100 שבויים.

דובר הבית הלבן רונלד זיגלר הודיע כי הנשיא הורה למיניסטר החוץ ויליאם רוג'רס להעביר [illegible] מצפון וייטנאם הבהרות להפסקת שחרור השבויים.

רוג'רס נתבקש לדון

הדובר הודיע כי מר רוג'רס הנמצא עתה בפאריס לרגל ועידת וייטנאם נתבקש על־ידי ניכסון לדון בדבר עם נציגי צפון וייטנאם שם ללא דיחוי. [illegible] אחרי ישיבה שקיים עם יועצו פרופ' קיסינג'ר. הבית הלבן הודיע שארה"ב לא תסכים [illegible] שחרור שבויי מלחמה בסעיפים אחרים של הסכם הפסקת האש.

לא השתתפו בישיבות

נציגי צפון וייטנאם לא השתתפו היום בשתי ישיבות של הועדה המשותפת לפיקוח על שחרור השבויים. צפון וייטנאם האשימה את הדרום ואת ארה"ב בהפרות חמורות של הסכם הפסקת האש בעיקר עקב חידוש ההפצצות האמריקאיות בקמבודיה ולאוס [illegible] מוקשים בחופי צפון וייטנאם.

בועידת השלום בפאריס הזהירו היום נציגי משלחת האנוי כי המשך הפרות הפסקת האש מסכן את השלום בווייטנאם.

סיום הועידה במחר

נודע כי ארה"ב וצפון וייטנאם הגיעו להסכם הקובע כי במקרה הצורך ניתן לכנס מחדש את הועידה הבינלאומית על פי בקשת [illegible] הסכמי פריס. הועידה הבינלאומית דוחה היום את דיוניה עד יום ה' בבוקר. כתבים מציינים כי עוד לפני סוף השבוע ישיג הסכם שכן בנאומי כל הנציגים השתקף הרצון להגיע להסדר שלום בר־קיימא.

סוריה וקובה תחתמו על הסכם מסחרי

האוואנה, 27 (עי"ר). — קובה וסוריה תחתמו על הסכם מסחרי חדש — נמסר כאן אתמול.

ההסכם נחתם על־ידי שר המסחר הסורי מוחמד אל עימאדי ועל־ידי שר המסחר הקובני, מרסלו פרננדז פונט. לא נמסר על פרטי ההסכם, אך נודע כי סוריה תקנה מאה אלף טונה סוכר קובני.

ליד בית־משרד האוצר הבריטי בלונדון נערכה אתמול הפגנה של עובדי מדינה נגד מדיניות השכר של הממשלה. [illegible]
(צילום רדיו של אי.פי.)

קבורת חללי המטוס בלוב הפכה להפגנה אנטי־מצרית

"המצרים אפילו לא ניסו להציל" "הם פחדנים" * "מצרים בגדה בנו"

פאריס, 27 (עי"ר). — צעירים לובים משולהבים תקפו את שגרירות מצרים בטריפולי ועלו [illegible] אחר אוהלים מצריים בבנגזי בעת קבורתם של 35 קרבנות המטוס שהופל בשמי סיני — כתב היום העתון הצרפתי השמרני "פיגארו".

(ידיעה נוספת בעניין המטוס ראה בעמ' 5)

העתון כותב, כי טקס הקבורה היה להפגנה אנטי־מצרית. סגן ראש ממשלת מצרים, ד"ר עבדל קאדר חאתם, שייצג את הנשיא סאדאת בהלויה, יצא לקהיר מיד בתום טקס הקבורה.

להקהי המיג המוכנים

הסופר של פיגארו, שנכח בהלויה מציין, כי הלובים טוענים שהמצרים לא ניסו כלל להציל את המטוס הלובי. המצרים טוענים, כי יש להם מכשירי ראדר רבי עוצמה לאורך תעלת סואץ הם הזרים והמטוסים, כי להקהי המיג שלהם מוכנים להמריא כלאיתות שקרה משהו לאורך התעלה. היתכן שעל מסכי הראדר שלהם לא גילו את המטוס הלובי שסטה מדרכו? — שואלים הלובים ומוסיפים, כי המצרים נמנעו לשלוח את מטוסי המיג, כדי להגן על מטוס הנוסעים הלובי. בעת ההלויה נשמעו בצד קריאות אנטי־ישראליות קריאות לנקמה גם סיסמאות: "מצרים בגדה בנו, המצרים הם פחדנים".

קריאה להתגבר על רגשות

העתונות הלובית מיתנה היום את ביקורתה כלפי ממשלות ערביות אחרות, בעקבות אסון המטוס וקראה לאזרחי לוב להתגבר על רגשותיהם. סוכנות הידיעות הלובית כותבת, כי יש לחשוב בתבונה ולכלכל את הצעדים, מכיון שהאויב מקוה לנצל לתועלתו כל תגובה ערבית במלחמה הפסיכולוגית המנוהלת על־ידיו.

"יסודות זרים התאמצו לנצל את ההפגנה ההמונית, שבה הביעו האנשים את זעמם על הפלת המטוס, וניסו לערער את המוראל של העם. ההאשמות שהועלו נגד אחים ערביים תואמות את המטרות של הציונות. אם נישא את דגל השנאה כלפי אומה ערבית כלשהי, נתמוך בכך בציונות ונניף את דגל הכניעה", כותבת הסוכנות.

תושב נתיבות נדקר בסכין על־ידי ערבי בביקור בעזה * הועבר במצב קשה לבית־חולים

מאת עמוס הדר, סופר "הארץ"

תושב נתיבות, יצחק פרץ, נדקר אתמול מספר דקירות בסכין בכל חלקי גופו על־ידי ערבי תושב עזה. הנפגע נלקח במצב קשה לבית החולים באשקלון ואמש נמסר כי הוא יצא מכלל סכנה.

(ראה מאמר ראשי בעמ' 13)

לסופר "הארץ" נודע, כי הערבי הדוקר עבד כמכונאי אצל הנדקר שהוא בעל בית מלאכה בנתיבות. אתמול בבוקר נסע מר פרץ לעזה כדי להביא משם פועלים לעבודה. הפועל שעבד אצלו הופיע, הוציא סכין ודקר בפניו, בחזהו ובגבו מספר דקירות.

נודע, כי פועלים אחרים שהיו במקום הצילו אותו מידי הדוקר אך לא ברור אם הדוקר נעצר. כאמור, אתמול לא ניתן היה לברר מה הרקע לדקירה אם זה פוליטי או שזה סכסוך על רקע של עובד ומעביד.

כוחות הבטחון ברצועת עזה וצפון סיני עסקו אתמול בסריקות וחיפושים אחר רוצחיו של ראש העדה הקתולית בעזה, הכומר יוחנא אל גימרי. לא נתגלו כל עקבות של מבצעי הרצח.

צער ברבת עמון

רבת עמון, 27 (עי"ר). נציג הכנסיה הקתולית בעבר הירדן, נאצאם סמאן, הביע היום את צערו העמוק על רציחתו של הכומר אל גימרי בעזה.

הוא אמר, כי שיגר מברק לפטריארך הלטיני של ירושלים, באמצעות הצלב האדום הבינלאומי, וביקש מידע מדוייק על התקרית המצערת. כן ביקש כי גופתו של הנרצח תועבר לעבר הירדן, כדי שתקבר בכפר מולדתו.

התייעצויות בקהיר על אפשרות פניה למועצת הבטחון

קהיר, 27 (עי"ר ועי"ר). — לוב, מצרים ואו"ם מקיימות מגעים ביניהן בקשר עם השאלה אם יש להעלות את "הפשע הישראלי נגד המטוס הלובי" בדיוני מועצת הבטחון — על כך מוסר היום העתון "אל אהראם".

העתון, המסתמך על הצהרה של שר החוץ המצרי מוחמד חסן אל זאיית בפני ועדת החוץ של בית הנבחרים המצרי, מוסיף כי ההחלטה בענין זה תתקבל ביום ד' לכל המאוחר.

סודן מגנה

סודן גינתה אתמול ב"תוקפנות [illegible]" את הפלת המטוס הלובי מעל למדבר סיני.

בהודעה של השגרירות הסודנית בקאהיר נאמר כי סודן קוראת לדעת הקהל העולמית להשמיע את קולה נגד "תוקפנות טוטאליטית" זו.

שר החוץ המצרי יבקר בסין

שר החוץ המצרי, ד"ר מוחמד חסן אל־זאיית, ייצא [illegible] לביקור בסין [illegible] — נמסר כאן אתמול.

הותקפה שגרירות מצרים בבנגזי

מצרים נרדפו ברחוב על־ידי המון זועם

מאת אליהו כאויסי, סופר "הארץ" בצרפת

פאריס, 27 (מיוחד ל"הארץ"). בתום הלויית הרוגי המטוס הלובי שנערכה בבנגאזי התקיפו קבוצות צעירים לובים את משרדי השגרירות המצרית ואת משרדי חברת התעופה המצרית והחלו רודפים אחרי מצרים ברחובות — מוסר סופר "פיגארו" מבנגאזי.

הצעירים התפרעו ברחובות שברו חלונות, הרסו אוטובוס והרסו את הכניסה למלון בו התאכסן סופר פיגארו.

הכתב הצרפתי שמע מפי אנשים בלוב דברי גינוי למצרים שלא עשו דבר כדי להציל את המטוס הלובי שתעה בסיני והותקף ע"י מטוסים ישראליים.

הרעה במצב הטייס הלובי

מאת גדעון אלון, סופר "הארץ" בירושלים

הרעה־מה חלה אמש במצבו של טייס המשנה הלובי יונס עיד אל־מהדי שהועבר שלשום מביה"ח המרכזי לנגב לבית־החולים הדסה בירושלים. דובר הדסה מסר אמש בשעה מאוחרת כי למרות ההרעה, לא חל שינוי מהותי במצבו. אל מהדי לא יצא עדיין מכלל סכנה אך הוא נמצא בהכרה.

טייס המשנה הלובי שוכב ביחידה לטיפול נשימתי נמרץ. הנהלת הדסה העמידה אתמול חדר מיוחד בביה"ח לרשות רעייתו של אל־מהדי כדי שתוכל לשהות בסמוך לבעלה.

רכב צה"ל עלה על מוקש בצפון סיני

רכב של צה"ל עלה אמש על מוקש, שהוטמן בכביש דרומית לשייח זואיד, בצפון סיני. כתוצאה מכך נפצעו קל שני חיילים [illegible]

חודשו אמצעי הבטחון המוגברים במתקנים הישראליים בגרמניה

המבורג, 27 (ד.פ.א.־"עתים"). לאחר הפלת המטוס הלובי בשמי סיני נקטה המשטרה בכמה מדינות גרמניה המערבית אמצעי בטחון מוגברים במתקנים הישראליים והיהודיים.

עם זאת מציינים, כי מאז הטבח של הספורטאים האולימפיים הישראליים במינכן ממילא נוקטים השלטונות אמצעי זהירות בכל הקשור בישראלים.

לפני שגרירות ישראל בבון [illegible]

[illegible] — המחיר 60 אגורות

פרסום פלך צלום אחתור

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

סאדאת בנאום בפני עורכי העתונים בקהיר:

„מצרים לא תיכנע ולא תנהל מו"מ עם ישראל, אין מנוס מניהול מערכה למיגור הציונות"

מאת סופר „הארץ" לענינים ערביים

מצרים מסרבת להיכנע או לנהל שיחות עם ישראל. אין מנוס אלא לשאת את הנשק, לזהות את המציאות הקיימת ולקבל את מלוא האחריות לגבי הקורבנות שידרשו כתוצאה מהמערכה ההכרעת נגד ישראל".

זאת אמר אתמול נשיא מצרים, אנואר סאדאת, בנאום שנשא בפני האחראים על ההסברה, עורכי העתונים וראשי הרדיו והטלוויזיה המצרית.

„העם החליט לשאת נשק"

בתחילת דבריו הדגיש סאדאת כי הוא מתכוון את פגישותיו התקופתיות עם כותבי העט כל-אימת שמתקבלות החלטות חשובות או כשה-

תוקף את העתונאים „הסוטים וזורעי היאוש" ✱ מצרים תתמיד בפעילות הדיפלומאטית

לות „נקודות מפנה בעבודה". הוא אמר: היה עלינו לבחור בין נשיאת נשק לבין כניעה. „אינני האדם המתאים לקבלת כניעה", אמר סאדאת, והוסיף כי העם המצרי החליט לשאת נשק ולדחות את הכניעה או ניהול משא ומתן עם ישראל. „מיגרנו את הסכרים, הצלבנים ונמגר גם את הציונות במתקפה שלישית".

חשבון עם המהדהדים

סאדאת ערך הפעם את החשבון עם הסופרים והעתונאים המצריים אשר הוזהו בחודש שעבר כמפלגת השלטון וכינה אותם „קבוצה קטנה של הסוטים אשר סטו החלו ל-

הרעיל את האווירה ולתאר את ה' עתיד השחור של הדור הצעיר, מה גם שפגעו בשבה הטוב של מצרים בחו"ל וזרעו יאוש". סאדאת גילה כי מנהיגים ערבים באו אליו כדי לברר את הכתב לאתר שקראו את דברי „אותם סוטים".

סאדאת הדגיש, כי אינו מתכוון לסגת מהנחות היסודות „למדינת המוסדות", ומהמשך טיפוח הדיבוק־רטיה והופש ההבעה. הוא הציע לכל אזרח, המבקש להשמיע את דעתו, לפנות לועדת „ההקשבה" במועצת העם ולומר את דבריו ללא חשש.

הוא ציין כי מאז מהפכת מאי 1971 לא הופעלו שום חוקי חירום וכי במצרים אין עצורים או בתי מעצר.

בסוף דבריו הדגיש סאדאת כי ההכנות למערכה נגד ישראל נמשכות כסדרן ובהתאם להוכניות שנקבעו מראש, אולם בצד ההכנות הללו ממשיכה מצרים את פעילותה הבלתי פוסקת במישור הדיפלומאטי כדי לסדרת את המערכה.

ביקורים בבון, בפאריס, בהודו ובסין

סאדאת גילה כי יועצו לענייני בטחון לאומי חאפז איסמעיל יבקר בחודש הבא בגרמניה המערבית לפי הזמנת הקאנצלר וילי בראנדט. אחרי סיום הבחירות בצרפת יבקר איסמאעיל גם בפאריס. באותו פרק זמן ייצא שר החוץ זיאת להודו וסין. סאדאת ציין כי איסמעיל הביא למנהיגי ארה"ב איגרת „שהטבירה אותם על אחריותם בעוד שהמלך חוסיין לא עשה כך".

קיסינג'ר והאפז איסמעיל קיימו שיחה קצרה

ואשינגטון, 27 (עסט"א). הבית הלבן הודה היום כי פרופ' הנרי קיסינג'ר נפגש לשיחה קצרה עם האפז איסמעיל, שליחו האישי של נשיא מצרים, שעה שהשליח ביקר בבית הלבן ביום ה' לשיחה עם ה' נשיא ניקסון. עם זאת אמר סגן דובר הבית הלבן גראלד וורן כי ד"ר קיסינג'ר אין הפקיד „ראשון בהעלה" בצעדים שנוקטת ארה"ב בעניין המזרח התיכון.

התנגשויות דמים בסוריה בקשר לטיוטת החוקה

כוחות בטחון סוריים פתחו באש לעבר מפגינים בעיר חומס ✱ מתיחות בדמשק כתוצאה ממעצר הקאדי אל-שמא שקרא להחרים את משאל-העם

מאת סופר „הארץ" לענינים ערביים

התנגשויות דמים נמשכות בערים הסוריות חומס וחמה על רקע זעמם של ראשי הדת המוסלמים במדינה נגד מבטר ה' בעת".

שהוני ביירות מסרו כי בהתנגשויות בחומס בראשית השבוע נהרגו 23 אנשים ונפצעו 50 אחרים. שביתה כללית שהוכרזה בערים חומס וחמה נכשלה.

מתיחות גוברת בדמשק

השהונים הביירותיים מציינים, כי בדמשק גברה המתיחות בעקבות מעצרו של הקאדי כוהמד אל-שמא שקרא להטיל הרם על משאל העם לאישור הצעת החוקה הסורית. יצויין כי בהצעת החוקה החדשה הושמט הסעיף הקובע כי דת המדינה היא הדת המוסלמית.

נשיא המדינה האפז אסד הציע לכלול בחוקה סעיף אחד הקובע כי דת נשיא המדינה תהיה מוסלמית. סיגור זה עורר זעם תוך וגובר בצד ראשי הדת ומנהיגי המוסלמים הסונים העוינים לצמרת מפלגת ה' בעת' השלטת הכוללת בעיקר את בני המיעוט העלאווי כולל נשיא המדינה.

אש לעבר מפגינים

עתוני ביירות מציינים, שכוחות הבטחון הסוריים פתחו באש בעיר חומס לעבר מפגינים שתבעו את שיחרור העצורים ההעיר חמה בעקבות התקריות המקובות מדם שאיר' ע בשבוע שעבר.

רדיו דמשק נמנע לפי שעה מלדווח על המאורעות בחומס וחמה, אולם עתוני דמשק מרבים בימים האחרונים בפרסום קריאות ובברקי תמיכה בנשיא ותוקפים את „החורגים הריאקציונים".

RCA

שפופרות, טרנזיסטורים מיישרים טוריאק, מעגלים משולבים, ספרים, ריאוסטאטים, קבלים, נגדים מדוייקים, ולכות. לוחות למעגלים מודפסים. מבחר במסרים שונים, מבשירי בקרה.

סוכנים בלעדיים לישראל
חברת רדיו ישראלית
נחלת בנימין 18, טל. 56/9108 ת"א
פתוח מ-8 עד 16.00 רצוף

הגיעו רמקולים
פיוניר, פיליפלנר ועוד

ספטמבר השחור מתכנן חטיפת מטוס טוען מינהל התעופה בארה"ב

לוב אינה מוכנה לשלוח נציג לישראל

ואשינגטון, 27 (יופי"א). — ציר בית הנבחרים האמריקאי, בין מרפי אמר היום, כי מינהל התעופה ה' פדרלי הזעיק את כוחות הבטחון שלו נוכח השמועות, לפיהן מתעתד ארגון „ספטמבר השחור" לחטוף מטוס נוסעים, לפי כל הסימנים, בארה"ב.

כמטרת החטיפה היא להביא בצורת הנוספים שיוחזקו כבני ערובה להורם של אסירים מוייים ה' פלגאים הבירוליה, בסולה ובר אוסטריה.

התיאור של כרמפי כלולה בעדות, שהוכנה בשביל ועדת המישנה לענייני מסחר של בית הנבחרים, הדנה כעת בתחיקה למניעת חטיפת מטוס. מרפי הוא בעל הצעת חוק מחמירה בענין זה. הוא אמר, כי הוא לא את המידע שלו ממקורות ממשלתיים.

לדבריו נהפנו כבר כנה מוחלות שהכילו כלי נשק אשר עמדו להיאכרם בהם במבצע החטיפה המתוכנן. הוא לא מסר, היכן נמצאו ה' כוונות וגם לא מסר פרטים נוספים על הכוונת החטיפה.

לוב אינה מוכנה לשלוח נציגים לישראל

טריפולי, 27 (ע"ר). — נציגים לוביים דחו אמש מכל וכל הזמנה ישראלית לשלוח נציגים, שיעידו בחקיר הראויה בקשר עם הפלת מטוס הנוסעים הלובי. פקידים לרבי"ב אמרו, כי אין להפלות על ה' דעת שאזרחי לוב ייצאו לישראל.

סוכנות הידיעות הלובית פרסמה אתמול הודעה הבוהירה מפני נסי-

יונות, להביא לקרע בקרב הערבים על רקע אסון כמטוס הנוסעים. ב' הודעה נאמר „נתנתך לנקם", אך ההודעה מוסיפה „ישנם אנשים ה' כנוסים לסים היין בינינו לבין מדינה ערבית אחרת".

ההודעה מזהירה את תושבי לוב מהיענות למשאלותיה של ישראל, המבקשת לסבך את הערבים במריבות משניות, כדי שישראל תוכל באותה שעה להגשים את מזימות ההתפשטות שלה.

אזעקת שווא במטוס איטלקי בדרכו ללוד

רומא, 27 (יופי"א). — קריאת טלפון אלמונית לנמל התעופה לוד גרמה לשובו של מטוס איטלקי לרומא ולהפושים קדחתניים אחר פצצה שהונחה בו בכביכול.

פקידי נמל התעופה ברומא אמרו, כי מטוס חברת „אלאיטליה" בטיסה 738 ברומא לוד חזר לרומא כ-20 דקות לאחר שהמריא כמכה בעקבות קריאה טלפונית שנתקבלה בנמל התעופה בלוד, לפיה מונחת פצצה במטוס.

במטוס היו 130 אנשים. מובחים ערכו חיפוש במטוס ובכל המטען, אולם לא נמצא דבר.

מצרים תובעת חקירה בפגבה קהריבה

קהיר, 27 (ע"ר). — מצרים פנתה לאונקט"ד בבקשה לשגר ועדות חקירה למנזר סנטה קתרינה בסיני, כדי לחקור מה נגנב מבין דברי הערך שהיו במנזר והה נשאר בו — מסר אמש מקור רשמי בקהיר.

המקור הוסיף, כי שלטונות מצרים החליטו על הפניה לאחר שהגיע לידם מידע, שלפיו היו גניבות רבות בבנזר כאז כיבוש סיני ב-1967.

מחללי בית הקברות בגרמניה — נעצרו ושוחררו מחוסר עדויות

מאת צ'ארלס רייבי, כתב „הארץ" במערב-גרמניה

בון, 27 (מיוחד ל„הארץ"). משטרת ליכטנפל עצרה תלמיד תיכון בן 19 סטודנט בן 21 ופועל בן 24 בקשר להילול בית הקברות היהודי בבורגקונשטאדט.

כל העלושה הבוליכו שיש סיבות פוליטיות למעשה שנעשה. כן הבחרו שוט מאה על אסון המטוס בסיני. הם טענו כי היו שיכורים ולא ידעו מה עשו.

כעבור זמן שוחררו התלמיד וה' סטודנט בגלל חוסר עדויות נגדם.

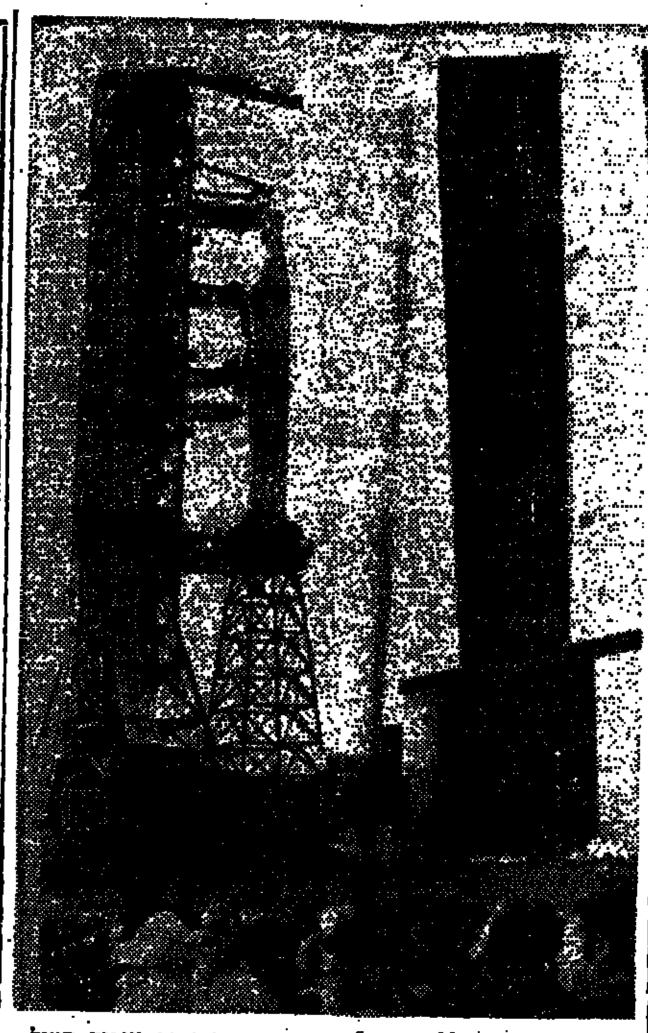

עובדי מרכז ההלל בבית קדי ובני משפחותיהם צופים בטיל הענקי כמורן ב"ב שישגר „הלל" את מעבדת החלל המאוישת הראשונה על פי המתוכנן בהודש מאי. ביום ב' הוצא הטיל ממקום הרכבתו (צילום רדיו של אי.פי.)

גינוי לישראל בועדת או"ם לזכויות האדם

נציג ארה"ב הסתייג ממשלוח המברק

ג'נבה, 27 (ע"ר, צ"ע, אי.פי. ויו.פי.). הועדה לזכויות האדם של או"ם החליטה היום לשגר מברק לישראל הבגנה את יירוט המטוס הלובי ובגדירה אותו כ„מעשה אכזרי הסר הצדקה".

נציג ארה"ב, אמר כי ממשלתו מצטערת צער עמוק על הטרגדיה אך מטילה ספק בתבונה בשיגור ה' מברק.

הצעה פאקיסטנית

גם נציגי איסליה תולנד הסתייגו מהגנדות התקרית כמכה. נציגי אוצרות הברית, אמריקה הלטינית ו' אירופה מתחו ביקורת על ישראל אך התנגדו לגינוי רשמי. נציג ישראל הגדיר את המברק כביטוי רגשי ו' חסר־איזון, ואמר כי הועדה לא הי' זה מוסמכת לפסוק כיוון שלא היו ברשותה כל העובדות.

את הצעת מבריק הגינוי הגלה נציג פאקיסטאן. במברק נכלל גינוי לישראל על כבה הפים מפסע וקורא לישראל לעמור בעתיד על הכללים הלאומיים. נציגי ...

בנוסח זה.

הדיון בארגון לתעופה אזרחית

בניו־יורק נפתח מושב ניהוד של הארגון הבינלאומי לתעופה אזרחית בדקה דומיה לזכר קורבנות המטוס הלובי. לפי דרישת מצרים הועבד על סדר יומו של הכינוס סעיף ביהוד בנין הפלת המטוס. הוצעה לכבוד את זכר הקרבנות בדקת־דומיה הר' עלהה על ידי נציג מדגאסקאר, שהצהיר כי המדובר בקרבנות תמים מפנע של מעשה אליכות חסר־אחריות.

לא מצאו צידוק

איגוד הטייסים הבינלאומי אר' פלפ"א קרא היום לחקירה אובייקטיבית של המקרה. האיגוד גינה את הפלת המטוס, אך הצעה להטיל הרם על טיסות לישראל ומהבה מזהה בהודעה שנמסרה על ידי האיגוד המר' ייצג ארגוני טייסים ב-64 ארצות, נאמר כי איפלפ"א אינו יכול למצוא צידוק לשימוש המופרז בכוח של הר' שלטונות הישראלים כלפי מטוס אזרחי, שטייסו התנהג בצורה מבולבלה ונפל על סמך כעות בניווט ולא איום צבאי. ההודעה פורסמה אחרי ישיבת חירום של ההנהלה, שנמשכה יומיים.

הבגיית הצרפתי לפאריס

לפאריס הגיעו היום גופותיהם של שלושה אנשי הצוות הצרפתי שנספו במטוס. קרובי משפחה וידידים כל הנוגעים המתינו בשקט בנבול התעופה אורלי שעה שהארונות הורדו מ' מטוס איר פראנס. כמלוות של ארגון הטייסים הצרפתי השתתף בהלוויות השלושה.

הנספח האוירי בשגרירות צרפת בישראל, קולונל דוויד ראסה, אמר בתל־אביב כי יתכן שמטוסי הקרב הישראלים פגעו במנועו של המטוס הבואינג ולא רק בכנפיו, לפי ה' בירסה הישראלית. כן אמר, כי ההרי בה השהורה הפסיקה לפעול 70 שניות לפני ההתרסקות. כאשר שנשפנה כי נראה באש התחתיים. ההיבה נבבאת בחלק האחורי של המטוס, באזור ה' מנועים.

הודעת בן־הורין בבון

שגריר ישראל בבון בר אלישיב בן־חורין פירסם היום מכתב גלוי לציבור המערב־גרמני ובו הגירסה הר' ...

מדען אמריקאי: דיאטה עשויה למנוע הסתיידות עורקים

מסתמך על ניסוי שעשה בקופים

ואשינגטון, 27 (יופי"א). מדען אמריקאי הודיע, כי הוא הצליח לבלום היווצרות של משקעי שומן בדפנות העורקים שעה שערך ניסוי עם קופים שהזין אותם בדיאטה מעוטת שומן ו' מעוטת כולסטרול.

תוצאות בעזרדהות

רופאים רבים סבורים, כי משקעי השומן בעורקים הגורמים להתקפי לב. הרופא, ד"ר דרא' גה ווסלינגביץ' אמר בכנס רפואי אמריקאי שנערך בימים אלה בוואשינגטון, כי הדיאטה הניבה תוצאות חיוביות בקופים מסוג רזוס, בהם נערך הניסוי. לדבריו הוכיח הניסוי, כי אפילו במקרים של סתימת עורקים מתקדמת ניתן לבלום את התהליך על ידי דיאטה מתאימה.

בזמן הניסוי הוזנה קבוצה של קופים שמנתה בסך הכל 17 בעלי חיים בדיאטה שהכילה שני אחוזים של כולסטרול, 12.5 אחוזים של שמנים צמחיים ו־12.5 אחוזים חמאה. הדיאטה נמשכה 18 חודשים.

ניתוח שלאחר מות

בתום הניסוי, כאשה בוצע ניתוח שלאחר המוות, נמצאה סתימה חמורה של העורקים. ב-18 החודשים הבאים הוזנו שתי קבוצות אחרות של קופים ב' דיאטה מעוטה שומן ומעוטת כולסטרול, בעוד שקבוצה רבי' עית קיבלה אותה דיאטה כמו הקבוצה הראשונה. כאשר נערך ניתוח בקופים הסתבר, כי הקרפים בקבוצה שתיים ובקבוצה שלוש, רמת הכולסטרול שלהם היתה גבוהה ביותר.

שמה משקעי שומן

בעוד שמשקעי שומן כיסו 81 אחוזים של שטח העורקים של הקבוצה הראשונה ו־95 אחוזים של הקבוצה הרביעית, הרי ה' שטח המכוסה במשקעי שומן ב' קבוצה שתים ובקבוצה שלוש היה רק 31 עד 46 אחוזים.

„האנתרופולוגית האמריקאית הסיתה למלחמת שבטים"

טוען עתון בג'קרטה

ג'אקארטה, 27 (יופי"א). החוקרת האמריקאית, דין סרג'נט, שנישאה לראש שבט אוכלי אדם ולאחר מכן גורשה מאינדונזיה, ניסתה להסית למלחמת שבטים במערב אידיאן, כדי לכתוב על כך לאחר מכן — טוען היום עתון בג'קרטה.

העתון, בריטה באנגה, המסתמך על דיווח משטרתי מאיריאן הבירה, גם כותב, שגב' סרג'נט, בת 46, הסירה מעליה את הבגדים במערבים לאחר בישואיה לראש השבט אובהורוק בצבק באליאם.

הידיעה בעתון סותרת את הודעתה של הגב' סרג'נט כי נישואיה באו כדי להביא לשלום בין השבטים באזור. העתון טוען כי המסמך אישרה ידיעות, שלפיהן החליפה האמריקאית את בגדיה באזור קטן ביסה את אינטרומיה. כן כרתה את בפה בזכון חזירים ורקדה עם בני השבט.

ביקורת על דברי שר החוץ הדני בקשר למטוס הלובי

מאת אליהו הבר, סופר „הארץ" בסקנדינביה

קופנהאגן, 27 (מיוחד ל„הארץ"). הדברים החריפים שאמר מיניסטר החוץ הדני לשגריר ישראל בענין אסון המטוס בסיני, שימשו נושא לביקורת רבה בעתונים וברדיו.

רדיו דנמארק שידר אתמול דברי פרשנות בהם נאמר כי לא נהוג לפרסם את תוכן שיחה בין ביניסטר לשגריר.

ציר המפלגה הליבראלית כותב היום כי מיניסטר החוץ לא נועץ עם חברי הממשלה על תוכן הודעתו. הציר מעיר כי דנמארק לא הוכיחה את השגריר הסובייטי אל משרד החוץ כאשר חספה ספינת מלחמה סובייטית פליט סובייטי אשר קיבל מקלט בסיפונה של דייג דנית.

בתום ישיבת הממשלה היום פירסם משרד החוץ הדני הודעה נוספת בעניין שיחת מיניסטר החוץ הדני עם שגריר ישראל. בהודעה נאמר כי „דברי המיניסטר לא היו חריפים ב' כידה בלתי רגילה".

חוסיין המריא מארה"ב

הוסט פאלם בית, פלורידה, 27 (יופי"א). — המלך חוסיין המריא היום מכאן בבטוס ירדני, לאחר ש' ביקה חופשה בהוהה פרטית מאז ה' 10 בפברואר. סבורים כי חוסיין יצא בדרכו לירדה, אך בידיעות אחרות נאמר כי הוא עשוי להעצבב בלונדון.

בריה"מ בונה נושאת מטוסים שניה

ניו־יורק, 27 (צ"צ). — בריה"מ החלה בבנייתה של נושאת מטוסים שניה — כותב היום העתון „ניו יורק טיימס" בכתבה מוואשינגטון.

1500 ישבתו היום בחברת החשמל בדרום ביזמת ועד פעולה

העובדים, הועד וההנהלה מטיחים האשמות זה בזה ✱ דובר החברה: האספקה לא תשובש

מאת עמוס הדר, סופר „הארץ"

שביתת עובדי מחלקת הרשת של חברת החשמל במחוז הדרום מתרחבת היום והיא תקיף, לדברי ועד הפעולה, לפחות 1500 איש — מחצית מעובדי החברה במחוז הדרום מתנהגיה ועד אילת.

כמועד הפעולה נמסר אמש לסופר „הארץ" כי עובדי התחבורה, האחזקה, המנסגים ופועלי הליב (חיבור לבתים) יצטרפו לשביתת עובדי מחלקת הרשת לאות הזדהות עם עובדי הרשת המוחים נגד החלטת ההנהלה להשעות שני עובדים, שלמה סבג ו' אשר קוסלר, בגלל איומים נגד עובדים אחרים שעבדו בניגוד להחלטת עובדי הרשת לשבות.

אם אמנם ישבתו כמחצית העובדים של חברת החשמל במחוז הדרום יביא הדבר לפגיעה חמורה בפעולה התקינה של חברת החשמל. עובדי מחלקת הרשת אמרו עומדים בראש ה' שביתה עושים זאת בניגוד לעמדת הועד: הם אמרו כי יותר העובדים יצטרפו אליהם לשביתת הזדהות למרות התנגדות הועד.

העובדים טוענים כי ההנהלה ו' הועד פועלים ביחד נגד ועדה הייצוג שבחברה. עליהי עובדי הרשת. לדבריהם, זה תקדים ראשון בחברת החשמל שמנסים לשבור את ועדת העובדים ...

בשעה השתתפו המועצת הפועלים היקב' ראליים, הקברנים יבחן שקה, אבר כי לא הופעה כלל כמהלכת. איפלפיא שלא להטיל בקביות נגד ישראל. בר שקד רואיין על ידי כהב ועבר צחיל' בלונדון, הכיהה שהיה אבס. מר שקד ייצג את האיגוד הישראלי. ב' ישיבת מועצת הפדרציה הבינלאו' מית.

... ה בכוחות הדרום את ההנהלה לא הוזהר בה בהשולתה להשעות את שני העובדים והעבירים לבקום אחר.

תגובת הדובר

דובר חברת החשמל, מר יוסף פרידלנדר, טען אמש כי ידוע לו רק על עובדי התחבורה מכל מחוז הדרום שיקיימו היום אסיפה. הודעות בין 7—9 בבוקר. לדבריו, כל עובדי המחוז יעבדו כרגיל. הוא הדגיש כי לא יהיו שיבושים באספקת החשמל בעקבות שביתת עובדי הרשת.

דובר עובדי מחלקת הרשת מכחיש את הידיעה לפיה כאילו פרצו תיגרות ידים בין כמה שובתים לבין עובדי ההחזוקה של הרשת, שלא הצטרפו לשביתה.

ועד עובדי חברת החשמל בתל־אביב והמחוז פירסם אתמול איגרת להבר בה הוא טוען כי „מספר קטן בבין פועלי הרשת עברו את הגבול העיזו לאיים באלימות על חבריהם בעבודה שלא הסכימו להשבע להם ולנהוג כמותם".

יושב סכסוך היהלומים

(ל.ע.מ.). סכסוכי העבודה שעליהם הודיעו מועצת הפועלים בתל־אביב, רמת־גן ונתניה בשורת מפעלים בתעשיית היהלומים יושבו אתמול לאחר ישיבה שזימן סגן הממונה הראשי על יחסי העבודה, עו"ד נחמן אורי.

עצרת הארגון לתעופה אזרחית מתכוננת לגנות את ישראל

ארה"ב עשויה להביא לגינוי התקרית בלבד

מאת רפאל רוטשטיין, סופר „הארץ" בארה"ב

ניו־יורק, 27 (מיוחד ל„הארץ"). — העצרת הכללית של הארגון הבינלאומי לתעופה אזרחית, ארגון המסונף לאו"ם, מתכוננת לגנות את ישראל על הפלת המטוס הלובי ולצוות על חקירה כלאה בתקרית.

הצעת ההחלטה ברוח זו מוגשת על ידי מצרים ויש להניח שההחלטה תתקבל בהצבעה על ידי רוב מובטח הנציגים בעצרת. כפי הנראה תתקבל ההחלטה כבר (היום) אחר הצהרים אחרי היסוה.

לוב לא הצביע

לוב הודיעה שלא הצביע וכן כי בצינה לא ישתתף ביכוה. ישראל לא התנגדה להגשת ההצעה. אך הביעה הסתייגויות בכמהות. כרגע הזיון שהיתה „כמוס לובי כמוס... ב-21 בפברואר 1973 על ידי כבוסי קרב ישראלים בעל לקריסהורה־הב' רית כבוסה בסיני".

הנציג הישראלי, מר יעקב הרון, הסביר כי לדעתו שלול כוב כמה של כוונות ליצור דעה קדומה בדיון ולשבת דיון שקט, ולקבוע גם התחלטה על צעדים שימנעו בעתיד אסונות כאלה. כדי הרוך הרחיב את הדיבור על הצער העמוק הכורד בישראל בגלל האסון, כפי שהובע על ידי ראש הממשלה הגב' גולדה מאיר.

הנציג הסובייטי מורוזוב אמר, כי אין לו הסתייגויות אך הוא יצא בהתקפה נגד ישראל, שידיר בועצת הארגון, האלכר בוגאי מארגנטינה נאלץ לסים לו קץ.

בנציגה האפשרית, תהיה לאחר הצגת ההחלטה היא עמדת ארה"ב, שההחלטה לא תכלול גינוי. ארה"ב טענה כי כאשר נבנים כבגיא הדבר להאשמה לפני שנערכת חקירה. הואיל ונציגי ההצבה מעוניינים שתתקבל פה אחד, יש להניח שיבה' נו את הגינוי ויגנו את התקרית, בבלי להתייחס ישירות לאשמתה של ישראל.

איסמעיל ידבר בבון על הסדר שלום במזה"ת

מאת צ'ארלס רייבי, סופר „הארץ" במערב־גרמניה

בון, 27 (מיוחד ל„הארץ"). האפז איסמעיל, יועצו של הנשיא סאדאת, יבקר בבון בין ה-28 בפברואר ל-3 במארס וייפגש עם הקאנצלר וילי בראנדט ועם מזכיר המדינה במשרד החוץ הגרמני, פאול פרנק.

הנושא העיקרי בשיחות — הסדר שלום במזה"ת. הביקור נערך ביזמת מצרים.

דובר משרד החוץ הגרמני אמר הערב כי גרמניה מעוניינת בפתרון כדיני לסכסוך במזה"ת על בסיס החלטה 242 של מועצת הבטחון, אך איננה מעוניינת בתיווך בעניין זה.

כצפוי, איסמעיל יעלה גם את אסון המטוס בסיני. מצפים שבראנדט יבקש צעדים בלתי פוסקים לקראת השלום בעקבות אסון המטוס.

היום הודיעו בבון כי מיניסטר החוץ המצרי ברגבי מוהמד הלבי יבקר בבצרים, לבבון ויתדן מ-18 במאי עד 26 במאי. הביקור הוכנן לראשית מארס אך נדחה בגלל ביקורו בבליונים של ...

שביתה כללית מקיפה מיליוני עובדים באיטליה

רומא, 27 (צ"ר). כמה מיליוני עובדים איטלקיים הפסיקו היום את עבודתם לשמך כמה שעות בשביתה הכללית שיתוקה כאופן חלקי או מלא שירותים ציבוריים ועסקי תעשייה רבים. האיגודים המקצועיים הכבירים רפורמה הברתית והיום בהדר על הכבאה והכן על העלאת השכר.

„מוסקבה תייעץ למצרים עשיית ויתורים כדי לצאת ממבוי סתום"

גרומיקו: פתרון במזה"ת כמו בוייטנאם

מאת אליהו מאייר, סופר „הארץ" בצרפת

פאריס, 27 (מיוחד ל„הארץ"). — מוסקבה עומדת להציע למצרים לוויתורים שיעזרו לצאת מן המבוי הסתום בסכסוך המזה"ת — מוסר העתון הבוחודי והצרפתי „לאקספרס" המבסס את סוכנות הידיעות היגוסלבית יוגוביג.

ברז'נייב מועד עם שר המלחמה המצרי

מוסקבה, 27 (צ"ר, ע"ג ויופי"א). שר המלחמה המצרי, הגנרל אחמד איסמעיל, השוהה בביקור רשמי בבריה"מ נועד היום במשך 4 שעות עם מזכיר המפלגה הקומוניסטית הסובייטית לאוניד ברז'נייב. הם עסו על בעיות המזה"ת. — מסר דובר שגרירות מצרים במוסקבה. גם סוכנות טאס מסרה בקצרה על הפגישה. הדובר אמר, כי בפגישה נדונו כל הבחינות הצבאיות והפוליטיות של המצב במזה"ת והיא נערכה באווירה ידידותית הובנה. הפגישה הרכיבה כיתות את המשך הסיוע הסובייטי בין שתי המדינות — מסר הדובר. בפגישה נכחו גם שר הגנה הסובייטי המרשל גרצ'קו והשגריר המצרי במוסקבה יחיא עבדל קאדר.

גרומיקו: יש לפתור את הסכסוך המזרח תיכוני

פאריס, 27 (עסט"א). — שר ה' חוץ הסובייטי אנדריי גרומיקו אמר היום כי יש לפתור את הסכסוך ה' מזרח תיכוני על יסודות דומים ל' אלה שהופעלו לבגין הפסקת הלחימה בוייטנאם.

בנאום שהשמיע גרומיקו בועידה הבינלאומית לענייני וייטנאם, ציין שר החוץ הסובייטי כי המשבר ה' מזרח תיכוני „מהווה סכנה לא בלבד לאזור, אלא לגבי השלום בעולם כולו".

האופרה הישראלית מציגה את אמני האופרה והבלט שלה

27/3 • 19/3 • 13/3 • 4/3

בתכנית מיוחדת חדשה של

ערב שירה ובלט

המנצח: ג'ארלד קרוג
כוריאוגרפיה: פימה צ'ארטקוב
בהשתתפות אמנים ישראליים ואמנים אורחים

הצלחת האופרטה מאת י. שטראוס נמשכת
הצגות נוספות לפי בקשת הקהל
31/3 • 28/3 • 18/3 • 11/3 • 3/3

לילה בונציה

דעת העתונות: „ידיעות אחרונות" (ידיב אהרוני) — יכולת נאה, ההצגה באופרה הישראלית היתה כהיכה ● „עולם האשה" (יוסף כגן) — הפקה יפה ובהנה של הבבת מוסיקאלית ● „לאינפורמציה" (דן אמרינבנך) — זהו המחזה החדשה של אחים ההצליח ● „פאלה" (זבאב כגן) — הפקה נפלאה וכהנה עליה אנו מגלים ● „דבר" (מרים בר) — לאופרה יש כול שהיא כצליחה לגייס טנורים בעלי הקול הבבוקש — ב„לילה בונציה" שמענו שניים ושניהם במדרגה גבוהה מאד.

חבילת שי- תפוזי JAFFA לארה"ב

המכירה ליחידים:

פרדס סינדיקט בע"מ, רח' קפלן 8, טל. 253456, תל־אביב

יכין חברה חקלאית בע"מ, רח' קפלן 2, טל. 254351, תל־אביב

תנובה אקספורט בע"מ, רח' לינקולן 17, טל. 283211, תל־אביב

מכירה קבוצתית באמצעות יונייטד ישראל פרודוקטס אקספורט (1971) בע"מ, דרך יפו 34, טל. 822261 תל־אביב.

המכירה לתיירים בבתי המלון בארץ, בחברות תיירות ובמשרדי נסיעות.

מחיר חבילת שי באריזה המהודרת, כולל משלוח ומסירה בבית המקבל בכל מקום בארה"ב *), — 50 ל"י (לתיירים $11.00) — משקל ממוצע 7 ק"ג.

* למעט הוואי, פלורידה, קליפורניה, אריזונה, אלסקה, עמק הריו גרנדה בטקסס, פורטו ריקו, איי הבתולה.

משרד האוצר
הלשכה לנפגעי פיצויים אישיים מחו"ל

הגשת בקשות לדיון מחדש - ZWEITBESCHEIDE
בתביעות פיצויים אישיים נגד גרמניה מערבית

בקשות מסוג זה ניתן להגיש במקרים מיוחדים אחרי דחייה של התביעה המקורית או אחרי ויתור חלקי בפשרה
עד 30 ביוני 1973
אל הרשות המוסמכת בגרמניה שטפלה בבקשה המקורית.

הוברת הסברה המפרטת את האפשרויות ההגשה, וכוללת את ההוראות על הבירות הגרמניות, ובקז של שינוי בפסיקה, הופיעה זה עתה וניתן להשיגה בלשכותנו:
ירושלים משרד האוצר רח' קפלן 1, חדר 712, ת. ד. 1175
תל־אביב מגדל שלום קומה 24, אכנב „מודיעין". או בקריה, רח' כ"ג 1.
חיפה רח' העצמאות 23.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

תיק עזבונות 856/73

בענין: עזבון המנוחה רינה קרייזר־ברגר, הנקראת גם רינה קרייזברגר בבית בלומר ז"ל, בעלת ת.ז. מספר 144223.

המבקשים: 1. פנחס קהלר, כרמי הרע"ד 10, רבת־גן, בעל ת.ז. מספר 0139217. 2. הדי פישר, מפתח־תקוה, שכון יוספטל 4, דירה 25, בעל ת.ז. מספר 6/906211. 3. יצחק הילדר, בעל ת.ז. מספר 5108742. 4. ביאטה הילדר, בעל ת.ז. מספר 5108743. 5. האב הילדר, בעל ת.ז. מספר 5206701. שלושתם מנתניה, רח' הלפרין 14. כולם ע"י ב"כ עוה"ד ד"ר ר. ציסבן, מתל־אביב, רח' יהודה הלוי 42.

הזמנה

להוי ידוע, כי הוגשה לבית זה' בקשה לבקש ליתן צו הכבריו על ירושת המנוחה רינה קרייזברגר, הנקראת גם רינה קרייזברגר מבית בלומר ז"ל.

כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון הנ"ל ורוצה להתנגד לה, יגיש התנגדות להכרעה זו תוך 15 יום ביום פרסום הזמנה זו, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו זה כשוב בעיניו.

דוד זקן, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

משרד ראש הממשלה

בבלאת שלושים לנפילתו של

ברוך כהן הי"ד

תתקיים אזכרה ביום חמישי, כ"ו אדר א' (ראשון למרץ 1973) בשעה 0800 בבוקר, בבית העלמין הצבאי בחיפה.

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירת אשתי, אמנו וסבתנו היקרה

רחל לאה בנדט ע"ה

אשת ר' ברוך בנדט נ"י

הלויה תצא היום, יום רביעי, כ"ז אדר א' תשל"ג (28.2.73) בשעה 2.00 אחה"צ מבית ההלוויות הצירוני, רח' דפנה 5, ת"א לבית העלמין בקרית שאול.

המתאבלים:
בעלה
בנותיה, בניה, חתנה, כלותיה
נכדיה, ניניה
וכל בני המשפחה

הננו מודיעים בצער רב שבעלי, אבינו וסבנו היקר

שלום יוסף לנדאו

איננו

הלויה תצא היום, יום רביעי כ"ז אדר א' תשל"ג 28.2.73 בשעה 3.15 אחה"צ בבית ההלוויות הצירוני, רח' דפנה 5, ת"א, לבית הקברות בחולון

המשפחה המתאבלת

הננו משתתפים בצערם הרב של חברינו

עו"ד דניאל ינובסקי ומשפחתו

במות עליהם האם

הרבנית נחמה ינובסקי ז"ל

הסתדרות העובדים הלאומית
קופת חולים לאומית
ההנהלה והעובדים
ירושלים

בית הספר הארצי — שפרעם
משטרת ישראל

אבל על מותו של

סמל־שני אהרון שפירא ז"ל

ומשתתף בצער המשפחה

אבן מקווה שמדיניות ערב ישקלו הצורך במניעת אי־הבנות – כפרשת המטוס

מצהיר: אין לנו ענין בהקפאת המצב המדיני

בכנסת

מאת יהושע סירה

אסון המטוס הלובי שוב הועלה אתמול במליאת הכנסת, הפעם על ידי שר החוץ מר אבא אבן, שהדגיש בהודעתו לדיון כדיני, שנערך לפני כמה שבועות ופתח בהתייחסות לאסון המטוס. מר אבן הדגיש את הרגיעה היחסית שחלה ברוב אמצעי התקשורת בתגובה על התקרית ולאחר ההלם והמבוכה שליוו את שעות האסון הראשונות, מביאים עתה רוב אמצעי התקשורת בבהירות את העובדה, שישראל סבורה כי הטרגדיה נבעה מהערכות שנתגלו כמוטעות, בכללן הערכה ישראלית שנתגבשה בהכרח, בתנאי דוחק וערפול.

מר אבן גילה שזה עתה קיבל דיווח מוסמך על דיוני הפדרציה הבינלאומית של איגודי הטייסים ולאחר שהביעה נציגי הטייסים הישראלים, הסתלקו כל המשתתפים מראש מכל כוונה להביע צעדים קיצוניים ושום איגוד לא העלה הצעה שיש בה השלכה צייתנית כלפי ישראל.

הודעת הפדרציה

בהודעתה הרשמית והמוסכמת מציינת הפדרציה של איגודי הטייסים: א. אין הצדקה לשימוש בכוח. התנהגותו הכושלת של המטוס הבחירה כי הוא טעה בניווט ולא עסק בפעולה עויינת. ב. היה צירוף של אמצעי ניווט גרועים במצרים וחוסר תיאום בין הרשויות האזרחיות והצבאיות, דבר שיוצר נסיבות גרועות למקרה. ג. איפלפ"א מאמין כי יש לנקוט אמצעים קונסטרוקטיביים ועל כל הגופים הנוגעים בדבר לשתף פעולה כדי למצוא פתרון. ד. איפלפ"א מציע לקיים חקירה בלתי תלויה כאשר המטרה צריכה להיות מתן המלצות שימנעו אסונות בעתיד. המלצות אלה יחולו על העולם כולו ולא רק על המזרח התיכון.

להלן ציטט מר אבן גם תגובות מכמה עתונים בבירות העולם, שבה יש הערכה של הבנה למה שארע.

כן הביע תקוה כי מדינות ערב ישקלו את הצורך בקביעת אמצעים מקובלים למניעת אי־הבנות כפי שהיו בפרשת המטוס, וכדי למנוע בעתיד הישנות טעויות כאלו.

בהתייחסו לכמה ענינים מדיניים אחרים הזכיר שר החוץ את ביקורו של מלך ירדן בוואשינגטון, את ביקורו שם של יועץ הנשיא סאדאת וכן את ביקורה של גב' מאיר.

מר אבן הוסיף כי דוברים אמריקאים הזהירו אותנו מציפיה לתמורות דרמטיות אך יש לראות בחיוב את עצם העובדה שיש בידה אתת של מעצמה גדולה שבה מרכזת ממשלות ערביות וממשלת ישראל לגולל את השקפותיהן ועמדותיהן בשקט ובגילוי לב. אין לנו כל ענין בהקפאת המצב המדיני הנוכחי, הדגיש מר אבן.

כן הזכיר את פעולותינו, המדינית וההסברתית, באפריקה, שם נבשר הלחץ של גורמים עויינים על ידידינו. לדבריו דווקא בשבועות האחרונים רבו גילויי הסתייגות תדה ממדיניות הניתוק שנקטו מדינות ספורות באפריקה.

✱

בהצעה לסדר היום שהעלה אתמול מר ח. קלפר (גח"ל) התלונן על מחדלי ההתנחלות בחברון ד־אילו שר השיכון מר זאב שרף, בתשובתו, הסביר שאין כל מחדל וכי ההתנחלות של קרית ארבע מתנהלת כמתוכנן.

לפי הצעת מר שרף הועבר הנושא לוועדה. הצעת מר אבנרי להוריד את הנושא מסדר היום — נדחתה.

✱

שר המשפטים מר י. ש. שפירא דחה בקשת בני משפחת המופתי הירושלמי להחזיר להם את הבית הנמצא על הר הצופים והידוע כבית המופתי. על כך הודיע מר שפירא בכנסת אתמול בתשובה לשאילתה של מר בנימין הלוי (גח"ל).

מר הלוי שאל עוד אם יש בידי היועץ המשפטי לממשלה חומר ראיות מספיק, ממשפט אייכמן וממקורות אחרים, כדי להאשים את האמין אל חוסייני בפשע כלפי העם היהודי לפי חוק עשיית דין בנאצים, שדינו מוות.

על כך ענה שר המשפטים כי אין במדיניות משרדו לפרסם מהו חומר הראיות שיש לו נגד פושע לפני שהפושע מובא בידי משטרת ישראל או בתהליך הסגרה.

גח"ל יזם ועדת חקירה בענין המטוס

חזר בו אחרי שהודיע הרמטכ"ל שהוא החליט

מאת סופר „הארץ"

כעות ספורות אחרי הפלת המטוס הלובי הציע ח"כ בגין הלוי מגח"ל לממשלה להטיל על נשיא בית המשפט העליון להקים ועדת חקירה בראשות שופט. ח"כ הלוי העלה את הצעתו על דעת חברי הכנסת מגהם בגין ואלימלך רימלט באזני שר המשפטים יעקב שמשון שפירא, אולם ההצעה נדחתה. גורמים בגח"ל אמרו אתמול לסופר „הארץ" כי עובדה זו נכונה. הם הציעו הקמת ועדת הקירה כל עוד לא הוברר כי נושא האחריות להחלטה, אך כשנטל זאת הרמטכ"ל על עצמו, לא ראו עוד טעם בהקמת ועדת הקירה.

✱ תושבי שכונת רמות אשכול בירושלים יהיו אחראים על נקיון המבואות וגנות החזית הציבוריים במבנית בנין ערים כשנה פרטית של הדיירים. על כך סוכם בפגישה שקיים ראש העיריה מר טדי קולק, בנוין ומנהלי המחלקות עם ועד השכונה. כן סוכם כי עד סוף החודש יחל לפעול הרכזור בנוכחת שדרות אשכול. לאחר כצעד יום העצמאות יחל בחפירות מנהרת תת קרקעית שתות לשדרות אשכול.

✱ במעמד של הוקרים, ארכיאולוגים וחברי מועצת המנהלים של החברה יתיזון קולב, נערך אתמול טכס קריאת שמו של פרופסור נלסון גליק על בית הספר לארכיאולוגיה מקראית של הקולג' בירושלים. את הרצאת הזכרון לכבודו של פרופ' גליק נשא פרופ' יגאל ידין.

הרופאים שברו את השיא

מאת אמנון ברזילי

„יותר פנטסטי מפנטסטי", — כך הגיב אחד הנוכחים בישיבה בה הגישו הרופאים את תביעות השכר שלהם ל־1972/73. היה זה בדיוק לפני שבועיים כשראשי משרד הבריאות, מרכז קופ"ח ויתר המעסיקים נפגשו לראשונה עם נציגי ההסתדרות הרפואית לדיון בתביעות השכר. מעטי פה ומוכי תדהמה הקשיבו לרשימת התביעות הארוכה של הרופאים. לאיש לא היה ספק כי הפעם אמנם כתכונתם הרופאים למבישן. בסיומה של אותה פגישה השביעו הרופאים את כל הנוכחים שלא לפרסם את תביעות השכר, שמא יובל הדבר במרים. ההבטחות לא החזיקו מעמד זמן רב, ותביעות השכר של 5000 הרופאים בישראל דלפו החוצה.

יותר משנה החזיקו הרופאים את המעסיקים במתח לגבי התביעות. הם שכל האיגודים המקצועיים כבר הגישו את תביעות השכר או לפחות חלק מהן, המשיכו הרופאים לשמור על שתיקה. אמנם יו"ר ההסתדרות הרפואית, ד"ר רם ישי, הבטיח בהרצאה שנשא וגם במאמרים שכתב כי הרופאים מתכוונים לתבוע השנה תוספות שכר גדולות, אלא שלא היו אלה דברים רשמיים כדי להגיב עליהם, והרופאים המשיכו להמתין, לבדוק ולבחון את ההשפעות שהיו ושיהיו לתביעות האיגודים המקצועיים האחרים (מהנדסים, הנדסאים והאקדמאים במדעי החברה והרוח). האור הירוק בבחינתם של הרופאים לפתוח בכרי"ם היה הנכונות העקרונית שגילה האוצר לקבל את תביעת המהנדסים לטבלת שכר חדשה.

לכך בדיוק המתינו הרופאים שבפגישה ביום רביעי לפני שבועיים הגישו טבלת שכר חדשה. טבלה זו שונה מכל טבלה אחרת, היא בעלת תשע דרגות ונותנת את השכר היסודי הגבוה ביותר לשכירים במדינה.

סולם השכר החדש מהווה את התביעה העיקרית של הרופאים והסכמת המעסיקים לו, היא תנאי של הרופאים להמשך המו"מ. לכן גם לא הוגשו בישיבה הראשונה תביעות מפורטות של

טבלת השכר של הרופאים (יסוד) (בלירות ישראליות)

מדרגה	תוספות	סולם השכר החדש של המהנדסים
2,700 (9)	1,130	1,600+70
2,450 (8)	1,040	1,575
2,200 (7)	905	1,400
2,000 (6)	785	1,272
1,800 (5)	730	1,130
1,600 (4)	660	985
1,400 (3)	613	825
1,200 (2)		700
1,000 (1)		600

כאשר הסעיפים ברשימה הארוכה. הרופאים נימקו את תביעתם לסולם חדש ביחודה של הטבלה הקיימת ואי־התאמתה לרמת החיים ולאינפלציה הדוהרת. גם לא חל בה כל שינוי בתשע השנים האחרונות שהיא תקופה שלכל הדעות היו בה שינויים מרחיקי לכת בנושא השכר. כאשר שהרופאים אינם צמודים לשכר המהנדסים, ברור שזה, אף כי הטבלה החדשה הוגשה עוד קודם לפרסום טבלת השכר של המהנדסים, שלא יתכן להשאיר את הרופאים בסולם השכר הישן שלהם. השאלה היא כמובן היכן יהיה פער השווה של המדינה עם הרופאים. אם המדינה באותה להגדיל את טבלת השכר של המהנדסים ביותר כ־500 ל"י בשכר היסוד (דרגה מול דרגה), נשאלת השאלה מדוע יתנו לרופאים פחות, ואם תגיע הממשלה אותו שיעור גידול, מדוע יסכימו הרופאים להסתפק בכך? השאלות רבות שכן המשמעות של טבלת השכר החדשה של הרופאים גדולה הרבה יותר.

למעשה תגיע משכורתו של מנהל בית חולים או מנכ"ל משרד הבריאות (אם הוא רופא) לשיאים שלא ידועים עד כה בשרות הממשלתי, נושא משרה זו יקבל דרגה 9 שהיא 2,700 ל"י שכר יסוד. אם הוא בשיא הוותק ותביעת הרופאים תתקבל, תתוסף לו תוספת ותק של 65% על שכר היסוד (במקום 35% כיום) שהיא 1,755 ל"י. ועוד תוספת יוקר של 486 ל"י סה"כ 4,941 ל"י. אך בכך לא די, אם תתקבל תביעת הרופאים, תינתן למנהל האמור גם תוספת תואר בשיעור 10% על שכר היסוד והוותק (במקרה זה 445.5 ל"י, תוספת בית חולים של 750 ל"י לחודש, החלק ה־12 של משכורת 13 שהוא 511 ל"י לחודש. סך הכל משכורת חודשית של 6,647 ל"י ברוטו. אם יתייחסו המעסיקים בסבר פנים באותות יקבלו הרופאים גם ספרות מקצועית של 1,500 ל"י לשנה בדרגות הגבוהות (דרגות 9—4) ו־1,300 ל"י בדרגות הנמוכות. תוספת זו ניתנת גם. כך שלמשכורתו של מנהל בית החולים או מנכ"ל משרד הבריאות צריך להוסיף גם תוספת שכר נקיה של 125 ל"י כל חודש. תוספת כזו ברמת שכר כזו עשויה להסתכם בכמעט 1,000 ל"י ברוטו.

אף כי טבעי היה שהמעסיקים יבצעו חישובים אלה כשהגישו לפניהם התביעות, מתנגדים הרופאים לשלם את התוספות השונות. כדי לשכנע את ראשי משרד הבריאות בצדקת תביעותיהם, הכינו הרופאים טבלה שממנה משתמע שאמנם על אף התוספות שלכאורה הן גבוהות, אין ההכנסה הנקיה גדולה וניכוי מס ההכנסה והתשלומים האחרים לוקחים כמעט הכל. דרגה 6 תאכלס את מרבית הרופאים כ־3,500 במספר, לרבות רופאי מרפאות קופ"ח. השכר היסודי הוא 2,000 ל"י והנטו יהיה לא יותר כאשר 1,652 ל"י (לא כולל תוספת תואר של 10%, ספרות מקצועית ומשכורת 13). לפי החישוב הבא רופא בשו"י+2 יקבל תוספת ותק 900 ל"י (אחרי 20 שנה), תוספת משפחה 50 ל"י, תוספת יוקר 386 ל"י (ללא התוספת של השנה), סך הכל ברוטו 3,336 ל"י. מזה ניכויים: למס הכנסה 1,432 ל"י, מלווה בטחון 195 ל"י ביטוח לאומי 57 ל"י סך הכל ניכויים 1,684 ל"י ונטו 1,652 ל"י לחודש.

הרופאים הכינו גם מערך שיבוץ לכל ציבור הרופאים במסגרת טבלת השכר החדשה. רופא מתמחה יהיה בדרגות 1—3 (כ־700 רופאים). רופא מומחה בעל שש שנות התמחות בבית חולים לאחר שש שנות לימוד ושנה סטאז' יקבל דרגה 4 שהיא 1,600 ל"י שכר יסוד. בדרגה 5 יהיה רופא מומחה בעל ותק של שנתיים לפחות. בדרגה 6, נוסף לרופאי המרפאות, יהיו משובצים בה גם סגני מנהלי מחלקות (כ־300 רופאים). דרגה 7 תוענק לסגן מנהל מחלקה בכיר ורופאים כוננים לקבוצות שונים בעלי ותק של 30 שנה. דרגה 8 תינתן למנהלי מחלקות מתחילים, מנהלי מתנות בקופ"ח, סגני מנהלי בתי חולים ורופאי מחוז במשרד הבריאות (כ־100 רופאים). מתוך קבוצה זו, יהיו רופאים בעלי ותק שיקבלו דרגה 9 שהיא 2,700 ל"י שכר יסוד.

לפי חישובים שנעשו באוצר מסתכמת טבלת השכר בלבד בתוספת של יותר מ־100% על השכר. הרופאים תובעים עוד בין השאר; תוספת בית חולים — 250 ל"י לחודש לדרגות 1—3, 500 ל"י לדרגות 4—6 ו־750 ל"י לדרגות הגבוהות (במקום 65 ל"י ו־150 ל"י שניתנו למנהלי מחלקות). על תוספת זו דורשים הרופאים שולי מס מוקטנים. ועוד רוצים הרופאים: הגדלת התמורה בעד תורנויות וכוננויות, גמול ניהול למנהלי מחלקות, תמורה בעד מילוי פונקציות נוספות, הקטנת מספר הנפשות שמקבל רופא מרפאה, הגדלת התמורה על נדמה מעל המיכסה, משכורת 13, שכר לימוד בתיכון לילדי הרופאים, תשלום הביטוח הלאומי על ידי המעביד, דמי ייצוג וביטול המסים למכוניות של רופאים. וכמובן התביעה הבלתי נמנעת — פרישה מוקדמת לכל הרופאים בגיל 50.

הגשתה של חלק ניכר מתביעות המהנדסים, כניעה של הממשלה לתביעות של קבוצות עובדים אחרות במשק: מורים, פועלי הנמלים ואחרים, העמידו את הממשלה במצב קשה נוכח תביעות הרופאים ויקשה עליה לשכנע כי הם דווקא אינם ראויים לתוספת שכר. בשנתיים האחרונות הוכיחו הרופאים את כוחם כקבוצת לחץ. התברר כי כאשר לדעתם הם צודקים, מרבים הרופאים גם לשבות. ושעם בטוחים המעסיקים כי המו"מ על השכר לא יעבור בשלום ועל רקע תביעות יקבעו שביתות רופאים.

האוצר עדיין מעכב יבוא שילדות מוגמרות לטיוליות

דורש להרכיבן בארץ

בעלי הטיוליות עלולים לנקוט אמצעים

לענייני תחבורה מאת סופר „הארץ"

משרד האוצר ממשיך לעכב הוצאת רשיונות יבוא של שילדות אוטובוסים מתוצרת וולבו המיועדות להחליף את הטיוליות. בנגבה לאלץ את בעלי הטיוליות לייבא את השילדות מפורקות כדי להרכיבן במפעל ליילנד באשדוד, שנרכש לאחרונה על ידי היה קרמרמן־אלקון.

בעלי הטיוליות קיבלו עוד בספטמבר אשתקד אישור עקרוני לייבא 106 שילדות כאלו, כדי להרכיב עליהן את מרכב האוטובוס בארץ. הם אף התקשרו עם חברת וולבו וביצעו את ההזמנה. אולם בינתיים הפעיל מר קרמרמן לחצים על שר האוצר ואנשי משרדו ותבע לאסור יבוא שילדות מורכבות כדי שיוכל להרכיב אותן במפעלו. לאחר שבעלי הטיוליות איימו בהשבתת הטיוליות ובעריכת הפגנות, הוסכם כי יותר להם לייבא 60 שילדות, והאוצר עמד להוציא 15 רשיונות יבוא ראשונים. אולם הוצאת הרשיונות האלה מתעכבת זה כמספר שבועות בגלל דחיות בלתי פוסקות ללא הסברים.

מחוגי האוצר נודע כי העיכובים בהוצאת 15 רשיונות היבוא הם מכוונים, אך הם הודו כי בכוונתם לשכנע את בעלי הטיוליות ואת חברת וולבו לייבא את השילדות מפורקות ולהרכיבן במפעל ליילנד באשדוד כדי לספק למפעל תעסוקה. לדבריהם יזמו אף מו"מ בין נציגי וולבו והמפעל באשדוד כדי לדון באפשרות זו. עם זאת ציינו כי אם יתברר כי הרכבת השילדות בארץ תהיה יקרה יותר מן היבוא או שעל המפעל באשדוד יהיה להתארגן זמן רב לשם ההרכבה, לא ילחצו על הרכבת השילדות בארץ ויאשרו יבוא שילדות מוגמרות.

מחוגי בעלי הטיוליות נמסר כי אם לא יקבלו את רשיונות היבוא תוך כמה ימים יחזרו מחדש בנקיטת אמצעים.

תלונות על המכס ביפו

עיכובים בשחרור מכוניות וחפצים

מאת סופר „הארץ" לענייני תחבורה

על עיכובים והשהיות בשחרור מכוניות נוסעים במשרדי המכס ביפו בשל הלחץ הכבד שנוצר במשרדים לאחר שביעת המוכסים במשך יותר משבועיים, התלוננו אתמול יבואני הרכב בשיחה עם סופר „הארץ".

הם טענו כי למרות מאות הפונים לשחרור סחורה לא נפתחו קופות נוספות, כנראה בגלל חוסר כח אדם. כתוצאה מכך נוצרים בבקום תורים ארוכים של יבואנים ובעיקר של עולים חדשים המבקשים לשחרר את חפציהם.

כן התלוננו כי בגלל חישובי שערי המכס לפי שערי המטבע הזרמיים, נגרמות להם טרחות רבות שקשה לעמוד בהן. אחד היבואנים סיפר כי לאחר שהגיש טפסים לשחרור 60 מכוניות לפי השער של אותו יום, הם הוחזרו לו כעבור יומיים משום שהשער עלה במספר אגורות, והוא נדרש למלא ולהגיש טפסים חדשים עם חישובים חדשים לפי השער החדש. דרישה זו גרמה שוב לדחייה בשחרור המכוניות ולשינוי מחירים.

פניה אל הנהלת המכס בירושלים בבקשה למצוא הסדר שימנע הגשת טפסים חדשים עם כל שינוי קטן בשער, נתקל בתשובה נרגזת ובדברים על „רצון להתעשר על חשבון אוצר המדינה", אמרו יבואנים.

אבנרי התלונן על יוסף תמיר שתקף את אבנרי – ושניהם חזרו בהם

מאת סופר הפרלמנטרי של „הארץ"

מר אורי אבנרי (העוה"ז) היה במבוכה בישיבת ועדת הכנסת, שכונסה לפי בקשתו, כאשר נתברר לו כי בעוד שהתלונן על מר יוסף תמיר (גח"ל) על שהשתמש נגדו במילה „גנגסטריזם", הרי גם הוא־עצמו השתמש במילה זו ובמילים דומות שאינן פרלמנטריות, גם לפי דעתו.

בישיבת הוועדה אמר מר אבנרי כי בדיון בוועדת הפנים אמר מר תמיר כי הוא נהג ב„גנגסטריזם".

על כך ענה מר תמיר בקריאה מתוך פרוטוקול ישיבת הכנסת בה נדונה הצעת החוק לשינוי חלוקת עריי הקולות, משפטים כגון: „אוירה של גנגסטריזם ועבריינות ואלימות ירדה על הכנסת"; ח"כ עופר עם הגנגסטריזם שלו אירגן זאת".

מר תמיר הוסיף: „אמרתי עליך שאתה נהג ב„גנגסטריזם פוליטי". אתה מתנך לאוירות רעה, ומקפיש דוגמה להפרת הסדר והמוסר. אתה הטבעת את מטבע הלשון „מרי־פרלמנטרי". השיטה שאתה נוקט בה ספר לה, אתה מכניס סגנון פוליטי אלים. אין לך הזכות המוסרית לטעון נגדי, כי אתה במו פיך השתמשת במילים ובבטויים חמורים פי כמה במליאת הכנסת.

ועוד הוסיף מר תמיר ציטוטים מדברי מר אבנרי, לפי הפרוטוקול: „אתם מתנהגים כגנבים בלילה בשיטה של מאפיה קטנה", ואמר למר אבנרי: מילון המלים שלך עשיר במשפטים כמו: „כאן לא הקונגרס העליון", „אתם הקברנים של הכנסת", „אין פורנוגרפיה יותר ממה שאתם עושים היום בכנסת", „אתם כציגים ערוה". אחרי כל אלה אין לך יסוד שלא לראות את עצמך ראוי לתואר כמי שנוקט ב„גנגסטריזם פוליטי".

...ענה אל מר אבנרי: „אחרי כל מה ששמעת, מה יש לך להתלונן? ! אבנרי: ח"כ יוסף תמיר עבר להתקפה והפגין בצורה מהירה שיטה זו. אני אמרתי דברי בכנסת בלהט הויכוח. לוא היו משיבים לי, הייתי אולי מתקן את דברי. ואילו ח"כ תמיר דיבר בועדת הפנים בקור רוח. גנגסטריזם זה לא ביטוי פרלמנטרי".

יו"ר ועדת הכנסת: „האובססיה קציות שעשית במליאת הכנסת — האם היו כתוק?

אבנרי: לוא הבאנו אותי לבירור הייתי דנים בכך. ח"כ יוסף תמיר לא מכחיש דעתו.

ח"כ משה נסים: איך אתה מצדיק את כל הדברים שאמרת על הכנסת והבריה במליאה בדיון באותו לילה?

ח"כ משה ברעם: לוא הייתי במליאה והייתי שומע דברים אלה שאמר אבנרי באותו לילה, הייתי זורק אותו כמאולם.

יו"ר ועדת הכנסת: ח"כ אבנרי — אני מציע לך לבטל את תביעתך. איך אתה יכול לבוא ולטעון נגד ח"כ יוסף תמיר. אין זה לפי השכל הישר.

ח"כ צבי צימרמן: אני מציע לח"כ אבנרי לחזור בו מהביטויים הבלתי פרלמנטריים כגון הכנסת זו כאפיה, גנגסטריזם, וכו', או אפנה לח"כ יוסף תמיר לחזור בו מהמשפט שאתה נהג ב„גנגסטריזם פוליטי".

אבנרי: אני מוכן לחזור בי.

ח"כ יוסף תמיר: למרות שיש שדי מהותי בשימוש בכושגים שהשתמש בהם אבנרי, לבין המונח „גנגסטריזם פוליטי", הרי שגם אני לוקח את דברי בחזרה לגבי מה שאמרתי על אבנרי לאחר שהודיע שהוא מתחרט וחוזר בו מביטויו הנזכרים.

לבסוף קיבלה ועדת הכנסת החלטה הרושמת לפניה כי שני חברי הכנסת חזרו בהם.

כלל ופרט

שר התיירות, מר משה קול, קיבל אתמול את שגרירת קוסטה־ריקה, ד"ר סארסן נראגיו.

נשיא התאגדות התעשיינים, מר מרק מוסביץ, קיבל אתמול בלשכתו בבית התאחדות בת"א, את מנהלי רוטשילד אינטרקונטיננטל בנק (לונדון) ה"ה רוי גלר ב', ו. בגלי וא. א. בסס.

יו"ר ועדת החינוך והתרבות, ח"כ אלימלך רימלט, ערך אתמול לסעודה צהריים את מר הרמן ליברס, נשיא הפדרציה הבינלאומית של ארגוני כדורגנים וספריות הכמונות לאומיות; וכן השתתפו חברי כנסת ונציגי ציבור הכדורגנים.

הגיעו לישראל

נשיא פדרציית האיגודים המקצועיים בטורקיה („טורקיס"), מר ספי רפיר כי — לביקור של שבוע כאורח ההסתדרות.

יצאו מישראל

ע"ד אפרים זכמן (בדיקור), כגן ראש פינהל התלוקה האזרחית לענייניס בינלאומיים ומשפטיים — לארה"ב כדי להשתתף בעצרת של ארגון התעשיה הבינלאומי המתכנסת היום במבנין האו"ם בניו־יורק.

אסותא... אלישע

נולדו ל:

לינט ומשה ברמן — בת

רחל ודוד יעובר — בת

נדיה ושפי האלבי — בת

מיכל וולף — בת

נוריה והנז שוסטר — בת

חנה ושמה ליס — בן

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו

מודעה
בהתאם לסעיף 149

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו בקשה ליתן אשור להלה לחלוקת קרקע בגושים 7097 ו־6150 שכון לזוגות צעירים ברחוב יצחק שדה.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת האשור במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו בשדרות קק"ל 68 את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו והובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

יהושע רבינוביץ, ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תא"יפו 28.2.73

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו

מודעה
בהתאם לסעיף 149

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו בקשה ליתן אשור להלה לחלוקת קרקע בגושים 6636 ו־6644 שכון לזוגות צעירים בהדר־יוסף.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/האשור במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו בשדרות קק"ל 68 את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו והובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

יהושע רבינוביץ, ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תא"יפו 28.2.73

هكذا من الأصل

مكذا من الأصل

THE JERUSALEM KHAN — הח'אן הירושלמי

הצגתה השניה של להקת החאן

"ווייצק"

מאת: גיאורג ביכנר

בימוי: מייקל אלפרדס

משתתפים: אהרון אלמוג, נעמי בכר, ששון גבאי, צביקה הלפרין, שבתאי קונורטי, סמי ריבליה, רחל שור.

הצגת בכורה: החל ממוצ"ש 3.2.73

כמו כן בתאריכים: 4, 5, 6, 8 למרץ בשעה 8.30 בערב

ככר דוד רמז-טלפון: 68281/2

19% — עליה בהכנסות מטבע חוץ מתיירות

(ל.). הכנסות מטבע־חוץ מתיירות עלו בשנת 1972 ב־19 אחוז, והסתכמו ב־212.2 מיליון דולר, לעומת 178.3 מיליון דולר בשנת 1971. על כך מסר אתמול דובר משרד התיירות, עם קבלת הנתונים הסופיים מאגף מטבע־חוץ במשרד האוצר. ההכנסה הממוצעת לתייר עלתה ב־8 אחוז והסתכמה ב־292 דולר, לעומת 271 דולר ב־1971.

במקום הראשון

הדובר ציין, כי לפי חישובי הערך המוסף הסתכמו ההכנסות נטו מתיירות ב־1972 ב־170 מיליון דולר. בהשוואה ל־140 מיליון דולר ערך מוסף מייצוא פרי־הדר, ו־110 מיליון דולר מיהלומים. בכך ממשיכה התיירות לעמוד במקום הראשון בין ענפי הייצוא החשובים של ישראל.

מפקד נפת עכו — הועלה לדרגת סגן-ניצב

מאת יהודה אריאל, סופר "הארץ"

מפקד משטרת נפת עכו, רב־פקד חיים שפר, שנתמנה לתפקיד זה בראשית החודש זה, הועלה אתמול לסגן ניצב, במסיבה צנועה שנערכה בלשכתו של מפקד משטרת המחוז הצפוני ניצב אשר בבצרה. מר שפר שירת במלחמת העולם השניה בצבא הבריטי ועם הכרזת המדינה התגייס למשטרת ישראל. עד מינויו למפקד הנפה שירת שנים רבות כסגן מפקד נפת עכו.

בומבי פרנציסקני בגלימתו החומה ההיה כים וקדושים על ארונות הנספים הצרפתים ואומר תפילה

ארונות הנספים הצרפתים במטוס הלובי הוטסו לארצם לאחר טקס קצר בלוד

מאת עקום חדד, סופר "הארץ"

גופותיהם של שלושה אנשי הצוות הצרפתי שניספו במטוס הלובי שהתרסק בסיני ואשר הופרדו מ־100 הגופות שהועברו למצרים דרך קנטרה — הוטסו אתמול בגמל התעופה לוד לצרפת.

הגופות הן של קברניט המטוס, ז'ק בורדיה, מהנדס הטיס נודין, והדיילת גיינו. הארונות של הנספים הובאו ללוד על גבי קומנדקרים של צה"ל. במקום נכחו שגריר צרפת בישראל מר פרנסיס אירה, הנספח הצבאי בשגרירות צרפת, סמנכ"ל אל־על מר ירחמיאל שרם, ומנהל חברת אייר פראנס.

הגופות הוטסו לצרפת במטוס בואינג 727 של חברת אייר פראנס.

אלבום "ישראל כ"ה" יוגש לראשי מדינות וממשלות

(ע.). אלבום "ישראל כ"ה" שהופיע בהוצאת מסדה, בחסות הוועדה לאירועי יום העצמאות, יוגש לראשי מדינות וממשלות ביום העצמאות, לאחר שיתורגם לשפות שונות — מסרה אתמול גב' בירכה פלאי, מנהלת מסדה, במסיבת עתונאים, שנערכה בבית סוקולוב בתל־אביב, לרגל הופעת האלבום בעברית.

הייכל מספר על מקרה הפלת מטוס במצרים

מאת יהודה אריאל, סופר "הארץ"

במסגרת פרשת המטוס הלובי שנפל בסיני לפני שבוע, הוזכרו מקרים דומים שאירעו בשמי כבירים. אולם נשכח לגמרי מקרה אחר של ירי על מטוס קל מצד מיג מצרי, אחרי שהראשון חדר ללא רשיון לשמי מצרים.

חסנין הייכל, בספרו "תעודות סודיות של עבדול נאצר" כותב על מקרה זה שאירע בסוף שנת 1964 חודש אחר הדליקה בספריה האמריקאית: נציג אמריקאי של חברת הנפט הטכסאנית ג'והן מירום, טס במטוס פרטי מלוב לירדן. למטוס לא היה רשיון מיוחד לחצות את הטריטוריה המצרית. מטוס מיג התרומם כדי לאלץ את הכטוס הקל לנחיתה.

אולם מכשירי הקשר של המטוס הקל לא פעלו. טייס המיג המצרי קיבל פקודה אש וביצע אותה. המטוס הקל הוד נפל לתוך הביצות, שבקרבת אלכסנדריה ונספו הטייס השכיר והנציג של החברה האמריקאית.

נציג משרד התחבורה ישתתף בדיוני ארגון התעופה באו"ם

(ע). — עו"ד אפרים זוסמן, סגן ראש מינהל התעופה האזרחית במשרד התחבורה יצא ביום ג' לניו־יורק, כדי להצטרף למשלחת ישראל בדיוני אירגון התעופה הבינלאומי, שליד או"ם הנפתחים היום.

הארגון — איי.ק.א.או., המתכנס למושב מיוחד, ידון על פי דרישה מצרית, בהפלת המטוס הלובי, ומר זוסמן יתגבר את המשלחת הישראלית אשר תעמוד כנראה בלחץ כבד של הצעות אנטי־ישראליות.

הארגון הבינלאומי לתעופה מתכנס למעשה כדי לדון בהגבלת מספר החברות בו, אך עיקר הויכוח יגלוש כפי המצופה, לעניין התקרית. איי.ק.א.או. מתכנס בבניין או"ם, ואם יהיה צורך יתבקש שגריר ישראל באו"ם, מר יוסף תקוע, יקח חלק בדיונים.

באור־ויסבסקי

הסטודנטים בחיפה הקימו גוש ציוני של עבודה וגח"ל לקראת בחירות למועצת האגודה

מאת סופר "הארץ" בחיפה

בקרב הסטודנטים באוניברסיטת חיפה נתגבשה בימים האחרונים הסכמה בין עבודה וגח"ל לשם יצירת גוש מצביעים ציוני לקראת הבחירות למועצת אגודת הסטודנטים שיתקיימו בשבוע הבא, בימים 6—8 במארס.

מטרת הגוש החדש היא להתמודד נגד הגוש השמאלני יש, שכבש אשתקד את השלטון באגודה על ידי פעולות ארגון מוצלחות.

סכנת כיעום מאורגן

בהקשר לכך מציינים כי שיטת הבחירות האישיות למוסדות האגודה באפשרות למיעוט מאורגן יפה לכבוש את רוב המקומות במועצת אגודת הסטודנטים, כאשר הרוב הדומם נשאר אדיש ויתר המצביעים מפוזרים קולותיהם בין רשימות שונות. לפי שיטה זאת, בעזרתה השתלטה מפא"י בשעתו על מקומות העבודה בחיפה, הרשימה בעלת מספר הקולות הרב באופן יחסי (אך לא בעלת רוב אבסולוטי) יכולה לכבוש כמעט את כל המקומות במועצה.

סיכויים לגוש השמאלני

חרף הברית בין אוהדי עבודה וגח"ל באוניברסיטת חיפה עדיין יש לגוש יש השמאלני סיכויים טובים לזכות בבחירות במקרה שלא תהיה הצבעה המונית. הגוש מורכב מאנשי שמאל, עולים חדשים מדרום אמריקה וסטודנטים ערבים המתגוררים במעונות ואשר האוניברסיטה עומדת במרכז חייהם יומם ולילה.

בראש הגוש עומד העסקן מוכר, העתונאי גדעון ספירה, 37, לשעבר עורך פוסט מורטם וחבריה, הם קצים לדעותיהם, עושים הכנות קדחתניות לקראת הבחירות.

גוש "יש" נחלש לכאורה בימים האחרונים עם פרישת סטודנטים חברי קיבוצים, בהנהגת אנשי מפ"ם אשר יצרו גוש עצמאי, אולם בחוגי האוניברסיטה סבורים כי לאחר הבחירות לא יהססו אנשי גוש זה לעשות קואליציה עם נבחרי רשימת יש נגד מה שהם מכנים "סכנת הימין".

נקבעו פרסים ושופטים לתחרות הצילום מטעם מוזיאון ישראל

(ל). — שלושה שופטים מחו"ל ושניים מישראל יבקרו את תיקי התצלומים המוגשים לתחרות "ישראל בעיני ישראלים", — אותה מערכת בטריאנלה הבינלאומית הראשונה לצילום שתיפתח במוזיאון ישראל בספטמבר.

פעולות בניה הבולות שברי עץ וברזל מושלכת בחוף הים בתל־אביב באזור בו בונים בתי מלון.

בתמונה: הספולת ועריכות חול ליד מלון פלוה הנבנה ליד החוף בתל־אביב

גלריון גזית חדש

נמכרו 5 מטוסי קומודור ג'ט

(ע). — רשות התעופה הפדראלית של ארה"ב רכשה חמישה מטוסי קומנדר ג'ט, מתוצרת התעשיה האווירית לצורך ניסוי אמצעי ניווט, מוסר בטאון ביזנס אוויישן.

בכתבה לא נאמר באיזה מחיר נרכשו המטוסים. נאמר בה שהרשות האמריקאית רכשה את מטוס המנהלים המיוצר על־ידי התעשיה האווירית לצורך פיקוח טיסה ולבדיקת עזרי ניווט ובחיתה הן בארה"ב והן בסניף האירופאי של רשות התעופה האמריקאית, שמשבו בבריסל.

הבטאון האמריקאי מוסר, שרשות התעופה רכשה את המטוסים מחברת קואליפורניה אור, שבטקסס, והרכיב בהם עזרי ביקורת וניווט מהמתוחכמים וכן מחשב טיסה בעל יכולת רבה.

המטוסים יימסרו עוד הקיץ, כותב הירחון, המציין שהרשות מחליפה את מטוסי הבוכנה המוקדמים על ביקורת הטיסה במטוסים חדישים. בכי זה 25 מטוסים.

מת הרב סלמן חוגי עבודי

פושט רגל פסול לחברות במועצה מקומית שנתיים מיום הכרזתו

(ל). — מי שהוכרז כפושט רגל לפי החוק ולא עברו שנתיים ימים מיום ההכרזה, לא יוכל לכהן כחבר במועצה מקומית.

הוראה זו פורסמה בימים אלה בחוזר המנהל הכללי של משרד הפנים לרשויות המקומיות. בחוזר נאמר, שהתקנה החדשה נבדנו באה להשוות את דין החברות בהרשות המקומית לחברות בעיריה, שבהן חל איסור על פושט רגל כזה לכהן כחבר מועצת העיריה.

ירושלים

חיפה

קריות (חיפה)

חדרה

רמת השרון

פתח-תקוה

הרצליה

נתניה

ראשון לציון

רמת-גן גבעתיים

חולון

בת-ים

יפו

תל-אביב

בית-צבי
רמת-גן

הערב בשעה 8.30
ירצה מבקר התיאטרון
ד"ר תום לוי
על הנושא:
אוונגרד ותיאטרוני
מותרת בישראל ובעולם
בלווי שקופיות

תיאטרוני ישראל

הערב 28.2

הבימה:
תפוס את הגנב:
תל־אביב, האולם הגדול
צוואתו של כלב:
חיפה
חכנסת כלה:
תל־אביב, האולם הקטן

הקאמרי:
השמפת קרני נאמה על צפרני התחתל:
תל־אביב
יעקבי וליידנטל (שם זמני)
תל־אביב, צוותא

התיאטרון העירוני חיפה:
החתמא ועונשו:
חיפה
איש הקרח בא:
ירושלים

בימות
שירי נעמי שמר
סבויה הערב
חן ב־9.00
המועדון
בן־יהודה 77
הערב התוכנית
הפסטיבלית ב־9.30

קולו-
להקת היצוג
היוגוסלבית
KOLO

תיא — היכל התרבות — 11.3—5.3 הצגת גאלה ב־9.00
ירושלים — בנייני האומה מוצ"ש 17.3 הצגת גאלה ב־9.00
חיפה ארמון, יום ה' 8.3 ב־9.00
נהריה — הוד, יום ו' 9.3 ב־9.00
נתניה שרון, יום ה' 15.3 ב־9.00
באר־שבע קרן, יום ו' 23.3 ב־9.00
איילת השחר ראשונים, יום ג' 13.3 ב־9.00
כרטיסים: "לאן" וביתר המשרדים. לקבוצות מאורגנות "לאן" 231655

Deutsche Botschaft Kulturzentrum

פרופסור
צ'ארלס
בלוך
CHARLES BLOCH

ירצה על:
הצלת
ה"דייכסטאג"
עובדות והשערות על מאורע היסטורי השנוי במחלוקת

בתל־אביב:
ככר מלכי ישראל 19
במוצאי שבת
3 במרס 1973
בשעה 20.30

בירושלים:
בית הלל
רח' בלפור 4
ביום שני
5 במרס 1973
בשעה 20.30

ההרצאה תהיה בשפה העברית
כניסה חפשית

תיא
הערב בירושלים:
איש הקרח בא
יוג'ין או'ניל
בתיאטרון ירושלים — סדרה 4 למנויים
כרטיסים: בתיאטרון (67167), כתוגא, בן נאים

מה מתבשל כאן?

ארוחות מיוחדות בימי שלישי

האשף ניקולאי וצוותו המפורסם מזמינים אותך לארוחות הערב המפורסמות בימי ג'

6.3.73 ארוחות ערב מיוחדת בנוסח צרפת
13.3.73 מעדנים בנוסח סין
20.3.73 ארוחות ערב מיוחדת בנוסח איטליה
27.3.73 מעדנים בנוסח אינדונסיה

מחיר הארוחה: 16.— ל"י + 15% שרות + 10% מס
הזמנת מקומות טל. 938321
הגשת הארוחות החל משעה 20.30.

מלון תדמור — הרצליה חוף הים

„למנצח שיר מזמור..."
תהלים סו, א.

בוגרי תיכון
החלה ההרשמה
לבתי המדרש
למורי מוסיקה

רשימת בתי המדרש מוסדות המקיימים פנימיה מסומנים ב־(*)

בתמ"ד ממלכתיים

1. ביהמ"ד למורי מוסיקה תל־אביב בן־סרוק 8 — 03—260211
2. ביהמ"ד לחינוך של התנועה הקיבוצית "אורנים" — אוניברסיטת חיפה(*) דואר קרית טבעון — 04—931142
3. ביהמ"ד למ"ל באר שבע(*) רח' וינגייט — 057—2573
4. ביהמ"ד למורים ערביים חיפה(*) רח' כפר יוסף 22 — 04—233344

בתמ"ד ממלכתיים-דתיים

5. ביהמ"ד למורי מוסיקה ע"י מוסד "עליה" פתח־תקוה רח' הרב הרצוג — 03—911257

משרד החינוך והתרבות
האגף להכשרת עובדי הוראה ולהשתלמותם
המחלקה להכשרת עובדי הוראה

בכל יום ו', במוסף השבועי של הארץ

חידון סמליק

פרס ראשון

PEUGEOT

המכונית החדישה
פיג'ו 304 דגם 1973
(כולל מסים)
פיג'ו הארי שבחבורה

TANDBERG + ELAC
מערכת סטריאו מקצועית
מהטובות בעולם!
פרס שני
הכוללת: רדיו + מגבר SOLVSUPPER II
2 רמקולים HL FL 15
פטיפון ELAC
מתנת „אלקטרון צילג" בע"מ נציגים בלעדיים.

ספה סלונית, שולחן סלוני, 2 כורסאות
טיבולי
סמל חדש לריהוט חדש
מתנת רהיטי טיבולי

מזגן אויר MEP 100
המזגן החדיש המשוכלל
של חברת
אלקטרה

2 כרטיסי־טיסה
(לא כולל מסים)
ב„אל־על"
• ת"א-אדיס־אבבה-ת"א
• ת"א - ציריך - ת"א
מתנת הארץ

23 שעוני TIMEX
השעון הנמכר ביותר בעולם
מתנת נציגים בע"מ כפיצים בלעדיים
הדגמים יקבעו ע"י נציגים בע"מ

PHILCO
מקלט טלויזיה פילקו
BLACK CORAL 24"

תנור חימום
חמום מרכזי בכל הדירה עם קמין אטמור המותאם לגודל דירתך.
דגמי 1973 — חדישים ומעוצבים להפליא.
אטמור

16 חדש
ענק
פרידמן

תנור חימום דוליס
(דגם 75)
מתנת חברת
אמקור

מדיח כלים
* הכולה: כל כלי האוכל הסדירים לארוחה מלאה של 8 איש.
* 6 תכניות שטיפה כולל ביו.
* תאים נפרדים מנירוסטה לצלחות ולסירים.
אמץ את

תנור שבים
(דגם 41)
לאפיה ולבישול
התנור המתנקה בעצמו
מתנת חברת
תנורי שבים

SINGER מכונת כביסה
(דגם 561)
מתנת
סרוודינמיקס בע"מ
מפיצי „סינגר" בישראל

קולט אדים
מתנת
אל־בן • Zoppas
עם מסנן פחם כפול * קל להרכבה ולהפעלה

3 מטבעות עתיקות
עם יהלומים
מתנת
קאשי Kashi

תנור חימום Dimplex
עם הטרמוסטט האלקטרוני הבלעדי
דימפלקס מחמם את החורף
מתנת מ. ט. קולטון בע"מ מפיצי „דימפלקס" בישראל

SINGER מכונת תפירה
(דגם 259)
מתנת
סרוודינמיקס בע"מ
מפיצי „סינגר" בישראל

מערכת לבני־מיטה תוצרת „גלינה"
מתנת בימ"ס
צרכי מיטה

פרסי הובר
* שואב אבק * מגהץ אדים
מתנת מלפורד והובר בע"מ

1 מצלמת פולארויד • המצלמה המפתחת תמונותיה בעצמה
POLAROID
סוכנים בלעדיים: ליאון דגון צרכי צילום־בע"מ

• מערכת SHEAFFER SILVER IMPERIAL (עם נרתיק, עם כדורי, עפרון נוכץ) • 10 עטי SHEAFFER אימפריאל 2
SHEAFFER

מצלמת PETRI
כחמור 550.—
מבחר פרסים מאת הכלרבו לכל גיל
זיניוק את ביכלין בע"מ
• מצמנת רוב MITCHEL
• 2 מחרזי אויר PALMA
• 3 המגדלת־משקפות NAKAYAMA
• 2 מייבשי IRUMA

כסא נח דגם 550, מזרונית צבעונית, כרית ראש ושיפועים לגב ולרגלים מתנת ONEG

• שולחן ו־4 כסאות מאלומיניום, מתנת פרימה • 3 טוסטרים לפיצה ו־3 מגהצי "טפלון", מתנת „אמקא"

• מערכת ציוד־גז לפיקניק, מתנת סופרגז • גיטרה "ריקרדו" מתנת "חלילית" • 3 מכונות גילוח "REMINGTON 100"

• 25 חבילות שי מתנת "עץ הזית" • 25 חבילות שי מתנת STOCK • 20 חבילות שי (10 לגבר ו־10 לאשה)

מתנת Helena Rubinstein • 15 חבילות שי מתנת תלמה • ועוד שפע פרסי תנחומים

תלמידי אורט כפר־סבא הפגינו נגד ארגון המורים העל־יסודיים בתל־אביב

(ע). 540 תלמידי בית־ספר אורט בכפר־סבא הפגינו אתמול בבוקר לפני מרכז אורט בשדי דוד המלך ולפני בניני ארגון המורים העל־יסודיים בתל־אביב.

בכינוס הבין־לאומי של ההסתדרות הרפואית האמריקאית

נעשים ניסויים בהפסקת גידול גופים סרטניים באדם — לאחר הצלחה בניסויים שנעשו מחוץ לגוף

(ע). — מבחינה עקרונית ניתן להפסיק את גידולם של תאי לדקמיה (סרטן הדם) מחוץ לגוף האדם.

העבודה מסבירה אסון המטוס למפלגות סוציאליסטיות בחו"ל

דורש לקיים את בריכות הדגים באזור הנעמן

מפעלי תעשיה רבים נוטים לעבור לשיטות בקרה באמצעות קרינה

צבי דיים

هكذا من الأصل

כלכלה ועסקים

מחנק האשראי

התופעה שהבנקים מתארים אותה כ„מחנק" ומקבלי ההלוואות חשים בה כאשר הם מחשבים את הריבית הכוללת על האשראי שהם נוטלים, אינה צריכה להפתיע. זו תוצאה בלתי נמנעת, ואף צפויה, למדיניות מוניטארית ופיסקאלית (איזון הוצאות הממשלה ואף מאמץ ליצור עודף קופתי), שתכליתה לבלום עודפי ביקוש ועליות מחירים, וההחלטה עליה לא מכבר. יש לצפות כי סימפטומים אלה עוד יחזקו, נוכח החלטתם הנחושה של האוצר ובנק ישראל להוסיף ולהדק את המסגרות.

יתכן שהמהירות בה נתנו הצעדים את אותותיהם — לפני כמה חדשים עדיין היו לבנקים עודפי נזילות ניכרים — מחייבת תשומת לב מצד הדרגים המחליטים על עיתויים ועוצמתם של הצעדים. ריסון מוניטרי נמרץ מדי וספיגה פיסקאלית מוגזמת עלולים לגלוש בנקל לכיוונים בלתי רצויים. אך נראה כי בשלב זה טרם הגיעה העת להרפיה.

הרשויות משתעבדות

ריסון מוניטרי אינו אלא אמצעי. המטרה היא לגרום צמצום הביקוש ובלימת ההתייקרות. אי־אפשר להבטיח מראש שתוצאה זו תושג. הסיכויים כאכן תושג, תלויים לא במעט בהתנהגותם של הניזוקים לאשראי: אם ייקורו לא ישפיע על שיקוליהם, תהיה התוצאה היחידה של הריסון המוניטרי — גידול בעלויות הייצור. אך קשה להניח כי הביקוש לכסף הוא בלתי גמיש לחלוטין במשק הישראלי.

בהקשר זה אי־אפשר לבוא בטענות ובתביעות לגורמים בסקטור העיסקי: החשבון הוא חשבונם. מצד אחר, יש מקום לפליאות רבות על הרשויות המקומיות, המוכנות לשלם בעד הלוואות צמודות־מדד ריבית של 11%—12%, ובסה"כ עד 30%. כמה שאלות מתבקשות: כלפי הרשויות — אמנם השנה היא שנת בחירות ולכן שנת פעלתנות יתירה. אולם מישהו יצטרך להחזיר הלוואות אלה אחרי הבחירות — ובשער הריבית הנ"ל הן מוכפלות מידי 3—4 שנים; כלפי משרד־הפנים — האם אישר הלוואות אלה בתוקף סמכותו לפי החוק; וכלפי נותני ההלוואות — האם הם ערים לעובדה שצו הריבית עדנו בתוקפו לגבי הלוואות צמודות־מדד, וקובע שיעור מירבי של 9%.

סולם משל

מזה שנים ששכרם של דרגים בכירים בשירותים הציבוריים אינו עונה על צרכי משק מתקדם, שבו קיים מיגזר עיסקי (פרטי וציבורי) הרעב לכוחות מקצועיים והמסוגל להציע להם תנאים משופרים. יש מוסדות ציבור שבהם אפשר להצביע על קשר ישיר בין ליקויים חמורים בשטחים רגישים ובין מחסור בכוחות מקצועיים מעולים. התנאים המשופרים אינם הסיבה היחידה לכך שכוחות כאלה אינם נמשכים למוסדות אלה, או שאינם מתקשרים איתם לתקופה ארוכה; אולם יש להם משקל לא מבוטל בהסבר התופעה.

קשה על כן להתייחס בהסתייגות למאבק שניהלו המהנדסים למען סולם שכר חדש, ששיאו גבוה לאין ערוך ממה שהיה מקובל עד כה; הוא הדין במאבקם הנמשך של עובדי המינהל הבכירים בשירות המדינה. היה אמנם עדיף שמאבקים אלה יתנהלו בתקופה שבה הרגישות לשינויים גדולים בסולמות השכר תהיה פחותה משהיא עכשיו. אולם ספק אם תהיה אי־פעם תקופה שבה אי־אפשר יהיה להעלות טענה בדבר עיתוי לא מתאים.

לעומת זאת יש להצטער על כך שהונהג סולם משל לא הותנתה בתיקון כמה ליקויים אחרים במערכת השכר. הראשון נוגע לענין התשלום בעד שעות נוספות. אף על פי שמתן התוספת המוגדלת למהנדסים נומק בביטול הסדר התשלום בעד שעות נוספות, הרי מתברר כי בפועל יוכלו המהנדסים לתבוע ולקבל גם בעתיד תשלום נפרד ומיוחד בעד שעות נוספות לפי רישום; אמנם רק כאשר העבודה מתבצעת בתנאים מיוחדים — אך תנאים מיוחדים נעשים עד מהרה שכיחים ומקובלים, כאשר הם תנאי לתוספת שכר.

שנית — אף על פי שבוטל הסדר הקידום והאוטומטי בדרגה, הרי שידיו בבארו קיימים בצורת זכותו של מי שכהה שלוש שנים בדרגתו לקבל תוספת בשיעור 70% מההפרש ביחס לדרגה הבאה. גם כאן המדובר רק בהסדר חלקי, אולם לפי הנסיון רב הסיכוי שיתהפך להסדר כולל וקבוע.

תשלום שעות נוספות על־פי רישום לעובדים בכירים והעלאות אוטומטיות בדרגה אינם הסדרים המתישבים עם מינהל תקין. מצער שהוחמצה ההזדמנות להיפטר מהם כליל.

LAPPING

של מתכת, זכוכית או חומר פלסטי
שטחים ישרים, גליליים וכדוריים
במכונות אוטומטיות

קלינגר את גבריאלי בע"מ

קרית מוצקין, ת.ד. 119, טלפון 04-711203

גוברת מצוקת האשראי

מאת מרדכי צבי
סופר „הארץ" לענייני כלכלה

בגלל תנק הנזילות בבנקים, הסובלים מגרעונות כבדים כחמישה שבועות רצופים, הרקיעו שערי הריבית במשק לרמות שלא היו כמותן בעבר, אפילו לא בתקופה שפרח שוק תיווך השטרות.

גרעונות הנזילות של הבנקים מגיעים להיות בסדר גודל של 150 מיליון ל"י ומעלה. נוכח הדרישה הגוברת לאשראי בנקאי היו הגרעונות גדולים פי כמה, לולא עשו המוסדות הבנקאיים מספר צעדים שהביאו לייקור חד של האשראי. לטענת חוגי הבנקים נובע המחסור בכספים גם ממדיניות הממשלה שנוטה לסגור את הברזים לקראת סוף שנת התקציב.

נוכח התפתחויות אלו נוצרה התמונה הבאה בשוק הכספים: הריבית הראשונית (פריים רייט) ללקוחות הטובים ובמסגרת האשראי הרגיל עלתה ל־17.5% בממוצע, כלומר עליה של 2% לעומת אשתקד בה היו לבנקים עודפי נזילות. מעבר למסגרות זו, שהיא יפה לגבי הלקוחות הגדולים של הבנקים, משלמים כיום מבקשי האשראי לתקופה של חצי שנה ריבית של 17% עם ערבות בנקאית, ואת הריבית מנכים מראש. לדוגמא: מוסד המבקש מיליון ל"י משלם לנותן האשראי 17% ומקבל רק 830 אלף ל"י. נוסף משלם הוא 3%—4% בגין ערבות לבנק. יוצא כי בעיסקות מן הסוג האמור, המתבצעות בין גופים הנחשבים מדרגה ראשונה, משלמים רבית של 22%—23%.

בין מבקשי האשראי בולטות הרשויות המקומיות, המוכנות כיום לשלם בעד כסף הניתן לחמש שנים ריבית של 11% עד 12%, צמודה למדד ובערבות הבנקים הגדולים במשק. פירוש הדבר כי לתקופות ארוכות יותר משלמים כיום רבית שנתית בין 25% ל־30% (בהנחה של עליית מדד בשעור 13%—14% לשנה).

שטרות של מוסדות ממדרגה ראשונה נמסרים לנכיון בריבית של

רשויות מקומיות לוות בערבות בנקאית, צמוד־מדד, ריבית 12% — סה"כ עד 30%

18%—21%. מובן כי לקוחות של בנקים אחרים או כאלה שאינם נהנים מיחס מיוחד מצד הבנקים, משלמים רבית הגבוהה באחוזים אחדים נוספים.

אנשי הבנקים טוענים כי אינם זוכרים מצב כזה במשק הישראלי, אפילו לא בתקופת תיווך השטרות שלפני שש־שבע שנים. כיום עושים הבנקים כל מאמץ להשיג כספים לשם הקלת מצוקת האשראי. גופים הקשורים בבנקים מוכרים חלק של תיקי ההשקעות (מניות ואגרות־חוב) ומוסרים את הכספים תמורת רבית. פעולות כאלו עשו קרנות, קופות גמל, חברות ביטוח. אלו מעדיפות לממש ניירות־ערך ובלבד לבוא לקראת לקוחות גדולים המשוועים כיום לכסף.

מצדדים שונים נשמעת ביקורת הולכת וגדלה כלפי מדיניות הספיגה של בנק ישראל והאוצר. צפוי גם לחץ חזק על שר האוצר מצד ההסתדרות. ההחלטה להקפיא את כספי האמיסיה החדשות לחצי שנה, פגעה קשה בחברת העובדים, המקבלת למימון פעליה כמוציאה כספי הצבירה של כספי קופות הגמל ההסתדרות. נראה כי מצוקת האשראי, ייקור המימון וההשלכות השליליות של תהליך זה על העליות ישמשו בקרוב נושא לדיונים בדרגים כלכליים בכירים.

סופר „הארץ" לענייני כלכלה בירושלים מוסיף:

בחודש שבין 10.1.73 ל־7.2.73 חלה ירידה של 67.5 מיליון ל"י באמצעי התשלום. בחישוב ממוצע חודשי זוהי ירידה של 1.2 אחוז. אמצעי התשלום הסתכמו ביום 7.2.73 ב־5,576.4 מיליון ל"י.

מנתוני בנק ישראל ליום 14.2.73 מתברר, כי היקף הנכסים במטבע חוץ הסתכם ב־4,909.2 מיליון ל"י, עליה של אחוז אחד בחודש האחרון. האשראי מבנק ישראל לממשלה הסתכם ב־4,201.2 מיליון ל"י, ירידה של 2.2 אחוז. האשראי מבנק ישראל לסוכנות עמד על 411.2 מיליון ל"י, ירידה של כאחוז אחד. האשראי מבנק ישראל לציבור ירד ב־9.2 אחוזים והסתכם ב־790.7 מיליון ל"י.

התעשיינים נגד הפחתות המכס

התאחדות התעשיינים מערערת על צווי המכס החדשים שפורסמו השבוע ושלפיהם יורדו המכסים על 1500 מוצרים בשיעור 10 ו־15 אחוזים. ההתאחדות טוענת כי ההורדות הן מעבר למה שהיה דרוש כדי לאזן את השינויים שחלו בעקבות הפיחות בשערי המטבע. לטענת ההתאחדות הורדת המכסים הנוכחית היא למעשה שלב חדש של חשיפה לאחר שרק לפני חודש הופעלה חשיפה בקנה מידה גדול. בכמה מוצרים מייצגת הורדת המכסים הכפלת החשיפה שנעשתה רק בינואר.

כבר קויימו מגעים בנושא זה עם משרד המסחר והתעשיה ובימים אלה תבוא פניה רשמית בנושא זה לאחר שיעובדו הנתונים וההשפעות של הורדות המכסים. לדברי מקורות בהתאחדות כבר הוכיחה בדיקה ראשונית שמוצרים ישראליים רבים ייפגעו קשה. מכשירי בית חשמליים ומספר מוצרי כימיה וטכסטיל.

יש להדגיש שההורדות הנכס מקיפות הפעם גם מספר חמרי־גלם, בהתאם למגמה הכללית של בלימת התייקרויות במשק.

גרעון הנזילות בעת הנפקת אי.די.בי.

נתוני בנק ישראל מורים כי ב־17.1.73 היה למערכת הבנקאית גרעון נזילות של 550 מיליון ל"י. תאריך זה חל בתקופת הנפקת אי.די.בי. בזה מתאשרת למעשה ההנחה שמערכת הבנקאות מימנה את האשראים בקשר להתחממה על ההנפקה תוך חריגה חריפה מהנזילות.

גרעון הנזילות הנוכחי של המערכת נאמד ב־150—180 מיליון ל"י.

חוסל ענף המינק בזורעית

מאת יהודה אריאל
סופר „הארץ"

ענף חיות פרווה של מינק, שהוכנס לפני כשנתיים וחצי למושב זרעית שליד גבול לבנון, חוסל בימים אלה עקב בעיות מקצועיות וחוסר כדאיות. מחלקת ההתישבות של הסוכנות, שחיפשה ענף מיוחד שיתן הכנסה לתושבות בהר התוסרה קרקעות במידה מספקת למשק חקלאי, — השקיעה בענף המינק כחצי מיליון ל"י. הוקמו יחידות עבור 7 מגדלים, שכל אחד קיבל 100 אמהות וב־20 זכרים. בשלב מאוחר יותר נמסרו כל החיות לשלשה מגדלים אך גם אלה לא הצליחו לספח את הענף.

המתישבים חייבים עתה עוד כמאה אלף ל"י על הענף שחוסל הם דורשים ממחלקת ההתישבות תשלום עבור ימי העבודה, בטענה שהיה זה ענף ניסויי בלבד ואי־אפשר להטיל על המושב או החברים שנכשלו את כל ההוצאות. בתקופת גידול המינק הופקו למעלה מ־1300 פרוות, שרובן נשלחו לחו"ל.

דמט וחמת מתחלקות ב־90% משוק הסוללות

ספרו של ד"ר מיכאל פרי (מרצה למינהל עסקים באוניברסיטת תל־אביב) „מפעלים עיסקיים באספקלרית השיווק" יצא לאור בשבועות הקרובים. בין השאר מובאים בספר נתונים ועובדות על 20 חברות ומפעלים בארץ. אנו מביאים להלן מידע נבחר מתוך חלק זה של הספר. הנתונים והעובדות נמסרו למחבר על ידי הנהלות החברות, ברובם — אשתקד או בשנת 1971.

הכתבות הוכנו בידי אלעזר לוין

דמט הוא אחד משני המפעלים העיקריים בענף יצור סוללות ברזים ביתיות, ויחד עם חמת יש לה כ־90% מהשוק. מנהל דמט מתלונן, כי לחמת יש יתרון על פניו בכך שמובטח לו מראש הסקטור ההסתדרותי: „לכור חברות בניה ושיווק משלה. לכור יש מפעלים המייצרים אמבטיות, הרסינה ואביזרים בניה אחרים. חברת השיווק של כור יכולה להפעיל לחץ על הסוחרים, כי הם מציעים קו שלם של מערכות סניטריות להעברת מים, ואביזרים לבית. ידוע לי היטב שאכן הן משתמשות באמצעי זה לעתים קרובות. חסרונו של חמת הוא שלדעתי לא הגיע לרמת טיב היצור שלו. אני בטוח שדמט נמצאת תמיד צעד אחד לפני חמת. ליתר היצרנים אין כמעט מקום בשוק — הם למעשה בתי מלאכה. היחיד שתוצרתו משובחת מבין הקטנים הוא צחורי־תול כור בע"מ, שיש לו חוג לקוחות קבוע, אך אינו נחשב כגורם בעל משקל בשוק".

רוב לקוחות דמט הם כמה עשרות סיטונאים של חמרי בנין או מכשירים וכלים. אין כמעט מכירה ישירה לקבלני בנין „פרט למכרים אישיים". דמט לא מוכרת ישירות לקבלן, כדי למנוע תחרות בין קבלן לסיטונאי הבוק לסיטונאי. הכמויות שדמט מוכרת לסיטונאי בינוני עולות בהרבה על אלו הנמכרות לקבלן גדול. התריע היחיד במדיניות זו: „אם יש חברה קבלנית שאנו מעונינים בה מאוד, ובית המסחר משווק לה מוצרים של המתחרים, אנו משתדלים להגיע אל החברה — ישירות או באמצעות סוחר אחר, המקבל מאתנו הנחות מיוחדות. בדרך כלל אנו משתדלים לעשות זאת באמצעות סוחר, שגם עוזר לנו במימון".

כאשר מפתחים דגם חדש, „מבקשים אנשים הנכנסים למפעל להביע דעה עליו... אנו קולטים תגובה רק לגבי הצורה החיצונית, כי רוב הקהל אינו מבחין ברמת האיכות הטכנית של המוצר. לאיכות יש חשיבות רבה כאשר המוצר כבר בשוק". הדגמים היקרים המעוצבים יפה יקרים מאלו של חמת — הדגמים הזולים מחירם נמוך ממחירי חמת. דמט מעדיפה למכור יותר מהדגמים היקרים. סיטונאים גדולים או כאלו המשלמים בתנאים נוחים — מקבלים את המוצרים בהנחה מהמפעל.

לדמט תקציב פרסומת — אך אין לה פרסומאי, משום שבעבר ניסו לעבוד עם פרסומאי ולא היו תוצאות לפרסומת בעתונות, להקרנת סרטים או לפרסום חוצות.

*

יצור סוללות ברזים ביתיים הוא קו מוצרים עיקרי אצל חמת, ובו היא מהוה 70% מהשוק (62% בכיורים ו־85% באמבטיות — הנתונים נגזרו לפי נתונים של משרדי השיכון המסחר התעשיה ומרכז הקבלנים על יצור ויבוא בענף). מנהל חמת אומר כי לדמט 20% מהשוק, וכי יתרון דמט הוא בתדמית שהיתה בעבר, לפיה יצור של מפעל פרטי עדיף על יצור של מפעל הסתדרותי. „עדיין יש היום כמה קבלנים הדבקים במוצרי התעשיה הפרטית, אך תופעה זו הולכת ונעלמת. אנו ידועים כמובילים בשוק מבחינת איכות ומחירים, ואין לתאר היום בניה בארץ ללא חמת. כושר הייצור שלנו הוא פי ארבעה מזה של דמט. היום אנו עולים על דמט מבחינת עיצוב המוצר והאיכות. היות ולא עשינו די מבחינת פרסום ויחסי ציבור, יש לדמט תדמית טובה בין הלקוחות". מכירות החברה ב־1970 היו ב־6 מיליון ל"י.

בשוק בתי המלון ובתי חולים המתחרה הרציני הוא תול־צחורי, שמחיריו גבוהים ב־40% עד 50% ממחירי חמת ודמט. אלא שחמת פיתחה באחרונה קו מוצרים מקביל לזה של תול־צחורי. הצליחה לזכות בעיסקת מכירת כל הסוללות למלון פלאזה החדש בתל־אביב. בעקבות כניסת חמת לשוק זה הוריד תול־צחורי את מחיריו.

הוצאות המימון בחמת מגיעות ל־5%—6% מהמחזור, לעומת 1.5—1.8% במקובל בענף בחו"ל. הדבר נובע מהמחסור הכללי בהון חוזר בכור ומתנודות המחירים בשוק הנחושת העולמי. המחירים נקבעים בהתייעצות עם סולכור, שהיא חברת השיווק של כור ושל חמת. יחד עם זאת מטפחת חמת קשר ישיר עם לקוחות. מה שבעיני דמט הוא יתרון, נחשב בחמת לחסרון: „מכיון שסולכור משווקת מוצרים שבהם יש לה מונופול, אין הוא יכול להקדיש לנו די תשומת לב, ותלונות על מוצרים אחרים (מבחינת טיב וכו') משפיעות גם עלינו". האשראי הוא לשלושה עד חמישה חודשים.

אריקל: צברה מוניטין והעלתה מחירים

אריקל היא חברה מסחרית להפצה ולהרכבה של מערכות חימום, אוורור וציננון, במיוחד תנורי חימום ביתיים ומערכות ללולים, חממות ותעשיה. כן עוסקת החברה ביצור חלקי של מרכיבים למערכות אוורור והרכבת תנורי חימום המיובאים מפורקים מחו"ל. מפעל החברה בקרית שמונה והנהלה ממעמד של מפעל מאושר.

מכירות אריקל לשנת 1969/70 (תאריך המאזן ל־30 ביוני) הגיעו ל־2.4 מיליון ל"י, ועליהן הרווח הגלמי 770 אלף ל"י, שהם 32%. הרווח לפני מס היה כ־160 אלף ל"י, שהם 6.5% על המכירות. רוב הרווח הגלמי נאכל על ידי הוצאות כלליות, שהיו כ־340 אלף ל"י, 14% מהמחזור. לעומת זאת נזילות החברה היא טובה — היחס השוטף היה בשנת 1969/70 כ־1.9 והיחס המהיר (רכוש שוטף לא כולל מלאי ביחס להתחייבויות שוטפות) 1.2.

בענף תנורי חימום ביתיים היו לאריקל בשנה הנסקרת (לדעת ההנהלה) 15—20 אחוז מהשוק, והיא מכרה 2000 תנורים בשנה. כמחצית התנורים נמכרו דרך ארגוני קניות, והיתרה דרך 16 סוכני החברה במקומות שונים בארץ. עיקר המכירות הן של תנורים מתוצרת צרפת, בעוד שבעבר עבדה אריקל עם שלוש חברות מחו"ל. מעדיפים לעבוד עם יצרן אחד משום הנוחות שבאחידות המוצר. בעבר (1966—1968) מכרה החברה תנורים אלו במחירים שהיו נמוכים יחסית, כדי להתאים עצמה למחירי יתר המתחרים. מאוחר יותר, כאשר החברה צברה מוניטין, היא העלתה את המחירים. בידי הסוכן מחירון מומלץ למחירי מקסימום לצרכן. העמלות לסוכן: עד 50 תנורים בשנה 10% מהמחיר, 50—100 תנורים 15%, מעל 100 תנורים 20%.

בענף מכשירי אוורור וציננון למשק החקלאי החברה היא „מובילה" בענף (בשנה הנסקרת תפסה 75—80 אחוז מהשוק). רוב המכירות נעשות ישירות על ידי החברה, המאתרת לקוחות באמצעות רשימת המגדלים שהיא מקבלת ממשרד החקלאות, ממתכנני המשק ומארגוני קניות.

אלקטרה

הקטינה ריבית על אשראי סוכנים

מכיון שאלקטרה היא חברה ציבורית, רוב הפרטים המופיעים עליה בספר ידועים כבר ברבים. החידוש העיקרי הוא בפרטים על מדיניות השיווק. מתברר כי אלקטרה משווקת את מוצריה בארבע מערכות נפרדות:

(1) בחלקת המכירה של החברה — מכירות קמעונאיות של מכשירי בית חשמליים, דרך המרכז בתל־אביב וסניפים בערים הגדולות האחרות.

(2) חברת הבת (בבעלות מלאה) ג.ס.ק.ו., העוסקת בהפצה סיטונית של מכשירי חשמל מתוצרת אלקטרה, וכן מייבאת מכשירים של יצרנים אחרים; חלק ממכירות ג.ס.ק.ו. הוא בתשלומים במסגרת תכניות אשראי של מוסדות פיננסיים, שבמסגרתן אלקטרה אחראית לאשראי שמקבלת ג.ס.ק.ו.

(3) שתי חברות קבלניות למכירת מתקנים כבדים למיזוג אויר ולהרכבת מעליות ומדרגות נעות.

(4) מזגני אויר ביתיים מוכרת החברה באמצעות סוכנים המבקרים בבתי הלקוחות.

לג.ס.ק.ו. חמישה סוכני מכירה אזוריים המקבלים משכורת בתוספת עמלה. האשראי הממוצע כל החברה לחנויות הוא 45 יום, וטווח האשראי נע בין 30 ל־90 יום. הקמעונאי מוכר ללקוח בתשלומים ומקבל ממנו שטרות שעליהן מחושבת רבית של 22%. בעבר היה הקמעונאי מנכה את השטרות אצל אלקטרה בריבית של 30%. אולם כדי להגדיל את רווחי הקמעונאי הקטינה אלקטרה את הריבית לפני כשנתיים ל־11%. אלקטרה יכולה להרשות זאת לעצמה מכיון שהיא נהנית מאשראי ספקים נח. הרווח הממוצע של הקמעונאים (לא כולל הפרשי רבית) הוא 15% ממחיר המכירה לצרכן.

דירות גג במרומי הכרמל

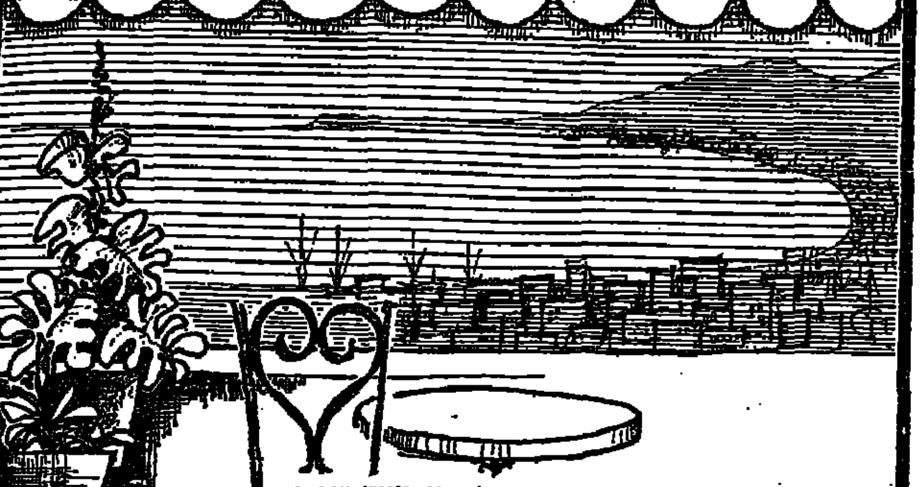

באזור היוקרה שבכרמל (רח' אינשטיין) אנו בונים דירות גג מקסימות המשקפות אל נופו המרהיב של הים, ושל יערות הכרמל.
בדירות רווחה אלה מהווה כל קומה דירה נפרדת בפני עצמה ובה תמצא כל אשר תדרוש מדירת פאר.
* סטנדרט בניה גבוה.
* הכנה לטלפון חוץ, ואנטנת טלויזיה מרכזית.
* הסקה והספקת גז מרכזית.
* חניה צמודה, שרותים כפולים, ומים חמים מרכזי.
* משכנתאות בלתי צמודות.

בלייכר זיכהולץ
קבלני בנין בע"מ
חיפה רח' הנביאים 20, טל 667561־641371

פרסום שבי

הפתרון שלנו אמין וצלול

הידע והנסיון מצרפים המרכיבים למערכת אמינה!
מערכות מושלמות לטיהור שפכים תעשיתיים וטיפול במים
המבטיחות מניעת זיהום סביבתי והמשחררות את הלקוח מהבעיה

שיטות חרחש לטיפול סביבתי
עפ"י ידע אקולוגי בינלאומי מוסמך
המשרד הראשי: ת"א דרך יפו־ת"א 7 ת.ד. 1969 טל. 50921

פרסום פ.ב.ס

Perkins
מנועי דיזל

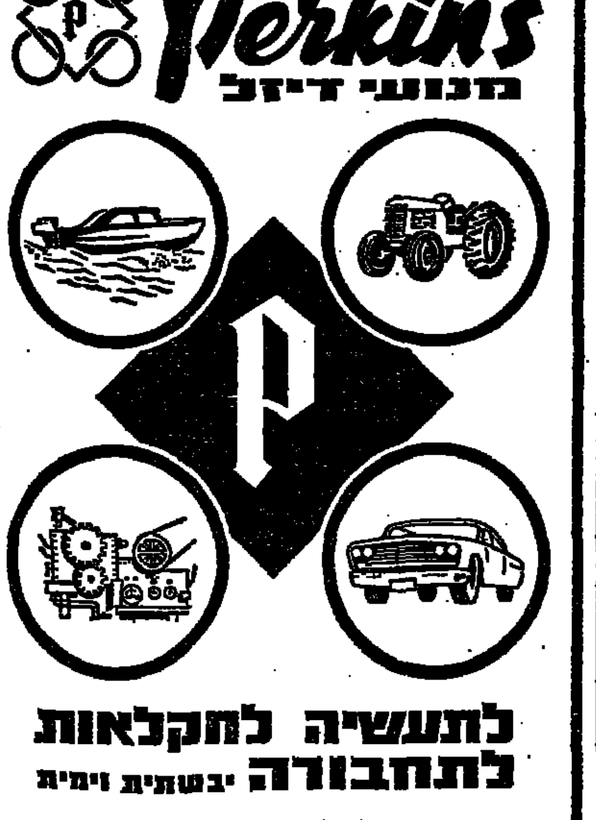

לתעשיה לחקלאות לתחבורה יבשתית וימית
מנועים מכל הסוגים ובכל הגדלים
להספקה מידית

הסוכנים בישראל
נ. פלדמן ובנו בע"מ
חיפה, רחוב יפו 137, טל. 528255
ת"א, רח' גבורי ישראל 3, טל. 259177

שער
מפרסם שערי
מטבעות ומדליות

ב„שער" ניתן למצוא מדור שבועי מורחב ובלעדי של מחירי מטבעות זכרון ומדליות ממלכתיות.
כן מפרסם „שער" ידיעות כלכליות ומעודכנות, מדורים של מחירי ניירות ערך ופרשנות של הבורסה בתא, נתוחי מאזנים ותשקיפים של חברות, מדור לנתוח ותשקיפים של מס־הכנסה, מדור שבועי בלעדי של פטנטים והליכי יצור, מדור שבועי לפסיקה ולחקיקה בענייני כלכלה ופיננסים, רשימות מלאות של חברות חדשות שנרשמו ברשם החברות, רשימות מלאות של רשיונות יבוא שהוצאו ע"י משרדי הממשלה, שערי מטבעות ברזל לליבנלום וכיוב"ב.
„שער" הוא כיום העתון היחיד בארץ, המפרסם רשימה מלאה ומעודכנת של 1200 שערי ה„וול־סטריט" והוא מקדים בכ־12 שעות את העתונים הלועזיים המיובאים מחו"ל. פרסום השערים מלווה גם בדברי פרשנות קצרים על אירועי יום המסחר האחרון בבורסה.
בקש המנויים: רח' חיסין 4א, תל־אביב, ת.ד. 64284 טל. 281215־6.

כלכלן הנוסע בקרוב לארצות
דרום אמריקה
בעל קשרים ענפים בחוגי המסחר והתעשיה
מעונין בקבלת יצוג וסוכנויות
בארצות אלו.
המעונינים יפנו לת.ד. 7191 ירושלים.

אתה רוכש יותר ממלגזה
כאשר אתה קונה
מלגזת
קטרפילר

16 דגמים עם תמסורת הידרוסטטית, בכושר הרמה מ־1500 עד 5500 ק"ג מתוך 56 דגמים בכושר הרמה עד 28.000 ק"ג

אתה רוכש:
★ אמינות רבה הודות לתכנון מתקדם.
★ שרות מעולה.
★ מלאי חלפים מקוריים.
★ 3 שנים אחריות לתמסורת ההידרוסטטית.

פרטים נוספים אצל מפיצי מלגזות קטרפילר טאומוטור בישראל
אליעזר סקר בע"מ

YOUR AUTHORIZED CATERPILLAR & TOWMOTOR LIFT TRUCK DEALER FOR ISRAEL

Towmotor is a trademark of Towmotor Corporation. Caterpillar and Cat are trademarks of Caterpillar Tractor Co.

פרסום שבי * סטודיו MA

ברכות לבביות

למינהל התעופה האזרחית

על בחירת אריחי **ARMSTRONG** המעולים לריצוף אולמות שדה התעופה עטרות

חב׳ „חגיל" בע״מ — יבואן בלעדי

יהודה המכבי 94, שכון בבלי, ת״א טל׳ 447170.

עליה קלה בשערים ובמחזור

בשוקי ההון והכספים

מאת מרדכי צבי

היקף העסקות בשוק המניות גדל אתמול במקצת: המחזור היומי הס־תכם ב־2.3 מליון ל״י, מזה 1.6 מליון ל״י בשלב השערים המשת־נים. בשערי המניות נרשמו עליות קלות. הדולר בתי״ר לא נסחר. בשוק השחור ירד הדולר לרמה של 4.44 ל״י, הזהב מתחת ל־12,000 ל״י הק״ג (השיא היה 13,000 ל״י הק״ג).

המחזור בשוק אגרות החוב הסתכם ב־5.7 מליון ל״י.

נראה כי שוק המניות התיצב אז לפחות בשלמת אוירת הפאניקה ש־שררה לקראת סוף השבוע שעבר. לפי שעה נמנע הקהל הרחב הנמד־מים והגדולים מפעילות שוטפת. מ־כאן הצמצום הבולט בהיקף העס־קות. רק הסוחרים וקומץ ספקולנ־טים, שקיבלו בכאן מסימני היציבות הנוכחיים, מנצלים את המצב ועו־שים שבת לעצמם. מכאן העליות הנותרות בשערי מניות שונות (הכש־רת הישוב, נאות אביב) בלי היקף כספי גדול. למעשה זקוק כיום ה־שוק ליצירת בסיס חדש של השערים ממנו יוכל להתחיל זינוק חדש כאשר הכסף הגדול יחזור לפעילות שוט־פת. בהעדר גורם זה לא יוכלו ה־סוחרים הספקולנטים לזרוק את מעט הסחורה שקנו, אם יידכה להם שה־שוק שוב נוטה כלפי מטה.

בין המניות שעלו אתמול:

✱ אי.די.בי. — הרגילות עלו ב־2.5 נק׳ ל־277, המחזור 88,000 ל״י ע״נ.

✱ סטוק בל״ל — עליה נקודה אחת ל־407 המחזור 55.000 ל״י ע״נ.

✱ טפחות — עליה 5 נק׳ ל־240 המחזור 35,000 ל״י ע״נ.

✱ הכשרת הישוב — עליה 8 נק׳ ל־226 המחזור 26,000 ל״י ע״נ.

✱ נאות אביב — עליה 6 נק׳ ל־102 המחזור 28,000 ל״י ע״נ.

✱ חלפסון — עליה 5.5 נק׳ ל־127.5 המחזור 40,000 ל״י ע״נ.

החתכות יתר למניות ישפרו

סיכומים ארעיים שנערכו אתמול אצהי״צ בבנק לאומי הראו כי למניות ואג״ח להמרה של חברת ישפרו נת־קבלו הזמנות בהיקף שיעלה כנראה פי חמשה על היקף ההנפקה.

15% דיבידנד סופי בקרן ברודה

קרן ברודה תחלק דיבידנד סופי ל־שנת 1972/73 בשעור 15%. בנוסף חילקה הקרן דיבידנד מיוחד ב־שעור 25%. בשנתיים הראשונות ל־פעילותה חילקה הקרן דיבידנדים ב־שעור 48%.

מדד שערי המניות בבורסה התל-אביבית

100 — 31.3.67

	27.2.73	26.2.73
מדד כללי	303.87	301.97
כספים וביטוח מזה:	255.74	254.67
בנקים מסחריים	288.28	287.07
בנקים למשכ׳,	246.08	244.91
מוסדות מימון ענפיים	244.96	244.74
חברות להשקעה	260.55	258.15
תעשיה	445.47	445.11
מסחר ושירותים	443.95	442.23
מקרקעין בינוי ופיתוח (פרט להדרים)	267.40	263.16

שערי ניירות ערך בבורסה התל־אביבית

27.2.1973

מניות			
בנקים מסחריים וחברות לאחזקות בנקאיות			
אי הי הי (מ)	343		343
אי.די.בי. בכ׳	282		278
אי.די.בי. ר״ג (ש)	277		274.5
אי.די.בי. ב (ש)		+15.5	351.5
אגוד (ש)	439	+1	437
אי׳ בריטי ר״מ (מ)			334.5
אי׳ בריטי (מ)	328	+2	330
דיסקונט אי (ש)	650		650
מזרחי (מ)	193	−1	189
פועלים ר״מ (מ)			426
פועלים (מ)	406		406
בל״ל (ש)	407		406
בל״ל חדשות (60%) (ש)	403.5		402
בנקים למשכנתאות			
אפותיקאי (מ)	287		287
כרמל (מ)	160		159
משכ׳ בנין	263		262
פת׳ משכנת׳ (מ)			245
שכון בבי	240		238
טפחות מבי		+5	250
טפחות ר״ג	240	+3	238
שכון ר״ג	253		251
מוסדות מימון ענפיים			
שלטון	134.5	+0.5	134
אוצר לתעשיה	252	−2	251
חקלאות	88		87.5
פת׳ תעשיה מבי		+1	79
ביטוח			
הסנה	256	+2.5	254
סהר			245
צור			166
מסחר ושירותים			
בית הרכב			80.5
דלק (ש)	226		225
דלק (מ)	237	+1.5	236.5
קרור 1			470
קרור 10	409		400
חשמל	69.5		70
ספנות		−2.5	225.5
צים			380
מקרקעין, בינוי, פתוח והדרים			
אזורים	250	+5	255
אפריקה 1			327
אפריקה 10	298		293
הכשר הישוב ש׳	222		214
הכשר הישוב מ׳	226	+2	220
סולל בונה מ׳		+2	146
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ישרס	193	+3.5	192
מהדרין	177.5		177
מטעי הדר		+3	108
משקיעים			124.5
נאות אביב	102	+4	100
פרי אור			167
ריאלקו			135.5
רסקו מבי	116.5	−1	116
רסקו רגי	93.5	+1	93
תעשיה			
אליאנס	565	−10	575
אלקו 1			109
אלקו 2.5	106.5	+0.5	106
אלקטרה 1	301	−4	301
אלקטרה 5	305	−0.5	304
ארגמן מבי	358		358
ארגמן (מ)		−0.5	337.5
אתא ב׳	161.5		161.5
אתא ב׳	161	−1	160
דובק	430		420
כבלים	207		206.5
טבע (מ)			865
כימיקלים	56		57
לי אפשטיין		+0.5	75.5
מולר			248
פניציה (מ)		+0.5	125.5
פניציה 10		+1	119.5
גיל חודה	400		402
עמים	270		270
נחושתן			359
ערד			135
שמן	141		140
תעל	305	−1	302
חב׳ להשקעות			
אלגר (מ)	107	−0.5	106.5
אלרן (מ)	252		252
מרכזית			300
פועלים השק׳	300		300
פז	114	−0.5	112
חלפסון 1			199
חלפסון 10 (מ)	127.5	+1	123
אמפא	155		146
דיסקונט השק. (מ)	266.5		263.5
מזרחי השק.	135	+2	136
בל״ל השק.	249	−1	245
6 — בני	— —	14	27.2
מריון		−2	115.5
תסותה	118		116.5
יצוא השק.	89		87.5
כור	183.5	−0.5	183.5
כלל השק.	232.5		231
כלל תעשיות	234	+2.5	231.5
עוז	199.5	−2.5	197
פמ״ה			74.5
נפט			
נפטא	68.5		68.5
לפידות (ש)		−2	141
לפידות (מ)			163
אגרות חוב להמרה			
שטרי הון בל״ל	163		163
שטרי הון בל״ל	124.5		124
פת׳ משכנת׳			125.5
הכשר הישוב	110	−0.5	108.5
אלקטרה	214.5		214.5
אתא	107	−1.5	105.5
דיסקונט השק.	128	−0.5	130
מזרחי השק.	109	−1	108
אי.די.בי.	110	−0.5	110
מניות הנסחרות במטבע חוץ			
אוניקו א׳ (מ)			75.5
8% אוניקו (מ)	97	−0.5	103
7% פ׳ התעשיה (ש)			214
6% פ׳ התעשיה ב׳ (ש)		−1	176
6% פ׳ תעשיה גג (ש)		−2	108
6% פ׳ תעשיה גג 1 (ש)			108
גזית (ש)			74.5

אגרות חוב (מחירה, שינוי)

צמודות לדולר		
5% חוצ ים המלח (ש)	+0.5	216.5
5% אג״ח ים המלח (מ)	−1.1	136
6% חשמל חטיבה ב׳ (ש)	−1	134.8
חלפסון קלור מאיר 6.5% אג״ח (ש)	+0.1	87.1
הלליס 5	[illegible]	[illegible]
הלליס 6	+2.3	130
הלליס 7	+0.7	131.7
הלליס 8	−0.2	101.9
הלליס 9		103.6
הלליס 10		104.7
הלליס 11		104
הלליס 13	−0.5	104.5
הלליס 14	−0.9	104.1
הלליס 15	−0.5	101.6
הלליס 16	−0.1	108.9
הלליס 17	−1	105
הלליס 18	−1.4	105
הלליס 19		108.7
הלליס 6 מדין		127.2
צמודות למדד		
קרן וריבית		
מלוה בטחון 1968		
סדרה א		168.1
סדרה ה	+0.3	167.3
סדרה כא	−0.4	164.6
מלוה בטחון 1969		
סדרה א	−0.6	161.5
סדרה ט	+2.1	156.9
סדרה כא	−0.9	152.4
מלוה קליטה 1962		
אינדקס 132.6	+0.3	170.3
מלוה קליטה 1963		
אינדקס 132.6	−2	239.5
מלוה קליטה 1964		
אינדקס 138.3	−3	218
מלוה קליטה 1965		
אינדקס 110.1	+0.1	197.5
מלוה קליטה 1966		
אינדקס 118.7	+1.2	166.5

מפתח: ר״מ — רגילות מבוכרות; א׳ — מניה א׳; ב׳ — מניה ב׳; ב׳ — מניה ב׳; (ש) — על שם; (מ) — מוכ״ז; בלתי מסומנות — מניות רגילות; ● מוכרים בלבד; ✱ — קונים בלבד.

שערי מטבע חוץ בין בנקאיים (Interbank) אתמול (27.2.73) באירופה

מסירה מידית (Spot)

$ ארה״ב	2.4630/40	ל״י 1 £ שטרלינג
מרקים גרמניים	2.8785/815	ל״י 1 $ ארה״ב
פלורינים הולנדיים	2.8800/25	"
פרנקים שוויצריים	3.2600/650	"
פרנקים בלגיים	39.82/89	"
פרנקים צרפתיים	4.5775/800	"
לירות איטלקיות	569/576	"
יינים יפניים	265.00/266.50	"

מסירה מאוחרת (Forward)

	$/£	פר״ש/$	מר״ג/$
חודש:	2.4553/68	3.2470/550	2.8530/80
חודשיים	2.4478/93	3.2400/80	2.8345/95
3 חודשים:	2.4408/23	3.2340/420	2.8215/65
6 חודשים:	2.4208/23	3.2170/260	2.7925/85

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע״מ

בנק דיסקונט לישראל בע״מ

	מחיר היחידה	מחיר פדיון
ארלון (31 %$, 69 % אינדקס)	124.26	121.22
דקל	477.3	456.1
ברוש	ב.ד. 207.6	ב.ד. 196.5

המנהל: חברה להשקעות של בנק דיסקונט בע״מ

BBC LONDON

BUSINESS ENGLISH 15.— ל״י
LETTER WRITING 15.— ל״י
SCIENCE ENGLISH 15.— ל״י
AVIATION ENGLISH 24.— ל״י
MARITIME ENGLISH 18.— ל״י

להשיג בסוכנות של שרות השדור הבריטי, רח׳ קרליבך 11, ת״א.

זהר תקבל ידע מחו״ל לייצור מזגנים

הספק האמריקאי חזר בו מהתקשרות ישירה

מאת סופר „הארץ" לעניני כלכלה

מפעל אמריקאי גדול שהגיע ל־סיכום עם מפעל ישראלי לאספקת ידע לייצורם בארץ של מזגני אויר, חזר בו בגלל חשש מן החרם הערבי. עם זאת הסכים למכור את מוצריו בארץ ולספק את הידע באמצעות מפעלים הקשורים עמו באירופה.

מר ש. קרטון, מנכ״ל חברת זהר, מסר לי, כי חברתו סיכמה כבר את המו״מ עם החברה שאמורה היתה לספק את הידע ואף נעשתה תוחה בראשי תיבות. לאחר מכן חזרה בה החברה מהסכם. היא רמזה כי היא חוששת למעמדה בארצות ערב, ש־בהן המכירות שלה הן גדולות. זהר היתה מעונינת להתקשר דווקא עם מפעל אמריקאי זה בשל טיב המוצר שלו. בסופו של דבר נאלצה זהר לפנות לחברה אירופית המייצרת מזגנים לפי הידע של החברה האמ־ריקאית.

המפעל נרכש מהמתחרה

זהר נכנסה לתחום של ייצור מז־גני אויר רק בזמן האחרון. קודם שיווקה מזגנים מרכבים מארה״ב. מ־כאן עברה להרכבה ועתה היא מיצרת את רוב החלקים. בין החלקים שהיא רוכשת בחו״ל — המדחס, שאותו מייצרים מפעלים בודדים בעולם ש־התמחו בכך, והמוכרים את תוצרתם גם למפעלי ענק כג׳נרל אלקטריק ווסטינגהאוז.

את המפעל קנתה זהר אצל מתחרה שלה, רדמונד, אחד ממפעלי קונצרן אמקור. מר קרטון מדגיש כי זה אינו מפריע למפעל. עקב מכירת המפעלים יודע אמקור במדויק את מספר המז־גנים שהמתחרה שלו מייצר, אולם זאת הוא יכול לדעת גם ממקורות אחרים.

מר קרטון אומר כי במזגן הגיעו ב־ארץ למכסימום של אפשרויות הייצור המקומי. זהר נכנסה לתחום של מז־גני אויר בעקבות המפעלים הקיימים אמקור, אלקטרה והדיאגן נוכח ה־עליה הגדולה ההולכת בצריכת מוצר זה. העליה בשנים האחרונות היא בשיעור 15%—20% לשנה. בשנה האחרונה נמכרו בארץ כ־20 אלף מז־גנים. יבוא של מזגנים כמעט אינו קיים בשל ההגנה הגבוהה על הייצור המקומי — 20% היטל בנוסף, 35% מכס ומס קניה של 60% המוטל גם על הייצור המקומי אך בגלל המחי־רים של תמ״א הוא למעשה גבוה יותר על מזגני יבוא.

בקו הייצור החדש של זהר הוש־קעו כמה מיליון ל״י, בעיקר במכו־נות חדשות ובהרחבת המקום. עיקר הייצור נעשה בציוד הקיים של ה־מפעל, המוצר מכונות כביסה, תנורי בישול ודודי שמש. מחזור המפעל ב־1971/72 הגיע ל־12 מיליון ל״י. ה־שנה יעלה ל־15 מיליון ל״י.

המפעל מתכונן לייצר השנה כמה אלפים מזגני אויר והוא מתכוון לה־פש שוקי יצוא. החברה המספקת את הידע גם נתנה זכויות יצוא לכמה ארצות בעולם.

ידיעות עסקיות בקצרה

● בנקים. בנק המזרחי המאוחד חתם בימים אלה על הסכם ל־רכישת מחשב בורוז — על כך נמ־סר מהנהלת הבנק. רכישת המחשב נעשתה נוכח הגידול בפעילות ה־בנק, שמאזנו לסוף 1972 הסתכם ב־מיליארד ורבע ל״י לערך וכדי ל־הנהיג שיטות עבודה חדישות. ה־מחשב נרכש באמצעות חברת המ־כון, נציגות חברת בורוז בישראל.

RITMEESTER CIGARS

• SALUTO • COCARDE • SENIOR • PAGE • HALF CORONAS

כלכלה ועסקים

לקראת הוועידה הכלכלית

חטיבת הכימיה והמזון מכינה פרויקטים חדשים

מאת סופר „הארץ" לעניני כלכלה

חטיבת הכימיה והמזון במשרד המסחר והתעשיה תשלים תוך זמן קצר עיבוד מספר רב של הצעות להשקעה בפרויקטים שונים, שיוג־שו לועידה הכלכלית במאי הקרוב.

מנהל החטיבה ד״ר משה מנדל־באום מסר בשיחה עם סופר „הארץ" כי ההצעות שיוגשו לועידה יהיו ב־עיקר בגדר רעיונות באלו ענפים רצוי ואפשר להשקיע בארץ על ידי יזמים מחו״ל או בשיתוף עם גור־מים ישראליים. כבר הוכנו הצעות כלליות לפרויקטים בענף בתי הק־רור, שמורי דגים, ייבוש פירות, ר־קיקות על ידי הקפאה עמוקה, תב־לינים, מוצרי בשר תרנגולי הודו ו־מוצרי עגבניות.

בחוקי ההצעות יפורטו כל סוגי המידע הדרושים למשקיע — אומר ד״ר מנדלבאום — חומרי גלם, מחי־רים, שכר עבודה, תחזיות ענפיות וכו׳; אך לא יעשה חשבון רווח ו־הפסד. „אנחנו נציע לו והוא יצטרך לבוא ולבדוק אם זה מעניין אותו וכדאי לו".

סוג נוסף של הצעות לבאי הועי־דה הכלכלית יהיה כידע על מפ־עלים בארץ המחפשים משקיעים ל־צרכי התרחבות, ידע או שיווק. אנ־שי החטיבה ריכזו עד כה 15 מפ־עלים שמעונינים בהתקשרויות עם גורמים בחוץ לארץ למטרות שונות.

לבאי הועידה יוצע כנראה להש־תתף בהקמת הפרויקט הגדול של כימיקלים ופוספטים. התכנית, ש־היקף ההשקעה הצפוי בה מגיע ל־70 מיליון דולר, עדיין לא אושרה, אך נראה שהיא תושלם עד מאי. הוכנה הצעה להקמת מפעל גדול לייצור צבעים לטקסטילים בהשקעה של 30—40 מיליון ל״י. הוצע גם להשתתף בהקמת האתר המרכזי ל־תעשיות הכימיות, האמור לקום ב־דרום לבאר־שבע.

מעבדים גם פרויקט למפעל בשטח ייצור הצבעים ופרויקט נוסף בתחום תיעוש הבניה.

ד״ר מנדלבאום מיחס חשיבות רבה לעובדה שנציגי כ־20 חברות גדו־לות מענף הכימיקלים מארצות הב־רית יבואו לכאן. התקשרויות עימן, ולו גם ראשונות, תהיה הישג.

עליה בהיצע פטמים תוך הוזלה קלה * נסתיים השפע המדומה בעגבניות * נמשך המחסור בבצל

שווקים סיטוניים לתוצרת חקלאית

באת לילי אילון

בתחילת שבוע זה עלה היצע הע־ופות ומחירים ירד ב־20 אג׳ לק״ג פטם חי בסיטונות ועומד על 2.90 עד 3 ל״י הק״ג, שהוא נמוך מן ה־מחיר המובטח החדש (בתוקף מ־18 בפברואר) — 3.12 ל״י. ההוזלה ל־צרכן היא בגבולות 20—40 אג׳ ל־ק״ג — על כך נמסר ממשרד החק־לאות.

במועצת הלול מעריכים, כי התנו־דות במחירי העופות יהיו סביב ה־מחיר הנוכחי עד הפסח. אחרי פסח תגדל כמות העופות הן כתוצאה מ־כך שבתי אימון משתתפים בחורף, יתחילו לפעול עם בוא הקיץ ולספק עופות לשווקים; כמו כן, לפי תכנון מועצת הלול יותספו השנה מ־1 ב־אפריל ועד סוף מארס 1974 8000 טונות בשר פטמים חי.

בשוקי הירקות היתה תנועה רגי־לה למדי, השפע המדומה בעגבניות שהיה בשבועות האחרונים נסתיים, כפי שהיה צפוי מראש, מאחר שה־חקלאים נאלצו לנקות את השטחים אחרי הקרה. המחירים הסיטוניים של עגבניות עלו ל־2.60 ל״י הק״ג ול־צרכן 3.60 ל״י. לפני שנה בתקופה זו נמכרו העגבניות במחיר מכסימום 1.15 ל״י הק״ג.

כפי שמוסרים ממשרד החקלאות ימשך המחסור עד לעונה הקרובה — חודש אפריל.

השפע בכרוב הביא למחירו הירוד 20—40 אג׳ לק״ג — לפני שנה עד 1.50 ל״י הק״ג. בבצל נמשך המח־סור, אולם בסוף השבוע הבא עומד להגיע משלוח ראשון של 5000 ט׳ [illegible] בעוד חודש יגיע גם משלוח תפוחי אדמה של 3000 ט׳ מאנגליה — ע־תוי טוב לקראת הפסח.

האספקה בשבוע שעבר

בשבוע שעבר חלה ירידה של 7% באספקת הירקות בהשוואה לשבוע קודם לכן ובשוקי ארבע הערים ה־גדולות סופקו 3094 ט׳. גם העגב־ניות פחתו והסתכמו ב־151 ט׳ ב־מקום 200 ט׳ בשבוע הקודם. במחי־רי רוב הירקות לא חלו תנודות ני־כרות, פרט לעגבניות שאספקתן יר־דה במידה ניכרת, ומחירן האמיר כאמור. כמות הקישואים גדלה ל־90 ט׳ לעומת 34 ט׳ בשבוע שלפני כן והמחירים ירד; המחירים 1.25—3.00 ל״י הק״ג לשני הזנים.

גם כמות החצילים גדלה בסוף ה־שבוע שעבר ל־120 ט׳ (85 ט׳). ה־ביקוש להם היה טוב והמובחר באי־כות גבוהה השיג עד 3.50 ל״י הק״ג, מחיר שאר הסוגים נע בין 1.00—2.50 ל״י הק״ג. לעומתם מתמעטות הכמויות של כרוביות, פלפל ובצל יבש ומחיריהם עולים. הסוג הגבוה של כרובית השיג עד 1.60 ל״י הק״ג, פלפל מן בהיר עד 6.00 ל״י הק״ג ובצל יבש בתנובה נמכר ב־1.50—1.60 ל״י ובשאר המקומות משיג עד 1.70 ל״י הק״ג.

פירות

כמות הפירות גדלה בשבוע שעבר והסתכמה ב־1903 ט׳. התוספת ה־עיקרית היא בבננות — 826 ט׳ סופ־קו השבוע — 754 ט׳ לפניו. התחז־ית לצמצום פרי זה לא התאמתה ובשווקים נמצא שפע רב במחירים ללא שינוי.

בפרי הדר חלה עליה עונתית ש־הסתכמה בארבע הערים ב־1642 ט׳ לעומת 1947 ט׳ לפני שבוע. את המקום הראשון תופסים תפוזי שמוטי [illegible] אשכוליות, לשני המינים הביקוש טוב.

עופות

כמות העופות עלתה ב־6% בהשוואה לשבוע הקודם ל־861 ט׳. כמות הפטמים דומה לזו של שבוע הקודם — 749 ט׳. משלוחי תרנגולי ההדו לשווקים גדלו ל־54 ט׳, לעומת 48 ט׳ בשבוע הקודם. ההודיים נמכרו בעיקר במיבררים. היצע הפטמים לא השתנה אולם מחיריהם עלו.

★ מסעדות ★ מזנונים ★ חנויות

דרושים! לחברה בין לאומית

במרכזים הטובים בארץ

לפנות טל. 266177 — אריק

למכירה בהזדמנות

חלקי חילוף חדשים

למדחס קירור גרסו

צילינדרים, פיסטונים, שטובוקסות, רינגים, קפיצים לוינטיל, וינטילים, לגרים, בלות, קפיצים.

נא לפנות אל יצחק, טלפון 2650, באר־שבע

צלום נאמן של המקור זאת תקבל באמצעות מכשיר הצילום היבש של חברת 3M COMPANY*

העתקת כל מסמך, צבעוני או שחור-לבן מספר או דף בודד.

הזמן את הסוכן ותווכח!

בני משה קרסו בע״מ

האגף לציוד משרדי, רח׳ ריבל 26 ת״א, ת.ד. 33241

* Registered trademarks of MINNESOTA MINING & MANUFACTURING CO. U.S.A.

EXPERTO CREDITE*

*סמוך על המומחה

1. כשיש לך כאב בטן, אוזן או גב אתה הולך לרופא אתה סומך עליו כי הוא המומחה.
2. כשברצונך לבנות בית איתן אתה הולך למהנדס בנין אתה סומך עליו כי הוא המומחה.
3. כשאתה רוצה להקים מחסן במפעל, במשרד, בחנות אתה בא ליועץ של ׳מירומית׳ אתה סומך עליו כי הוא המומחה.
4. כשחסר לך מקום במחסן, בחנות, במפעל אתה קורא למומחה של ׳מירומית׳ שיקים לך גלריה אתה סומך עליו.

המומחה של ׳מירומית׳ יתכנן ויקים עבורך מחסן בכל גודל ולכל מטרה. קרא לו ויבוא.

מירומית-ידע ומומחיות בשיטות אחסון

בידור־בידור — מפעלי מתכת-אשקלון בע״מ

העתיד בידך

20% רוח נטו — 20% רוח נטו

בקופת תגמולים מרכזית

„עתיד"

ליד בנק המזרחי המאוחד בע״מ

הקופה שהעניקה לחבריה בשנת 1972

20% רוח נטו

הצטרף לקופתנו עד ה־31.3 במרץ ותהיה גם אתה שותף לרווחים בשנת 1973 נוסף להטבות אחרות

פנה בעוד מועד אל אחד מסניפינו או אל המשרד הראשי: תל־אביב, רחוב אלנבי 113, טלפון 624341

בנק המזרחי המאוחד בע״מ

הבנק השומר אמונים לכל אחד

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

טרקטוריסט שנתבע על גרימת נזק טוען:

מגרש החניה — בית קברות שנהרס

(ע). נהג טרקטור קבלה על כג־רש חניה בטורת ירושלים ונתבע על ידי בעלי המגרש לשלם נזקים עקב כיוא בחוק על בית קברות יהודי כן, טוען כי מגרש החניה נבנה שהולל הגורם על ידי התובעים, לכן מבקש הנהג לדחות את התביעה בעלי המגרש.

התילה הוגשה בתביעה נגד נהג הטרקטור, שהגישו לבית משפט ה־שלום בירושלים שני תושבי מזרח העיר, המחזיקים במגרש חניה בח־זית מלון פנורמה. התובעים, בעלי עירה ומחזור שמאות, טוענים כי הטרקטוריסט מרדכי כלב עלה ב־טרקטור על מגרש החניה השייך להם וגרם נזקים ב־1020 ל״י. לכן ביקשו לחייבו לשלם להם את דמי הנזק.

נהג הטרקטור פנה לבית המשפט באמצעות עוה״ד י. שטראוס וי. דוויק, וביקש לדחות את התביעה על הסף. בכתב ההגנה צוין, כי מג־רש החניה של התובעים „נבנה שלא כדין תוך מעשי גזילה והסגת גבול על גבי בית קברות שהולל ד נהרס, כאשר קברים של יהודים כר סו מתחת למגרש, תוך גילויי זלזול בערכים מקודשים של העם היהו־די״.

הנהג טוען, כי משום כך אין ל־תובעים כל זכות חוקית שהיא ב־מגרש החניה ויש לדחות את התבי־עה על הסף כ„מחצפת, טרדנית וקנטרנית״.

צד שלישי

אולם בכך לא נסתיימה פרשת ה־תביעה והגנה, באשר שלהמתנה נכנסה גם מועצת בתי העלמין הי־הודיים בירושלים. בכתב־הגנה יו־צרפה להיק, כצד שלישי, כביינת המועצה כי מגרש החניה של התו־בעים אינו אלא בית הקברות הספ־רדי הידוע בשם „צור״, והוא נמסר להובבים בסגרת כדיגויות השלטון הירדני שנתנו ידו לחילול בתי הקב־רות היהודים על הר הזיתים.

כטענת בתי העלמין טוענת כי ב־„מגרש החניה״ טמונות עצמותיהם של יהודים שקבריהם נותצו וכוסו בעירימה עפר וציפוי אספלט על ידי התובעים, כדי להפכם למגרש חניה. הטוענת כפיעת כי צילה תביע־תם של התובעים בלתי חוקית שכן אין לה זכות במקום, ויש לראותם כמסיגי־גבול.

„הוקנת מגרש החניה בבית קב־רות יהודי היא עבירה פלילית של פגיעה ברגשות היהודים... וגריסת עלבון לדתם... ולכל יהודי, ובודאי לבני שבני משפחתו קבורים בבית העלמין הספרדי״. הוכות הרשות לסלק ידם של התובעים מבית הקב־רות״, נאמר בכתב ההגנה של הבור־עה.

הדיון בבקשת הטרקטוריסט ה־נתבע ומועצת בתי העלמין לדחות את תביעת בעלי המגרש יתברך בי־מים הקרובים.

הצעה לסדר היום בענין התעשיה האווירית

מאת סופר „הארץ״

ח״כ אברהם כץ (גח״ל) יעלה היום במליאת הכנסת הצעה לסדר היום בענין התעשיה האווירית. מר כץ מב־לה את הנושא לדיון בעקבות סי־דרה כאמרים ב„הארץ״ בנושא זה כאת שמעון אורליך ובעקבות מידע נוסף שהגיע אליו ממקורות אחרים.

עיסקות בנק הדואר גדלו ב־40 אחוז

פעילותו של בנק הדואר התרחבה בשנה האחרונה ומחזור הכספים שלו עמד על כ־16.5 מיליארד ל״י. זה גידול של כ־40 אחוז בנפח עיסקו־תיו. פרטים אלה נמסרו בישיבת מועצת בנק הדואר, שהתכנסה אתמול בירושלים בהשתתפותו של שר התקשורת, מר שמעון פרס, ומנכ״ל משרד התקשורת, מר ש. סורוקה.

יו״ר הנהלת בנק הדואר, מר ש. גפני, עמד על פעולותיו של הבנק שנועדו להביא לפישוט הליכים ול־חסכון בזמנם של האזרחים. כן נמסר על הרחבת רשת לקוחות הבנק ועל הנהגת תכניות חסכון חדשות.

הקריטריונים לתשלום שעות נוספות לאקדמאים — להכרעת ההסתדרות

1. בנושאים ארגוניים — מתוך ה־ [illegible]

...אברהמוביץ; האקדמאים במדעי ה־חברה והרוח המועסקים בעבודה סו־ציאלית יהיו זכאים לקבל שכרם לפי דירוג המהנדסים; הצדדים ימשיכו ב־מו״מ שיביא לחתימת הסכם השכר לשנים 1972/1973.

יימשך המו״מ לחתימת הסכם השכר

(ל.ע.מ.). לא הושג כל הסכם על שינוי הקריטריונים לתשלום בעד ש־עות נוספות בין המעסיקים ובין הס־תדרות האקדמאים למדעי החברה ו־הרוח, אך עם זאת הסכימו הצדדים להעביר נושא זה להכרעת מוסדות ההסתדרות. על כך הודיע אתמול ה־ממונה על השכר באוצר, מר א. ירי־מנס.

מר ירימנס אמר עוד, כי הסיכום עם הסתדרות המהנדסים, שהתקבל ב־25.2.73 מבוסס על זכרון הדברים ש־נחתם על־ידי הסתדרות המהנדסים והאוצר ב־31.12.72, אשר לפיו יס־תמכו התוספות לשכר האקדמאים ב־מדעי החברה והרוח לשנתיים, כולל תוספות היוקר, במסגרת 35 אחוז, כפי שנקבע לגבי המהנדסים.

בישיבה שנערכה השבוע בין נציגי המעסיקים, וההסתדרות והסתדרות ה־מהנדסים סוכמו הנושאים דלהלן:

הקטר נעצר ברגע האחרון

מאת סופר „הארץ״ בגליל המערבי

עשרות נוסעי אוטובוס אגד ניצלו אתמול מהתנגשות עם רכבת בצפון נהריה הודות לתושייתו של נהג קטר רכבת משא שעצר בשניה האחרונה כשאוטובוס כבר היה על המסילה.

המקרה אירע ב־7.30 לערך כש־אוטובוס מלא נוסעים שנסע מגבעת כתמפלדהר דרך וסקו למרכז נהר־יה. בחציית המסילה ליד יקאסבסט צעקה לפתע אשה באוטובוס: „עצור, עצור, רכבת״. הנהג עצר כשהחלק הקדמי של האוטובוס היה כבר על הפסים והרכבת במרחק מטרים ספורים ממנו.

לדברי נוסעים באוטובוס אמר להם הנהג „מה הבהלה, כה הפניקה, לא קרה שום דבר״.

באותו מקום אירעה לפני ארבעה חדשים התנגשות בין רכבת לאוטו־בוס שכתוצאה ממנה נפצעו קל 19 איש.

הצעיר מדיר אל אסד
רצחתי את דודתי

מאת סופר „הארץ״ בגליל המערבי

נכון, אני רצחתי את דודתי, כדי לשמור על כבוד המשפחה. חשדתי באשת דודי שזנתה עם גברים אח־רים בהיעדר הדוד ולכן עשיתי את המעשה — אמר אתמול מאהל מח־מד אסדי (19) מהכפר דיר־אל־אסד בפני השופט פארס פלאח בשכו בעת הארכת מעצרו.

כקרה הרצח של סואד אסדי (20), אם להינוקת בת שבעה חדשים, לפ־ני שלושה שבועות נראה היה בב־קר ימים רבים כרצח מושלם ללא עקבות... [illegible] של צוות חוקרים בראשותו של רב פקד חנא חדד מהשטאל ממשטרה חיפה, אפשר היה להסיר את החשד מעצורים אחרים ולהביא להאשמתו של הצעיר.

סכסוך עבודה בענף האפיה

המו״מ בין הועדה העליונה של פועלי האפיה לבין הועד הארצי של אירגוני בעלי המאפיות, הופסק ב־עקבות חילוקי דעות בדבר קביעת סולם השכר לפועלים בהתאם לדי־רוג החדש בענף שעליו הוסכם בין הצדדים.

הועדה העליונה של פועלי המזון שהתכנסה שלשום, החליטה להכריז על סכסוך עבודה בענף האפיה.

שיחות איסמעיל והמצב בשטחים בועדת חוץ ובטחון

(ל.ע.מ.). ועדת חוץ ובטחון של הכנסת קיבלה בישיבתה אתמול מי־די־כר״ר יוסף תקוע... [illegible] כשרד החוץ, מר אברהם קידרון. בין השאר עמד מר קידרון על הנושאים הבאים: הפעילות המדינית מסביב לנושא אסון המטוס הלובי; ביקו־רו של חאפז איסמעיל, יועצו של נשיא מצרים לעניני בטחון, בלונ־דון, בוואשינגטון ובניו־יורק.

בחלקה השני של הישיבה שמעה הוועדה סקירה מפי אלוף שלמה גזית, מתאם הפעולה בשטחים, על המצב בהם. במסגרת הסקירה נדונו, בין השאר, הנושאים הבאים: ההת־פתחות הכלכלית־חברתית בשטחים והשפעותיה על מערכה החינוך, יחסי עבודה והעמדות הפוליטיות; שיקום ופיתוח מחנות הפליטים ו־השלכותיהם על אוכלוסיית הפלי־טים; כצב הפעילות של ארגוני ה־חבלה.

מרכז מרפא תרמלי מוקם בחמי טבריה

(ע). מרכז מרפא תרמלי בין־לאו־מי מוקם בחמי טבריה בהשקעה של 7.5 מיליון ל״י. על כך מסרו מנכ״ל אפריקה ישראל להשקעות מר בירלד סלבסט, ומנהל חמי טבריה מר אל־עזר יעקב, במסיבת עתונאים אתמול, באתר הבנייה החדש בתוך המ־יובש על שפת הכנרת, מול בנין ה־כיוזצאות החדש.

כן נמסר, שבפיתוח חמי טבריה ו־המלון החדש בבני חמת, לרבות ה־[illegible] ל״י.

בנייתו של מרכז־המרפא תושלם תוך שנתיים. הוא יכלול בריכה תר־מלית וכן אגם מיוחד לריפוי הידרו־תרמלי ופיזיותרפיה, שיכלול אמבט־יות לטיפולים מיוחדים, חדרים לפיזי־ותרפיה ומיכשור מתאים לטיפול ב־נכים. כן יהיו בו אגפים שיכללו אולם קבלה, חנויות, בתי קפה ואגף לשי־רותים ציבוריים.

עם הקמת המרכז החדש יינתנו כל יום בחמי טבריה 3500 טיפולים שו־נים שיסתכמו ב־600 אלף טיפולים בשנה.

מר סלבסט ציין כי נחתם הסכם עם משרד הבריאות לפיו יפקח ה־משרד על הצד הרפואי בחמי טבריה באמצעות בית החולים רמב״ם. כן כקיימת חמי טבריה קשר עם מנהל בית החולים הריאומטולוגי בלונדון, ד״ר רוני גרהם, שהוא מומחה נודע למחלות ריאומטיות.

סקר נופים בסיני מסתיים היום

מאת כתב „הארץ״ באילת

סקר נופים ואתרים בקו גבעות ל־אילת יסתיים היום. הסקר נערך על ידי מר זאב משל מטעם המינהל ל־פיתוח דרום סיני והמכון לשמירת הטבע באוניברסיטת תל־אביב. בס־קר, שנמשך כשנה, אותרו יותר מ־200 אתרים: קניונים, נקודות הנ־פיה־מהיבות, ריכוזי ציורי סלע, אתרי כריה נחושת קדומים ומצבות זרמים. רשימה נבחרת של אתרי נוף ההצעות לפריצת דרכי גישה הועברו למינהל לפיתוח דרום סיני.

יוקם מצפה תת־ימי ואקוואריום

בהשקעה כוללת של שני מיליון ל״י יוקם תוך שנה באילת מצפה תת ימי ואקוואריום. המצפה יוקם ליד ש־מורת האלמוגים במיבנה דמוי־צי־לינדר בקוטר של 7.5 מטרים ובעומק תבישה מטרים. הוא יהיה מחובר ל־חוף בגשר שאורכו 100 מטרים. ה־עבודה להקמת המצפה תסתיים תוך ארבעה חדשים והוא יכיל קבוצות בנות 50 איש כל אחת לביקור של 20 דקות.

שאול בן־יואש — ראש משרד החקירות במשטרת פתח־תקוה

(ע). מפקח שאול בן־יואש (45) נתמנה לתפקיד ראש משרד החקי־רות במשטרת פ״ת במקומו של מפ־קח אליעזר אנשל העומד לפרוש בתפקידו. עד עכשיו שימש מפקח בן־יואש כעוזרו של ראש לשכת החקירות בכרחוב המרכז, רב פקד [illegible]

SAKURA - סקורה
הפילם הטוב והנדרש ביותר

להשיג בחנויות המובחרות
יבואן: יוסף טוינה בע״מ, תל־אביב

המכון לפריון העבודה והייצור

בית־הספר למנהלי עבודה

בשיתוף עם משרד העבודה — המכון הממשלתי להכשרה טכנית
הוקם... של ההסתדרות הכללית של העובדים בישראל
התאחדות התעשיינים בישראל

קורס למנהלי עבודה

בנושא

שיטות הדרכה

איש לאיש

ייערך במסגרת פנימית, במלון „צפורי״ בנהריה
מ־1 עד 6 באפריל 1973

מיועד: למנהלי־עבודה וראשי צוותים העוסקים בהדרכת עובדים ובהקניית מיומנות אישית לעובדיהם.
פרטים והרשמה:
תל־אביב, דרך חיפה 21, טל. 61־22־25, 71־62־26

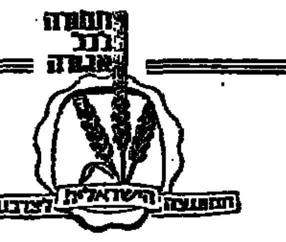

המועצה הישראלית לצרכנות

פרסים על עבודות בנושאי צרכנות

ע״ש גב׳ אירמה פולאק

המועצה הישראלית לצרכנות תעניק השנה — בשנת הכ״ה למדינת ישראל — פרסים עבור
- עבודת מחקר, או עבודה סמינריונית
- כתבה עתונאית (עבור כתבה שהופיעה בדפוס בין 1.5.72—30.4.73)
- חבור ע״י תלמידי בתי״ס על־יסודיים

המטרה: עידוד להחדרת התודעה הצרכנית בקרב האוכלוסיה, עידוד המחקר בנושאי הצרכנות, הגברת ההסברה בקרב הצבור על ערכה של הצרכנות ומיקומה בחברה ובכלכלה.
הפרסים לסטודנטים (לעבודת מחקר) ולעתונאים (לכתבה) הם בסך 1000 ל״י כ״א; לתלמידים — 200 ל״י.
את התקנון המפורט של התחרות ניתן לקבל במשרדי המועצה הישראלית לצרכנות, רח׳ התחכמוני 105, תל־אביב.

את העבודות יש להעביר למועצה הישראלית לצרכנות במעטפה סגורה, ולציין על גבה — ועדת הפרס ע״ש גב׳ אירמה פולאק.

התאריך האחרון להגשת העבודות הוא עד יום שני כ״ת בניסן תשל״ג, 30 באפריל 1973 — הפרסים יוענקו בטקס מיוחד בחודש יוני 1973.

האוניברסיטה העברית בירושלים

מודיעה על

הרצאת זכרון ע״ש נורמן בנטוויץ ז״ל

שתינתן ע״י

לורד ריצ׳י־קולדר

בנושא:

S3 – The Science of Science of Science

ביום חמישי, כ״ז באדר א׳ (1.3.73) בשעה 6.00 בערב באולם הסינט בבנין המנהלה, גבעת רם — הציבור מוזמן.

האוניברסיטה העברית בירושלים

המחלקה לכימיה ביולוגית

דרושה דירה בירושלים

בת 4 — 3 חדרים למשך 3 שבועות החל ב־22.3.73
לפנות למזכירות המחלקה לכימיה ביולוגית, טל. 224231.

ההסתדרות מדיצינית הדסה

מציעה למכירה את ציוד הרנטגן

המפורט מטה:

1) חדר 3

.1 שלחן פקוד	Westinghouse Fluradex	500
.2 צנלת תקרה	Westinghouse Fluradex	500
.3 שלחן צלום 180	Westinghouse Fluradex	500

2) חדר 6

.1 שלחן פקוד	Medio DLX
.2 צנלת תקרה	Danks Dana
.3 שלחן שקופים	Muller UG+
.4	Philips TV Chain
.5	Philips Cine Pulse

3) חדר 8

.1 שלחן פקוד	Medio DLX
.2 שלחן צלום	Schonander head unit

4) חדר 9

.1 שלחן פקוד	Philips Maximus DLX

5) חדר 12

.1 שלחן פקוד	Philips DX
.2 צנלת תקרה	Westinghouse
.3 שלחן בוקי	

6) (M3) 2 X-Omat processors for 7 minutes

הציוד צריין בותקן ופועל ויוחלף בהדרגה בציוד חדיש החל מחודש מרץ 73 ועד דצמבר 73.

המעונינים לרכוש את הציוד, חלקו או כולו, יוכלו לראותו במכון הרנטגן שלנו בביה״ח בעין־כרם ויבואו בדברים עם מהנדס י. מולר מהמחלקה האלקטרונית.

הצעות יש להגיש לאגף האספקה של ה.מ. הדסה ת.ד. 499 ירושלים.

מרכז השלטון המקומי — משרד השיכון

ועדת ערי הפיתוח
ע״י
המרכז לשלטון מקומי
המועצה המקומית ...

(היום) יום רביעי, כ״ז אדר א׳ תשל״ג (28.2.73) יתקיים

כנס ראשי ערי פיתוח

בנושא:

„מדיניות השיכון״

בהשתתפות: שר השיכון, מר זאב שרף

ההתכנסות בשעה 10.00 בבנין „ויצ״ו״ בתל אביב (?)

הכניסה לפי הזמנות

נא לדייק

במלאת שלושים לפטירתו של

רוני רוזן סילבר ז״ל

התקיים עלה לקברו ביום שני כ״ח באדר א׳ תשל״ג.

אוטובוס מיוחד ייצא בשעה 11.00 בבוקר מן המכון לארכיאולוגיה של האוניברסיטה העברית להר המנוחות.

במלאת שלושים לפטירתה של
רעייתי, אמנו, סבתנו ואחותנו היקרה

חוה גולדה צימבר ע״ה

נעלה לקברה לגילוי מצבה והזכרה
ביום חמישי כ״ז באדר א׳ תשל״ג (1.3.73) בשעה 3 אחה״צ
בבית העלמין בנחלת יצחק.
הפגישה ליד בית העלמין.

ההודעה המקובלת נתונה לכל המתחנו בעל פה ובכתב.

המשפחה

הסתדרות רפואית בישראל
איגוד הרדיולוגים סניף לנק תל־אביב

אבל על פטירתו של

ד״ר פאול הירש

ממייסדי ופעילי האיגוד

למלכה צדקיהו

לבית לוי

השתתפותנו הכנה בצערך על מות

אביך ז״ל

תנחומינו לך ולמשפחתך

מבקר הסוכנות היהודית
המנהל הכללי והחברים לעבודה

לדוד מוסק

אתך באבלך

במות אביך ז״ל

פאן־לון
ההנהלה וחבר העובדים

ביום השנה לפטירת יקירנו

ד״ר שמואל אמרנט ז״ל

נעלה לקברו בבית העלמין העירוני חיפה בכפר סמיר, ביום חמישי, 1 במרץ 1973, בשעה 4.00 אחה״צ
בשעה 5.00 אחה״צ תתקיים אזכרה בבית המדרש למורים וגננות על שם א. ד. גורדון בחיפה.

המשפחה

הועדה לאנרגיה אטומית
הקריה למחקר גרעיני — נגב

משתתפים באבלו הכבד של

דוד רבן

במות עליו

אחיו

ההנהלה
וחבריו לעבודה

להנהלת משרד השכון וחבר העובדים
לכל החברות והגופים וכן לכל ידידינו

שהביעו השתתפותם בצערנו בעל־פה ובכתב
על מות ראש משפחתנו

אינג׳ רומן שפיצגלס ז״ל

נתונה תודתנו.

אשתו ובנו

לרינה ומשפחתה

אתכם באבלכם הכבד על מות הבעל והאב

צבי טייטל ז״ל

משפחות: טאובנפלד, חוסטצקי, חנצינסקי, גליק, רחנבלום, כספין

לרפי נלסון

באבלך

אניטה ויוסי ינאי

המשפחה המשפחה אני שולחת את תנחומי

למשפחות הרוגי המטוס הלובי

אנשים ... [illegible]

אורה כ״ץ חיפה

להברתנו לעבודה רנה טייטל

משתתפים בצערך הנוקב בהילקח ממך בלא עת בעלך

צבי ז״ל

ומביעים תנחומים לכל המשפחה

ההנהלה והעובדים
איחוד סוכנויות בטוח בע״מ

אבל כבד ירד על כפרנו

על פטירתו הפתאומית ללא עת של חברנו היקר

ד״ר נתן בן מוה״ר משה הופמן ז״ל

ממייסדי הכפר, מראשוני מוריו ומדריכיו
המבצעי דמותו החינוכית

אנו מתשתפים באבלה של המשפחה צערכם צערנו

ת.נ.צ.ב.ה.

כפר הנוער הדתי
הדירקטוריון, ההנהלה,
חבריו לעבודה
וכל התלמידים

אנו משתתפים ביגון המשפחה
במות

בוריס קישון ז״ל

מכיריו ומוקיריו
בגן־שמואל

לישכר פינדק

השתתפותנו הכנה בצערך במות

אמך ז״ל

גד, חברה לבנין בע״מ

אנו מודיעים במותו ללא עת של

ד״ר בוריס קישון ז״ל

מנהל חברת מדיזויס

ומשתתפים באבלה הכבד של משפחתו בארץ ובחו״ל
וחברת מדיזויס

פ. אי. טי.
אגוד יצרני שמורים בישראל בע״מ

למר מאיר לוי

תנחומים במות צליך אביך היקר

ר׳ יעקב

„גד״ חברה להפצה בע״מ
הנהלה וחבר העובדים

ליגון עזרוני

משתתפים בצערך

במות אביך

צבי ברדזיק משה צור

במלאת שלושים למות הורי

אברהם סגל ז״ל

נעלה לקברו ונתיחד עם זכרו
ביום חמשי 1.3.73 בשעה 3 אחה״צ.

המשפחה
ובית דפנה

להספקה מיידית

מנועים חשמליים תוצרת UNITEC, ציריך

מהמלאי שנתקבל נותרו מנועים תלת פזיים. סגורים לחלוטין. מ־1 עד 20 כח סוס מכל הסבובים המקובלים. וכן חד פזיים עד 1 כח סוס.

המפיץ הבלעדי:

אוריאל שי בע"מ,
רח' הארבעה 16. ת־א. טל. 268328

היבואן הבלעדי:

החברה הישראלית המרכזית למסחר והשקעות בע"מ

המינהליים הבכירים בשירות המדינה – חטיבה עצמאית במיסגרת האיגוד המקצועי

עלולים להכריז על סכסוך עבודה
* קובלים על קיפוח

(ע.). כנס איגוד עובדי המינהל הבכירים בשירות המדינה, שנערך אתמול בבית סוקולוב בתל־אביב, ב־מסגרת „יום היעדרות מהעבודה", החליט כי אם עד 25 במארס לא תיע־נה נציבות שירות המדינה לתביעות הספציפיות של האיגוד, הוא יכריז על סכסוך עבודה.

כן החליט על הקמת חטיבה עצמ־אית נפרדת של עובדים אלה, במס־גרת האיגוד המקצועי של ההס־תדרות, אך מחוץ להסתדרות עובדי המדינה, שאליה השתייכו עובדים אלה עד כה.

2200 עובדי מינהל בכירים בדר־גות סי־דיים, במשרדי הממשלה, ה־משתייכים לדירוג המינהלי, נעדרו אתמול מעבודתם, במסגרת יום חופ־שה, שעליו קיבלו אישור ממנהלי משרדיהם. 500 מהם השתתפו בכנס של האיגוד.

פתחו את הכנס היה יוסף באהר, משנה למנכ"ל משרד התחבורה, ד"ר מרדכי גולדנברג, מנהל מס קניה ב־מחוז ת"א, שציינו כי הסכמי ה־עבודה, שנחתמו על ידי הסתדרות עובדי המדינה, קיפחו את המינהליים הבכירים, שלא היתה להם נציגות מוכרת במשא ומתן. הקיפוח מתבטא במעמדו ובשכרו של העובד הבכיר, וכתוצאה מכך קיבלו עובדים הכפו־פים לו שכר גבוה יותר. תופעה זו מנוגדת לעקרון של שכר שווה בעד עבודה בעלת ערך שווה ומשבשת את המערכת הניהולית התקינה.

כדי לתקן עיוותים אלה, החליט הכנס לתבוע דירוג מקצועי נפרד ל־עובדי המינהל הבכירים, שיהיה מק־ביל לדירוג של האקדמאים במדעי החברה והרוח.

בדיון הודגש, כי סולם שכר חדש זה הכרחי, לאחר שהפער לעומת ה־דירוגים המקצועיים האחרים גדל ב־עקבות מסקנותיו של מר ירוחם משל לגבי שכר המהנדסים, שהאקדמאים במדעי החברה והרוח צמודים אליהם.

תביעות ספציפיות אחרות של ה־עובדים הבכירים מתייחסות לתשלום בעד שעות נוספות, תשלום באחוז תוספת וותק לשנה ל־20 שנות שי־רות, אפשרות פרישה לגימלאות בגיל 55 לאחר 25 שנות שירות וכן הענקת הטבות אחרות הניתנות לעובדים ב־תפקידים שווים. כל התביעות יוגשו עד 9 במארס לנציבות שירות המ־דינה.

בכנס השתתפו גם נציגי העובדים המינהליים הבכירים במשרד הבטחון, המשתייכים להסתדרות הפקידים.

תגובת חיים ברנשטיין

מזכיר הסתדרות עובדי המדינה, מר חיים ברנשטיין, אמר בתגובה על טענות נציגי המינהליים, כי בהסכם העבודה האחרון לעובדי הדירוג ה־אחיד הושגו הישגים לקבוצת העוב־דים הבכירים בשרות המדינה, אשר תרמו לצמצום הפער בינם לבין די־רוגים מקצועיים אחרים, כמו מהנד־סים ואקדמאים אחרים. בהסכם ה־עבודה האחרון נאמר גם, שאם קבו־צות מקצועיות אלו ישיגו הטבות מעבר למה שהושג בהסכם העבודה של הדירוג האחיד, זכאית הסתדרות עובדי המדינה לתבוע החלתם לאל־תר גם על עובדי הדירוג האחיד ב־דרגות המתאימות.

מזכירות הסתדרות עובדי המדינה הקימה ועדה הבודקת כעת את הס־כמי העבודה של המהנדסים והאק־דמאים, מתוך מגמה להחיל את ה־הישגים גם על עובדי הדירוג האחיד.

הובטחה אספקת ביצים, הודים ופטמים – לפסח

(ע). אספקה מלאה של ביצים, הודים ופטמים הובטחה לקראת חג הפסח, למרות התפרצות מחלת ניו־קאסל והעופות שנגרמו על ידי ה־קרה — מסר אתמול מר לוי ארגוב, מנהל מועצת הלול, במסיבת עתו־נאים שנערכה בבית סוקולוב בתל־אביב.

מחיר המינימום המובטח להודים יעלה החל מ־1 באפריל ל־4 ל"י לזכרים ו־3.8 ל"י לנקבות. גם על ביצים תחול תוספת של 3.2 אגו־רות על כל ביצה, אך טרם הוכרע אם היא תמומן על ידי הגדלת ה־סובסידיה או העלאת המחיר לצרכן. העלאה זו נובעת מהתייקרות המס־פוא והתייקרות וחולה.

בהקשר זה הטעים מר ארגוב, כי פער התיווך בביצים נמוך, אך לעו־מת זאת מגיע הרווח ל־30 אחוז לגבי פטמים, גם בסופרמרקטים של אגודת הצרכנים. הרווח גם מתבטא בלירה וחצי עד 2 ל"י לק"ג פטמים, ואפשר לדעתו להורידו בחצי לירה.

איגוד הימאים הדירוגים ישבות 48 שעות – במארס

תגובה על מסקנות הוועדה ההסתדרותית

מאת סופר „הארץ" בחיפה

איגוד הימאים הדירוגים החליט אתמול להכריז ב־7 במארס שביתת אזהרה של 48 שעות בכל האניות הישראליות שיעגנו בנמלי הארץ, כתגובה על מסקנות הוועדה ההסתד־רותית שהמליצה על הקמת שני אי־גודי ימאים נפרדים, בתנאים שאינם לרוחו של איגוד הדירוגים.

השינוי העיקרי שתובעים הדירו־גים הוא, שבמקום ועדה פריטטית (שחבריה נציגי שני האיגודים וב־ראשה נציג הוועד הפועל) שעל הק־מתה המליצה הוועדה ההסתדרותית, יוקם ארגון גג קבוע מורכב מנציגי שני האיגודים שיטפל בכל הבעיות המשותפות לשני האיגודים. איגוד הדירוגים טוען כי גוף זה הכרחי כדי למנוע סכסוכים בין שני האיגודים העלולים לפגוע בכשרו כל צי ה־סוחר.

המלצות הוועדה ההסתדרותית, ש־בגללן מאיימים הדירוגים בשביתת אזהרה, נתקבלו בעקבות שביתת אז־הרה של 24 שעות שקיים איגוד ה־קצינים לפני כחודשיים.

ב־2 במארס עומד איגוד ה־קצינים לפתוח בסנקציות בגלל חילוקי דעות עם חברת צים ב־דבר תנאי השכר של הקצינים באניות המכולות של החברה.

המתיחות לא פגעה בתנועת ישראלים לחוץ לארץ

הערב — אסיפה כללית של התאחדות סוכני הנסיעות

מאת חביב כנען

תנועת הישראלים לחו"ל ב־1971 עלתה ב־11% על זו של 1971 (200 אלף לעומת 180 א־לף). בתופעה זאת רואים גורמי תיירות ביטוי לרצונם של יש־ראלים להתפרק מהמתח של ימי לא שלום ולא מלחמה ולחשש המתמיד מפני ירידת ערך הכסף. באותה שנה האט זרם התיי־רים הבאים לישראל, בעקבות מעשי המחבלים.

מס הנסיעות ועניינים אחרים המכבידים על נסיעות לחו"ל יעמדו על סדר יומה של האסיפה הכללית של התאחדות סוכני נסיעות בישראל, המתכנסת הע־רב בבלון פלזה בתל־אביב. ה־התאחדות מונה ארגון־גג ל־157 סוכני נסיעות המטפלים ב־נסיעות לחו"ל ול־25 סוכני תיי־רות, העוסקים בעיקר בהבאת תיירים ארצה. האחרונים יקיימו אספתם השנתית בחודש הבא.

סוכני הנסיעות דבקים בהת־נגדותם למס נסיעות ובטיעונים, כי המס מכביד על האזרח היש־ראלי בלי להביא הכנסה חשובה לקופת האוצר. כ־30% היוצאים לחו"ל הם עובדי המדינה או מוסדות ציבוריים, שאינם משל־מים את המס מכיסם אלא מכיס משלם־המסים. כתיירים לחו"ל יכולים להחשב בעיקר הישרא־לים הנוסעים בחודשים יוני־או־גוסט ; מספרם הגיע ב־1972 ל־57 אלף, כלומר קצת יותר מ־25% מכלל הישראלים שיצאו את הארץ במשך כל השנה.

56 סוגים של ישראלים נהנים מפטור מוחלט או חלקי ממס נסי־עות (יוצאנים, סטודנטים, נוס־עים לצרכי ריפוי, אורחים הנמ־צאים בחו"ל יותר משנתיים, עו־לים חדשים בשלוש השנים הרא־שונות לשהותם בישראל, עובדי חברות תעופה, מלונאים ועוב־דים בכירים במלונות, סוכני נסי־עות ותיירים והעובדים הבכירים המקבלים החזר חלקי של המס, ועוד). לסככה גדולה נחשב מס נסיעות כהוצאה עסקית מוכרת.

ב־1970/1971 הכניס מס נסי־עות 52.3 מיליון ל"י שמהם כש־ליש שילמו הממשלה, הסוכנות היהודית ומוסדות ציבור. על ה־אזרח מוטל מס בסך 600 ל"י על כל כרטיס תוסף לכך 10% מ־מחיר הכרטיס (המסתכמים ב־80 ל"י עד 140 ל"י) ; על מחיר הטיסה בנסיעה קבוצתית לצי־ריך, למשל, שהנו 900 ל"י, מת־וסף סך 700 ל"י, ואילו תמורת הטיסה לרומא יש לשלם מסים בשעור של 85%. כדי להקל על הסידורים והגירת הוענקה בשנה האחרונה לסוכני נסיעות הסמ־כות לגבות את מס הנסיעות ואף להעניק פטור, אולם אין בזה כדי לשכך את הרגשת המרירות של האזרח על העול הכבד של מס הנסיעות.

יוקר הטיסה

סוכני נסיעות קובלים גם על יוקר הטיסות לישראל וממנה. בצגוד מחיר טיסה אינדיבידואלית לוד־לונדון כחזרה 480 דולר (בלי מסים), אפשר לטוס מלונ־דון לניו־יורק במחיר התחלתי של 220 דולר עד 400 דולר (ב־התאם למשך השהיה בארה"ב).

אבל גם השנה, למרות המחיר הגבוה של הנסיעה לחו"ל ולמ־רות מס נסיעות, צפויה עליה במספר היוצאים לחו"ל. לשיעור קל, על אף ההכבדות הנזכרות, יזכו השנה הישראלים על־ידי העלאת שיעור ההקצבה במטבע חוץ ליוצאים מ־250 דולר ל־450 דולר.

טענה קשה תופנה הערב כלפי משרד התיירות, על שלא מצא לנכון לשמוע את דעת סוכני נסיעות כאשר ניגש לעבד את הצעת חוק התיירות. הסוכנים טוענים, כי החוק במתכונתו המו־צעת הוא שרירותי, מעניק יותר מדי סמכויות לפקידי משרד ה־תיירות ומשרדי ממשלה אחרים (התחבורה, עבודה ועוד).

בין הבעיות הנמצאות בטיפול נמרץ של התאחדות סוכני נסי־עות — השגת הסכמתו של משרד הפנים לנוהל חדש לפיו יוכלו משרדי נסיעות לטפל בהשגת דרכונים מכל הסוגים. כן מבק־שים במשרד החוץ לפעול למען ביטול הצורך באשרות כניסה ל־איטליה.

המועמד הודאי — וכנראה ה־יחידי — לתפקיד יו"ר ההתאח־דות הוא היו"ר הנוכחי מר גר־שון מגן. כדי לאפשר את בחי־רתו לתקופת כהונה שלישית, תוגש לאספה הכללית הצעה ל־שינוי התקנון ואין כמעט ספק שהיא תתקבל. מר מגן (49) נולד בגרמניה וחי בארץ מגיל 13. הוא פעיל בענף התיירות מ־1946, היה נשיא הלשכה הבעי־רה, נמנה עם מפעילי מועדון רו־טארי. לפני קום המדינה שירת כנוטר ועם הקמת חיל־האויר ה־ישראלי שירת בו בדרגת סרן.

פועלי בלורבנד לעבודה תקינה

מאת סופר „הארץ" בחיפה

250 פועלי בלו בנד בחיפה חזרו אתמול לעבודה תקינה, לאחר שב־שבוע האחרון האטו את העבודה. סיבת הסנקציות היתה תביעתם ל־העלאת שכר בעוד הסכם העבודה שלהם בתוקפו עד סוף 1973 וכפי ש־נודע באותו להפסיקן אתמול לאחר שהובטח להם כי בימים הקרובים יפתחו עמם במו"מ על העלאת שכרם.

עובדי בתיה"ד לעבודה פותחים בסנקציות

(ע). עובדי בית הדין האזוריים לעבודה פותחים הבוקר בסנקציות, במאבק על העלאת דרגתו של ה־מזכיר הראשי של בתי הדין לעבודה בירושלים.

חבלה במכונית גרר בבירה

(ע). בעל מכונית גרר מירושלים, הפועל בשרות חברת מגור, התלונן אתמול במשטרת הבירה כי אלמונים חיבלו במנוע מכוניתו על ידי שפי־כת נסורת ברזל אל תוך אגן השמן.

מכונית הגרר חונה בתחנת דלק בירושלים, ולטענת בעל הרכב נעשה המעשה כנראה בשעות הבוקר המוק־דמות. בעקבות התלונה עצרה מש־טרת ירושלים חשוד הוא שהורד ב־ערבות בתום חקירתו.

[illegible] גרר של החברה המתחרה שמגור, כדי למנוע מגוררים שאינם שובתים ל־עשות את מלאכתם.

פנחס ספיר יאושפז לבדיקות

(ל). — שר האוצר מר פ. ספיר, יכנס היום לבדיקות למספר ימים בבית־החולים בכפר־סבא. על הבדי־קות הוחלט עוד לפני צאתו של מר ספיר לחו"ל, לפני כ־3 שבועות, אולם הדבר נדחה עד שובו.

אפשרויות להרחבה ניכרת בקשרים הכלכליים בין ישראל לצרפת

8 נשיאי לשכות מסחר צרפתיות מסיימים ביקורם

לענייני כלכלה

אפשרויות להרחבה ניכרת בקש־רים הכלכליים בין ישראל לצרפת הסתמנו בפגישות שערכו בימים האחרונים, שמונה נשיאי לשכות ה־מסחר העיקריות של צרפת, המסיי־מים היום ביקור של ארבעה ימים. זו פעם ראשונה מזה שנים שמשל־חת כלכלית צרפתית בדרג חשוב (לשכות המסחר בצרפת מו־כרות כגוף חצי ממשלתי) מבקרת בארץ.

ראשי הלשכות נפגשו השבוע עם שר המסחר והתעשיה, מנהלי המש־רד במשרדו, נשיא התאחדות התע־שיינים, ראשי מכון היצוא, מזכיר חברת העובדים ועם קבוצה גדולה של יצואנים ויבואנים החברים בלש־כת המסחר ישראל—צרפת ובלשכת המסחר תל־אביב.

בפגישות התברר כי אנשי עסקים ותעשיה בצרפת מבקשים להגביר ל־פעילות כלכלית באיזור הים התיכון עם יצירת איזור סחר חפשי בין מדינות הים התיכון לבין ארצות השוק המשותף. הצרפתים ביקשו ל־דעת מה הן תוכניות ההשקעה של ישראל בענפי התעשיה עד לסוף העשור, כדי לבדוק את הכדאיות של השקעה בפרוייקטים מסויימים.

בהתאם לפניית ראשי לשכות ה־מסחר שלחה אתמול לשכת המסחר תל־אביב מכתבים ליבואנים וליצר־נים עצמאיים, וביקשה פרטים על [...] ועל היקף המסחר.

נמסר כי בדעת לשכות המסחר הצרפתיות לשלוח עוד השנה משל־חות של אנשי עסקים המייצגים איחודים שונים בצרפת לשיחות עם תעשיינים ויבואנים ישראלים על הרחבת הסחר.

בראש המשלחת הצרפתית עמד מר הנרי סרמון, שהוא נשיא לש־כת המסחר של טולון ונציג לשכות המסחר הצרפתיות במוסדות השוק בבריסל.

שינויים בבחינות הבגרות — בקיץ

הקלה לתלמידים * העתקת דגש משינון להבנה

מאת סופר „הארץ" לענייני חינוך

משרד החינוך החליט על שינויים בבחינות הבגרות החל מקיץ זה. השינויים, שנועדו להקל על התל־מידים ולהעתיק את הדגש משינון להבנה, יונהגו בבחינות במתמטיקה (במגמות ההומאנית, הריאלית, ה־מוסיקלית והביולוגית) באנגלית, ב־צרפתית, בפיסיקה ובתנ"ך.

לאור כשלונות רבים במקצוע ה־מתימטיקה במגמות ההומאניות מי־נה המשרד ועדת מומחים בראשות פרופ' גיליס ממכון ויצמן. באחרונה אישרה הנהלת משרד החינוך את המלצות הוועדה והן יבוצעו החל מ־קיץ זה. בהתאם לכך יורכבו שאלו־ני הבחינות במתמטיקה (במגמות ה־הומאניות) כך שבחלק הראשון יתב־קש הנבחן לענות על קבוצת שא־לות קלות, לכדי שנועדו לבדוק ב־עיקר את מיומנותו ולא את ידיעותיו [...]. מי שיצליח לענות על קבוצת שאלות זו יוכל לזכות בציון 6 ובכך לעבור את הבחינה. ההנחה היא שנבחנים ר־בים אשר לא ימשיכו בלימודים גבוהים בתחומים הדורשים העמקה במתימטיקה, יוכלו לעבור ללא קושי מיוחד את החלק הראשון של ה־שאלון. בחלק השני יהיו שאלות קשות יותר ומי שיפתור אותן יוכל לשפר את ציונו בהתאם.

בקרוב עומד משרד החינוך להע־ביר למורים למתמטיקה שאלון ל־דוגמה. גם הנבחנים במתמטיקה ב־מגמות הריאלית, פיסיקלית הביו־לוגית יהנו מהקלות. הנבחנים יוכ־לו להכניס לבחינה טבלאות עם נוס־חאות שונות. דבר זה מבטא את המגמה לעבור יותר ויותר משינון להבנה.

מאותן סיבות יורשו התלמידים ל־הכניס מילון אנגלי־אנגלי וצרפתי־צרפתי לחלק החיבור בבחינות ה־בגרות בשפות אלו.

שינויים ברוח זו יונהגו אף בב־חינות התנ"ך לתלמידי בתי ספר דתיים. בחלק א' של המיבחן יקבלו הנבחנים דפים של מקראות גדולות ויתבקשו לנתח את הפירושים ואילו הבנות הדתיות יורשו להשתמש ב־בחינה בתורה שבע"פ בקיצור של שולחן ערוך. הן יתבקשו לנתח מק־רה מסוים לפי השולחן ערוך.

* מר אברהם פרגי, מנהלו לשעבר של מלון פאן אמריקן בבת־ים, ומר שמעון קסלר, חבר מו־עצת המנהלים של חברת פאן לני־הול, פנו אתמול לבית המשפט ה־מחוזי בתל אביב בבקשה לק־[...] לאסור על מועצת המנהלים של חברת פאן לייעוץ וניהול מלונאי לשנות את יחסיה המשפטיים עם מלון פאן אמריקן, וביקשה להוציא פסק דין הצהרתי כי בטל ויתורה של חברת פאן על זכויותיה לנהל את מלון פאן אמריקן. מטעם הנתבעים עוד לא הוגשו כתבי הגנה.

* מר מוחמד רמאל מכפר ירכא שהתמנה לפני חמישה חודשים לתפקידו כמזכיר ועד פועלי הכפרים הדרוזים ירכא, ג'ולים, אבו סנאן, וג'ת נבחר אמש שנית לתפקיד זה ברוב של 12 קולות ו־4 נמנעים.

הסכסוך בין ישראל לערב יילמד בבתיה"ס

מאת סופר „הארץ" לענייני חינוך

הסכסוך הישראלי־הערבי יילמד כ־נושא במסגרת לימודי ההיסטוריה ב־בתי הספר העל־יסודיים החל משנת הלימודים הבאה — הוחלט במשרד החינוך.

הורכבה רשימה של מאמרים ש־הופיעו בעתונים בסוגיות אלו ש־ישמשו סיוע ללימוד הנושא. המא־מרים יימסרו לעיון התלמידים והמו־רים יקבלו הדרכה כיצד להעבירו ב־כיתות.

כמו־כן יעסקו בבתי הספר, כחלק אינטגרלי מתוכנית הלימודים, ב־בעיות אקטואליות של המדינה — כמו יחסי עבודה, בעיות כלכלה, ידיעת העם וטיב הדמוקרטיה בישראל.

ממליצים על הקמת בי"ס לרפואה בבאר שבע

מאת סופר „הארץ"

המועצה להשכלה גבוהה החליטה אתמול ברוב קולות להמליץ לממ־שלה על הקמת בית ספר לרפואה כחלק ממרכז רפואי ליד אוניברסיטת הנגב. בכך אימצה המועצה את המ־לצת הוועדה בראשות פרופ' מיכאל פלדמן.

ההכרעה במועצה נפלה על חוד של קול.

* עיריית עכו יחד עם החברה לפיתוח עכו העתיקה יפתחו בפסח יריד גדול להצגת מלאכת יד של ערבים ויהודים שיימשך עשרה ימים.

מותחים ביקורת על המחלקה הסוציאלית בעיריית רמת־גן

(ע.). ביקורת על נהגים מסוי־מים במחלקה הסוציאלית של עיריית רמת־גן מתחו אתמול שופטי בית המשפט המחוזי בתל־אביב.

השופטים כ. קנת, א. מני, וא. שיב־בים קבעו, כי העירייה נוהגת למנות אדם יחיד לטפל בעניינים כספיים של אנשים שבטיפול המחלקה הסוציא־לית ודבר זה מאפשר לו לעשות ב־סכומים גדולים כראות עיניו. כן מת־חו השופטים ביקורת על הנהוג ש־לפיו מחזיק עובד המחלקה הסוציא־לית כספים של אנשים שונים בחש־בונו הפרטי, דבר המאפשר לו להש־תמש בכספים אלה למטרות אחרות מזו שלמענה נועדו.

השופטים אמרו דברים אלה בגזר דינם, כאשר הטילו מאסר שנה בפו־על ומאסר שנה על תנאי על פקיד המחלקה לשעבר, דוד עזיזה, בן 41, מרחוב אפרים 9 ברמת גן. האיש הור־שע בגניבת כספי ישישה, שהורכה אותם לעיריית רמת־גן, ובשימוש ב־כספי נתמך־סעד לצורך מתן הלוואה לנתמך־סעד אחר.

* שביתת דיירי מעברת ה־אסבסטונים בקרית חיים, הנערכת מול בנין עיריית חיפה, נכנסה בימים אלה לשבוע החמישי. מימדי השבי־תה הצטמצמו בינתיים ולמעשה היא מקיפה כעשרים וחמש משפחות, ב־הן זוגות צעירים, הלנים באוהלים בגן הזכרון (בשעות היום הולכים הגברים לעבודה).

* כ־500 מומחים בשיקום ה־חרש מחוץ־לארץ ומישראל יתכנסו במחצית השניה של מארס במלון פאן־אמריקן בבת־ים לכינוס ב־ין לאומי שיימשך ששה ימים ויוקדש לבעיות החרשות. הכינוס נערך על־ידי הפדראציה העולמית של החר־שים ואגודת החרשים־אילמים ביש־ראל בחסות משרדי הסעד, הבריאות, החינוך והעבודה.

חמת מפעל ארמטורות ויציקות

חמ – בט

זהו שמה של סוללת חמת החדישה שנבחר במקום הראשון בין מאות ההצעות שהוגשו ע"י משתתפי תחרות השמות.

שלב א':
פרס 1(*) יהואל פינס, רח' פינס 7 ראשל"צ
פרס 2(*) שאול קראוס, שד' בנימין 67 נתניה
פרס 3(*) דבורה שכטרמן, אלנבי 158 חיפה

שלב ב':
פרס 1(*) רבקה חסין, בלום 27 רמת־אביב
פרס 2(*) סמל ישראל מיכאלי, צה"ל
פרס 3(*) נעמי אגסי, חצור 16/א, רמת־גן

לזוכים יוענקו מערכות סוללות ברזים חדישות מתוצרת חמת.

טקס הענקת הפרסים ייערך באולם „מולכור 99", תל־אביב רח' בן־יהודה 99, ביום ראשון 11 במרץ בשעה 16.30.

הנהלת חמת ארמטורות מודה למאות המשתתפים בתחרות.

משרד החינוך והתרבות

מודיע כי

הכנס לחינוך לערכים

שעמד להתקיים היום, יום ד' 28.2.73
בבנייני האומה בירושלים

נדחה

על המועד החדש תבוא הודעה

International Patents Exchange Corporation (I.P.E.C.)
MEMBER OF P.I.A. GROUP.

משרדים: ניו־יורק, טוקיו, מונטריאול, לונדון, פאריס, ג'נבה, פרנקפורט, מילנו ועתה גם בישראל לשרות

הממציאים ובעלי הפטנטים

I.P.E.C. קונה, מפתחת, מממנת ומוכרת המצאות ופטנטים מוצרים ותהליכים, לתעשיות בכל רחבי תבל.

שירותינו ברחבי העולם כעת לשרות

מוסדות מחקר, מעבדות, מדענים, רופאים, מהנדסים, טכנאים, תעשיות

ויתר ציבור הממציאים בישראל.

לרגל פתיחת משרדי I.P.E.C. בתל־אביב מעניקה החברה שטחי תצוגה חינם לממציאים ישראליים

בתערוכת הפטנטים הבינלאומית PATEXPO '70

שתתקיים בניו־יורק ב„הילטון" ב־25—31 במרץ 1973.

אנו נקנה ונממן את הפטנט שלך!

פנה לקבלת פרטים למשרדנו: מגדל שלום, קומה 19 תל־אביב טל' 54537.

למשרד התקשורת

דרוש מגרש בפתח תקוה

השטח כ־3—4 דונם.

על המגרש להיות באחד מהגושים הבאים:
6386, 6387, 6388, 6389, 6390, 6396, 6397

המגרש צריך להמצא על יד דרך וקרוב למקורה מים והחשמל.

הצעות יש להפנות למשרד התקשורת מחלקת הנכסים מחוז ת"א הקריה, ת. ד. 29291 טל. 03—53853.

משרד התקשורת אינו מתחייב לקבל כל הצעה שהיא.

בחר את המתאימה לך מתוך ארבע

אם זו מכונת הכביסה הטובה בעולם - "מייטאג" (מתוצרת ארה"ב) או אחת משלש האחרות הטובות מכל האירופאיות: T - 16 GT - 100 GT - 200 מכונת הכביסה בעלות כל השכלולים העדכניים של 1973 עם הסלקטור האלקטרוני ומכסה עליון מנירוסטה או פורמייקה. למכונות כביסה של "תדיראן" שרות ובטוח לכל החיים.

שרות "תדיראן" - היחיד תוך 24 שעות.

הזכיין הבינלאומי של תדיראן

פרסום "פנר"

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

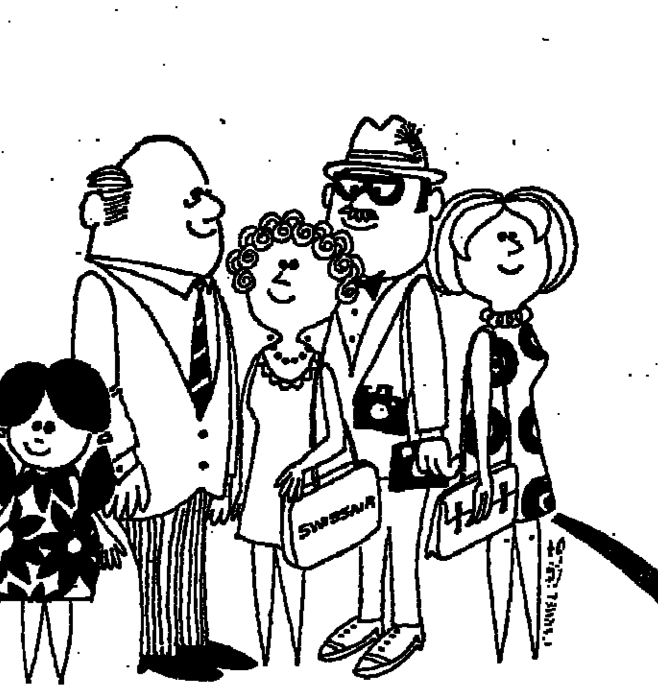

טיסה קבוצתית לספרד ופורטוגל
עם מדריך ישראלי
26 ימים - "כולל הכל"
18.4.73 - 13.5.73

אתרי הסיור כוללים את קסטיליה (מדריד, סגוביה, אווילה, טולדו) ערי אנדלוסיה הציוריות (קורדובה, גרנדה, מלגה, רונדה, סביליה, ברצלונה). ביקורים במרכזי תרבות יהודית עתיקה על אוצרות האמנות העשירים שלהם, במוזיאונים וגלריות. ליסבון, בירת פורטוגל משמשת נקודת מוצא לטיולים לאורך ה"רביירה הפורטוגזית" כולל את עיר הקיט המפורסמת אסטוריל. 26 ימי חופש וטיול מרשימים ומהנים.

המחיר -.2,350 ל"י + -.685 $

(המחיר כולל את כל הטיסות, נסיעות באוטובוסים מיוחדים ואירוח בחצי פנסיון במלונות טובים במשך כל הסיור).

מותנה בהשתתפות 15 נוסעים לפחות.

פרטים נוספים אצל סוכן הנסיעות שלך או במשרדי סוויסאיר.

SWISSAIR

ביה"ס לארכיאולוגיה חוגג עשור לייסודו

נקרא אמש על־שם מייסדו נלסון גליק

מאת אביגעם הייכי
סופר "הארץ"
לענייני ארכיאולוגיה

עשר שנים מלאו החודש ל־קיום בית־הספר לארכיאולוגיה בירושלים של ההיברו יוניון קו־לג' שבארה"ב, ואמש נקרא על־שם מייסדו, פרופ' נלסון גליק (1900—1971) בטקס שנערך במוסד.

בית־הספר הוא מפעלה של היה־דות הרפורמית, ובמשך שנות קיומו

נלסון גליק

הוכשרו בו בעבודת־שדה קרוב ל־1,500 סטודנטים אמריקאים לאר־כיאולוגיה, במסגרת תוכניות הקיץ למתנדבים.

מלבד תפקידו הלימודי תורם ביה הספר תרומה חשובה לחקר הארכי־אולוגיה הישראלית, בעיקר בחפירו־תיו בתל גזר, בו יערוך השנה את עונתו ה־10. האתר נחפר יסודית כבר בראשית המאה ע"י מאקאליס־טר, אך בשיטות דאז הזיקו החפי־רות יותר משהועילו, ולולא רישו־מיו המדוקדקים של מאקאליסטר, היה האתר הולך למעשה לאיבוד ל־ארכיאולוגיה.

תוצאות חפירות גזר

חפירות בית־הספר קבעו בגזר 26 שכבות ישוב, מכ־3300 לפנה"ס עד כ־100 לספירה. חפירתה המחודשת והמודרנית של "המבצרה המכבית" של מאקאליסטר הוכיחה, שזהו שער מימי שלמה, באותה תוכנית כמו שערי שלמה במגידו וחצור (כ־פי ששיער פרופ' י. ידין כבר לפני החפירה). נחפרה מחדש הבמה ב־גזר שגילה מאקאליסטר, עם 10 מ־צבותיה הגדולות העומדות — מתקן

שתפקידו המקורי לוטה בערפל ו־שאלו שימש, לדעת החופרים, ל־טכסי ובזים בין גוי לערים או שב־טים סמוכים. בחפירות עתה הוכח שאותו מתקן פולחני השתייך לעיר... כ־1650 לפנה"ס.

הרבה חומר־חדש

נוסף על בדיקה מחדש של הג־לות מאקאליסטר העלה הרבה חומר חדש. מכלולי קבורים וקירמיקה מר־מזים כבוש פלשתי של גזר במאה ה־11 לפנה"ס כיד אחרי הכבוש ה־ישראלי. חומה מביצורי תקופת ה־ברונזה התיכונה (נבנה כ־1650 — 1450 לפנה"ס) היא המבנה הגדול ביותר מסוגו שנתגלה עד כה ב־ארץ. וקשור בה שער מאסיבי עם שלושה זוגות, אומנות שלצדיו שלו־שה זוגות של אורתוסטאטים (לוחות אבן) בגובה של יותר כ־5 מ'. יחד עם מבנה העל־שלו הבנוי לבנים, זוהי הדוגמה השמורה ביותר ביש־ראל של שער בן אותו זמן.

מפולת החרם

לחומה ולשער קשורה שורת מח־סנים מכוסי מפולת, מהרס העיר ב־ידי פרעה תחותמס־ה־3, ב־1468 לפ־נה"ס. אך קירות המחסנים בשאורו עומדים עד קרוב לגובה 2 מ', מה־חדרים מלאים כדי התוססה. מתקופה קצת יותר מאוחרת (כ־1450 לפנה"ס) נחשף קבר עשיר מלא חפצי יבוא ממצרים, קפריסין וכרתים (ר' "ה־ארץ" מ־25.4.72). קבר זה, שהחופ־רים רואים בו את גולת הכותרת של חפירותיהם בגזר, מכיל ארון קיר־מיקה מינואי יחיד במינו, וכלי זכו־כית מצרי מן העתיקים ביותר ה־מוכרים עד כה.

חפירות נוספות

מלבד זה חפר בית־הספר בגאלית אל־פול מערבית לחברון חפירת הצ־לה (מערות קבורה מתקופת הברזל ותקופת הברונזה התיכונה, ובית קב־רות יחיד במינו וישוב מכ־2100 — 1900 לפנה"ס). בחירבת אליקום ה־סמוכה לכך (יסודות של ישוב ובית קברות מתקופת הברזל) שם מקווים להמשיך בחפירות: וליד קיבוץ להב (קברים מתקופת הממלכה המפולגת והרבה קרמיקה). גם באתר זה, ש־ההיסטוריה שלו מגיעה מ־3200 לפ־נה"ס עד לתקופה ההלניסטית ועד בכלל, מקווה ביה"ס להמשיך בחפ־רות.

בצד התוכנית הארכיאולוגית קבע נלסון גליק ב־1970 תכנית לתלמידים לרבנים ריפורמיים, וכל הסטודנטים של שנה ראשונה בהיברו יוניון קו־לג' בארה"ב חייבים עתה לבלות שנת לימודים אחת בירושלים.

8 נעצרו כחשודים בביצוע 50 גניבות צאן ובקר

בתי־משפט
משטרה

(ע). — משטרת מרחב המרכז עצרה שמונה חשודים בהשתיי־כות לכנופית גונבי צאן ובקר שפעלה בתחומים שונים ... אזורי השרון, המרכז ודרום הא־רץ.

בעקבות ריבוי התלונות על גני־בות צאן ובקר, הוקמה במשטרה לפ־ני כשלושה חודשים יחידה לגילוי הגנבים שהטרידו עשרות ישובים חקלאיים.

סיורי המשטרה באזורים החקלאים הוגברו והוצבו מארבים.

הסיורים הוגברו

בסוף השבוע שעבר עצר סיור משטרה במבואות לוד מכונית צב־אית, בה נמצאו שלושה חיילים ואז־רח. בחיפוש נתגלו בחלק האחורי של המכונית חמש עזים.

בעקבות זאת הוקמה חוליה חוק־רים מיוחדת ובראשה פקד חיים בן־צבי ורב סמל משה משולם, מלש־כת החקירות של מרחב המרכז. אנ־שי היחידה בשיתוף עם אנשי המש־טרה חקרו את החיילים האמורים שהיו במכוניות הצבאיות ובעקבות כך נעצרו חמישה חשודים נוספים.

צפויים מעצרים נוספים

בחקירה, הנמצאת בשלביה הא־חרונים מתברר, כי ... כחמישים גניבות של צאן ובקר בש־לושים ישובים. הבהמות הגנובות עברו לשטחים שם נמכרו לתושבים. בין העצורים מצויים גם כמה תוש־בי עזה, החשודים בקבלת הצאן וה־בקר.

נודע, כי החקירה מתעמקת וצפו־יים מאסרים נוספים.

תקף פקידת משרד הקליטה

★ (ע). — תושב ירושלים, בן 39 נעצר שלשום בערב במשרד הק־ליטה ברחוב אחאב המלכה בתל־אביב. האיש תקף אחת מפקידות המשרד, על רקע תביעתו למתן דיור להוריו העולים.

הזעיקה משטרה, שעצרה את ה־תוקף.

שני גברים התפרעו בחתונה

★ (ע). — שני גברים מחולון שהיו שלשום אורחי חתונה בלילה באולמי להיים ברחוב המסגר בת"א, מצאו עצמם סכוך להוצאה בבית המע־צר המבוהל.

השניים התיבו לכם בין ... בגילופין התפרעו באולם. למקום הוזעקה משטרה והשניים בני 24 ו־43 תקפו רב סמל שניסה להרגיעם. בעקבות התקיפה נעצרו לחקירה. כהם ...

תיירת נשדדה בפתח דירתה

★ (ע). — תיירת מארה"ב, בת 72 נשדדה אתמול בערב ליד פתח דירתה בתל־אביב ובעת מאבקה עם השודדים נפצעה ונזקקה לטיפול בבית־חולים.

סמוך לשעה 10 בערב הגיעה גב' גרטה ברליבסקי בת 72 לביתה ברחוב שלמה המלך. היא נכנסה למעלית ועלתה לקומה הרביעית שם נמצאת דירתה. במסדרון התנפלו עליה שני אלמונים, סתמו את פיה וסירו מ־ידיה טבעת יהלומים יקרת מידה ותכשיטי זהב כבוארת.

לאחר מכן הם חטפו את ארנקה, אשר הכיל המחאות תיירים בסכום של 800 דולר ונבלעו בחדר המדר־גות. האשה זעקה לעזרה ולמקום הוזעקה משטרה. התברר, כי האשה נפצעה קל בגביה והיא הועברה לטי־פול רפואי בבית־החולים איכילוב. השוטרים סבורים, כי השוד היה מתוכנן. החקירה נמשכת.

בית־דין דרוזי נגד נישואי חליפין לפי הסכם משפחות

(ע). — נישואי חליפין בין שתי משפחות הם תופעה בלתי רצויה ו־מנוגדת ליסודות הדת הדרוזית — נאמר בפסק דין עקרוני של בית־הדין הדרוזי בחיפה, שדן בפרשת גירושים של שני אחים ושתי אחיות, שנישאו בעקבות הסכם שערכו הו־ריהם בהיותם קטינים.

בית־הדין קבע, כי מנהג זה הנ־הוג בין בני העדה הוא פסול, כאשר הוא נעשה בניגוד לרצונם ובאי ידי־עתם של הנוגעים בדבר. הפרשה, שבעקבותיה ישב בית הדין, החלה לפ־ני 15 שנה, כאשר שתי המשפחות הדרוזיות מאחד הכפרים בכרמל סיכמו ביניהם על נישואי ילדיהם. כשהגיעו הילדים לפירקם נאלצו להינשא, כדי למלא אחר הבטחת ההורים. אולם חיי הנישואים של אחד הזוגות לא עלו יפה וכעבור שלושה חודשים פרץ סיכסוך בין הבעל ו־אשתו. בעקבות זאת הורעו היחסים גם בין בני הזוג השני.

שני הזוגות פנו לבית הדין בבק־שה לצו גירושין. בית־הדין הדרו־זי נענה לבקשה, ועמד בין היתר על הפסול שבהסכמים מסוג זה, הנעשים בין הורים, בניגוד לרצון ילדיהם.

פסק־הדין המלא, הנהכב לייצא לאור, יפורסם בירחון הדרוזי.

צו טיפול אמבולטורי נגד אברך שאיים על פתולוגים

ללא אישפוז

★ (ע). בית־המשפט המחוזי ב־חיפה הוציא אתמול צו בדבר מתן טיפול אמבולטורי ללא אישפוז — לתלמיד־ישיבה שהואשם בשליחת מכתבי־איום לפתולוגים ולאישי צי־בור.

הצו ניתן לאחר שנקבע, כי הצעיר לא היה אחראי למעשיו בעת שעבר את העבירות ולכן אין הוא בר־עונ־שין.

כאמור, נקבע, שכיום איננו מהווה עוד סכנה לציבור ולכן הסתפק בית־המשפט במתן צו לטיפול אמבולטורי חיצוני, ולא ציווה לאשפזו בבית־חולים. הנאשם הוא משה דב ליפא, בן 23, מחדרה, תלמיד ישיבת אוהל יעקב בבני־ברק.

בקצרה

★ יוהנסבורג: שגריר ... התפטר לאחר שהשמיע דברים בגנות משטר ההפרדה הגזעית בארץ זו.

★ מונטריאול: המחבל רוס ז'אק, זוכה מאשמת רצח שר העבודה של מחוז קוויבק, פייר לאפורט, שנחטף באוקטובר 1970 ונמצא לאחר מכן מת במטען מכו־נית.

★ מדריד: האב חוזה דיאז אלגריה, בן ה־61, אחד מאנשי הדת המפורסמים ביותר של ספ־רד, הודח מכהונתו לאחר ש־הביע "דעות מתקדמות".

★ לוס אנג'לס: השחקנית אן מרגרט תובעת 7 מיליון דו־לר פיצויים, בעקבות פציעה ש־סבלה מנפילה בהופעה במועדון לילה בספטמבר 1972.

זה קרה — בין לונדון ללוס אנג'לס

מסמך בריטי שפורסם באחרונה קובע!

בריה"מ הדביקה את ארה"ב בכוח האטומי האיסטרטגי

לונדון. בריה"מ הכניסה באח־רונה לשרות מבצעי 6 צוללות אטומיות חדשות, נושאות טילים ארוכי טווח — מגלה מסמך של משרד ההגנה הבריטי שפורסם ב־אחרונה. שילובן של הצוללות החדשות בצי המלחמה הסובייטי, הוא רק חלק ממסגרת כו־ללת של התעצמות, הנמשכת ב־בריה"מ חרף הדיבורים על צימ־צום בחימוש.

לבריה"מ יש עתה 61 צוללות המסוגלות לשגר טילים מסוג מק־ביל לפולאריס האמריקאי, כשב־ללות אלה יש כאמור כולל של 560 טילים בליסטיים בין־יבש־תיים. לבריטניה יש רק 4 צוללות מסוג דומה.

בבריה"מ הולכים ונבנים עתה 90 מתקני שילוח לטילים בין־יבשתיים. לבריה"מ יש כאמור ה־כל כולל 1500 טילים כאלה.

המסמך מגלה גם, כי מלבד טי־לים מאיימת עצמתה הצבאית של בריה"מ על מערב אירופה. גם מדינות ברית ורשה מגבירות באורח שיטתי את כוחן.

הדו"ח החדש, לשנים 1973/74, מגלה גם כי כוחה האטומי האס־טרטגי של בריה"מ, שווה עתה לכוחה של ארה"ב וכי צבאות ברית ורשה, עולים בכמות על אלה של נאט"ו.

עוד נאמר במסמך, כי בריה"מ מרחיבה באורח נמרץ את יחי־דות הימית "העלולות להוות איום ישיר על הימים והאוקי־נוסים הגובלים באירופה".

נראה — קובע הדו"ח — כי שום מדינה במערב אירופה, אי־נה מסוגלת להתמודד בכוחות ע־צמה בהתעצמות זו של הסובי־טים. בריטניה תוציא השנה על בטחון 3363 מיליון ליש"ט — 523 מיליון ליש"ט יותר מאשתקד.

פחות מ־12000 חיילי ארה"ב בווייטנאם

סייגון. כחודש אחרי הפסקת ה־אש, צומצמו הכוחות האמריקאיים בדרום וייטנאם, כדי מחציתם — הודיע הפיקוד הצבאי האמריקאי. מתוך 23,516 אנשי צבא ויועצים שהיו בדרום וייטנאם בעת הפ־סקת האש, נותרו רק 11,124.

אשר לכוחות של דרום קוריאה בווייטנאם, נודע כי פינויים מתבצע כפי שנדרש על פי לוח הזמנים, שנקבע בהסכם פא־ריס. מ־37 אלף חיילים קוריאנים שהיו בדרום וייטנאם לפני הפ־סקת האש, חזרו לארצם 22 אלף.

על פי הסכם פאריס, יסתיים פינוי הכוחות האמריקאים ובני בריתם, עד 28 במארס.

טיטו מקבל 25 אלף מכתבים בשנה

בלגראד. הנשיא טיטו מקבל מדי שנה כ־25 אלף מכתבים מ־אזרחי המדינה — מסרה סוכנות הידיעות היוגוסלבית "טניוג" ש־אחד מכתביה הורשה להציץ ב־התכתבות זו.

המכתבים הכתובים ביד, מגי־עים בדרך כלל אל "החבר טיטו — בלגראד". כותביהם מבקשים סיוע, או התערבות הנשיא בפר־שיות אישיות, מביעים תמיכה, שבחים, ובמקרים רבים יותר, גם ביקורת נגד השלטונות המקומיים או הפדראליים.

הנשיא טיטו מעיין בכל המכת־בים הללו, על אף עומס העבודה ההוא רואה בכך "תפקיד בעל ער־ך". כאשר מודיעים לטיטו על ליקוי, הוא מתערב כדי לתק־נו.

קאמיה דייט שבה להראות נפלא. זו היא דוקטם של רבים ממקור־ביה. היא החליטה בגאגה בר־כניות — כדי לשוב לעולם ה־בד. רבים ממתינים לכך בקוצר רוח. כי כמגיבים בה, לכמה איני כתפלא...

גבלס וקייטל ניצחו... במרוץ סוסים

ביירות. שר התעמולה לשעבר של גרמניה הנאצית, יוזף גבלס, וראש המטה קייטל, מופיעים ב־רשימת המנצחים של תחרות ה־רכיבה על סוסים, שנערכה בשבוע שעבר בביירות. רק אווה בראון, אהובתו של היטלר, לא היתה הפעם בין המנצחים.

בעל סוסים לבנוני, הנשוי לא־שה גרמניה, כינה את סוסיו על שם שלושת האישים הנאציים ל־שעבר. הסוס גבלס זכה במקום ראשון באחת התחרויות, ואילו קייטל זכה בפרס שני, בתחרות אחרת.

יוסרו צלבי הקרס משוטרי קליוולנד

קליוולנד. ראש עירית קליו־לנד, ראלף פארק, אמר כי יפר־סם צו האוסר על שוטרי העיר ל־ענוד צלבי־קרס על מדיהם.

פארק, שהגיב על האשמות לפיהן שוטרים מסויימים נראו כשהם עונדים צלבי־קרס על תלי־צותיהם, חגורותיהם ועניבותיהם, אמר כי "כל העונד סמל של ה־נאצים, לא יקבל משכורת על חשבון משלמי המסים.

"אנו מתעבים את צלב הקרס, משום שהוא סמל של הנאצים ושל השנאה והטרור של היטלר" — אמר פארק.

רופאים במערב־גרמניה חקרו וגילו:

בשעת הנשיקה המעוררת מעדיף ההגיון לנמנם...

בון. מהי הנשיקה? — קריאת הלשון לכוח שפרשה: היכון לקבלת האהבה. זו היא ההגדרה החדשה שנתנו רופאים במערב־גרמניה, לאחת הפעילויות האנושיות הפופולריות ביותר. לדבריהם בזמן הנשיקה אותת למוח להתכונן להתעלסות.

את התגלית המיוחדת עשו כאשר חקרו את השפעתה של נשיקת התשוקה — מה בה יתרים לשעות בני הזוג מגע. לאחר סדרת בדיקות גילו כי המוח מעביר עדיפות ראשונית לניצוח הורמון אליו מן הלימה, באמצעות מערכת העצבים. הנשיקה מעוררת תגובות עצביות חזקות, המועברות למוח.

כן הבות מתפזר הכיתה, הכולל את שובה הנשיקה, באמצעות מערכת העצבים הכרכיות, לכל חלקי הגוף. בשלב זה, מתכונן ומבצע המוח את כוונותיו, במהירות גדולה יותר מבני הזוג העוסקים בהת־עלסות. עצבים באזור הגב מקבלים זרם אינפורמציה, בלהגות יותר הכליה כפרישות אדרנלין לדם. הפנקראס מגביר את ייצור האינסולין — וכל המערכת המינית של הגוף מתעוררת.

בשלב זה מתחיל הלב לפעום בקצב מהיר. לחץ הדם עולה ממוצע של 120 לממוצע של 180. הדופק עשוי להתגבר לקצב של 150. הנשימה מתגברת, כדי לספק יותר חמצן לגוף.

אבל — בניגוד לדעות הרווחות בקרב העם — אין המוח חדל לתפקד בשלב זה. אבל מה שאכן קורה הוא: כבל ההחשבות ההגיוניות נדחקות לקרן זווית, כרגע שנשיקת התשוקה החלה להפעיל את המוח.

אכן, אם רצונכם להשאר הגיוניים — אל תנשקו, אך בעצם מה ההגיון שבהגיונות?...

"איקופקס"
החברה הישראלית לתערוכות וירידים בע"מ

מודיעה לציבור הפונים כי עקב עבודות שינוי והעברה ממשרדי החברה, ישנן תקלות במערכת הטלפונים.

החל מהיום, ועד להודעה חדשה, יהיו מספרי הטלפונים של החברה כדלקמן:

56104
56105
56106
50013
50014

עם ציבור הפונים הסליחה.

גרוסמן ק.ב.ק
כיכר מלכי ישראל 19
טל. 239453

מציעים למכירה
דירות
בנות
3
3½
4
בצפון תל־אביב
הזדמנות החודש בדיזנגוף 190
נשארו מספר חנויות
אולם למשרדים
בגודל 200 ממ"ר שניתן לחלקו

"אשרי" 269760

עירית ירושלים

מכרז מס' 6/73

עירית ירושלים מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים עבור: הקמת בית ספר ובני ילדים בשכונת גילה.

פרטים והוכר לגבי הצעות אפשר לקבל במשרדי מהנדס העיר, מחלקת הבינוי, רחוב הלל מס' 10, החל מיום רביעי, כ"ו באדר א' תשל"ג (28.2.73), תמורת תשלום בסך —.80 ל"י אשר לא יוחזרו.

את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים במזכירות המליאה חדר מס' 317, בבית העיריה, רחוב יפו מס' 22, ביום שני, כ"ט באדר ב' תשל"ג (2.4.1973), עד שעה 12.00 בצהריים.

הבאה בחשבון הצעות מקבלנים העוסקים בעבודה כאורגנת בלבד.

על מגיש ההצעה להיות רשום לפי חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיה תשכ"ט—1969.

את ההצעות יש להגיש בשני העתקים.

על מגיש ההצעה לצרף להצעתו במעטפה נפרדת ערבות בנקאית להבטחת קיום ההצעה לפקודת עירית ירושלים, או צ'יק בנקאי לפקודת עירית ירושלים בסכום של —.110,000 ל"י. עפ"י דרישת העיריה תוארך הערבות לתאריך את תוקף הערבות, בהתאם לנסיבות. אי הארכת התוקף כאמור יזכה את העיריה לממש את הערבות שניתנה. המחאות פרטיות או שטרות לבנק לא יתקבלו כערבות.

אי מילוי תנאי זה יגרום לפסילת ההצעה.

העיריה בזכותה לקבל את ההצעה כולה או בחלקה, ואין היא מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

ירושלים, כ"ג אדר א' 25.2.73 — המנהל הכללי

תושב הבירה
עירך היא ביתך
שמור על נקיונה

משרד החינוך והתרבות
המחלקה לאמנות
מודיעה על:

תחרות בי"ל לכינור
ע"ש לבנטריט,
אשר תערך בניו יורק במחצית מאי 1973.
התחרות פתוחה לכנרים/ות בגיל 17—28.
בקשות להשתתף בתחרות יש להגיש עד לתאריך 28.2.73, לפי הכתובת:
Leventritt Foundation
One Passaic St., Wood-Ridge, New Jersey 07075
● פרטים נוספים ניתן לקבל במחלקה לאמנות, רחוב יפו 19 ירושלים.

תחרות בי"ל לכינור ולפסנתר
ע"ש מרגוט לונג וג'ק טובו.
התחרות תערך בפריס בתאריכים שבין 12—24.6.73.
התחרות פתוחה למוסיקאים בגיל 15—30.
בקשות להשתתפות בתחרות יש לשלוח עד לתאריך 1.5.73 לכתובת מזכירות התחרות:
IMMEUBLE GAVEAU
11 Ave. Delcassé
75 PARIS FRANCE
● פרטים נוספים ניתן לקבל במח' לאמנות, משרד החינוך והתרבות, יפו 19 ירושלים.

תחרות בי"ל לתזמורת כלי נשיפה
אשר תערך ב־Bree,
בלגיה בתאריך 4—18.8.73.
בקשות יש להגיש עד לתאריך 1.4.73 לפי הכתובת:
World Music Competition —
Townhall B-3690 — Bree, Belgium.
● פרטים נוספים ניתן לקבל במחלקה לאמנות רחוב יפו 19 ירושלים.

תחרות בי"ל לצ'לנים
אשר תערך בפירנצה, איטליה במאי 1973.
התחרות פתוחה לצ'לנים עד גיל 31.
בקשות יש לשלוח עד לתאריך 15.4.73 לפי הכתובת: —
Teatro Comunale — Maggio — Musicale Fiorentino
Via Solferino 15, 50123 Firenze.
● פרטים נוספים ניתן לקבל במחלקה לאמנות, רחוב יפו 19 ירושלים.

אוא,
תן לי להשתלב בתנועה!
אני מוביל עשרות אנשים למחוז חפצם!
תודה
אגד

ביה"ס לתיירות
מודיע על

פתיחת ההרשמה לקורסים הבאים:

★ **קורס להכשרת מורי דרך**

★ **קורס להכשרת פקידים מורשים במשרדי נסיעות**

הדריכים ושאלוני־הרשמה אפשר לקבל, החל מה־1.3.73 בימים א' ג' ה' בשעות 20.00—18.00 במזכירויות ביה"ס לתיירות:

בירושלים: בבית אליאנס, רח' אלעזר המודעי 4
בתל־אביב: בתיכון עירוני י"א רח' בטריקר 19
בחיפה: בביה"ס ללימודים על־תיכוניים, רח' חנה סנש 12.

ובכל יום בשעות העבודה במחלקה להכשרת כח אדם בתיירות במשרד התיירות ובכל לשכות התיירות בארץ.

● ההרשמה תגעל ביום 31.3.73 כמספר המקומות מוגבל.

משרד השיכון — מחוז ירושלים
שיכון ופיתוח לישראל בע"מ

תוכנית החסכון לבנין

נותרו דירות בודדות למכירה

בשכונות שונות

בירושלים

עדיפות ראשונה לרכישת דירות אלה תינתן לחוסכים זכאים שיפנו עד לתאריך 9.3.1973 למשרדי חב' שיכון ופיתוח לישראל בע"מ, בירושלים רחוב בן הלל 15.

לאחר תאריך זה הדירות תמכרנה לכל המעוניין.

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

הצעה לאפשר למאמן שווייצר לצאת לסיאול

כדורגל

מאת סופר „ספורט הארץ"

עם קבלת אישורה של הנהלת ההתאחדות לכדורגל, בישיבתה אתמול, לפיו יחול דוד שוויצר בתפקיד המאמן הלאומי ב־1 ביוני — הועלה הצעה לאפשר למאמן החדש לצאת עם נבחרת ישראל לטורניר סיאול, כדי להיכנס להכונה לבקרה על צורך בהמשך המאבק על ההופעה בגמר הגביע העולמי ב־1974 בגרמניה.

ב־1 ביוני עדיין תהיה נבחרת הכדורגל בסיאול, בה תעשה מאמץ לזכות בטורניר הקדם־עולמי; אם תזכה בסיאול, יוצא לה מאבק נוסף במעבר על רכישת הכרטיס האסיא־תי לגמר העולמי.

מאחר שבאמירתה הועלתה הצעה, אף נעשו גישושים גלויים בכיוון זה, להאריך את חוזהו של כאמן הנבחרת הנוכחי אמנון שמילוביץ, כדי לא לגרום לזעזועים אפשריים לאחר טורניר סיאול — עשוי ה־מאמן שוויצר להסכים לצאת ל־סיאול, כמשקיף מן הצד, על מנת לעדכן עצמו במתרחש בסגל הלאו־מי, שמרבית משחקניו הם חניכי עבר של שוויצר בקבוצות שונות בעת אימון.

דוד שוויצר

נודע, כי הצעה זו עשויה להת־קבל גם על ידי דוד שוויצר.

ההנהלה אישרה

לאחר כמה ימי מהיחות, בעקבות ידיעה כי קיימת כוונה להאריך את תוקף חוזהו של שמילוביץ גם לאחר שיתחים בסוף מאי — למרות הח־לטת ועדת־שלושה מטעם ההתאח־דות, ביוני אשתקד, למנות את ש־וייצר למאמן לאומי בתום שתי שנות כהונה של שמילוביץ בתפקיד זה — החליטה אתמול הנהלת ההתאחדות לאמץ מחדש את ההחלטה הקודמת, לפיה ימונה שוויצר למאמן הלאומי במועד שנקבע מראש.

בהחלטה שנתקבלה אתמול נאמר: כי „הנהלת ההתאחדות שמעה את היו"ר זאב בר־סבר בעניין התק־שרות עם המאמן הלאומי המיועד, דוד שוויצר, וקבעה שהצעדים ש־ננקטו על ידי היו"ר תואמים את החלטות המוסדות המוסמכים של ההתאחדות".

עוד נאמר בהחלטה, כי „כל ה־פירסומים בעניין זה עד כה היו בהם „כדי לפגוע בשני המאמנים".

אישור עקרוני למסע לאנגליה

לאחר תום אימוני הנבחרת ברומניה

מאת סופר „ספורט הארץ"

מכירות ההתאחדות לכדורגל אישרו אמש בישיבתה השבועית את מסע נבחרת לאנגליה, לאחר קיום מחנה אימונים לנבחרת ברומניה, שיהיה בין ה־18 ל־28 במארס.

כן אושרה יציאת נבחרת הנוער ל־רומניה ב־29 במארס, לשם קיום מ־חנה אימונים של שבוע.

אשר „סעיף מרמורק" בתקנון ועדת המשמעת

תוטל אחריות ישירה על אגודות שאוהדיהן יתפרעו במוסדות ההתאחדות

„התנהגות בלתי ספורטיבית של קבוצה ראו קהל אוהדים במשרדי ההתאחדות ראו במבואותיהם בעת דיון במוסד שיפוטי או במוסד כלשהו של ההתאחדות במטרה, או בנסיון ל־השפיע על תוצאות הדיון... כל קבוצה תהיה אחראית להפרת סדר או נזק בידי מצד חבריה, ממלאי תפקידים בה ראו אוהדיה" — זהו אחד התיקונים של תקנות המשמעת שנתקבל אתמול בהנהלת ההתאחדות ל־כדורגל.

התיקון נעשה בעקבות נסיונם של אוהדי מרמורק, לפני פתיחת הליגה, מחות על החלטת בית־הדין המשמעתי להפחית 8 נקודות כמאזן הקבוצה, שהואשמה בנסיון להטות משחקים.

כדי למנוע הישנות המקרה נקבע עוד בהמשך התיקון, כי „ביזוי מוסד משפטי כלשהו של ההתאחדות ל־כדורגל ראו ביזוי ממלאי תפקידים בהתאחדות ע"י ביטויים גסים, הנר־עות שליליות ראו הפרת סדר במקום — יהיו צפויים לאותה סנקציה" והיינו הטלת אחריות ישירה על הקבוצה הנוגעת בדבר.

התיקון הנוסף שאושר קובע, כי דו"ח משקיף המציין התנהגות בלתי ספורטיבית של קהל אוהדים ראו הפרת סדר חמורה במגרש, ישמש כבסיס להגשת תלונה לוועדת המש־מעת נגד הקבוצה אשר תואשם ע"י המשקיף.

הודעה
למשתמשים בהובלה ימית

הקונפרנס הימי קונטיננט/ישראל/קונטיננט מודיע שהוא נאלץ, נוכח העליה התלולה במחירי הדלק, להטיל „היטל דלק" על כל המטענים המובלים אל או מישראל בשעור של:

חמישה אחוזים

מדמי ההובלה הימית.

ההיטל יחול על כל האניות המתחילות לטעון בטווח נמלי אנטורפן, המבורג וכן בנמלי ישראל, בתאריך 1 במרץ 1973 שעה אפס.

אם יש שיקום - מדוע לא בבירעם ?

לאחרונה הבריזו הכלכלות על תוכניתם ליישב עקורי בירעם בגוש הלב בניגוד לרצונם. התכנית זו היא ישנה נושנה אשר כהלכה כהבל והאטונות עברו עליהם עד כה בגוש הלב.

עקורי בירעם דוחים תוכנית זו ומבהירים כי רק שיקומם בכפרם בירעם יביא לפתרון צודק וסופי של בעייתם.

כמחאה על תוכנית זו מקיימים עקורי בירעם, גברים, נשים וטף שביתה כללית בת 3 ימים בכפר הראשיה בגוש הלב החל ביום ה' 1.3.73, וביום שבת 3 בר"ש בשעה 10 לפני הצהריים יקיימו עקורי בירעם תהלוכה מוזאה שתצא מגוש הלב עד בירעם ושם יקיימו תפילה מיוחדת לכונן שיבתם לכפרם.

עקורי בירעם קוראים לממשלה להעביר את תוכנית הבירים לגוש הלב לבירעם להכבד את כאיבתם להודיע לכפרם, ושיבים לכל אדם בעל מצפון לעביר לידידים.

ועד עקורי בירעם

הפארק הסופי: הוא לא בא!

תמר יכין את הנבחרת לטורניר באוסטריה

כדורסל

הפרק הזמני האחרון, בעניין שובו לישראל של מאמן הכדורסל הדיל פארק מארה"ב: הוא לא יחזור לישראל ולא ימשיך לאמן את נב־חרתה הלאומית. מברק על כך נת־קבל אתמול כהמאמן האמריקאי ב־משרדי איגוד הכדורסל בתל־אביב.

במברקו הקצר מודיע המאמן, כי בשל סיבות רפואיות ולאחר התחב־טויות קשות, החליט שלא לבוא לישראל לשם הכנת הנבחרת למשח־קי דינה שיקוי במאי.

פארק מוסיף במברקו, כי הוא מאחל מכל לב הצלחה מלאה לנב־חרת הלאומית.

מברק זה הוא אישור אוטומאטי, הטעון רק החלטה פורמאלית, ל־מינויו של אברהם תמר כמאמן נב־חרת ישראל בכדורסל. „התכוננתי לאפשרות כזאת, שלא באה לי כ־הפתעה. גם לוא חזר עתה פארק, היה מגלה שבנות חדשות בנבח־רת", אמר אמש תמר.

הנבחרת נגד הפועל ר"ג

הערב בסיום מחנה האימונים בשפיים

סגל הכדורסל יסיים היום בשפיים מחנה אימונים בן שלושה ימים ב־מיפגש עם הפועל רמת־גן, מליגה א'.

המאמן אברהם תמר אמר אמש, כי שיטת המתנות הסגורים הוכיחות את יעילותה. השחקנים גילו רצינות רבה באימונים ויכולה מקצועית משביעה רצון.

לדבריו, הצליח להקנות לחניכיו שיטת השמירה האיזורית, שהיא הכ־רחית על סמך התחזור מטעם טיבו שנתקבל בימים אלה, לפיו יתחלו המשחקים בחינה על פי כל הכל־לים המחייבים ב־3 הזקות האחרונות, לרבות כל ההשלכות הנובעות מכך. תוכן החזור לא הפתיע את המאמן, שהכין את שחקניו מראש לאפשרות זו.

ישראל תשתתף במאי בחינה ב־אליפות אירופה לדרגה ב'.

תמר שיבח את הופעתם המלאה של השחקנים, חוץ משמואל אבישר הפ־צוע, והדגיש כי אפשר לצפות מהם לתוצאות חיוביות בשעת המבחן. ל־דעתו, יוסיף שיתופו של בארי ליי־בוביץ' תנופה לנבחרת.

ידידות

מכבי פתח-תקוה — הפועל ר"ג 2:2

במשחק אימון בכדורגל שהיה אתמ־ול בנבטשים מחזק. קבוצות מכבי פתח־תקוה והפועל רמת־גן בתיקו 2:2 (1:1). את השערים למכבי כבשו האחים יצחק וזאב זלצר. לרמת־גן הבקיעו בן־דרוש ואזמון.

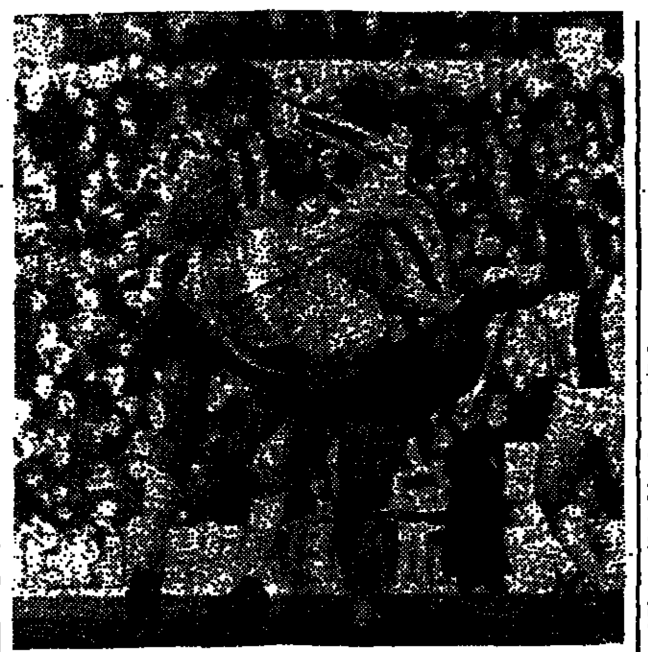

באנגליה יודעים לא רק לשחק, אלא גם לצלם. כדורגלן קריסטל־פאלאס אלן וויטל (מס' 9) מבצע בעיטת מספריים לאחור במשחק תחתית בליגה הראשונה, שבו ניצחה קבוצתו את סטוק 2:3. (צילום של אי.פי.).

ארג'ס נאמנה למסורת: ניצחה את באר שבע 0:3

השוער הרומני סיכל כל הנסיונות להכניע

מאת דב עילם, סופר „ספורט הארץ" בבאר־שבע

אלופת רומניה בכדורגל, קבוצת ארג'ס, גברה אתמול אחר הצהריים בבאר־שבע על קבוצת הפועל הב־קומית בשיעור 0:3 (0:1) במשחק ש־פתח את סיורה הנוכחי בישראל.

היה זה משחק בין־לאומי ידידותי נוסף במסורת הממושכת של המיפ־גשים בין שתי הקבוצות, שהתמודדו כבר בעבר בישראל וברומניה. בשני משחקים קודמים ניצחו ארג'ס 1:5 ו־0:1 ומשחק אחד הסתיים ב־2:2.

הנצחון הרומני לא שיקף את כל אשר התרחש בשדה. דווקא באר־שבע היתה היוזמת של רוב ההת־קפות וכמה מהלכים, בעיקר ברד ונוימה, והסיאו כמצבים שחייבו הב־קעה.

אבל אין ספק, שגם ליכולתו המ־צוינת של השוער הרומני סימנס חלק חשוב בכשלון הלתי באר שבע.

ירייב סימפאטי

הקבוצה הרומנית שיחקה בקלי־לות, לא התאמצה במיוחד, ובסך הכל התירה רושם סימפאטי ביותר. כדי להוות יריב שקול לרומנים, היה על הבאר־שבעים להשקיע מאמץ־יותר ו־לגלות יכולת טובה יותר בהתקפה. אבל אם נתעלם לרגע מהשערים ש־הבקיעו הרומנים, ניתן לומר בוד־אות שהכוחות במגרש היו שקולים, על אף השוני בהיקף והמאמץ שהוש־קיעה במשחק כל אחת משתי הקבו־צות.

הבין־לאומי הרומני ניקולאי דובריו גילה רק מעט מיכולתו, ואולם זה הס־פיק כדי להיווכח, כי הוא שחקן בעל שיעור קומה ויכולת מצוינת. גם חברו להתקפה ראדו, וכן שחקן הקי־שור מוסטאציה, היו משכמם ומעלה.

בבאר־שבע, שהופיעה עם שחקן חיזוק יצחק שום מהפועל כפר־סבא, אך ללא ברדור הבאן, קשה ל... ישראל ...

ל־0:2, בבעיטה חזקה כ־20 מ' לפינת השער, בלי שגונמן — מחליפו של דהאן בשער באר־שבע — יצליח למנוע חדירת הכדור.

ראדו קבע את תוצאת המשחק ב־מיבצע אישי נאה, שתי דקות לפני הסיום, כשהתקדם לאורך באגף ה־שמאלי ומרחוק של 20 מ' שוב בעט לזווית השער.

ארג'ס: סימנס, צללון, אולטנות, ולד, איוון, מוסטאציה, קופסקו, דוב־רין, סרוי, רושו, ראדו.

הפועל באר־שבע: דהאן, יהודה, ברדור, צבי, שום, דקל, עופר, אלי־הו, אביטן, ברד, נוימה (פולגראבים). שפט דוד כהן לעיני 3000 צופים, בהם קונסול רומניה בישראל מר אר־ריאנוס.

ארג'ס היום נגד הפועל ירושלים

קבוצת ארג'ס מרומניה תקיים ה־יום את משחקה השני בישראל נגד הפועל ירושלים, במגרש קטמון ב־בירה, בשעה 3 אחה"צ — מוסר סופר „ספורט הארץ" בירושלים.

הקבוצה הירושלמית, המצוית במ־קום השלישי בטבלה הלאומית, תה־פיע למשחק בהרכבה המלא, למעט שחקן הקישור המצטיין שלמה מח־סבי שעדיין לא שב לאיתנו. כן מר־טל בספק שיתופו של המגן יצחק מרילי, שנפגע במשחק הליגה, בש־בת נגד הפועל חיפה (1:1).

אתמול קיימה הקבוצה אימון לק־ראת המבחן הבין־לאומי, שישמש לה כמשחק הכנה טוב למיפגש הליגה בשבת נגד מכבי יפו. ...

הירושלמים למשחק בהרכב הבא: חובל, אלקובי, עוזמן, אחלאי, הדד, ואר־שמש, סיגל, ש. כוהרי, מבצור, בן־רימוני תורגימן (ש. הדד).

כ־50 כדורגלנים במערב גרמניה במעקב וחקירה בפרשות שחיתות

חקירה

מאת צ'ארלס ריצ'י, סופר „הארץ" בגרמניה

בון, 27 (מיוחד ל„ספורט הארץ"). הפסדה של נבחרת הכדורגל המערב־גרמנית לנבחרת הארגנטינה המ־צוינת, בשיעור 2:3 במינכן, משקף את הלך הרוחות הכללי השורר כיום בכדורגל הגרמני. הלך רוח של דכ־און כוהלט אשר לא התבטא, באורח פלא, בבכספר שערים גדול יותר ב־רשתה של הנבחרת.

בשחקה של הנבחרת המערב־גר־מניה הטר היאום ולהט. שחקנים כר־כבים כמו פרנץ בקנבאואר או וול־פגנג אוהארם, לא הצליחו בפעולר־תיהם השונות. היתה זו, בדרך כלל, תצוגה כדכאת.

מעורבים בשערוריות

כה לקוי בנבחרת המערב־גרמנית? הבריות כאן שואלים זאת באחרונה בהדירות גוברת והולכה. נראה, כי הסיבה לכך נובעת הזעזועים שעברו על הכדורגל המקצועני בגרמניה ה־מערבית, כאשר כמה כשחקני הצב־רת, כמו ריינהרד ליבודה, לשעבר מקבוצת דורטמונד ועתה בשטרס־בורג, וסושר קלן לשעבר, כנפרד כאנגליק — היו מעורבים בשערור־יות.

הקבוצות דורטמונד, אוברהאוזן, הארטה ברלין ושאלקה נחקרות עתה לאחר שהתעוררו לגביהן חשדות של הטיית משחקים. השערוריות מקיפות כדורגלנים, מאמנים ומנהלי קבוצות. כחי הסיבות העיקריות, שגרמו ל־כך, הן לבטח החשש בירידה הד־הדלת האיכות שכל המעורבים היו מסוגלים להפיק מכך. כאשר קבוצה יוצאת מן הליגה הארצית, קשה לה לשוב אליה, כתוך הליגות האחרות.

בחלקו ניתן להאשים בכך את שיטת הליגות. משום כך אישרה באחרונה ההתאחדות הגרמנית את ההצעה להק־קים ליגה ארצית שניה.

השעיה וקנסות

בית־משפט בפרנקפורט שמע הא־שמות נגד שמונה כשחקני קבוצת בראונשווייג מן הליגה הראשונה, לפיהם קיבלו תשלום כספי מקבוצת ארמיניה בילפילד, כדי להשפיע על תוצאות משחק שעמד להתקיים בסיר־בה של עונת 1970/71. שמונת ה־שחקנים הושעו לתקופה שבין 4 חודשים לצד השעיה לכל החיים, נוסף לקנסות גבוהים שהוטלו עליהם.

התובע הכללי שעסק בשעתו ב־פרשת בילפילד, חוקר עתה חשדות להטיית משחקים בכמה מקרים. ב־אחד כהם היו מעורבים שחקניה של קבוצת שאלקה.

בסך הכל נבצאים עתה תחת מעקב וחקירה כ־50 כדורגלנים מקבוצות שונות. רבים מהם הו־עבשו או הורחקו כן המגרשים. במקרים רבים אחרים נחקרים שחקנים על שלא שילמו מס הכנסה כהטבות, שקיבלו בבת־חקים בהם הופיעו.

ואכן, תופעה זו מבליטה את מצבם הכספי הקשה של המועדונים ביחרב גרמניה. רבים מהם פועלים על סף התרוקנות הקופה. הסיבות לכך: ירידה במספר הצופים הבאים למגר־שים והמשכורות הגבוהות הכשלכ־כות לשחקנים.

הקהל איננו נהתב

מחקרים שנעשו באחרונה העלו, כי קיימות כמה סיבות לאי התלהבותו של הציבור כבשחקני הכדורגל. לגרמנים יש עתה יכולות פנאי רבות, אך כלאות בצורות שונות של פעי־לות — קורסים לשבירת הכושר ה־גופני הכתבצרים בטלוויזיה, סיולי סופשבוע רגוד יותר ארוכה של ער־סוקים, הכוכבים את זכנו של הזיבב הכדורגל, שנהג לבוא בדרך כלל ל־איצטדיונים.

מלבד כל זאת עלה מחיר הכניסה לאיצטדיונים בשיעור ניכר, והוא כה־שב כיום ליקר גם בקבוצה־ליגה ב־מני. יחד עם זאת מכירים גם ב־עובדה, שאוהדי הקבוצות הקבאים מתמעטים הולכים. מעטים מאד כו־כבים לצאת למסעות ארוכים, כדי לראות בפעולה את הקבוצה האהודה עליהם.

יש המאשימים גם את הטלוויזיה כגורם לצימצום מספר הצופים בבכ־רשים. כשום כך, הנצבצה הטלוויזיה את שידוריה כן המשחקים. היא כה־רכות עתה בעיקר בשידורי משח־קים בין־לאומיים או מפגשי ליגה מיוחדים. עם זאת מנסים המועדונים להגביל יותר את רשותה של הטל־וויזיה לסקר בבגרשים.

כתאבקים כדי לנצח

כתוברר, כי קבוצות שאינן נבנות עם תניה העליון של טבלת הליגה הראשונה, אינן כהוות גורם כשיכה לקהל הצופים. רבים כהאוהבים, כי הקבוצה אינן בהאמנות כדי להציג כדורגל יפה, אלא כדי לנצח.

נוסף לכל אלה יש גם הטוענים, שהכוועדונים אינם מנהלים כתוך ראיית טובתו של המועדון בבחינה כספית. כאשר כצרפים את כל ההוצ־לות הללו יחדיו, הרי אפילו המחק־נים הטובים ביותר אינם מסוגלים להבטיח כדורגל בעולה והצופים הרי באים, כאשר קיים סיכוי לראות כדור־רגל טוב.

פירוש הדבר הוא שהתחזבות כב־כיות כרטיסים הולכות ומצטמצמות, אבל הצגאות המועדונים כמשיכות לעלות. כדי לקיים קבוצה עם סגל של 20 שחקנים, יש צורך ב־2 כילי־ונים מארק בשנה. אבל תחילה יש, כמובן, להרוויח.

נראה כי הכדורגל במערב־גרמניה איבד את אמונו של הציבור. כמדינה, אשר סבבת הספסים כמוצלח להתגל־לות בו — נחשב כתוחל בעיני ה־ציבור. האוהדים אינם תוכלים בו כסורית, ובלא הציבה — קשה ל־התקיים.

האמריקאיות מצפות למאבק קשה במיפגש עם הסובייטיות

אתלטיקה

ריצ'מונד, 26 (אי.פי.). יושבת־ראש ההתאחדות האתלטיקה להוכבים של ארה"ב לנשים סבורה, כי ההת־מודדות הבין ארצית שתהיה העונה (16 במארס) באולם סגור, בין נב־חרות ארה"ב לברית"מ, אמורה להיות קשה וצפופה הרבה יותר מבעבר.

אישהקד זכתה ארה"ב בנצחון כמפתיע בהתמודדות באולם — 43.52. התוצאה הכללית: בה כל־קחו בחשבון גם הישגי הגברים, העניקה לאמריקאים נצחון בשי־עור 112:131.

כבין האתלטיות אשר התמודדו אשתקד עם הרוסיות, בבצאות הסגה ברוסיבה פאטי ג'ונסה, אבנית המ־שוכות; האצבנית אידיה דיווויס; קא־סי האבונד, רצה כבציינת ל־400 כטרים; קופצת הרוחק בירבה ואנ־

און דהבי הילה, הרצה למרחק ביו"ל. הנבחרת הנוכחית נקבעה על פי הישגי המשתתפות בתחרות באולם שהיתה בסוף השבוע בבדיסון סקוואר גארדן.

קאטי האמונד, אשר ניצחה אש־תקד בריצה 600 כטרים, השתתפה ה־שנה בריצה 440 יארד. היא תפסה את המקום השלישי בריצת 400 כט־רים במשחקים האולימפיים במינכן, והיתה האתלטית היחידה שהביאה לארצה מדליה במקצועות המסלול.

במיפגש יהיו לוחמה במקצועות ה־ריצה: ריצה 440 יארד ובני בייל, וכן קרוב כלוחמה סיעלול הריסה, רי־צת 60 יארד וקפיצה לגובה.

להשכרה
1000 ממ"ר
במרכז המפרץ
פנוי ומתאים לכל עשיה
ת. ד. 4496 חיפה
עבור לבנה

בלב ירושלים
שטח מסחרי
ב־1000 ממ"ר
בשני נופלסים
בהזדמנות למסירה
רק גופים רציניים יפנו
לת. ד. 16512 תל־אביב

ממשלת שוודיה תסייע בשיגור המשלחת למכביה

ממשלת שוודיה החליטה להקציב 23 אלף כתרים שוודים כדי לסייע במימון שיגורה של משלחת מכבי שוודיה למכביה התשיעית, שתיפתח ב־9 ביולי ברמת־גן.

הממשלה השוודית משתתפת לרא־שונה במימון שיגור משלחת ארצה למכביה (השוודים משתתפים במכ־ביות מאז 1950). במענק זה יש לר־אות הכרה בהישגי המכבי בשוודיה.

נודע, כי נכשים עוה כמאמצים להבטיח גם את ביקורו של אחד מבני משפחת המלוכה השוודית ב־ישראל, בתקופת המכביה.

המשלחת השוודית למכביה התשי־עית תמנה 80—90 איש, וכן כ־30 בני־נוער, שיבואו לכנס הנוער ה־בינלאומי, שיהיה במקביל למכ־ביה. כן יגיעו משוודיה כ־50 תיי־רים, כיהיו צמודים לאירועי המכ־ביה.

95 ספורטאים יבואו מאוסטרליה למכביה

משלחת אוסטרליה למכביה הת־שיעית, שתיפתח ב־9 ביולי, תמנה 105 איש, בהם 95 ספורטאים: 21 אתלטים (בהם 9 אתלטיות), קבוצה כדורסל (12 איש), קבוצת קריקט (15 איש), קבוצת גולף (3 גברים ושתי נשים), קבוצת כדורת (18 איש), 6 שחיינים (בהם שתי נשים), קופץ למים, קבוצת כדור־מים (11 איש), קבוצת טניס־שולחן (שני גב־רים ושתי נשים), מרים משקולות (גבה, וכתאבק חופשי (משקל קל).

נבחרת הקריקט תפגין רמה גבוהה. שניים משחקניה הם חברי נבחרת אוסטרליה — ואין ספק, כי הם מר־עמדים למדליות הזהב במכביה.

הוץ מאוסטרליה, ישתתפו בתחרו־יות הקריקט — הנערכות לראשונה ב־מכביה — גם דרום אפריקה, אנגל־יה, ארצות־הברית וישראל.

המעופפים יתמודדו היום עם נבחרת רומניה

מאת סופר „ספורט הארץ"

נבחרת ישראל בכדורעף, הערוכה עתה מתגה־איבונים ברומניה, תקיים היום משחק ידידותי עם הנבחרת הרומנית. בתום אימון משותף לשתי הנבחרות. כמו תקיים הנבחרת הישר־ראלית משחק נוסף עם דינאמו בו־קארשט.

מן הידיעות מבוקארשט מתברר, שהשמירה הבטחונית על השחקנים הישראלים ונבגרה לאחר הפלת המ־טוס הלובי. המתנאים המקומיים מטילים איפול מוחלט על הנבחרה הישראלית.

משקולות

הליגה החדשה: 4 טורנירים בשני מחוזות

מאת סופר „ספורט הארץ"

הליגה הלאומית בהרמת משקולות, שתחול באוקטובר, תקוים בצורת 4 טורנירים בשני המחוזות. הקריטריונים יהיו סיכום הקילוגרמים, שיזקפו לזכותה של כל קבוצה ולא מצב הנבצחון על היריב, כפי שהיה עד כה — כך החלט אמש בישיבת ה־ועדה הארצית להרמת המשקולות, בהשתתפות המאמנים טוביה סוקול־סקי ודני ברנה.

בסיום ארבעת הטורנירים יהיו ה־תרויות הגבר, שיקבעו את דירוג ה־קבוצות במקומות 1—5 ו־6—10.

נסיעתם של אפרים שוסטק ועוזי ברנה, לקורס למאמני משקולות ש־יהיה בטהראן ב־10—17 במארס, אושרה אמש על־ידי הנהלת ההת־אחדות לספורט.

פינות הנהג האדיב

הנהגים ששמותיהם מופי־עים לחלן הצטיינו במעשי אדיבות וזכו בפרס כספי ב־סך 25.— ל"י כל אחד.

1. מר קפנה יהודה מנס־ציונה, עצר את רכבו הגיש עזרה לנהג רכב אחר, אשר נפצע עקב תקר בגלגל.
2. מר אבנר בן־שמואל מירושלים, איפשר לנהג רכב אחר, שבא מדרך צדדית להשתלב בזרם התנועה.
3. מר משה לוי מתל־אביב, עצר את רכבו ועיזר חול במקום בו נשפך שמן בכביש.
4. מר אהוד אבו רעיה מבית־לחם, עצר את רכבו וסייע לנהג רכב אחר שנעצר עקב תקלה.
5. מר יוסף פוקס מאשקלון, איפשר להולכי רגל אשר המתינו לחצות את הכביש בבטחה.

כל הכבוד לנהג האדיב!!!

זכור: תן זכות קדימה לחיוך...

המועצה הלאומית למניעת תאונות — חברת סונול

משרד התקשורת

דרושות בתל־אביב חנויות שתשמשנה כדיור תחליפי לסניפי דאר לתקופה של שנה

על החנויות להיות בשטח של עד 200 מ' מהמקומות הנזכרים.

להלן רשימת הסניפים והשטח המבוקש:

		השטח המבוקש
1.	זמנהוף 3	50—100 מ"ר
2.	דיזנגוף 286	" "
3.	ברדיצ'בסקי 15	" "
4.	מגדלי 3	" "
5.	המלך ג'ורג' 30	" "
6.	פיין 6	" "
7.	רמת החייל	30—50 "
8.	קרית שלום	" "
9.	יהודה הימית 41	" "

הצעות יש להפנות למשרד ההקשרות, מחלקת הנכסים מחוז תל־אביב והמרכז, ת.ד. 29291 טלפון 03—53853.

עירית — טבריה

מכרז מס' 74—7/73

(במסגרת פרויקט הביוב הארצי)

עירית טבריה בזירוה בזה על קבלת הצעות מקבלנים לביצוע עבודות ביוב הכוללות:

הספקת והנחת צינור מיבטי, תאשלי וצריכה צנרת באורכת ושבילת כאריבה לשיפרס.

את מסמכי המכרז וחשבי וההגשה אפשר לקבל ובדירת תשלום של 100 ל"י (התשלום לא יוחזר), במשרד מהנדס העיר בעירית טבריה.

המעוניינים להשתתף במכרז יציגו את הצעותיהם ב־ב עותקים על גבי המסמכים שיומצאו להם ובהתאם לתנאי המכרז.

הצעה בצירוף ערבות בנקאית בגובה 5% מערך ההצעה, יש להכנס לארגז המכרזים בעיריה לא יאוחר מיום שלישי 13.4.73 שעה 12 בצהרים או לשלוח בדאר רשום למשרד העיריה בכל לא יאוחר מיום 16.4.73 ולציין על המעטפה: פרויקט הביוב הארצי, מכרז מס' 7/73 עירית טבריה.

הצעה שלא תצורף אליה ערבות בנקאית לא תובא לדיון.

בכפוף לנאות להשתתף סבלנים מסוגים מסוג מיוחד לביצוע וקבלן סיווג כבן לשאת סבלנים בהתאם לרישום מקבלנים. ... 1973.

סיור קבלנים יתקיים ביום רביעי 7.3.73 שעה 10.30. היציאה מבנין העיריה.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או כל הצעה שהיא, לגבי כל המכרז, הכל לפי שיקולה הבלעדי.

טבריה 28.2.73

מ. צחור, ראש העיריה

לגב' ברכה פלאי ולהוצאת נוסדה

זר ברכות בחגבם הכפול

מפעלי ניר אמריקאיים ישראליים בע"מ

משרד הפתוח

המינהל לפתוח מרחב שלמה

1. המינהל לפתוח מרחב שלמה

מודיע בזה על דחית מועד הגשת המכרזים:

מס' — 73 — 1: 73 — 2: 73 — 3: 73 — 4:
אשר פורסמו בעתונות בתאריך 12.2.73 ומועד הגשתם היה 1.3.73.

2. המועד האחרון להגשת המכרזים הוא: 15.3.73 שעה 14.00.
3. את ההצעות יש להגיש במעטפה לתיבת המכרזים המיועדת לכך לפי הכתובת: המינהל לפתוח מרשי"ל, רח' התעשיה 9, ת"א.
4. למכרזים: 73 — 2; 73 — 3; 73 — 4, יש להגיש ערבות בנקאית בסך של 5,000 ל"י כמפורט בתנאי המכרז.

ראובן אלוני
ראש המנהל לפיתוח מרחב שלמה

המועצה המקומית בנימינה

מכרז 13/73

הנחת קוי צנורות

1. מועצה מקומית בנימינה מבקשת בזה הצעות מקבלנים להנחת קוי צנורות אסבסט ופלדה באורך 3000 מ' בתחום שטחה של המועצה.
2. התכניות והמפרטי כמויות אפשר לקבל במשרדי המועצה (בקופה) תמורת סך של — 100 ל"י אשר לא יוחזרו.
3. סיור קבלנים לאורך תוואי הנחת הקוים יערך ביום 11.3.73 בשעה 10.00 בבקר בדיוק. נפגשים ליד משרדי המועצה.
4. בדבר שאלות ופרטים טכניים יש לפנות למשרד א. כץ ושות', רח' ביאליק 6, תל־אביב.
5. את ההצעות, במעטפות סגורות, יש לשים בתיבת המכרזים של המועצה עד יום 15.3.73 שעה 12.00 בצהרים. להצעה יש לצרף ערבות בנקאית בסך 5% מערך העבודה לקיום תנאיה.
6. אין המועצה מתחייבת למסור את העבודה להצעה הזולה ביותר או איזה הצעה שהיא.

אברהם מגדי
ראש המועצה

בנימינה, 25.2.73

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

תיק עזבונות 965/73

בעניין: עזבון המנוח שמעון בר־יצחק ז"ל, ת"ז 936643, שנפטר ב־בני־ברק, ביום 13.1.1973

המבקשת: מלכה בר־יצחק, ת"ז 296245, ע"י ב"כ דוד פרץ, עו"ד, מתל־אביב, שדרות רוטשילד 136.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית־המש־פט בקשה למתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל ומינוי מנהל עז־בון, הנני מזמין בזה כל אדם ה־טוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח, והרוצה להתנגד להכרזה או למינוי, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה ולמינוי המבוקשים, שאם לא כן, יתן בית־המשפט צו ככתוב בעיניו.

דוד זקן, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

תיק עזבונות 836/73

בעניין: עזבונות המנוחה שולה לוסיה לוקר בן מבית צלר ז"ל, בעלת ת.ז. מספר 505504.

המבקש שלמה מלכה, בעל ת.ז. מספר 0/824168, מתל־אביב, רח' גנסין 4, המיוצג ע"י ב"כ עוה"ד ד"ר ל. ציטמן, מתל־אביב, רח' יהודה הלוי 42.

הזמנה

הנני מזמין בזה כל אדם להת־יצב תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו בבית המשפט וליתן טעם, מדוע לא יינתן למר שלמה מלכה, צו קיום צוואה וצו מינוי מנהל עזבון על המנוחה, הזמנות, והזכות ר־המקרקעין של המנוחה הנ"ל, ש־אם לא כן, יתן בית המשפט צו זה כטוב בעיניו.

דוד זקן, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 832/73

הזמנה לקיום צוואה

בעניין הצוואה של המנוח חיים פרופבה מרח' סלמה 23, תל אביב, שנפטר בבית החולים תל השומר ביום 15.1.1973 (י"ב שבט, תשל"ג).

הריני מזמין בזה כל אדם להת־יצב בבית המשפט תוך 15 ימים מיום פרסום הזמנה זו וליתן טעם מדוע לא תוכח, לא תקוים ולא תרשם הצוואה האמורה ומדוע לא יינתן קיום צוואה למבקשים, דליה ומנחם פרופבה, שאם לא כן יתן בית המשפט ליתן צו זה כ־אמור.

דוד זקן, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

תיק עזבונות 863/73

הזמנה

בעניין: עזבון המנוחה בתיה יצחק (שהיתה ידועה גם בשם בתיה זיל־ביגר), שנפטרה ביום 7.1.73.

המבקשת: הנה אברהם מרח' רשי"י 33, רמת־גן, ע"י ב"כ עוה"ד י. פרץ ו/או ד. קליר, מרח' ביאליק 59, רמת־גן.

להוי ידוע כי הוגשה לבית ה־משפט בקשה למתן צו לקיום הצוו־אה של המנוחה הנ"ל. כל המתנגד לבקשה הנ"ל יגיש, תוך ארבעה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, את טענתי התנגדותו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו האמור.

דוד זקן, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית משפט השלום בתל־אביב־יפו

הודעה על מכירה מוסבית של נכסי דלא־ניידי, בעניין תיק חלוקה נכסי דלא־ניידי מס' 27199/70.

התובע: כאיר כלכר ע"י עו"ד צבי יעקבי מרח' אלנבי 108 ת"א.

הנתבע: מנחם האורד ע"י עו"ד ש. רוזין שד' רוטשילד 15, ת"א.

כוצע בזה למכירה הרכוש הכתו־אר להלן והשייך לצדדים דלעיל, בקשר להביצוע חלוקה הרכוש שהו־גשה בתיק הנ"ל.

כתו ובין הנכסים:

ארכה העליה שני מבנים הנבצאת ברח' העבודה 10, ת"א.

כספרי הרישום:

גוש 6933, חלקה כבי' 7, שטח 300 כבי"ר.

תאור הנכסים:

על הבגרש שני בניינים ישנים נפרדים, האחד הוזית בן שתי קו־מה (כולל: א. שתי חנויות, ב. 3 חדרים, כטבח, 2 בדפסות והרוחים) והשני בעורף (כולל: 2 חדרים, פי־נת אוכל, כטבח הרוחים, וכן כדר־פסה שחלקה סגורה). סכה הרצפה ב־שני הבנינים 129.66 כ"ר. הבבנים תפוסים ע"י דיירים מוגנים כחוק.

הנכסים הנ"ל הוערכו כתפוסים ב־יום 26.3.72 בסך — 100,000 ל"י (מאה אלף לירות).

על כל המעוניין בקנית הנכס הנ"ל להגיש הצעה בכתב תוך 30 יום מיום פרסום הודעה זו אל כונס הנכסים בשם בית־המשפט בית־ה־שלום בת"א, ולהפקיד בקופה ביה"מ הנ"ל 10% מההצעה הנ"ל.

להוי ידוע גם כן שההצעה הי־חידה צריך להיות למפרע עם גמר המכירה יכן בבכר הכרזה ובבי ה־העברה חלים על הקונה.

משה משה־דוב
כונס נכסים
ביה"ש השלום בת"א

תיק הבנין והבינוי התשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה
בהתאם לסעיף 149

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, בקשה ליתן אישור ל־שימוש חורג ל־

הקנן בעשורי המסבל בוירה מגו־רים מבוקשת אי ברחוב ב"אייבנבך" 17.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/האישור הנ"ל בסקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכ־נון ולבניה תל־אביב־יפו בהתאם ל־סעיף 68 את ההתנגדותו המנומקת והכיל כתובתו המדויקת.

ההתנגדויות התקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ועד־באנה להדין בעבר הועדה הנ"ל.

יהושע רבינוביץ
ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

בית המשפט המחוזי תל־אביב־יפו

תיק עזבונות 809/73

בעניין: עזבון המנוחה אחרק סעדה אשר נשאה ת.ז. 3065471 ואשר נפ־טרה בבית החולים הדסה בירושלים.

המבקש: אחרק סעיד כשכון גד יבנה ע"י ב"כ עוה"ד בן־ציון צבי־עני ו/או אילנה גת מרח' באולה 5, רחובות.

להוי ידוע כי הוגשה לבית ה־משפט הנ"ל בקשה ליתן צו הכר־זה על יורשי המנוחה הנ"ל הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובה הנאה בעזבון המנוחה הנ"ל והרוצה להתנגד להכרזה להגיש תוך חמישה עשר (15) יום מיום פר־סום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן, יתן בית ה־משפט צו ככתוב בעיניו.

דוד זקן, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

הכזא מן الأصل

מכוו من الأصل

קניית טלוויזיה אינה הימור!

כאשר אתה קונה טלוויזיה אלקטרה אתה בטוח כי קנית מקלט מעולה

אלקטרה — שרות נאמן שעמד במבחן

עקורי בירעם ישבתו 3 ימים בגוש חלב

מאת סופר „הארץ" בחיפה

עקורי בירעם על משפחותיהם, עו־מדים לפתוח מחר בשביתה בגוש חלב, שתימשך שלושה ימים — מסר אתמול חבר ועד עקורי בירעם עו"ד אגיס שקור.

השביתה תתבטא בכך שהגברים לא יעבדו בשלושת הימים, תלמידי בית הספר ייעדרו מלימודיהם וכולם יהיו מרוכזים בכיכר הכפר מול בית המועצה המקומית.

השביתה היא כמחאה על הכוונות השלטונות ליישב בצורה קבע את עקורי בירעם בגוש חלב בניגוד ל־רצונם, בעוד הם שואפים לחזור ל־מקום מושבם המקורי בבירעם.

מתחילים לקבל שירותי בריאות מוזלים — בשטחים

(ע). כ־40 אלף ראשי בית אב יתחילו מחר לקבל שירותי רפואה ובריאות במסגרת השירותים הרפו־איים שליד הממשל הצבאי לפי תעריף מוזל של שש לירות בחודש.

הדבר ייעשה על פי צו שפורסם על ידי מפקדת אזור יהודה והשומ־רון לפני כחודש ויכנס לתוקפו ב־1 במארס.

העלאה במחירי המים — ב־1 באפריל

בין 10% ל־15% ✱ סכנה לגידולי כותנה, טבק ופרדסים

מאת שלמה גרבר
סופר „הארץ"

ב־1 באפריל יועלו מחירי המים ל־צריכה ביתית, לתעשיה ולחקלאות, בהתאם להמלצות ועדת יעקובי ל־התאים את מחירי המים במידת ה־אפשר לעלות הפקתם. העלאת מחי־רים זו תסייע בידי נציבות המים להגיע לחסכון של 5% בהקצבות המים לכל הסקטורים נוכח עצירת הגשמים הממושכת והגירעון העצום שנוצר במאזן משק המים, הנאמד במיליארד מ"ק.

(ראה מאמר ראשי בעמוד 13)

בהתאם לתקנות, שפורסמו ב־12 בפברואר, יועלו מחירי המים לחק־לאות בשעור ממוצע של 10% עד 12%, כשתקרת ההעלאה תהיה 15%. לצריכה ביתית תהיה העלאת המחי־רים דומה, אך תקרת ההעלאה תהיה 20%, וזאת בשל הקטנת ההיטלים על המים המיועדים למטרה זו.

העלאת המחירים לתעשיה תהיה בשעור ממוצע של 15%, כשתקרת ההעלאה תהיה 20%.

לפי התקנות ייקבעו שני מחירי ה־מים, האחד ל־85% מן ההקצבה ה־מאושרת, והשני, שיהיה גבוה יותר, לשאר 15% מן ההקצבה. המגמה היא לעודד את המרכבים, ובעיקר בחק־לאות, לחסוך במידת האפשר במים ולשקול היטב את ניצול כל המיכסה לגידולים שהכנסתם נמוכה. אולם נוכח עצירת הגשמים ספק אם הסדר זה אמנם יעודד השנה חסכון במים.

עם זאת החולט להגדיל את הקנ־סות על חריגות מן ההקצבות כפי שנקבעו בתקנות, והן יסונו כבר ב־ימים הקרובים בהתאם. לפי התקנ־נות שפורסמו היה הקנס על חריגה בחקלאות 15 אגורות למ"ק מים מעל למיכסה, ואילו בצריכה ביתית ובי־תעשיה — 45 אגורות. כאמור, קנסות אלה יוגדלו כדי להביא לחסכון־יותר במים.

אשר להצעה שהועלתה בדיונים שנערכו בלשכת שר החקלאות שלי־שום בדבר קיצוץ בכל המיכסות ב־שעור של 5% במשך השנה, צויין כי המדובר בחסכון של כ־75 מיליון מ"ק במשך השנה. הצריכה הכוללת של מים במדינה מגיעה לכ־1.5 מי־ליארד מ"ק בשנה, מזה כ־1.2 מילי־ארד מ"ק בחקלאות והיתר בצריכה ביתית ובתעשיה. לפיכך יחול הקיצוץ בעיקר על הסקטור החקלאי.

מועצת המים עומדת להתכנס ב־8 במארס כדי לאשר הצעה זו וכן את ההצעות האמורות בדבר הגדלת הקנ־סות על חריגה ועשור הקנסות.

בריכות דגים, טבק

יהודה אריאל, סופר „הארץ" מוסר: מגדלי הכותנה, שגידלו אשתקד כ־400,000 דונם, קיבלו בימים אלה אי־שור לשימוש 200 מ"ק מים לדונם לצורך זריעה ברווחה, כלומר שיוכלו להשקות את השדות לצורך הזריעה, אולם אחרי כן תגדל הכותנה בתנאי בעל. בלי לקבל השקאות נוספות, כפי שנדרש בגידול שלחין. כתוצאה מכך יש לצפות להפסד של כ־60 אחוז מיבול כותנה וכבר עתה ברור ש־מגדלי כותנה בבעל — במקומות ש־אין רישות צנורות — לא יוכלו לגדל כותנה מאחר שהאדמה התייבשה יותר על המידה.

כן נודע שחלק ניכר מבריכות הדגים יוּטל לקראת הקיץ מ־אחר שאין לרשותם רזרבות מים. המדובר בעיקר בבריכות הדגים ברצועת החוף — באזור הצעמן ובאזור חוף הכרמל — בעוד ש־בבקעת בית שאן המצב יהיה קצת שונה בגלל אפשרות ניצול מי מעיינות מלוחים.

מגדלי הטבק עוד אינם יודעים מה יהיה גורל שטחיהם. לפי מצב הקר־קע הנוכחי אי אפשר לגדל טבק, אלא אם יירדו גשמים רבים בעונת מאו־חרת.

מחר תתכנס מועצת ייצור הטבק בביתו של יו"ר המועצה מר מסעוד קסיס בכפר מעיליה בהשתתפות סגן שר החקלאות מר חלפון, כדי לדון בעתיד הענף.

פרדסים

(ע). 45 אלף דונם מטעי הדרים באיזור עמק חפר עומדים בפני סכנת כלייה, אם לא יקבלו השקאה מיי־דית, על ידי גשמים או בשאיבה מ־מקורות המים באיזור. הצורך הדחוף בהשקייה התעורר מאחר שהעצים כבר החלו ללבלב.

האזהרה השמיע אתמול מר אליהו קפלן, יו"ר ועדה המטעים ליד מועצת עמק חפר. הוא דרש להסיר את ה־הגבלות על צריכת המים בעונה זו ולהעביר את הניכויים במכסות המים לתקופה מאוחרת יותר.

התעשיינים עלולים לא להשתתף בועדה מצומצמת לבלימת האינפלציה

ספיר מעלה הצעות לפעולות הממשלה

מאת איתן ליפשיץ
סופר „הארץ"

נציגי המעסיקים בועדה המשותפת נמנעו אתמול מלקבל את הצעת ה־ממשלה להקים ועדה מצומצמת בת תשעה חברים להמשך הדיון בדרכים למניעת האינפלציה. נשיא התאחדות התעשיינים הודיע כי ההחלטה אם לשתף פעולה בועדה כמצומצמת תתק־בל תוך מספר ימים.

בסיום של הדיון שנערך אתמול בכנסת הציע שר העבודה, מר יוסף אלמוגי, להקים ועדה מצומצמת ב־ראשותו של שר האוצר שתוכל לדון באופן תכליתי בהצעות השונות בני־גוד לועדה שמעלה עד כה בה ישבו כ־30 איש. נציגי הממשלה וההסתד־רות הודיעו מיד על נכונותם.

שר האוצר אמר בעקבות הודעת ה־מעסיקים כי ועדה בה יהיו שותפים רק שניים מתוך שלושת הצדדים לא תקום ואם לא תהיה ועדה ישעל כל צד כראות עיניו.

בעצרת לשכת התיאום של ה־ארגונים הכלכליים נשמעו אתמ־מול דעות כי המעסיקים צריכים להימנע מלהצטרף לועדה המ־צומצמת לדיון האינפלציה ב־מסגרת המוצעת.

הוגים כלכליים אמרו אתמול כי ניתוחי ההסתדרות לסיום ביותר להג־ביל עליית מחירים ל־6—8 אחוזים „אינם רציניים", זאת משום שאין היום כל נתון לפיו אפשר להעריך מה תהיה ההתייקרות של חמרי גלם המיובאים לארץ.

החוגים אמרו כי על המעסיקים ל־התנות את השתתפותם בועדה המ־צומצמת אם הגבלת עליית המחירים לשמונה אחוזים תהיה ללא התחש־בות בעליית מחירי תשומות־יבוא ואם תהיה עליה במחירי התשומות יעלו גם המחירים מעבר לשמונה אחוזים.

החוגים אמרו עוד כי על ארגוני המעסיקים לדרוש בתוקף כי ההסתד־רות תפעל לבלימת עליית מחירים במפעלי כור במפעלי התעשיה הקבו־צית וברשתות השוק שלה כמו תנו־בה והמשביר.

החוגים ציינו כי האפשרות שהמע־סיקים ימנעו מלהצטרף לועדה קשה מבחינה הסברתית משום שהצעד יתפ־רש כאילו התעשיינים הם שמנעו אפשרות לכינונו של הסדר משולש מוסכם.

בפתח הדיון העלה שר האוצר מס־פר הצעות לפעולות הממשלה בינ־הן הטלת מס על דירות הרשות מעל למחיר מסויים, הגבלה אדמיניסטר־טיבית בבנייה דירות גדולות, דרישה למערכת הבנקאות להגדיל את ה־מלוה לכוונים הבנקים לממשלה, דחיית פרוייקטים נוספים בתחום ה־שכון, והמרה במתן משכנתאות מ־כספי צבור, קיצור משך פרעון ה־משכנתאות, הטלת מס על בנקים ו־חברות פיננסיות לאור הרווחיות הגבוהה שלהם. מר ספיר העלה הצעות אלו בנוסף להצעות שכבר הועלו לדיון ולהמשך לצעדים שכבר ננקטו.

מתנגד למס הובה

שר האוצר הודיע שהוא מתנגד ל־הצעה להטיל מס חובה והוא אינו סבור שיש מקום לביטול מלוה מע־סיקים או הקטנת השיעורים. עוד הו־דיע מר ספיר כי ייתכנו אפשרויות למתן תמריצים לחסכון עם מערכת הבקשות. וכי הוא מתנגד להצמדת החסכונות למטבע זר. בתגובה דחה מר ספיר את דרישת המעסיקים לדון כבר עתה במגיעות שכר, מחירים ו־רווחים לשנים 1974 ו־1975 ואמר כי קודם יש להצליח ב־1973. מר ספיר הודיע כי בחלק מן הצעדים אותם הציע, תנקוט הממשלה בצורה חד־צדדית וביצוע של חלק אחר מן ה־המלצות מותנה בקיומו של הסכם מ־שולש.

תוצאות

אשר לתוצאות אמר מר ספיר כי תידרש תוספת של 370 מיליון ל"י לסובסידיות מעל לסכום שנרשם ב־תקציב. הוא מציע גם לגלגל 235 מיליון ל"י על הצרכנים. תידרש גם תוספת הוצאה לתמריצי יצוא ולהשת־לום פיצוי על נזקי קרה. מכיוון שלא תינתן לרשויות המקומיות האפשרות להעלות מסים, תידרש תוספת הוצאה גם להגדלת מענקים לעיריות מסוי־מות.

מזכיר ההסתדרות, מר יצחק בן אהרון אמר כי אינו מאמין בהקפאה מוחלטת של המחירים אך לאור ניתוחים שנעשו ניתן להגביל עליית מחירים ל־6—8 אחוזים (שר האוצר אמר על כך שאינו מוכן לנקוב במס־פר). הוא אמר עוד כי ההסתדרות רו־צה להימנע מדרישה להשלום תוספת יוקר בזילו הסכים לייקור חלק מן המוצרים החיוניים. נציגי המעסיקים הביעו ספק באפשרות לבלימת עליית מחירים בגבולות של שמונה אחוזים וטענו כי הפיקוח על המחירים הוסר מאז ראשית השנה.

צוות מיוחד חוקר הצתות בירושלים

(ע). משטרת ירושלים הקימה צוות מיוחד כדי לחקור בשני המקרים ה־אחרונים של התנכלות לאנשים הק־שורים בפעילות מיסיונרית. בראש הצוות עומד מפקח שמעון טל.

(ראה מאמר ראשי בעמוד 13)

בידי הצוות כבר מצויות כמה עדו־יות בקשר לפרטים העשויים לעזור בזיהוי מבצעי ההצתות. ההצתה ה־מכונית. עם זאת נמסר כי עד כה טרם נעצרו חשודים בעקבות שני מקרי הפיצוץ וההצתות.

מספר החשודים שנעצרו בעקבות שלושה מקרי הצתה קודמים עדיין נחקרים.

המפכ"ל נפצע קל בתאונה

(ע). מפכ"ל המשטרה, רב ניצב שאול רוזוליו נפצע קל אתמול ב־ערב בתאונת דרכים, שאירעה ב־כביש ירושלים—תל־אביב.

מכונית המשטרה לא הבחין נהג בהמה שחצתה את הכביש, והתקל בה.

המפכ"ל, שנפצע קל בראשו, קי־בל טיפול בתחנת מגן דוד אדום בירושלים ונשלח לביתו.

נהרג בתאונה

ירמיהו ג'יקובס (20), תושב ה־מושבה מגדל, נדרס שלשום למוות על ידי מכונית צבאית כאשר עבר את הכביש הראשי ליד המושבה.

משאית צבאית מבוקשת בקשר לתאונת פגע־וברח

(ע). משאית צבאית מבוקשת ל־חקירה בקשר לתאונת פגע וברח ש־אירעה ב־19 בפברואר בלילה בכביש שנימי באזור. בתאונה זו נהרגה תו־שבת המקום, הבקה רייכבך (26).

החקירה העלתה, כי היא נדרסה למוות והנהג הקטלן גרר את הגופה לפאתי הדרך, נטש אותה שם ונמלט.

הוקם צוות חוקרים של אנשי מש־טרה מחוז תל־אביב. כתוך העדויות שלוקטו נודע כי בשעה המשוערת של התאונה נראתה משאית צבאית חונה באותו המקום.

עדי־ראיה מתבקשים להתקשר ב־דחיפות לענף התנועה במשטרת תל אביב או לכל תחנת משטרה כדי למ־סור עדות.

עד כה עוד לא נעצר איש.

מונה מנהל קרן הגימלאות המרכזית

725 מיליון — הון הקרן לסוף 1972

מאת סופר „הארץ"

חילופי גברי בקרן הגימלאות ה־מרכזית יחולו בתחילת אפריל: את מקומו של המנהל הנוכחי, מר שלי־מה שולקיס, הפורש לגימלאות, ימ־לא מר יהושע פורת. המינוי אושר אתמול בישיבת הנהלת הקרן.

מר שולקיס היה מנהל הקרן ב־10 השנים האחרונות. היא הוותיקה בין קרנות הפנסיה ומבטחת כ־45 אלף עובדי מוסדות ההסתדרות. מר פורת (51) שנמצא בארה"ב כנציג מחלקת האספקה של קופ"ח, יגיע רק בחודש הבא. קודם, היה המנהל האדמיניסטרטיבי של בית חולים בילינסון ואחר כך מנהל מס מקביל בקופ"ח.

בישיבת ההנהלה אתמול אושר גם מאזן הקרן ל־1972. מתברר כי הרווח לאחר תשלומים לפנסיה ו־הוצאות שוטפות הסתכם ב־9 מיל־יון ל"י, גידול של יותר מ־2 מיל־יון ל"י לעומת המאזן הקודם. ה־רווח מצטרף להון הקרן המסתכם לסוף 1972 בכ־725 מיליון ל"י.

✱ ארכיב הפרטים בנושאים יהודיים על שם אברהם ש. ריד של האוניברסיטה העברית הארכיב המר־כזי של ההסתדרות הציונית אוחדו. הארכיב המאוחד יהיה בבני־יני ה... סיטה על הר הצופים. ה־הסכם על האיחוד נחתם אתמול.

תכשיר רפואי לריפוי נשירת שיער הנובעת מחלביות הקרקפת

פלנעקס

שאל בעצת אשך הרפואה

להשיג רק בבתי מרקחת

עקוב ממקור ראשון אחר התפתחויות בשוקי הכספים קרא

INTERNATIONAL Herald Tribune

Published with The New York Times and The Washington Post

דוחות מלא ומעודכן ממרכזי הכספים הבורסות בעולם כולל לוחות שערים מלאים ומדויקים המשתרעים על עמודים שלמים.

הפצה בלעדית סוכנות סטימצקי

ירושלים-תל אביב-חיפה נמל תעופה לוד

להשיג בכל מקום

SCIENTIFIC AMERICAN

DECEMBER 1972

YARN FABRIC

High Technology in China by *Raphael Tsu*
When the Mediterranean Dried Up — *K. J. Hsu*
The Superior Colliculus of the Brain — *Barbara Gordon*
etc etc etc

הפצה בלעדית סוכנות סטימצקי

להשיג בכל מקום

רשות השידור

רק היום

תוכל לשלם את אגרת הרדיו והטלוויזיה לשנת 1973 ללא קנס

מ־1.3.73 יוטל קנס בשיעור 20% מסכום האגרה על בעלי מקלטים אשר עדיין לא שלמו את האגרה.
את האגרה אפשר לשלם בכל בנק.
אם אין ברשותך הודעת תשלום תוכל לשלם את האגרה בכל סניף של בנק הדואר.
אל תאמר לא ידעתי, שלם את האגרה במועד.

ברכותינו

למנכ"ל החוף הירוק

דוד אורן

בהבחרו לסגן יו"ר

התאחדות בתי המלון בישראל

צוות העובדים של החוף הירוק

GOOD HOUSEKEEPING

NEEDLECRAFT

Spring Summer 1973

הפצה בלעדית סוכנות סטימצקי

ירושלים-תל אביב-חיפה נמל תעופה לוד

להשיג בכל מקום

Vent - Axia

מפשיר אוורור דו-כיווני
אורגינלי תוצרת אנגליה

4 גדלים 6" 7½" 9" 12"
3 דגמים חלון קיר תקרה

הזהר מלרכוש חיקויים!
קנה ליבואנים ומפיצים בלעדים

דיל סוכנויות בע"מ הנדסת אוורור ותימום
תל-אביב בן-יהודה 234 טל. 446437
ירושלים: פ. ברגידה רח' שלומציון המלכה 7 טל. 233036
חיפה: אלקטרו הבש טל. 567306 ב"ש: חכון טל. 2010

המסעדה שלך בטבריה

„דונה גרציה"

טל: 22308—067

בר, מועדון לילה וריקודים

הלוח הכפול

עמודים: 22, 23, 24

הכל בכל כבול בלוח הכפול

שרות ואספקה בע"מ

רהוט משרדי
מעץ ומתכת מכל הסוגים.
אצטבאות למשרדים
מפעלים וגנזכים.
רהוט למוסדות חנוך
מעבדות ובתי מלאכה

תל-אביב, רח' הרצל 91 טל. 826669

ארגון בעלי המגרשים והקרקעות בישראל

רח' יהודה הלוי 44 תל־אביב, טל: 624628

לכל בעלי המגרשים בחולון:

בחודשים הקרובים תובא לדיון התכנית החדשה לבנין ערי חולון, תכנית זו תקבע חלוקה חדשה ומחודשת של כל המגרשים בחולון.

התכניות החדשות אשר מיועד לבניין, עובדו על־ידי מומחים בדרג גבוה ביותר במדינת ישראל.

התכנית החדשה היא תכנית מסובכת אשר בעקבותיה יוולדו סיכויים מרחיקי לכת בחלוקת המגרשים ויש הכרח שבעלי המגרשים יהיו מאוחדים במסגרת מוסדית, על מנת שהייצוג שלנו כלפי המוסדות יהיה מושלם.

בשבועות הקרובים אנו מתכוונים לכנס אסיפה כללית של בעלי המגרשים הפעילים בכל הגושים, בחולון, על־מנת לבחור בנציגות מוסמכת ומוסכמת.

נודע לנו כי בגוש 6043, מתכוונת עיריית חולון להפקיע כ־150 מגרשים לצורך ריכוז הקמת מוסדות ציבור בחולון, בהתאם לתכנית החדשה.

כל בעלי המגרשים בגוש 6043 מתבקשים לפנות למוסדנו — ארגון בעלי מגרשים וקרקעות בישראל רחוב יהודה הלוי 44 ת"א. טלפון 624628 בין השעות 10 — 12½ לפנה"צ בכל יום, ובכל יום ראשון בשבוע בין השעות 6.30 — 5 אחה"צ.

מפאת הסיבות החשובות הנושא שבו אנו מטפלים, אנו מבקשים את כל בעלי המגרשים בחולון להתקשר אלינו באופן דחוף.

נ.ב. אסיפה של כל בעלי המגרשים המופקעים בלבד, בגוש 6043 תתקיים בבית ציוני אמריקה בתל־אביב, (מול אולם המסעדה). ביום — 14.3.73 בשעה — 7.00 בערב.

זכות ההשתתפות לחברים בלבד!

בנק ישראל מציע לך

השקעה בטוחה צמודה ומגוונת

רכוש מילווה פיתוח

פרטים ורכישה בכל הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך

מחר הגרלת מפעל הפיס

ארון 2 דלתות עם 4 מדפים: מסבחר רהיטי מתכת מעולים של הארגז

פאטרא

טיולי־פסח 1973

✱ 14 יום שיט פסח
באניה "אנטוריה".
הפלגה ביום 10.4.73
ביקורים: פיראוס, אתונה, נפולי, פומפיי, מרסייל, סאן רפאל, קאן, ניצה, מונקו, מונטה קארלו, סאן רמו, גנואה, אתונה, כף סוניון, רודוס, לימסול, ניקוסיה.
מחיר השיט —.1600 ל"י

✱ 14 יום טיול
יוון—רודוס—טורקיה
המראה במטוס 11.4.73
ביקורים: אתונה, כף סוניון, רודוס, איזמיר, אפאסוס, פמוקלה, איסטנבול.
מחיר הטיול —.1546 ל"י + 220 דולר.

פרטים והרשמה:
פאטרא בע"מ
סוכנות נסיעות
חיפה, שער פלמר 3
תל־אביב, נחלת בנימין 63
ירושלים: פינת רח' יפו שטראוס.

הארץ

יום רביעי, כ"ו באדר א' תשל"ג
28 בפברואר 1973

ירושלים: רח' התבצלת 2, טל' 224245-6, ת. ד. 273. חיפה: רחוב נורדוי 20, טלפון 661166-8, ת. ד. 5259.
בתל־אביב: המערכת וההנהלה מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 623311. מח' המודעות הח' מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 611576, 623311. מח' ההפצה ומנויים מזא"ה 75, טל' 623311, ת. ד. 233, מס' מיקוד: 61000.

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ. דפוס הארץ מזא"ה 56 ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: גדעון סאמט.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.

HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel - P.O.B. 233, Tel. 623311

רציחות בעזה

ראש העדה הקאתולית בעזה, הכומר יוחנא אל־נימרי, שנרצח שלשום בבוקר בביתו ליד הכנסיה שלו, שימש חבר ועד שכונת זיתון, והוא שסמך לדייב אל־הורביזדי יקטב ראש ועד מחנה הפליטים שאטי, שנרצח לפני זמן קצר. יש מקום לשער כי קיים קשר ענייני בין שתי פעולות רצח וכי אין זה מקרה כי הקרבנות בשני המקרים היו פעילים בוועדי שכונות.

לבאורה זהו רקע מקומי, אך נשלה את עצמנו אם נירצה להאמין כי אנו עומדים בפני בעיה מסורתית גרידא. עסקנים שכונתיים אינם נרצחים בערי יהודה ושומרון; התופעה הזו מוגבלת לרצועת עזה, והיא אופיינית דווקא לה. לא נטעה אם נאמין כי אל־הורביזדי ובן אל־נימרי נפלו משום שארגון מחבלים, או ארגוני מחבלים, רוצים למנוע כי תתהווה מעין נציגות מוכרת של תושבי עזה. כדי לוודא כי מטרה זו אמנם תושג, אוחזים המחבלים בנשק הבדוק של רצח אישים בעלי מוניטין ציבורי.

מהעובדה ששני האנשים נפלו קרבן לרוצחים אין להסיק כי שניהם היו פרו־ישראליים באופן אישי. אך סילוקם בכוח הנשק מראה את מגמתם של המחבלים לפעול כדי שלא תיווצר שום כתובת בקרב האוכלוסיה הערבית שהממשל הצבאי הישראלי יוכל לפנות אליה ולוא רק בעניינים מקומיים ומוניציפאליים. ארגוני המחבלים מעוניינים בכך שהאוכלוסיה בעזה וברצועה תהיה בחינת המון דומם, של מנהיגים ומופחד.

שלטונות ישראל צריכים להיות ערים לכוונות הפוליטיות האלה. עליהם להבחין בסכנות הטמונות בהן ולא למעט במשקלן. שני המקרים מוכיחים בעליל כי קבוצות טרור מוסיפות להתקיים בתחום הרצועה. בל נתפתה להתנחם בכך כי פועלים ערביים המועסקים מהחזית לקו הירוק שוב אינם משמשים מטרה לתוקפנות. רצח עסקנים ערביים אומר חידוש האיום על האוכלוסיה כולה, ועלינו להתאמץ כדי לנטרל את האיום הזה המכוון, בסופו של דבר, גם כלפי השלטון הישראלי.

הפגיעות במיסיון

כל מעשי האלימות נגד כתות נוצריות מיסיונריות ונגד אלה המבצעים עבורם עבודות חייב להיאיגנו. המעשים עצמם הם פשעים שמבצעיהם הם פושעים רגילים — אף אם הם מתכסים באיצטלה דתית. על המשטרה והפרקליטות לעשות כל מאמץ כדי ללכוד את הפושעים אלה ולהעמידם לדין [illegible] נגד כתות נוצריות.

אך בפעולה משטרתית לא די. ידיעות מחורות על כוונתה של [illegible] "לפעול נגד המיסיון" התפרסמו לאחרונה והן גרמו כבר [illegible] בדמותנו. מה שנדרש מן הממשלה איננה פעולה נגד המיסיון [illegible] קיים רק בקרב בעלי דמיון מרור — אלא הצהרה ברורה [illegible] בזכות חופש האמונה הדתית. חופש זה מתיר גם [illegible] דת מטויימת בקרב אנשים בוגרים ובתנאי שלא יהיה [illegible] בלחץ או בפיתוי לא הגון. העדרה של עמדה ממשלתית [illegible] — בזכות הערות הדתית ובגנות תוסר הסובלנות — עלולה [illegible] בקרב החוגים הקיצוניים הפוגעים במיסיון כנכונות להשלים [illegible] מעשיהם הנפשעים.

[illegible]

לחסוך במים

[illegible] ההחורף הנוכחית היא השחונה ביותר וכמעט ללא תקדים [illegible] במדידות הגשמים בארץ לפני עשרות שנים. [illegible] מתבטאת בירידת מיפלס הכברת לרמה הנמוכה ביותר [illegible] בירידה קיצונית בזרימת המים בירדן, בדלדול הנביעה של [illegible] בצפון הארץ ובעלייה מדאיגה במליחות במספר מעיינות [illegible].

[illegible] עות חמורות אלה, המאיימות על אספקת המים המדינה [illegible] בטווח הקצר ובטווח הארוך, הביאו להחלטה שהתקבלה [illegible] התקלאות לשקול קיצוץ באספקת המים ב־5 אחוזים [illegible] קנסות על החריגות. אך אם לגבי האוכלוסיה העירונית [illegible] הדבר קיצוץ של 5 אחוז בלבד באספקת המים, [illegible] גמוך יחסית, הרי שהחקלאות נפגעה קשה יותר בגלל [illegible] הגשמים. אין ספק שהדבר יפגע בסקטור החקלאי בצורה [illegible] וכמעט ודאי שהשנה תוכרז כשנת בצורת.

[illegible] הגרעון העצום שנוצר במאזן משק המים, המאיים על [illegible] ספקה גם לשנים הבאות, יש לדרוש עתה מהציבור, מהתעשייה [illegible] החקלאות להירתם למבצע חסכון במים. אין ספק שהעלאת מחיר [illegible] הצפויה ב־1 באפריל (עם הפעלת המלצות ועדת יעקובי) [illegible] הקנסות על החריגות בשימוש במים, יסייעו להשיג את [illegible] הבבוקש. אך אלה הם אמצעים לטווח הקצר בלבד. נראה [illegible] משרד החקלאות יצטרך לדון ולהחליט על אמצעים נוספים. בעיקר [illegible] עליו לקבוע את היקף גידולי הקיץ בחקלאות לעונה הקרובה [illegible] להשאיר את הדבר לשיקול דעתו של כל חקלאי בנפרד. אם לא [illegible] עלולה הסקיית גידולי הקיץ להיתקל בקשיים אף חמורים [illegible] הקיימים לגבי גידולי החורף.

[illegible]קלות בהשכנת שלום בוייטנאם

[illegible] לפרות הסתירה הוגיגית אפשר להעלות על הדעת שקיים [illegible] בין אזהרות האנוי מפני התבוססות הסכם הפסקת האש "בשל [illegible] דרום וייטנאמיות ואמריקאיות" ובין התנגדות הנהיגה של [illegible] צפון וייטנאם בוועידת השלום בפאריס לכל הסדר לקבלת [illegible] על הפרות ההסכם.

[illegible] שבעתיה של האנוי מופנות אל שתי כתובות: אל סייגון, הכוא־ [illegible] במשך פעולות נגד אזורים המוחזקים, לדבריה, בידי הוייטקונג [illegible] לשחרר שבויים פוליטיים (סייגון מצידה מאשימה את [illegible] על שהקימו עמדות טילים חדשות — בניגוד להסכם). [illegible] השניה לטענות האנוי היא וואשינגטון, הממשיכה בהפצצות [illegible] ובקמבודיה.

[illegible] שהאנוי אינה מזכירה את נסיגות וההתקדמות כל הכוחות [illegible] בלאוס (בה נתהוה כבר הפסקת אש) ובקמבודיה [illegible] עדיין אין הפסקת אש), אותם מכסות לבלום ההפצצות האמרי־ [illegible].

[illegible] ההרגשה שלטענות הקומוניסטיות כסרת תצמיליות בעיקר [illegible] מוקדת נוכח ההתנגדות התריפה של נציג האנוי בפאריס להצעת [illegible] וארה"ב להסמיך את האו"ם או את המזכיר הכללי של האו"ם [illegible] ועדת משנה של משתתפי ועידת השלום לקבל דיווחים על הפרת [illegible] הפסקת האש, ממשלת קנדה, שהיא אחת מארבעת המדינות בוועדת [illegible] הבינ"ל, שאם אין כתובת מוסמכת ובעלת יוקרה, אין טעם [illegible] לעיקש ולדיווחים על ההפרות. כביסטר החוץ הקנדי אף הודיע [illegible] תבטל השתתפותה במנגנון הפיקוח אם עד סוף מרס לא [illegible] הסדרים לדיווח על ההפרות.

יש להניח שעמדת האנוי מבוססת על ההנחה שהפרות ההסכם [illegible] הפסקת האש עצמן יהיו יותר כדאיות לה באשר לדרום וייטנאם [illegible] ולחות ורעשות בצידה על הפרות ההסכם יסייעו יותר לתעמולה [illegible] — בתנאי שלא יהיה מוסד המוסמך לבחון ולהעריך [illegible].

פקודות קבע ושיקול דעת

תהליך ההחלטה בפרשת הפלת המטוס הלובי ומשמעותו

מאת זאב שיף

אחת הבעיות המעוררות רבים אחרי אסון המטוס הלובי, קשורה לשאלה מה היה תהליך ההחלטה וד מתן הפקודה להפלת המטוס והאם כנוין, וכיצד מתנצים שעיות אפשריות. במלים אחרות, איזה חלק מתהליך ההחלטה מצוי בתחום ה־ פקודות האוטומטיות ומה — בתחום השיקול של המפקד.

המסקנות זו גברה במיוחד לאחר ששר הבטחון חזר והדגיש בראיון בתוך הבטחון ... עם העתונות, כי ההחלטה השיקול ליירוט המטוס היו כולם בתחום הצבאי בלבד. כתוצאה מכך התעוררה שאלה האם יתכן ש־ ההחלטה כה חשובה תהיה כולה ב־ רשות הצבא בלבד והמדינאי מקבל זאת ושר ללא הערות.

מר דיין דייק לתלוסין במסירת אלוף אלעזר לומר מה שביקש לומר תחילה.

אך אפשר, ובצדק, להוכנס לכל סולם פקודות הקבע, ואחריות הדר־ גי ההקשורות של מבצעים, זה אמר הדרבים המתחים של צבא. באמרה כללי ניתן לומר, כי כאשר מדובר ביירוט מטוסים הנראים כעוינים, אין צורך כיום לפנות לא רק לשר הבטחון, אלא אפילו לא לרמטכ"ל. ואחריות להחלטה נתונה בידי חיל האויר האחראי להגנה האווירית של ישראל. אילו היה רב־אלוף אלעזר במצב שבו לא ניתן היה להשיגו בתוך 3—4 דקות — דבר שהוא אפשרי מאוד — הרי האחריות כולה היתה נופלת על מפקד חיל האויר או על סגנו. השיקול הד־ החלטה היו כולם שלהם והם לא ...

הלובי, יש לומר כי האפשרות של פגיעה במטוס אזרחי עוין לתחום יש־ ראל הובאה בחשבון. גם האפשר־ רות של הטעות מטוס בנמל התעו־ פה בלוד, כפי שאירע עם מטוס סבנה המחבלים, נלקחה בחשבון. במקרה שלפנינו העולו, ביריעת הד־ רגים המדיניים, אפשרויות שונות, ב־ הן ... לישראל מטוס אזרחי למט־ רות עוינות.

נראה לי כל הכל נלקח בחשבון אך רק למצבים ברורים. הפקודות אינן מ־ ... בהדרך כלל של מצבים הד־ ... ובלתי־ברורים. כאן אנו מגי־ עים לבעיית השיקול האחרון לפני מתן ההוראה. בכל פקודת קבע ל־ ביצוע, ובפרט אם המדובר בפקודות חשובות, קיים שלב השיקול. שלב [illegible] של התוצאה של בעתוי ההבנה לא נעשה טעויות גדוליות. ככל שה־ מצבים התוגים אפשריים ובולטים יותר כך גדל מיקומו והשיבותו של שלב שיקול הדעת של המפקד.

נמנים רק ממה שהיה כתוב על ה־ להם שהוצג במסיבת העתונאים עלול להטעות. מאחר שאינו מביא בחש־ בון את הזמן שהוקדש, בין שלב ד־ שלב להעברת הפקודות ואת הזמן שנטל הביצוע של כל שלב. במצב זה חייב היה להאמין, או לא, כי מירע שמסר לו הדרג הנמוך יותר.

אלעזר פעל כאיש צבא

אילו היה הרמטכ"ל מחליט, כי לפניו מקרה חריג ביותר המחייב להתייעץ עם שר הבטחון, היה ה־ מטוס מתוקן אל מעבר לגבול. וזו ... גם כאלה שהיו מבקשים לד־ את בכך נסיון להצביר את האחר־ יות לדרג בכיר יותר. רא"ל אלעזר פעל כאיש צבא. ובסתבר, כי לא רק דיין אלא גם ראש הממשלה הד־ שרים האחרים איסורו בדיעבד את שיקוליו. וביו השרים אנשי צבא ובטחון כמו אלון, בר־לב ועוד.

מה התרוצץ במוחה שעה בראשו של הרמטכ"ל קשה לדעת. ספק רב אם היאר לעצמו שזה מטוס שתעה בדרכו לקהיר, או שחשב מה יכתוב לצורת הוואשינגטון פוסט אם יחיר ליירט את המטוס. התוצאה מלמדת, כי נעשתה טעות בשיקול האחרון. אבל זו הכמה שלאחר מעשה. קל לבעל שיפוט זה לאחר מעשה וכשלא משלת עליך האחריות לכשלון שב־ חוסר מעשה.

הגם יש צורך לבדוק מחדש את פקודות הקבע בעקבות אסון המטוס הלובי. סביר שכן. עם זאת אני מטיל ספק אם שר הבטחון וראש הממשלה ידרשו לשנות את הפקו־ דות הללו, אפילו לשמדובר בעניני הגנה אוירית, כל עוד במשך המרור וקיימת אפשרות להדירת מטוסים עוינים. מי שמבקש שינוי בפקודה אלה צריך להיות מוכן לכך שה־ מכונה שלנו תהיה איטית יותר ב־ תגובותיה; ששרשי צה"ל יתרגגו מלקבל על עצמם אחריות ברגעים קריטיים וכאשר הנסיבות אינן ברו־ רות כל צרכן. ואולי עלול להיוו־ צר מצב בו יתגורר בלבם הושש, כי ישאר בודדים ללא גיבוי מלא במקרה של תקלה. ולכן כדאי ל־ בקש, לשם בטחון, הוראות ברור־ רות בכתב במצבים תריגים.

יתכן שבעקבות המקרה הטרגי מתעוררת אצל רבים השאלה אם אין מקום לדון במקומו של הדרג הצבאי ולישתו הצויית למוסמים המדיניים. זו שאלה נכבדה שקיבלה צורה חדשה אחרי שהתמנה בר־גור־ יון מתפקידו כראש הממשלה ושר הבטחון. היא הוכה לתוספת באמצע של אשכול כשר הבטחון ורבין כ־ רמטכ"ל. אצל דיין, שהיה רמטכ"ל בעצמו והיה שר בטחון עתה, לא השתנה המצב ובכוונה מסוימת אף גבר התהליך של ערבוב התחומים בין שני הדרגים. ספק אם המקרה של המטוס הזה סימפטום או אפי־ זודה למצב זה. אסון המטוס הד־ לובי קשור, כפי שאמר שר הבטחון בצדק, בפקודות הקבע ובביצוע ה־ צבאיות.

דיווח

השאלה היא עתה מה יכול הייה להם לתהשב כחריג במקרה של ה־ מטוס הלובי? אמרנו כי הרירות מטוס אזרחי עוין הובאה בחשבון. המקרה יכול היה להתרחש באותה צורה, אך עם טבצאויר אחר. במקום להניק מטוסי קרב, די שהיו מוליכ־ ים, כי כטוס במהירות סילונית מגיע מכיוון החזית המצרית, מעל לאזור הטילים שלהם כשם הגיחו בעבר מטוסי הקרב שלהם, ולכן יש לירות לעבריו טילי הוק ולהפילו. אלה היו מוסיקים את המטוס בעזרו באויר. במצבים הופלו מטוסים אזרחיים בדרך זו. מאחר שדבר זה לא נעשה ושוגרו לקראתו מטו־ סי קרב, הרי עלה תפקידו של ה־ שיקול לפני מתן ההוראה האחרו־ נה.

דומה כי הוראות היתה חייבת לבלום ברגע שהמטוס סב מערבה וביקש לצאת מהשטח אליו נכנס. להערכתי צריך היה חיל האויר ל־ דווח לרמטכ"ל על המקרה מאותה שניה בה זוהה מטוס הנוסעים כ־ מטוס לובי המסרב לנוחת. מסתבר, כי הדיווח נעשה מאוחר יותר. יש להניח שרק לאחר ידיעת המזהרה הר־ ראשונות, כאשר נוכחו לדעת, כי אלה אינן משפיעות על הקברניט ויש אולי לבצע צעד דרסטי יותר.

היה בזה איחור מאחר שברגע ש־ הבביר את האחריות לדרג בכיר יותר רק בשלב שלפני האחרון, הש־ איר לו במילא זמן מועט ביותר לשקול ולהחליט. הרמטכ"ל היה אותה שעה בביתו, לאחר 24 שעות רצופות בהן עסק בשיבוץ הפשיטה בלבנון. נאמר לו, כי מפל סיבי יש מטוס אזרחי לובי עוין המסרב ל־ הישמע לקריאות האזהרה. הוצע לו מה שהוצע ובינתיים לאישורו. ביעות לה המסכים מלמד, כי נותרו לאולך אך 90 עד 120 שניות לשקול ול־ החליט. יש כאלה המועבים, כי אף שעות מכך. מי שמטנת את לוח ה־

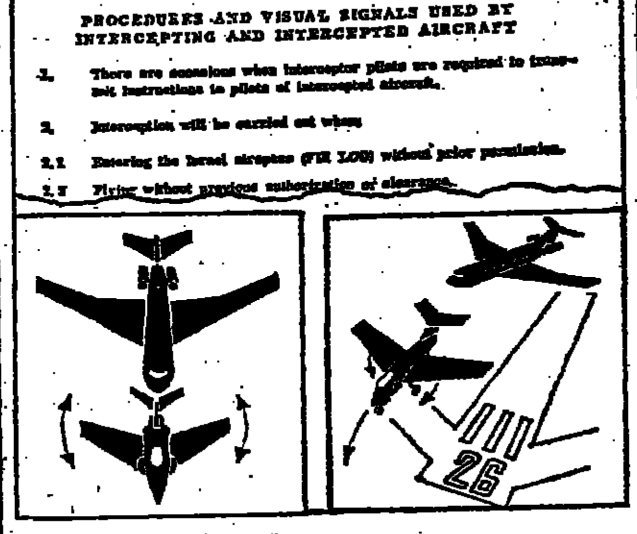

ישנן ההוראות שבהן נדרשים טייסים מיירטים להעביר הור־ אות לטייסיו של כלי מיורט. היירוט יתבצע כאשר א) המטוס ייכנס לתחום האווירי של ישראל ללא רשות מוקדמת. ב) כאשר המטוס טס ללא הרשאה או היתר מוקדמים. כך נפתחים שלושת דפי ההוראות (ראה תמונה למעלה), הנוגעות ליירוט בתחום האווירי של ישראל, שהיו צריכות להיכלל במדריך הטיסה של טייס הבואינג הלובי. אין כללים בינלאומיים רשמיים, וכל מדינה מוציאה את הכללים שלה. כללי ישראל עודכנו לאחרונה ונשלחו בחוזרים באוקטובר 1972. הטייס המיורט חייב להישמע להוראות לפי התרשים בשני השרטוטים

הערבות באשר לקבלת ההחלטה על המטוס בדרג הצבאי, אך מבחינה פרלמנטרית אין זה משנה דבר: אם משהו אינו כשורה בפקודות ה־ קבע של הצבא שגרמו להפלת ה־ מטוס, הרי האחריות היא גם של השר. אם כי אחריות שבעקיפין. כלומר, אם יש להפנות שאלות ל־ צה"ל על המקרה יש להפנותן גם לשר הממונה על מערכת הבטחון.

היו מחשבים כקציניםם שחרגו מסמ־ כויותיהם. על פי פקודות הקבע הד־ נוכחיות, אם היו מפילים את המטוס. מצב זה טבעי להלוטין במדינה הנמצאת במצב מלחמה (ואת, דומ־ ני, אנו שוכחים לעיתים קרובות) בפרט כשמדובר בעניני הגנה. לא כן היתר כאשר מדובר בגבול. בפעולות יזומות שלנו. אני מחייב הדבר שורה של אישורים מוקדמים של שר הבטחון, של ראש הממשלה ועוד.

סולם פקודות

אך יש לבדוק גם את סיב פקו־ דות הקבע שגרמו להפלה המטוס התעיין הזמן בהן.

אין לי ספק שבצה"ל לא עשו כל נסיון להתחמק ולהתנער מאחריות, או לטשטש עובדות ולהעביר את ה־ נטל לדרגים נמוכים יותר. להיפך, אותה נכונות של מפקדים לקבל על עצמם אחריות בגלוי... הרמטכ"ל ביקש להדגיש כי הוא שאישר את [illegible]

בעת מלחמת ההתשה היו ראשים דרגים בשדה הקרב להשמין למשל, מטוסי קרב לסיוע ולחילוץ. פקודות הקבע באותה תקופה התירו להם זאת מאחר שאם היו חייבים לעבור את כל הדרגים, לא היה טעם בסיוע המ־ אוחר היינו משלמים בדם רב. הפ־ עלת חיל האויר במלחמת ההתשה נגד עמדות של המצרים היתה חייבת רק באישור צבאי. פקודות קבע אלה [illegible]

כאשר אנו בוחנים פקודות קבע אלה בקשר למצב שנוצר עם המטוס. בעת מסיבת העתונאים שנערכה ביום שבת, יכול היה הר־

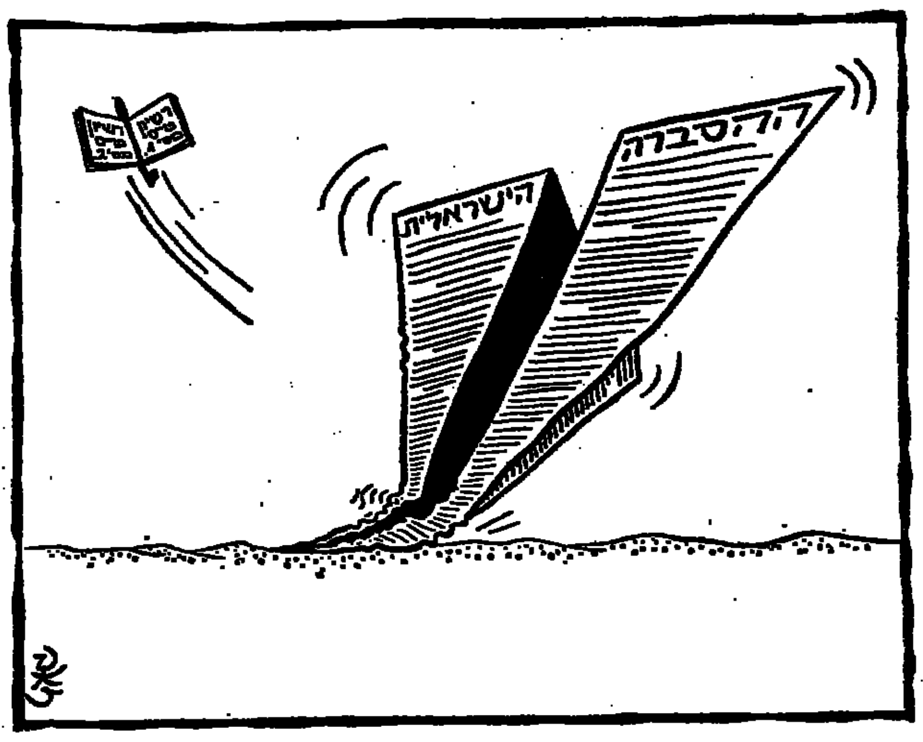

יוזמה חיובית בסין

מאת ג'יימס רסטון
סופר ל"הארץ"
מניו־יורק טיימס

ואשינגטון

בשיחות קיסינג'ר־צ'ו אן לאי ב־ פקינג השגה ההתקדמות בעיקר מ־ כיוון ששני הצדדים נשארו נאמנים להסכם שעשו ממש בתחילת השיחות בשנה שעברה: "ראשית יש להג־ דיר בבירור את העקרונות ולהסכים לגביהם ואז אפשר ללכת בנות את הבעיות המעשיות". הם הסכימו ל־ גבי העקרון שטאיוואן היא חלק מ־ סין, ושעתידו הפוליטי של אי זה חייב להיפתר בידי הסינים עצמם.

הם הסכימו בעניין העקרון ש־ עתידה הפוליטי של וייטנאם חייב להיפתר על־ידי הצדדים היריבים שם לאחר הפסקת אש. תוצאתם הנמשכת של החילות, כלי נשק ושבויים הרמה ללא ספק להצלחת ביקורו האחרון של קיסינג'ר בפקינג.

הם הסכימו על העקרון שיש ל־ כונן סדר חדש באסיה, שיש ליישב את כל הסכסוכים בדרכי שלום וד שהסכמים בעקרונות אלו אינם מ־ כוונים נגד מדינה כלשהי; והכוונה כמובן היתה לברית המועצות.

לאחר שהסכימו כל זאת, לא תבע אף צד אחד הסדר דחוף לבעיות מעשיות, על אף שעניהם להשתים "להביא לנורמליזציה של יחסים". בשנה שמנהיגיה המודקקים של פקינג נמצאים עדיין בשלטון, הם לא קבעו שום אפס ואין כל עיש־ קות השאיות.

פקינג רוצה בבירור את סילוקן של היחידות האמריקאיות. מטאי־ וואן — המטגנות רק כמה אלפי איי־ לים — שהמתקפים העיקרי אינו לא להכן על האי, אלא לסייע באספקה לחיל המשלוח האמריקאי בוייטנאם. אך צ'ו אן לאי לא ניסה לנקוב תאר־ יך לצאתם.

עם זאת אמר צ'ו בעבר, כי מב־ שלחו לא הכובן משלחת רשמית בוואשינגטון, כל זמן שהלאומנים הסיניים יושבים בשגרירות הסינית שם בחוליי רוד. אולם הוא הסכים להקים "משרד קישור" בוואשינגטון ולהתיר לארצות הברית להקים מש־ רד דומה בפקינג.

משמעותו התגויה של הסכם זה גדולה בהרבה מכפי שמראים דב־ ריו המפורשים. הוא אינו מכונן יחסים דיפלומטיים, אך הוא נותן ישוי כוח ליצור נוכחות דיפלומטית בעלת איקף בלתי־מוגבל בשתי ה־ בירות, מעניק חסיות דיפלומטית לאנשי שתי הנציגויות, ומדבר על ביצוע "תכנית ממשית להרחבת סחר ובה בבירה לדולצים מדעיים, תרבותיים ואחרים".

יש להניח, כי חברי שתי המשל־ חות יהיו מוגבלים במסעותיהם הן בסין הן בארצות הברית, כפי ש־ דיפלומטים אמריקאים וסובייטים מוגבלים בתנועותיהם בשתי מדינות אלו. אך "משרדי הקישור" והחרשים יהיו למעשה משלחות דיפלומטיות לכל דבר, מלבד בשמן.

העובדה שמאו צא טונג קיים שי־ חה בת שעתיים עם קיסינג'ר, שהוש־ בהלה לדברי ההודעה המשותפת "ב־ אווירה משוחררת... רציניות, כנה ו־ קונסטרוקטיבית" היא בעלת משמ־ עות סמלית רבה. הדבר מעניק את הגושפנקא של המנהיג העליון הסי־ ני למגמה הנרשים מחיבה לגורמ־ ליות ביחסי ארצות הברית—סין. ישנה כאן תזכורת לברית המועצות, כי ארצות הברית רוצה לעבור עם

סין, בריות המועצות ויפאן על מ־ חזה יחסים בינמדינתיים באוקיינוס השקט בדרכי שלום; וזאת היא נקודה בעלת חשיבות מסויימת למנ־ היגי פקינג, המאמינים כי קיים עלי־ הם איום מצד החילות הסובייטיים הניבוים והליגנסק האטומיים של גבולם.

הדרך פתוחה עתה לנשיא ניכסון לשוות גופך רב־רושם למדיניותו "תורת משוא־הפנים" כלפי מוסקי־ בה ופקינג, בהזמינו את ברז'נייב לארצות הברית. מאחר יותר השנה יבקר גם הקיסר היפאני באמריקה, וכך יישאר לפתור רק את השיבות האישית בין מנהיגי ארצות הברית להודו.

ניכסון, שהחל אישית ב"פתיחה ה־ סינית" לסיור בזמן שיחותיו עם דה גול ב־1969, פועל עתה בכשרון ובתכליתיות ראויים להערצה כדי לעשות את הפסקת האש בוייטנאם להסדר כללי בדרום־מזרח יותר ב־ אסיה, ולהפוך את היוזמות שנקט בתקופת כהונתו הראשונה להשגים מתמידים בתקופה השניה.

כל זה נמצא עיין בשלב ראשוני רופף וידרוש הבנה ושיתוף פעולה רבים מצד הקונגרס, בעיקר בעניין הסיוע לצפון וייטנאם וה־ סחר עם וייטנאם, לפני שיהפוך ל־ מדיניות יציב.

כמו תכנית מרשאל לאירופה, לאחר מלחמת העולם השניה, לא היתה יוזמה קונסטרוקטיבית דומה מצד ארה"ב כלפי ארצות חוץ. כמו תכנית מרשאל, שהובילה לשי־ קומה מחדש של אירופה ועזרה ל־ שלום, מטרתה של יוזמת ניכסון עם היא בינוי אסיה שהוצרה שרויים בשלום. ולשם כך הוא זקוק להאר־ לתוקתם ולסיועם של בני ארצו.

נחוצים שני רבנים ראשיים

מאת שלום זהבי

כותב המאמר היה מזכירו של הראשון־לציון הרב בן־ציון עוזיאל ז"ל.

בהיות רב ראשי אחד לישראל, כפי שמציע ד"ר א.י. ברוך במאמרו "אוטוליות ורבנות הראשית" ("הא־ רץ", 18.2), יכולה רק לברור אחרית הופעות מזיקות בקרב הספרדים ו־ עדות המזרח הדבקים עדיין בדת וב־ מסורת. בתפוצות נוצרו ביהדות שתי חטיבות־אב עיקריות. אחת מכונה אשכנזית ואחת קטנה יותר המכונה ספרדית, אם כי לא כולה מוצאה מ־ ספרד. היהודים אלה המכונים ספר־ דים ואשר מוצאם מספרד, צפון אפ־ ריקה, הגרמא (סוריקה והבלקן וה־ יוון), המזרח התיכון ומרכז אסיה, קבלו עליהם במשך הדורות מנגון חיים יהודי אחיד במסורת, בתפילות ובמנהגים. הם הושפעו במידה מסו־ ימת מן הערבים והאיסלם, לא אבדו הרבה ממקורם העברי. ועם זאת שתי החטיבות הן לאום אחד, מקור יהודי אחד להן ותורתם אחת היא.

*

לא כל דוברי איספניולית הם צא־ צאים של גבורשי ספרד. בכמה מוב־ לעות בצפון אפריקה, כמו בטנג'יר, סיטואן ועוד, שמרו היהודים על שפת אמם הספרדית, אך בחלקים רבים נתקו עצמם מן הספרדית וקבלו לשון בני המקום הערביים, שגם היא היתה קרובה ללבם, בהיותה זמן ממושך שפת התרבות של יהודי ספ־ רד. תופעה זו ידועה גם אצל היהו־ דים הספרדים מן הישוב הישן בטבר־ יה, צפת והגליל. לדוגמא, בני כש־ פחות טולידאנו, נחמיאס, אלפסי, עתיאל, בן עטר ועוד, בצוויים לרוב הן בברוקו הן בטורקיה והבלקן.

כיום רוב בני היבשות הספרדים הם מהמזרח ומצפון אפריקה, ובעבר שמהם יצאו כשרים בקודש הרב־ בים. אגב, לא רק אחד אחד בין הל־ מידי ישיבות הם ספרדים, כפי שמס־ ער ד"ר ברוך. בספר חניכי תורה וישיבות ספרדים הוא בין 500 ל־ 1000 והרי לא יותכן שמספרם ה־ כולל 50,000 עד 100,000. עובדת היות הרב הראשי דהיום, או קודמו, כבוצא בבלי, לא היא שהפריעה לאלישרים ולחוזיקי הספרדים, כ־ פי שקובע ד"ר ברוך במאמרו.

עתה מנסה ד"ר ברוך לשכנענו, כי יש צורך לבחור ברב ראשי אחד ב־ ישראל, בשם האמונה הקדושה של מיזוג גלויות. לעניות דעתי אם גם בתחום הרבנות מכניסים חדשנות קודם זכנה, חס ושלום יתמעטו ה־ רבנים נושאי הבשורות בקרב ה־ ספרדים. אכנה להסביר זאת:

כאשר יקיה לנו רב ראשי אחד, וכ־ דברי הד"ר ברוך עליו לעלות על הכסאיין "בידע ובכשרון" (הרב גורן לעוכה הרב יוסף בשאבר הנדון), ברור מאליו כי מקרב אחינו האש־ כנזים הוא יהיה, מכאן ולהבא. גב־ תוקף השפעתו ברור כמי שהיה כור־ כבת הרבנות בארץ. ואלה יהיו רב־ נים יולליסיקאים, מסוג עסקני הבפ־ לנות הדתיות. וכי זהו הפתרון הטוב שמציע לנו ד"ר ברוך? איני חושב

שהוא ושכמותו מדמים בנפשם ברצי־ נות שהגה הגיעה העת, שרב פלוני מצירה פולנית אלמונית, מוכשר ו־ מסוגל להיות רבם של יהודים על עדותיהם ומנהגיהם.

לכן חלילה לנו להיות פזיזים בעניין זה. נהיה נא כנים עם עצמנו ונודה: בין רבני הספרדים נמצא אולי גדו־ לים בתורה, אבל כאלה המחונגים בידע וכשרון, לשון אחרת רבנים שהם עסקנים פוליטיקאים ו־ תכססנים טובים, כאלה כמדומני אין (איני מתעלם מכל השגיונים של עסקני הציבור הדתי). בשל כך מסיק ד"ר ברוך שהראשל"צ הרב יוסף אינו ראוי לאיצטלא של רב ראשי, באשר גדולתו בתורה ובמדות טובות. בעוד נותנו תכונות אלה אינן מספיקות לו. דומה שלד"ר ברוך אינן ידועות היטב תכונות הספרדים, יחד עם הס־ רנותיהם, והקשה שבהם תודעה צבו־ רית חלשה. בעיני יהודי ספרדי מצ־ טיירת דמותו של רב או רב ראשי כתלמיד חכם, עניו, בעל שאר רוח, ירא שמים, אשר יראתו קודמת לחכמתו. וחייבת זו להיות אישיות קורנת וצנועה שאינה כת־ ערבת למראית־עין בחיי התול של העולם הזה, אך עושה ומעשה בצנעה לקירובם של עניים מתוכם המעשה ולהתאכתם לצריכים ולזכיים.

לפיכך הגיעה השעה שיחדלו כל־ הטיף לבטל והפרדה ברבנות הרא־ שית, לפחות בדורנו. כי אם ברצוננו לשמור על התורה והתודעה היהודית בקרב הספרדים, וכן על הברות הספ־ רדיות שנשתיירה אצלם. לאחר שעזבו גלויותיהם הקדומות, עלי־ נו להפסיק לדחוק את הקץ. אם יש לצבור הספרדים ישיבות ובתי כנסת רבים, אם יש ביניהם מתפללים רבים, לפחות בחגים ובמועדים, ר עדיין מתקיימים בבתי הכנסת תפילות אבל ושמחה, תפילות שבת, חג ר מועד, הרי זה ודוה לכבוד שרוחש צבור זה לרבניו, וכן בזכות ואהבתה ולפתים הרגש החם שנשאר לו אל מסורתו היהודית וכבהגי אבותיו.

זאת ועוד, עדים אנחנו לתופעה של מיעוט ספרדים המשתלבים בחיים הציבוריים של המדינה, בפוליטיקה ובכנסת, וגם כעסים אלה לעתים נד־ הקים הועצה, ברוב הביזיונות, יהוד־ דים ותום לבם (זכור מקרהו של סגן שר החינוך והתרבות ד"ר שאקי). ואל לנו להגיע לייצוג הספרדים בתפקידי רבנות כייצוגם הדל במוס־ דות המדינה.

ולבסוף, אל לנו ליצור מין חוגו־ גיות אפורה קודם זמנה, גם בשטחי הדת והפולחן הדתי. דווקא התפילות, הנוסחים והמנהגים השונים, פיוטים ומעשירים תרבותנו היהודית והלאו־ מית. לדעתי על העניינים להתפתח באופן טבעי והדרגתי ובדורנו זה עלינו להתקדם לפי שעה בקיבוצת קשרים הדדיים עד מיזוג גמור בכל שטחי חיינו התרבותיים, בכשפחות, בחיי היום יום, בחינוך, בצבא וכד' ובהגיע הזמן שילידי הארץ תהיינה הארץ יהוד רוב כנין ורוב בנין, יאליה תגיע השעה לאחידות בריאה יותר גם בתחומי הדת והרבנ־ נות.

השוואה בין התוכניות השונות של הבנקים מראה, כי התוכנית הטובה ביותר היא זו של "הבנק הבינלאומי הראשון"

בבנקה ובכספים
מהי התוכנית הטובה ביותר לחסוך לדירה?

אני בן 38, נשוי ואב ל־4 ילדים, ברשותי סכום של כ־20 אלף ל"י והכנסתי החודשית 1,600 ל"י נטו. באיזה תוכנית חסכון לדירה כדאי לי לחסוך?

ברצוני לחסוך 400 ל"י לחודש למשך חמש שנים כדי להחליף את דירתי בתום התקופה הנוכחית. באיזו תוכנית להשקיע?

אני רווק בן 22. חלק מהחסכונותי מושקד בתוכנית "מיפעל החסכון לבניה" של משרד השיכון. האם תוכניות החסכון לדירה של הבנקים עדיפות על תוכנית זו?

בטוח להשקיע?

יום ראשון, ט' אדר א' תשל"ג (11.2.1973) ידיעות אחרונות עמוד 19

עוז דירה

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

הסניף הראשי: שד' רוטשילד 39 ת"א. טל' 622311

הכזא מן הأصل

هكذا من الأصل

בעד פיחות מתוכנן

הדרך לשיפור מאזן התשלומים ומניעת תנועות־הון ספקולטיביות

מאת אשר שלאין

בזמן שעסקי הכלכלה העולמיים עוסקים בפיחותים, ייסופים וניוד של שער־מטבע, יש מקום לדון לא רק בתגובת ישראל על צעד זה או אחר של מדינות אחרות, אלא גם על כי־וונית שער המטבע של ישראל לאור מצבה שלה. כאשר נשאל נגיד בנק ישראל אם אינו סבור שדרוש לנו פיחות, השיב, כי יש יותר הגיון בדברי הדורשים ייסוף של הלירה. ל־עתים דעות אלו נשמעות מזמן לזמן גם הצעה לנייד את המטבע שלנו.

כדי לקבוע אם עדיף להשאיר את המצב כמו שהוא או שמא עדיפה דרך שונה, יש לעמוד על המטרות שמדיניות שער מטבע צריכה ל־שרת.

מטרה ראשונה היא ויסות כמות הרזרבות של מטבע חוץ או, בלשון המקובלת בעולם: שמירת עמדתה של הלירה. לשם כך נחוץ שייקבע מחיר למטבע הלאומי, שבו יתאזנו הביקוש וההיצע באופן שכמות ה־רזרבות לא תרד מתחת לרמה ה־דרושה, אך גם לא תעלה בהרבה ה־גורמת הפסד ונזק. לכאורה, פיחות ערך המטבע מגביר את קנייתו ו־מעלה את הרזרבות, בעוד ייסוף המטבע מגביל את קנייתו ומוריד את הרזרבות. למעשה יכולים פיחות וייסוף להשפיע גם באופן שונה: אם, למשל, האנשים סבורים שצפוי פיחות בקרוב — הרי התוצאה לא תהיה גידול ברזרבות אלא להיפך; באיזוק, אם בתצוגר סיכוי שיהיה ייסוף — יכול הדבר להעביר זרי־מת מטבע חוץ לארץ. יש להניח שהנגיד לא היה רוצה, כי דבריו יעוררו בשוק ציפיה לייסוף — ע־

השפעתה ההיה הפוכה מההשפעה ה־ייסוף עצמו.

בעיית העצמאות הכלכלית

מטרה אחרת של מדיניות המטבע, שאינה נוגדת את הקודמת, היא השפעה על מאזן היבוא והיצוא של המדינה. בהקשר הישראלי מכנים נושא זה בשם: „בעיית העצמאות הכלכלית".

במדינות כישראל, שבהן יש עודף גדול יחסית של היבוא על היצוא שמימונו נעשה במידה רבה מיבוא של הון על־ידי הממשלה ומוסדות ציבור, כשהממשלה נושאת בעיקר העול הגדול להעיל — קיום רזרבות מספיקות של מטבע חוץ אינו מש־קף עדיין מצב רצוי לטווח ארוך. אילו היה יבוא ההון מופנה כולו להשקעות יצרניות שפירותיהן יס־פיקו לשלם את ההוצאות והריבית עליהן ולכסות את ההלוואה בחזר אחר ממקורות שאינם מובטחים להבא, לא היה צורך לדאוג לעצמאות ה־כלכלית כנושא מיוחד. למעשה אין מקום אצלנו להקוות כי נושא ה־עצמאות הכלכלית יבוא על תיקונו ללא התערבות מתמדת מצד הממשלה. זאת, מפני שההון המובא אמנם עוזר להתגבר על המחסור במטבע חוץ הנגרם על־ידי יצוא בלתי מספיק, אך בו בזמן אותו הון גם מתחרה ביצוא; הדולרים המובאים לארץ מג־בירים את הביקוש המקומי וכך מש־פיעים על היבוא שיגדל ועל היצוא שלא יגדל.

בישראל מטפלים בנושא עידוד היצוא וריסון היבוא בנפרד מנושא „מעמד הלירה הישראלית", על־ידי הטבות ביצוא, מכס על היבוא, מתן הקלה למפעלים המעמקים לכתרות יצוא (או החלפת יבוא) וכו'. יש ה־טוענים נגד טיפול נפרד כזה וסו־ברים, כי שער המטבע צריך לשמש לבדו וזה ראשי של הגנת הכספים הבינלאומית, בעוד מכסים והטבות הם בגדר „אפליה" והתערבות בל־תי צודקות בחופש המסחר. כה הסדר בה יהנו מצדדי הפיחות למצב ה־קיים עכשיו בישראל, שמבטיח בשר־דף כמוכן של יבוא על היצוא בי־חד עם שפע של מטבע חוץ וזרימת כספים נוספים לארץ, זאת עד כדי הפריצה המתבטאת בעודפי ביקוש הוקים, במחסור בידיים עובדות, עליית מחירים ופגיעה ביצוא? ב־מצב זה פיחות המטבע עשוי להג־ביר את זרימת הכספים לארץ ו־להחמיר את המצב; ייסוף המטבע עכשיו יקטין את הכדאיות של יצוא וירחיקנו מעצמאות כלכלית. אין ל־הסיק מכך שאנו במבוי ללא מוצא. פיחות או ייסוף או השארת המצב כמות שהוא אינם נותנים התשובה המספקת ויש להפעיל דרכים מרכ־בות יותר.

שער נייד

האם „שער נייד" ללירה עונה על הבעיה? ידוע, כי קביעת שער ה־לירה באופן חפשי בבורסה מחייבת התרת מסחר חפשי בלירות תמורת מטבע חוץ, דהיינו הסרת הפיקוח הקיים על מטבע חוץ בישראל. זה אולי כשלעצמו דבר טוב. עדיין בשאלת השאלה, אם בתנאים אלה מוכנים הממשלה ובנק ישראל לשח־רר עצמם מהתחייבות לגבי שער המטבע. אם אכן יוותרו שלטונות המטבע בישראל על כל התערבות בשער המטבע, אין לקוות לתוצאות רצויות. במקרה הטוב, יתקבל שער שיבטא איזון בשוק הכספים, אך לאו דווקא בכיוון של צמצום עודף היבוא. במקרה גרוע, תהיינה תנודות קשות בשער המטבע. המדינות ש־הנהיגו שער נייד חזרו רובן כמעט לשער קבוע מקץ מספר חודשים. השיטה הדרושה לישראל צריכה ל־צאת על הצרכים למספר שנים — וכמו הדרוש לשיפור מסחר ביצוא.

הדילמה היא: אם יקבעו שער גבוה ללירה ייפגע היצוא, ואם יקב־עו שער נמוך תגבר זרימת כסף ל־ארץ ויעלו המחירים אולי שוב עד כדי פגיעה ביצוא ובסיכוי העצמ־אות הכלכלית בעתיד. הפתרון ה־דילמה:

פיחות הדרגתי

שער המטבע של ישראל היה צריך להעלות ולהשתנות ברציפות בסכום הכנים בכיוון פיחות. זאת כדי ל־עודד פיתוח היצוא הדרוש לצמצם התערבות לעצמאות כלכלית, ולהת־כונן לתקופה של מחסור במטבע חוץ בעתיד. ההנחה היא, כי העומס ה־גובר של תשלומי התנובות והריבית עתיד להשפיע על השפעתנו, בעוד מקורות יבוא ההון עשויים להצ־טמצם או בכל אופן לא להספיק ל־כיסוי עודף היבוא.

שיטת התמיכות בענפי היצוא אמ־נם תורמת לעידוד היצוא מעבר ל־מתחייב משער המטבע, אך יש גב־בלה על יעילותה. מחמת הקושי לקבוע אובייקטיבית את התרומה המדויקת של כל מפעל למאזן ה־תשלומים הבינלאומיים, נוצרת אפ־שרות להולך תחת השם של עידוד היצוא גם תמיכות מתוך שיקולים אחרים. מזמן לזמן שומעים על תמי־כות יצוא שהושגו במירמה על־ידי הסוואת העברות כספים לארץ, כאילו היתה תמורה עבור יצוא. במשך ה־שנים חייבים התעריפים לעלות, דבר שיגביר את התמורה שתתכבד ר אף יעודד ציפיה לפיחות פתאומי — עם הנזק הכרוך בציפיות כאלו.

לאור כל זאת מוצע, כי שער ה־לירה לא יהיה קבוע במקומו אלא משתנה — אך לא כשער נייד, שה־ממשלה לא אחראית עליו, אלא דוו־קא ילך ויפחת לפי לוח שיוסדם מראש באחריות הממשלה ובנק יש־ראל. הידיעה מראש ששער הלירה הולך ופוחת בקצב מבוקר תשרת בבת אחת מטרות שונות, שנראו עד כה כמנוגדות.

יתרונות פיחות בהדרגה

יזמים שנמנעו עד כה מלהשקיע ביצוא, מפני שהתמורה הקיימת אי־נה מספקת, יוכלו לסמוך על הגדלת התמורה בעתיד בצורת עלית מחיר מטבע החוץ שעם ישיגו תמורת מו־צריהם. כך יינתן ביטוי אמתי לצר־כי העצמאות הכלכלית ומחייבת הג־ברת היצוא בעתיד יותר מאשר ב־הווה, כאשר יש עודף במטבע חוץ. בו בזמן לא יהיה צורך לשלם הרבה בעד מטבע חוץ בתקופת המעבר עד שהיצוא „יבשיל".

מאידך תצטמצמנה העברות כספים לארץ. ידוע כעתה, כי הוא יכול ל־קבל לירות חזרה בריבית הוגנת — אך לא ברווח בלתי נורמלי הנובע מתנאי האינפלציה של ישראל אם שער ה־מטבע נשאר יציב. משקיעים רצי־נים יוסיפו להביא כספים לארץ ו־יעדיפו להשקיעם בענפי יצוא דווקא.

תצטמצמנה ציפיות ושמועות בענין פיחות המטבע. ספסרים אינם יכולים להרויח מפיחות המטבע בהדרגה, אם השינויים יהיו תכופים לפי לוח שיפורסם מראש. הבעיה הטכנית בשביל סחר החוץ תהיה חמורה פחות מאשר הבעיה שהציגו השע־רים הניידים שהנהיגו מדינות גדו־לות מזמן לזמן בשנים האחרונות.

מרפאות — רק ליד בתי"ח

הרופאים יוכלו להתמחות והמבוטחים לא יקבלו טיפול שטחי

מאת ד"ר ברנארד ארליך

כותב המאמר הוא רופא ש־עלה מארצות הברית לפני שנה וחצי ועובד בבית חולים בתל־אביב.

לפני כמה דורות היה הטיפול הר־פואי מרוכז בידי הרופא הכללי ואל מומחים פנו במקרים מיוחדים. בינ־תיים התקדמה הרפואה והשתנו שי־טות האבחון והריפוי.

רופאים עולים שהגיעו ארצה ב־מספר רב ראו עצמם בני מזל שהצ־ליחו למצוא משרה רפואית שנתנה להם הזדמנות להוכיח את עצמם. למעשה אף התרגלו לבטחון ולחיים ה־בטוחים שבעבודה במשכורת, שיש בה שעות קבועות והכנסה בטו־חה, הם היו מאד מרוצים לשרת ב־מרפאה בקופת חולים. כך התגבש המבנה הנוכחי של רופאי בתי חו־לים ומאגר גדול של רופאי מרפאות, המטפלים בעיקר בבעיות משניות בל־בד ומשמשים כספקים לבתי החולים.

יותר על כן, באותם ימים היתה ה־אוכלוסיה ענייה והדיקטאי ומוגבלת. בינתיים חלפו עשרות שנים ואנו נמצאים עם קרות בריאות כיום. ה־פילה כיום באיכותו רק על שירות הבריאות בארצות המתפתחות באמ־ריקה ובאמריקה הלטינית.

הרופאים המבוגרים ודומה לי ש־רק הנהגת קופת חולים מבדיקה את המשך השיטה הקיימת ונאבקת על־יה.

מדוע אין המרפאה מושכת רופ־אים צעירים? ראשית, תחום הרפו־אה הפך ליותר ויותר מורכב, והפ־רוגרמה הקודמת של רופאים כל־ליים במספר רב כבר מטם מוכחים. נהבבת כעת על פיה. בוגרי הפקולטה לרפואה חייבים איפוא להתמחות, ו־כאשר משלימים ההתמחות חייבים הם למצוא עמדה קבועה בתחום התמחו־תם. בכלל זה עומדות בפני הרופא הצעיר שלוש ברירות. ראשית, הוא יכול להגר, ורבים עושים זאת. אם הוא נשאר, קיימות שתי ברירות בל־בד. הוא יכול להיות „בר־מזל" דיו למצוא בית חולים עם תקן עבורו, ואז עליו להשלים עם עשר שנים או יותר של עבודה תורנית, משכורת נ־מוכה, שעות עבודה ארוכות ובלתי־קבועות, אחריות רבה אך מעט מעמד ומשאבים ועתיד בלתי ודאי. נחמתו היחידה היא שהוא מסוגל לעבוד ב־תוך מסגרת בית החולים.

האפשרות השנייה היא לעזוב לגמ־רי את בית החולים ולעבור למרפאה. שם לפחות הוא משיג שעות עבודה קבועות, אחריות מוגבלת, הוא ר־שאי — ולמעשה המערכת משדלת אותו לכך — להפנות כל מקרה בלתי־רגיל לבית החולים. עם זאת, בעבודו כרופא מרפאה הוא מיטיב לדעת ש־הוא לא יהיה מסוגל לעבוד בהתאם לאבחנה הרפואית אליהן הוכ־שר, ורמתו עלולה לרדת במהירות רבה.

הכלום יכול המבוטח להיות מרוצה במרפאה? בשל סיבות רבות הב־דיקה שהוא עובר במרפאה היא כש־עה העביר שטחית ובהגינת זמנו עלולה בזבוז רב. זאת הנפכה רגילה שמ־בוטח חייב לערוך מספר ביקורים קצ־רים, שכל אחד מהם עולה לו (או ל־מקום עבודתו) ביום עבודה, כדי ש־הפלים בדיקות יוכלו להיעשות ב־יותר יעילות במשך שעה בערך. אם נדרשת הפניה לבית חולים, שוב חוזר אותו התהליך גוזל זמן.

במקרה טיפ צריך במיוחד, הקשר הראשון היחיד בין המבוטח והמנתח עשוי להתגלות להיות רק בחדר הני־תוחים. הטיפול שלאחר הניתוח נמס־ר לרופאים אחרים. כך, איפוא, כ־שפלת שירות רופאים במחלה אחת ואף אחד מאותם רופאים איננו אחראי באמת ובתמים לחולה.

מדוע חייב הרופא להקדיש זמן ואמצעים מרובים לחולה, כשהוא חו־לק קבלת בלבד בכהירת הטיפול הרווחה?

התוצאה: חולה ממורמר, רופא ח־סר עניין, והחש בצוק כי שוללים ממנו את האפשרות להשתמש בכו־לבות במקצועו, ואף מודע לעבודה שהטיפול הבלתי־מבור המצופה מ־מנו אינו זוכה להערכה מצד החולה.

יש להסיר את המחיצה המפלה והבלתי מוצדקת בין רופא המרפאה ורופא בית החולים ולקיים רק מר־פאות המסופחות לבית חולים, כגון מרפאות מחלות לב, מרפאות גניקולוגיות, מרפאה אורטופדית וכו'. הרופא ב־מרפאה זאת לא רק יראה את המבוטח לראשונה, הוא אף חייב להיות הרופא המטפל בו בבית החולים (אם הוא חולה הזקוק לאשפוז), מנתח אותו במקרה הצורך, וממשיך בטיפול עד שהחולה חוזר לביתו. במידה ש־הרופא זוכה להכשרה מבנית הוא מ־כבויד בנסיבות המאשרים כי־עוריו בתחום מומחיותו, יש להעניק לו את כל השרותים התנאים, כך שי־וכל לספק לחולה את כל הדרוש. כיוון שאי־אפשר לעשות ניתוח הר־נסתם או לטפל בהתקפת לב חמורה במרפאה או בבית, כן ההכרח לאפ־שר לו להשתמש בשרותי בית החו־לים ואם ימנעו אותם ממנו, ישללו ממנו גם את נאותו המקצועיות, את ההכבייגנותו ובאותה מידה גם את רמתו.

כדי לספר את כלל הטיפול הרפ־אי לא די במיעוט קטן של רופאים מוכשרים בדיים בבתי החולים ש־לנו ובשכבה רחבה של רופאי מרפ־אות הבולים זירבון מקצועי. ההכרחי הוא להרים את רמת הטיפול הרפואי הניתן על־ידי מקצוע הרפואה בכ־ללותו. יש לשים קץ להפליה לרעה של רופאי המרפאות. אם נמשיך ב־שיטת הביטוח הרפואי הישנה רק נצליח לגרש רופאים צעירים רבים מהארץ ולדכא את רוחם של רוב הנשארים, שגם הם יפסקו את הש־רותים הרפואיים הלקויים והמזבזבניים בצורה משוונות, שתפיסים כיום הפי־בר של הביטחון הרפואי כיום.

שלושה עולים לדיזנגוף

סירובו של נהג להסיעם העלה דמם לראשם

דין וחשבון נפש

מאת נתן דונביץ

משהו מתבלי קליטתם של עולים מברית־המועצות בא לכלל ביטוי בשעה ששלושה גברים, במיטב שנות חייהם, עמדו מול שופט השלום כב־הם אילן, בתל־אביב. המשטרה הבי־אה את השלושה לפני השופט, אשר שחררם בערבות עד למשפט. כאשר קרא סמל־המשטרה בשמם, קמו ה־שלושה על רגליהם. האמצעי זהה קשה לצמוד. גברתן, רחב־כתפיים ועב־פנים, שׂעירו אפור. בקושי רב הצליח להחזיק את עיניו פקוחות, כמו להבכים, נעצמו אחת לכמה שניות, ובמאבק עילאי היה פוקחן בהיה. היה זה שלושים ושש שעות לאחר שבצעדו השלושה בכיכר די־זנגוף, וזה הגברתן היה שתוי כלוט, עדה, לאחר יממה וחצי עדיין נאבק בהשפעת האלכוהול.

בבוקר, בבית המעצר, כשהודיעו לו שעומדים להביאו לפני שופט, נלחם בשוטרים כארי. ארבעה שוט־רים ניסו לשכבו, ולא עלה בידם. גם מפקד בית־המעצר עלה אליו לו־מר לו כמה מלות כיבושין. לא עזר. רק בעזרת שוטרים רבים הצליחו להכניסו למכונית האסירים.

שני האחרים רזים ודקיקים. שניהם יחד „נכנסים" בקוטרו של הראשון. שלושתם אינם יודעים עברית. הם מבקשים לדבר רוסית או אידיש. ה־שופט מנסה ליצור עמם מגע באידי־שית. האידיש שלהם ליטאית, עסיסית מאד. אבל, יהודים מכבדים זה את זה. פחות או יותר.

ובכן, מדברי נציג המשטרה אנו־נו למדים ששלושה אלה היו במוצאי־שבת, בחמש אחרי הצהרים, ב־כיכר דיזנגוף בתל־אביב. הם גרים בפרדס־כץ, באו לבקר בעיר העב־רית הראשונה, היו שיכורים לא רק מיין, והנה הם רוצים לחזור למקום מגוריהם. ניגשים אל נהג המונית החונה בכיכר ורוצים לנסוע.

אבל עובר־אורח, שלא היה שתוי אך גם איננו חכם במיוחד, אומר ל־נהג — יוצא עצת המורה — „הם מרוסיה". שמע הנהג ובנראה גם הבחין בתכולת האלכוהול בדמם, ו־הוא מודיע שלא יסיע אותם.

שמעו השלושה, ובמיוחד זה רחב־הכתפיים, את המלים „הם מרוסיה" ואת מלות־הסירוב של הנהג, ודמם עלה לראשם. ההלו מכים את הנהג ורק אותו מישהו שהדליק את הלה־בה נמלט ללא סריטה. הוא את שלו כבר עשה.

ועוד רקע

הזעיקו את המשטרה. זו עצרה את השלושה. לא היה קל לגבור עליהם, ואמנם על שפתיו של אחד מהם הצבע עדיין אותם כענביה, וסימות. דם על חולצתו הקרועה. קשה, בנסיבות אלו, לדעת כי ומהי פתח לו את השפה. רק כדי שהשלו־שה לא רצו להיעצר הם המשיכו להיאבק ולהשתולל גם בבית המע־צר.

תרגם להם השופט אילן, כמי־טב יכולתו, את מה שאמר השוטר. גם אומר להם מיד כי אין המשטרה מבקשת להאריך את מעצרם. רק דרושה שמישהו יערוב להם שיתיצבו למשפט, בבוא היום.

ובתום של השלושה לומר את דב־רם. והנה הגבוה בין שני העצומים שואל שאלה במקומה: מדוע לא עצ־רה המשטרה גם את אלה שהחלו את התקרית? הרי אנו רק ביקשנו לנסוע לפרדס כץ, וזה הכל! מדוע — ממשיך הוא לשאול — לקחו או־תנו, הסיעו אותנו כמו חיות למש־טרה ולבית המעצר, והאחרים ב־חוץ?

וזה בריא הגוף, מגלית להגיד את חושיו ולהחזיק את עיניו פקוחות, כדי להצעק לשופט: „בני חוזר מ־בית הספר כשפניו מכוסים רוק ו־כליכה. שם יורקים עליהם גם שם מכים אותם על פוצאים — „הם מרוסיה"! גם בעבודה אני שומע מלים אלו. ושוטר אחד אפילו כינה אותו — לדביק — „החמור הרוסי הזה".

מעיר השופט, כמו לעצמו, כי מי ששיכן עולים מרוסיה בפרדס־כץ שגה בכך שגיאה מרה. מכיר השופט כמה וכמה מתושבי המקום, יודע את מצוקתם ועל כן „איך אפ־שר לכנוע, במקום כזה, את קנאתם של תושבים אלה בעולים החדשים, הזוכים בזכויות של היום?"

לשלושה נמצאו ערבים, בני מש־פחה. הפרוצדורה קצרה. הערבות שולמה והשלושה. חפשים עד ל־משפט.

הבעיה לא נפתרה. ואותו ברנש שמצא לנכון להסית את הנהג, גם הוא מהלך חפשי. אף כי יתכן ש־הוא מסוכן מהם. כי מי שעמד על כוחו הפיסי של בריא־הגוף בודאי הודה בליבו על כך שלא היו אבי־דות בנפש.

מנחם גוטליב רץ לעירייה

מאת אריה נשר

עד לפני שבועות מספר היה המה־נדס מנחם גוטליב ידוע בחיפה כאיש עסקים מצליח. הוא פעל בשות־פות עם החברה הקבלנית של השחים רהיב הקים פרויקטים גדולים יחד עם יעקב פריצקר.

מנחם גוטליב

לפתע סגר מר גוטליב את משרדו הוסיל את עסקיו, הוא מתמסר עתה להשגת מטרה אחת — להגיע לרא־שות עיריית חיפה דווקא בעגלה של מפלגת העבודה. בגבר הזה מצא ביטוי.

מנחם גוטליב מדבר גלויות. איש לא פנה אליו. אף משלחת של הנד־פועלים לא התייצבה בפניו, הבוטי הפועלים לא להבו עליו לקבל עליו את השליחות הקשה המפורכת הזו. ביוזמתו הוא החליט לפגוש שיבחרו בו, כמו שמקובל באמריקה ובארצות דמוקרטיות אחרות.

המועמד החדש טוען שיש לו כל הכישורים למשרה. ראשית הוא הגיע לחיפה אליה בא כנער בשנת 1936. למד בבית־הספר הריאלי בה ישראל. סיים את לימודיו בטכניון בהנדסה אזרחית. היה מהנדס ביצוע ברסקו. היה קבלן עצמאי העשה עבודות גדו־לות בשביל משרד הבטחון ובשביל משרד השיכון. יצר תפנית בכרמי־אל. היה שותף בעיסקות גדולות עם גדולי הקבלנים בחיפה. במגבה: הר־בית את אשר עצמו כאיש עסקים. איש משק ואיש בנין. חושב כאן שהוא יכול לעשות משק נכונים.

מר גוטליב גם איש ציבור. יושב ראש וועדת הציבור שליד הקונסרווטוריון של המנהגים. משתתף בוועדת הבינוי של בית־הספר לרפואה. יושב ראש מוסדה שׂוציאה של כתב ספר להנד־סים וגם. גם רשום לו ציבור. שהוא עתה בכיר יותר במחלוקת שבין עיריית חיפה לבין הקבלן יודעין, ש־בנה את האוניברסיטה חיפה. זו הכל־דרה הגדולה ביותר בארץ, להכריז נוסף לכל הכל מכבדים אותו. צבוח

העבודה בחיפה מכירה אותו היט־ב. יוסף אלמוגי מכיר אותו. אנשי מזכי־רות הפועלים ידידים אישיים של יוסף העיקרים — הוא בגיל הטוב — ארבעים ושבע. ואדם בעל שבי־לית בעסקיו, הוכתו להיכנס לפע־לות ציבורית ולהשתלב בחיים הצ־בוריים — הוא מסביר.

ומה בדבר העיתוי. מדוע דוקא עכ־שיו? מר גוטליב מסביר בשבלג כי נוצרה קונסטלציה מיוחדת בת־זה, בגלל כוחלותו של ראש העיר מר משה פלימן ובגלל סירובו של יוסף אלמוגי להיות ראש עירייה. מובן לא היה מעז להתמודד עם אבא חושי. אפילו מוכן להיות סגנו. אם המשבר במועמדים אותים ב־מכיר הפועלים או מכיר המפל־גה עם כל צניעותו הוא סבור ש־לו סיכויים שאינם נופלים משלה והוא אומר לנו זאת בגלוי. לא נשי־ר בנה. הוא עצמו נפגש עם שליימר מולק האומר לו: „אני רו־צה להיות ראש עירייה. היכן כולק מו־שרמוטי ואומר לו: המקורות ש־כבר יהודו לי על כך מובן, לכם כולק יהיה כל מה שמתרחש בעיר.

בדרך דמוקרטית

מנחם גוטליב סבור שבהתמודדות בין שני המועמדים עשוי להיב־חר המועמד שלישי. כי יודע, הוא ע־הולך בדרך דמוקרטית. הוא רו־צה להאמין כי המוסדות הרשמיים ו־מפלגת העבודה יבחרו בצורה ד־מוקרטית במועמד המתאים. יש לה 31 חברי לשכת מפלגת העבודה. ג־וטליב עומד להיפגש אישית עם כל א־חד. יש מזכירות בת 114 חבר־ים גוטליב ידבר עם כולם. יש מוע־צה בת 500 איש. גם אליה יגיע. ב־שדרים נקבצים לעתים כאשר הקלפים על־ידי האוליגרכיה השל־טת אך גוטליב מצהיר שהוא יביא מ־רוח ריבה לפלגה ויאצרכו לקר בחירות דמוקרטיות, כמו שמקובל באמ־ריקה. גם אם לא יצליח הוא סב־ור שיתרום תרומה גדולה, הוא יש־בור מוסכמות.

שאלתי את מר גוטליב מה תכני־תו כאשר יבחר. הוא חייך ואמר: „ה־דבר הראשון שאעשה יהיה להכניס רוח חיים לעירייה הקודרת. (ראית פעם ראש עירייה בחיפה מחייך?, הוא שואל. הוא יביא למעורבות אישית ש־ל המעבבים בחיי העיר וישים את הדגש על יחסי ציבור. החיקף הזה שהוא משותף עם כולם — פועלים, קבלנים, תנועות, בעלי עסקים, הם כולם מכירים אותו. המטכן אותו לשכחה את האקוסוסיס ואת אוש־הבבנון והאבוטריבסיה.

לא יכולתי להאריך שיחה עם המוע־מד לראש העירייה. הוא מיהר לפגיש־ה עם החבר ה־31 בלשכה. אחרי כ־ן ייפגש עם חברי המשמרת הצעירה. הנפתחו לפעולה — מוכמ.

„בואו לירדן וראו את ירושלים”

חברת התעופה הירדנית מעודדת תיירות ל...כותל המערבי

מאת אליהו נהבי

סופר „הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן

לקראת עונת התיירות של 1973 פרסם הזוכן הראשי של חברת ה־תעופה הירדנית „אַליה" כרזות ה־קוראות לתיירים לבוא לירדן לסיו־רים של 10 או 14 יום. בראש הכרזה נאמר: „הסנסציה של השנה: תוך ביקור בירדן תוכל לסייר גם בירו־שלים ובארץ הקודש... בפעם ראשונה מאז 1967". הסיור של 14 יום כולל שלושה ימים בישראל. בתכנית, חציית גשר אלנבי, ביקור במערות קומראן, ארוחת צהרים ב־יריחו ליד מעין אלישע, ביקור ב־מכלל השאם ועליה לירושלים. ב־יום השני סיור מקיף בעיר העתי־קה, ויא דולורוזה, בית לחם, הר־הזיתים, הכותל המערבי(!) קבר רחל וכו', ביום השלישי קיימות שתי אפשרויות: ביקור חופשי בעיר או סיור לשכם, ביקור בבית הכנסת של השומרונים וכו', בערב שבים ל־רבת עמון.

בירושלים מוצעת לתיירים לינה ב־מלונות „דיה", „פאלאס" ו„הולי־לאנד", ב„אמבסדור" [illegible] טירבטאל וקארוהאן. בהמשך הסיור מבקרים התיירים בפטרה ומבלים סוף־שבוע ארוך במלונות „עקבה" או „אלכוגים" ליד חוף ים סוף בעקבה. מחיר הסיור, הכולל מלו־נות מעולים וכלכלה — וטיסה קו־פנהאגן־רבת־עמון־קופנהאגן: בין 330 ל־380 דולר.

קיים סיור „בצע" של 10 ימים ב־מחיר התחלתי של 210 דולר (הלי־נה בחדרים פרטיים).

גם בשנת 1972 הציעה חברת ה־תעופה „אַליה" ביקור משולב ב־רבת־עמון ובירושלים, אולם אסתו־כל הסיור לצד הישראלי רק כמה שעות בירושלים וחזרה בו ביום ל־רבת־עמון. הפעם מדגישה החברה „אַליה" את הסיור בן שלושת ה־ימים בישראל כ„ציפוק" מיוחד ל־תיירים הרוצים לבלות את הפסחא בירדן.

ל„אַליה" קשר קבוע בין רבת־עמון ללונדון, פרנקפורט, פאריס, רומא וכו'. ישראל מגלה כלפי ה־יוזמה הבאה מירדן יחס דו־משמעי. משרד התיירות מעוניין בכל תייר הבא לישראל, אך עלול יחסה של חברת אל על לכל תכנית ה־עשויה להתחרות. [illegible] ישראל. כאשר ה„אַליה" חברה קאריאל „אבוהי" עסקה אל על כא־מצים לסבבם את אפשרויות הבי־קור בישראל במידה שאינם הופכים את הנזק הנוקשה של [illegible] צהיות במחירים מוזלים.

טיסות השכר

מרחיבות תחום שליטתן

הסידור המוצע לירדן וישראל יש בו נקודה אחת סתומה. נאמר בה כי התייר חייב להביא את דרכונו למשרד הנסיעות ארבעה שבועות לפני נסיעתו. כל מאמצי לגלות מי האחראי למכשול זה, עלו בתוהו. שגרירות ישראל בקופנהגן הכחישה שיש לה קשר כלשהו למתן אשרות כניסה לישראל מירדן. כיוון שכל תייר בעל דרכון של דנמארק רשאי להיכנס לישראל ללא אשרה. במ־שרדי „אַליה" נמסר לי כי מצדם אין כל עיכוב במתן רשות מעבר לישראל. משרד הנסיעות המארגן את הסיורים טען תחילה כי מטרת מסי־רת הדרכונים המוקדמת היא קבלת אשרה ירדנית לתייר סקנדינבי, או־לם בנוגע על סיור של 10 ימים בירדן בלבד, לא הוסר הסייג על מסירה מוקדמת של הדרכון לצורך סידור הפורמאליה. המשרד אמר עוד, כי הדרכונים אינם נמסרים ל־שום נציגות זרה, לא ירדנית ולא ישראלית — לשם מה אפוא להפ־קיד את הדרכונים ארבעה שבועות מראש?

טיסות פלוס אירוח

צירופה של דנמארק לשוק המשו־תף נותן עתה אפשרות לחברות ה־שכר הדניות השולטות בשוק ה־סקנדינבי להרחיב את עסקיהן גם ל־גרמניה ולשאר ארצות השוק. בעתיד הלא־רחוק עשויה חברת אל על ל־עמוד לא רק בפני התחרות של אַליה המצפה לקוחותיה את ירדן ויש־ראל בעסקת הבילוי, אלא גם בפני האפשרות הממשית כי מטוסים של חברות השכר הדניות ימריאו בהמ־בורג, ברלין פראנקפורט וכו', ה־

רשות אשר נתנה ישראל ב־1967 לחברות שכר דניות לפעול בסקנדי־נביה עשויה תוך זמן קצר להעמיד את ראשי משרד התחבורה ביש־ראל בפני בעיה והתבכות הכרעה: האם יאלצו שוטרים בנמל התעופה של לוד לבדוק את הנוסעים הבאים במטוסי־שכר מקופנהאגן, שמא הס־תננו אליהם תיירים מגרמניה, הו־לנד או בריטניה. היתכן לבעלי דר־כונים סקנדינביים להיכנס לישראל, ואת האחרים ישיבו חזרה לאירופה? איש הנוסע בתיירות אמר לו כי ניתן בנקל לשלש את מספר התיי־רים לישראל מקופנהאגן, אם תתק־בל הסכמה להתיר לחברות התעופה הדניות „סטרלינג" לאסוף נוסעים מן האזור הדומה לדנמארק. חברת אל על יכולה להשתלב בכל הסדר ש־מטרתו עידוד התיירות לישראל.

בבחינה גוברת הולכת. אין חברת תעופה יכולה כיום לזכות בקהל נו־סעים המגובר כנוסעים־תיירים אם לא תדאג לנוסע גם לאחר בואם לשדה התעופה. דאגה זו פירושה להציע לנוסע טיסה פלוס אירוח והדרכה. התייר יעדיף תמיד את חב־רת התעופה שתצליח להציע לו עס־קה כוללת: טיסה, מקום לינה, ארו־חות וסיורים. הצלחתן הרבה של חברות השכר לא היתה רק בשל מחיר זול, אלא גם בשל יכולת ל־הבין מה רוצה התייר.

„חברת תעופה העוסקת בשנות ה־70 רק בתעופה, דומה למהלך על רגל אחת.

זה לקח למהנדס „איידס" B.Sc. שנתיים תמימות להעביר את „סלורה" ביקורת שלישית

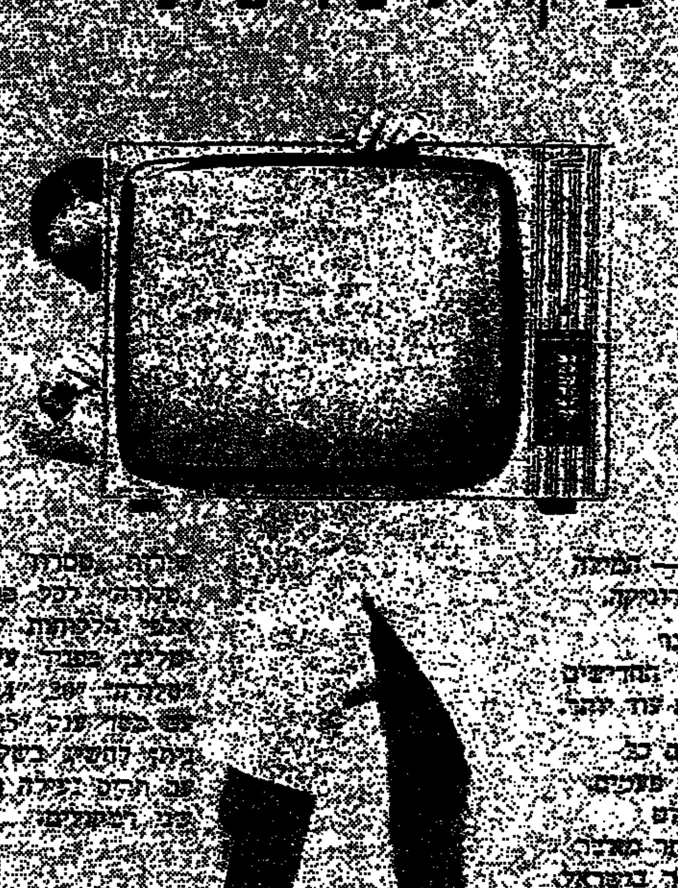

סלורה 1973 (מודל G) — המיטב בעידן האלקטרוניקה.

ב„סלורה" הוצעה המערכת האלקטרונית החדישה ביותר, לקליטה מקסימלית עד יותר.

בנוסף לזאת אנו בודקים כל מכשיר ומכשיר, חלק חלק. זאת, כדי לתת לך מקלט משוכלל יותר ועמיד יותר מאשר כל מקלט טלוויזיה אחר בישראל.

„סלורה" מקלטת את סלורה לכל פינות הארץ. [illegible]

salora

ברקל־הרמן־קנדון

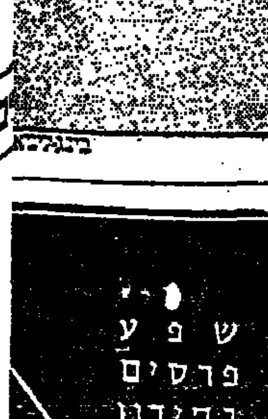

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 836/73

בענין: עזבון המנוחה קרה וייסגרבר ת.ז. מס' 4/138276 מרחוב עליה שניה 21, רמלה.

המבקש: הרמן וייסגרבר, ת.ז. מס' 138275/3, מרחוב עליה שניה 21, רמלה.

להווי ידוע כי המבקש הגיש בקשה לבית משפט זה בבקשה לצתן צו ירושה המנוחה קרה וייסגרבר.

הריני מודיע כל אדם להתיצב תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו בבית המשפט ולהגן טעם, אם יש לו טעם כלשהו, מדוע לא ינתן צו כמבוקש אם לא כן יתן בית המשפט צו כמבוקש.

[illegible], שופט

רשם בית המשפט המחוזי

אוניברסיטת חיפה

מודיעה על

טכס חלוקת תעודות

ביום חמישי ה־1 במרץ 1973, בשעה 16.00, יערך באוני־ברסיטת חיפה טכס חלוקת תעודות ל־760 מוסמכים ובוגרים אשר סיימו לימודיהם במדעי הרוח, מדעי החברה, ביה"ס לעבודה סוציאלית והמחלקה להכשרת מורים.

בטקס זה בבית הוקרה ותודה לאוניברסיטה העברית בירושלים לעיריית חיפה, שהביאונו עד הלום — לעצמאות אקדמית ומינהלית.

הכניסה בהזמנות.

הבילוי המוצלח ביותר בפסח: שיט באוניה „דן"

טיבולי, רומא, ציביטבקיה; ניצה — הריביירה הצרפתית, פלמה דה מיורקה, קליארי — סרדיניה, נאפולי, עתיקות פומפיי, פיראוס ואתונה.

לאחר שנה של עבודה — אתה ראוי לחופשה אמיתית, חופשה מקסימה, מהנה ומלאת חוויות. הצטרף גם אתה אל אלה היודעים להנות מבילוי־זמן טאון כמותו — 13 ימי שייט באגן הים התיכון, באוניה „דן" הממוזגת אויר, הכוללים סיורים מרתקים באתרים נפלאים. נוסף על הסיורים בחו"ל — מובטחת לך הנאה שלמה מהשייט עצמו הכולל: הופעת אמנים ידועי־שם, תוכניות מיוחדות לילדים, 4 ארוחות ליום וסדר פסח מסורתי, 2 תזמורות, דיסקוטק, משחקי חברה, קולנוע, ספריה וחנות פטורה ממכס.

* התשלום במטבע ישראלי. כל ההקצבה נשארת ברשות הנוסע.

פרטים נוספים והרשמה בכל משרדי הנסיעות.

א.ג. „דן", גיבנתה: 1964 : סיווג בטיחותי „איי".

ההפלגה: 12.4.73, י' ניסן תשל"ג. חזרה לנמל חיפה: 24.4.73, כ"ב ניסן תשל"ג.

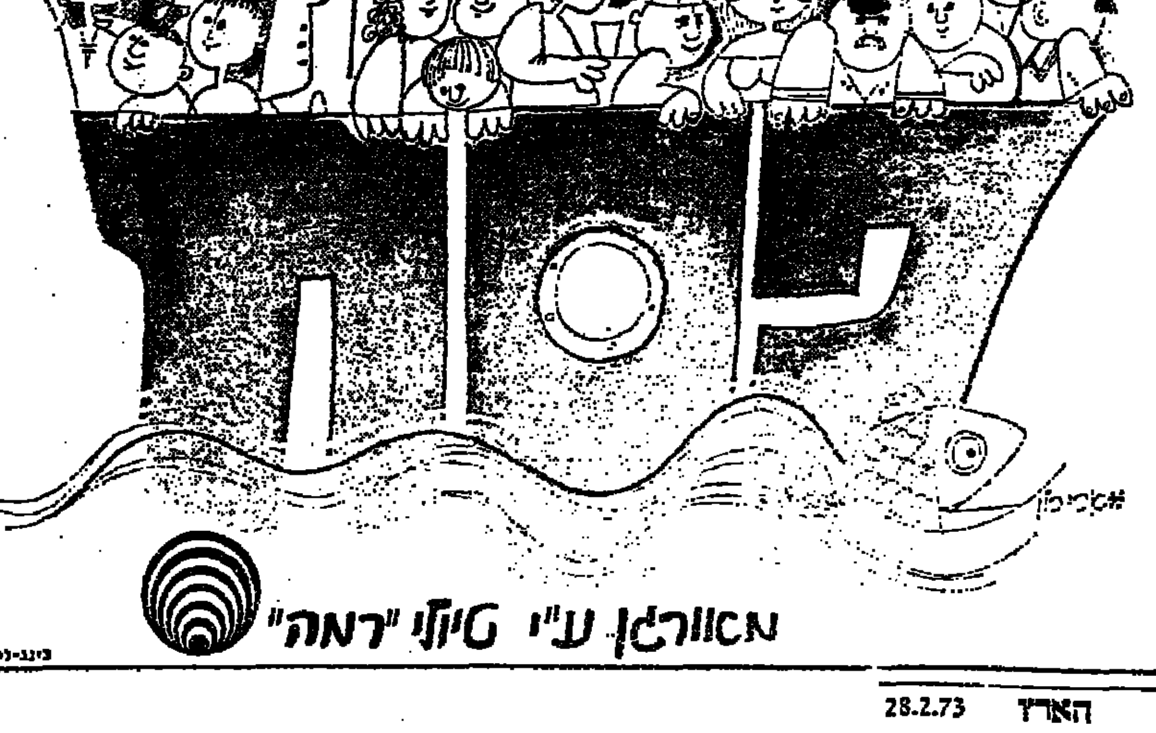

מאורגן ע"י טיולי „ראמה"

ציתות לטלפון באיטליה

משערים כי משרד בלשים האזין לשיחותיהם הטלפוניות של מנהיגים פוליטיים ועתונאים בשליחות קבוצות קיצוניות

מאת חולדה ליברנומה, סופרת „הארץ" באיטליה

פירנצה

עתוניה החשובים של איטליה דיווחו במהלמה רבה כי מאזינים לשיחותיהם הטלפוניות של ראש־הממשלה אנדריאוטי וכוחו, של מנהיגים פוליטיים של איטליה, ראש האיגודים המקצועיים, מנהל הבנק הלאומי, ושבראש הקרן הלאומית להשקעות. כן גילו העתונים כי מצותתים לשיחותיהם הטלפוניות של בעלי חברות הנפט הגדולות [illegible] להן קשר ברומא וכן לכל השיחות הטלפוניות של מערכת שלושת העתונים החשובים היוצאים ברומא: מסאג'רו (הכני בתפוצתו בין העתונים האיטלקים, בעל נטיה דמוקרטית ימנית) פאאזה סארה (קיצוני) אבאנטי (ביטאון המפלגה הסוציאליסטית).

הנבה היה לכל כי שיש לו כשקל עליו או בלכלי של ממש בבירתה של הרפובליקה האיטלקית, נתון תחת פיקוחה של אוזן נעלמה. אך איטליה, הבוחלה בשערוריות, נדהמה.

לפחות הפירסום הכחיש רשמית שר הפנים האיטלקי את הידיעה, ועם האהבה לבערכות העתונים מספר אליו־תפכיה.

ההכחשה הרשמית לא שיכנעה רבים, היא יצרה רושם של פיזור, הגם שהכחשה כה נמרצת חייבת להתמקד על בדיקה סכנויות שה לבטע בהירות רבה בשהמ־[illegible] בבמה כאות מכשירי טלפון.

משרד הפנים הכחיש כי קיבתה אוזה לשיחותיהם של מנהיגים פוליטיים באיטליה והצהיר רשמית כי המשטרה פעלה בנטשה זה בתחום חוקי המלא. כל־אימת שהייתה האזנה לשיחות נעשתה על־פי דרישתו של בורשתו המלאה של שופט.

ונשאלת איפוא השאלה, כי ביקש מאין לשיחותיהם הטלפוניות של המגאים העובדים בעתונים בעלי קו [illegible] כה קיצוני כמסאג'ארו. [illegible] חקירה כדוקדקת [illegible] בהגלתה הפעילות, הובילה למשרדיהם של [illegible] בלשים פרטיים ובראשם [illegible] בבלשים הפרטיים באיטליה [illegible] בסדים אלה נמצאו מכשירים להאזנה, שהם מכשירים שלהקיבם באוזנית הטלפון, כהם מכשירים מכוללים סודי להגיהם ב[illegible] בו נבגא מכשיר הטלפון (מה־[illegible] שנמצא בארון חדר ההנהלה של [illegible]גאידו).

הבלשים מכחישים

הבלשים וכן מכנאי העובד בחברת הטלפונים, שהואשמו כחוק, [illegible] בקשם בפני שופט חוקר, אך [illegible]ם כבר הגבוד שאוכנם האזינו בעבר לכיתות כלפתיה, אך עצם זאת ברשותו של בעל המכשיר הטלפוני, וכי אין להם כל קשר להאזנה לשיחות מערכות העתונים.

המשטרה מתרצבת על העתונים שפירסמו את הידיעה על האזנה למכשירים טלפונים בבירה. לדבריה, היא עלתה על דרך הכלך ועבודת נבלים הפועלת עקב הפירסום. היבה איפוא שהיה לכיסתו עניין רב בהפסקת החקירה המשטרתית. זאת ועוד, אפילו נכונה השערה המשטרה שאת מכשירי ההאזנה הכמינו מצודי הבלשים הפרטיים, או אישים עצמם בשירותם, הרי בשאלה השאלה בשירות מי פעלו הבלשים.

מכאן קרובה הדרך לפעילות שני הגופים הקיצוניים במערך הפוליטי האיטלקי, המתנכלים למשטר הדמוקרטי: סבוצה שמאל קיצוניות (הראות בקומוניסטים שמרנים) וכן הנאו־פאשיסטים שפעילותם גוברת והולכה, בעיקר ברומא.

כבר ארוכה של מעשי שוד־בנקים והוסיפה בעליהן לפטרת סחיטת כספים, הובילה באחרונה לקבוצה בעלות כפרות פוליטיות ברורות. לפני ימים אחדים נעצרו שני צעירים מהשמאל הקיצוני, ובדירתם נמצאו 94 מיליון לירטות מתוך 100 מיליון שהולמו על־ידי חוסתן איטלקי הבורה שיחרור בנו שנחטף.

כדי יום מופיעות בעתונות היומית ידיעה מפורסמת על תגליות המשטרה ביחס לפעילות הבלשים הפרטיים, אך ההרגשה הכללית היא שהרעש המוקם סביב פעילותם נועד להצלים את כימדי שערורית ההאזנה למכשירים טלפונים ההורגת, לדברי חוגי שמאל, הרבה מתחום מערכות העתונים.

לדבריהם, האחזים המקשיבות לשיחות בהנהגה הפוליטיים כל איטליה הם כאותם חוגי הימין שבשנת 1964 היו נכונים לתמוך בהפיכה שתיכננו קציני חיל־הקאראבינרי למקרה שהמפלגות לא היו בכלוחות להקים ממשלה דמוקרטית. אלה הם, חוגי דמוקרטים כהזמנו. אך רבים סוענים שהמדובר בארגון ניאו־פאשיסטי.

בהשפתה של לורנה גרישו, האולקיה שהתחזקה חודשים בכלא יוונו באשמת פעילות נגד השלטון, הובהר שהקולונלים היוונים עוקבים בעניין רב אחרי המתרחש באיטליה, ללא ספק מתוך תקוה שכאן קיים קרקע פוריה להפיכה דומה להפיכתם.

ההאזנה למכשירי טלפון, אפילו אם משרד הפנים מבקש לצמצם את ממדיה ההתעניינות בתופעה, מראיגה מאוד את החוגים הפוליטיים ברומא, וברור שמה שפורסם הוא חלק קטן של הקרחון.

תוכנית ארנסט

הצעה לארגן מחדש את הפדראציה המערב־גרמנית: חמש או שש מדינות במקום עשר כיום

מאת דיוויד בינדאר, מיוחד ל„הארץ" מ„ניו־יורק טיימס"

בון

הקאנצלר וילי בראנדט קיבל הצעה מקיפה לשינויים במבנה הפדראלי של גרמניה־המערבית, שיקטינו את מספר המדינות בה מ־10 ל־5 או 6.

הקאנצלר אשר שתכנית ארנסט, על שם ד"ר ורנר ארנסט, שעמד בראש ועדה בלתי־תלויה שבילתה כשלוש שנים בניסוח ההצעה, תבלא הפקיד חשוב בקביעת המבנה הפדראלי החדש. ד"ר ארנסט, פרופסור לחוק בן 62, הגיש את נוסח ההצעה הכולל 267 דפים ב־20 בפברואר.

ארבע גירסות

ההצעה כוללת ארבע גירסות, שתיים לצפון מערב גרמניה ושתיים לדרום מערבה, המיועדות לענות על התנגדויות הצלולה לצלות בקרב ההחות והחסל ירובויות מסורתיות רבות עוצבה, כגון זו בין ערי הנמל בראבאן וההמבורג.

בכולן כל הגירסות אחידה: יצירתן של חמש או שש מדינות בעלות גודל, אוכלוסיה ומבנה כלכלי שווים פחות או יותר. רק צפון ריין־וסטפאליה ובוואריה ייצאו שלמות פחות או יותר מהשינויים.

אישורה של תכנית ארנסט באחת מגירסותיה תדרוש לא רק את אישורו של הבונדסטאג, (הבית התחתון) אלא גם את אישור הבונדסרט (הבית העליון) המייצג את עשר המדינות. נראה שרוב הקואליציה של הסוציאל־דמוקרטים והדמוקרטים־החופשיים תומך בשינוי המבנה הפדראלי, אך בבוואריה ובבאדן־וירטמברג קיים רוב שמרני חזק, הנגדות בכיוון עשויה לחוות את הרפורמה לנמקרדב.

אין מצפים לשינויים בקרוב

מיניסטר הפנים, הנס דיטריך גנשאר, אמר ב־20 בפברואר, בראיון בדיון, שאין הוא מצפה כי השינויים יוהלו בתקופת הבונדסטאג הנוכחי שתהיתום ב־1976. לגבי הצפון, חד זה אחת מגירסות התכנית בדיבה יחידה הכוללת את סכסוניה התחתית, שלזוויג־הולשטיין ואת הערים הריבוניות האמבורג וברמן. האלטרנטיבה היא שתי מדינות, אחת בצפון־מזרח הכוללת את האמבורג, שלזוויג־הולשטיין והנה מזרחה סכסוניה התחתית הגובלים בנהר האלבה, והאחרת תהיה בצפון־מערב ויכללו בה יתרת סכסוניה התחתית וברמן.

בדרום־מערב תוקם לפי שתי הגרסות „מדינה כבד־רב־ריינית", לפי גירסה אחת תכיל המדינה החדשה את הסה, אזור הסאאר ואת רוב הריין — פאלאטינאט, נוסף לאזור התעשייתי של מאנהיים אבל יילקח בבאדן־וירטמברג לאורך חלק מהריין־פאלאטינאט התחתי.

המבנה הנוכחי בן 10 המדינות צמח מקביעות שרירותיות פחות או יותר של כוחות בעלות הברית — ארצות הברית, ברית המועצות בריטניה וצרפת — לאחר מלחמת העולם השניה, למרות שגם המסורת מילאה תפקיד ביצירתן.

מנקודת השקפתה של הממשלה הפדראלית, יתרון מכריע לפרוטסה מחדש של המפה יהיה בחיסול התעלכים היקרים שמשלכת בון להלגות העניות יחסית, (כרגע הם מגלים ל־750 מיליון דולר לשנה), בעיקר לשלזוויג־הולשטיין, סכסוניה התחתית וברמאן.

מיניסטר הפנים גאנשר אמר שמכמש ההצעה עשוי להזק בבירה רבה את העקרון הפדראלי ביצירת מדינות המסוגלות להתקיים בכוחות עצמן ויהוו משקל־נגד לכוחה של הממשלה המרכזית בבון.

פרשת פרידריך ויינרב

סרט על מציל היהודים בהולנד שנדון על עזרתו לנאצים

מאת הנרייטה בועז, סופרת „הארץ" בהולנד

אמסטרדם

לאחר שתיקה ארוכה, שוב עלה לחדשות פרידריך ויינרב, יהודי הוד יליד לבוב (למברג), דמות

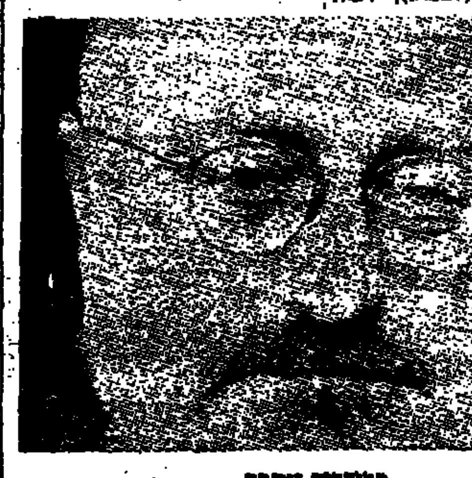

פרידריך ויינרב

שנויה במחלוקת של מציל יהודים ומשתף פעולה עם הגרמנים בהולנד. תחנת הטלוויזיה המערב־גרמנית השניה (צ.ד.ף.) שידרה ב־9 בפברואר סרט תיעודי של שעה וחצי על פעילותיו בזמן המלחמה, שהפיק הישראלי נתן יריב על־פי תסריט מאת הסופר המערב־גרמני מיכאל מאנספלד. הסרט לא היה תיעודי ממש, אלא והפיצו בו שחקנים, כשאת וויינרב עצמו מגלם בצורה אוהדת כאר השחקן המערב־גרמני וולפגאנג הייבע. בסוף הסרט הופיע וויינרב עצמו על המסך בזקנו הלבן המרשים השמיע הצהרה קצרה.

הסרט מתאר במשכנות ובלקסיבות את עיסוקיו המסובכים עד לכאו של וויינרב בזמן הכיבוש הנאצי בהולנד ומנגה בקפרה את פסקי הדין של בתי הדין המיוחדים בהם הורשע וויינרב בפעם הראשונה ב־1947 ולאחר שהגיש ערעור ב־1948, והסיקולים המורכבים לזכותו ולחובתו.

המחבר מיכאל מאנספלד משוכנע לגמרי שוויינרב הוא גבור ושמערכת השיפוט ההולנדית עשתה לו עוול. הוא לא הכיר את הפרשה היכרות אישית, אף לא קרא עליה, לברות שרק לפני מספר שנים היא שוב עוררה בהולנד סערה גדולה. הוא שמע עליה במקרה, כפי שסיפר בעצמו, כשבילה את התורף בתחילת 1971 על חוף ספרד ופגש שם פכל הולנדי, „אדם מבולבל ביותר", שאת שמו אפילו אינו זוכר. אדם זה סיפר לו „בגרמנית רצוצה ופרימיטיבית מאד" על הפרשה. על בסיס מידע מעורפל זה שוכנע מאנספלד מיד, כי נעשה לוויינרב עוול גדול בהולנד ושהוא עצמו חייב לחשוף את האמת בדרמה טלוויזיונית. עד אז הוא כתב תשעה מחזות טלוויזיה אחרים ותסריטים לעשרה סרטים.

שיחות עם וויינרב עצמו, החי כיום בציריך, ועם עוד אישים בלתי מוהים שתוארו על ידו כ„צדיקים" חיזקו את אמונתו. אמנם הוא פנה גם אל מנהל המכון ההולנדי המכולתי לדוקומנטציה של המלחמה באמסטרדם, פרופ' לואי דה יונג. בשנתיים האחרונות עסק המכון בחקירה מודרשת קפדנית ביותר, הכתקרבת לשלבי סיומה, על עיסוקיו של וויינרב בזמן המלחמה. ידוע כי נשא חן בעיני הגרמנים בזכות שליטתו בגרמנית. עד מבית הוריו בלמברג. „לפרופ' דה יונג השקפות משלו על העניין", אמר מאנספלד בראיון לשבון, „אך אני כותב אחרת".

נקודת הכובד בסרט התיעודי שרה במקצת מגו של וכרונותיו עצבי הכרס של וויינרב, שנכתבו בעזרת שני עתונאים הולנדים מתקדמים. בהתאם להלך־הרוח ששרר בחוגים מתקדמים מסויימים בזמן כתיבת הזכרונות (1968־69), מלבד היותו גיבור, נחשב וויינרב קודם־כל לאינדיבידואליסט שהעז לצאת נגד הביורוקרטיה המכופשת. שם כרכו על מאנספלד הוא „האמת היא: פחדתי"; והוא מתאר כיצד אדם מאהבה לחבריו היהודים, התגבר על פחדיו והחל לשחק משחק מסוכן מאד עם הגרמנים.

בגרמניה עצמה נשמעו לפני הקרנת הסרט מספר תגובות שליליות, רובן מיהודים. הרב פ. לויגסון מהיידלברג ואשתו ד"ר סביהה גוה, לשעבר תושבת ירושלים, היו גלויים ביותר בביקורתם שנדפסה ב־2 בפברואר ב„פרנקפורטר רונדשאו", בכנותם את ויינרב „פושע" ו„כמעט רספוטין מודרני. המרשה לעצמו לא הבוקה לחתעסף באיצטלת צדיק" ו„פסיכופט שללא ספק כושך אליו אנשים רבים". שניהם הכירו את ויינרב מתקופת מגוריו בהיידלברג, שם נשא הרצאות על הפשר הכמוס של כתבי הקודש בפני חוג בעריצים ותקף את מדינת ישראל, בה ישב כמשנה חדשים כצילה, אך עזב אותה וחזר לגרמניה כיון שאין בה די יראת שמים לפי טעמו.

התזמורת האדומה

בזמן שהוקרן בגרמניה הסרט על ויינרב, הקרינה הטלוויזיה ההולנדית תכנית תיעודית אחרת שהותקה בידי הצ.ד.ף. בשבעה המכבים שבועיים. זאת היא הסדרה „התזמורת האדומה" על פעולותיהם של ליאופולד טרפר וקבוצת הריגול שלו, שפעלו נגד הגרמנים במלחמת העולם השניה בבלגיה, צרפת וגרמניה. קיים דמיון רב בין שני הנושאים, על אף ההבדל שטרפר הדריך את הגרמנים שולל כמוכן לכתן מוסקבה ובכל כניעים פוליטיים, בעוד שוויינרב פעל לגבורי לבה, לא מניעים פוליטיים שקם.

כעת, בעקבות התערבותם של בני לובה טרפר, שביקרה זה עתה בהולנד, ושל ליאופולד טרפר עצמו, שכתב סדרת מאמרים בשבועון ההולנדי המתקדם „האגסה פוכסי", נערך כעת תעמולה נגד הסדרה ומאשימים את יוצריה ב„פשטנות קיצונית", „בסילוף", בשגיאות רבות, ואף בכך שהיגה „סילוף היסטורי ניאו־נאצי".

עלי לזכור, לאחר שראיתי חמישה מהבעת הפרקים, שאין כל אמת באשמות אלו, אף שבהחלט אפשר כי כמה מהמאורעות הוצגו בצורה מעוגניה כעט, כדי להתאימם לדרישות הטלוויזיה. אך כעבין שבדיוק החוגים המקימים רעש כה גדול נגד הסדרה „התזמורת האדומה" וטוענים שאסור היה להקרינה ונעשתה בידי ניאו־נאצים, כלאי עבוחים לסרט על וויינרב. תחנת הטלוויזיה ההולנדית „המתקדמת" ביותר, הו.פ.ר.א., רוצה כבראה לקנות את הסרט להקרנה בהולנד.

וויינרב עצמו מכשיך בינתיים להרצות על הפשר הכמוס של התנ"ך בפני חוגים מעוניינים בקהיין.

רבני אמריקה פוחדים מהקנאים

רק רב אחד מצדד בפסק־דינו של הרב גורן בעניין האח והאחות

מאת שלמה שמיר

ניו־יורק

רבנים אורתודוכסים מעטים באמריקה מעיזים להביע בפומבי דעות מנוגדות לדעות של חוגים דתיים קיצוניים. חדשים לא פורסמה כאן תגובה פומבית תקיפה של אישיות רבנית או דתית מוסמכת, על מסע ההשמצות נגד הרב הראשי שלמה גורן בגלל פסק דינו שהתיר נישואי האח והאחות לנגר.

רק בראשית פברואר התכנסה ועידת ההנהלה של התאחדות הרבנים באמריקה, כבה חברים 900 רבנים, ונתקבלה החלטה תמיכה ברב גורן. ההחלטה מאוחרת זאת לא הפתיעה את הרושם הנגום שעוררה השתיקה הכמורה הארוכה שנגזרה על עצמם רבנים, אישים וארגונים דתיים, היהודים ברצונותיהם והנהגות. היו רבנים שבאורות פרטי הביעו תמיכה ברב גורן ובפסק דינו. הם לא היו מוכנים להת פומבי להתכתבה.

לביקה זאת כעודת ההיות לגבי כושר מנהיגותם. ואנם לבם של רוב הרבנים האורתודוכסים באמריקה. הם יצרו רושם של ציבור נפחד, נבוך, החושש לומר דברים ברורים וגלויים בנושא חשוב. וכן רב הפקירו את הרחוב היהודי לשליטתם של פעילים דתיים קיצוניים ומיליטנטים.

ההתייצבות פומבית נגד הקנאים כרוכה בהטרדות, איומים ואף פגיעות גופניות. אך גם עובדה זאת איננה מצדיקה את חוסר התגובה של הרבנים והאורתודוכסים כאן לפגיעות הגסות ברב גורן. רבנים אלה כגלים תריכות ותקיפות נגד כל נסיון מקובי לערער את מעמדם האישי.

שתיקתו של בר־סמכא

בולטת שתיקתו של הרב יוסף דב סולוביצ'יק מבוסטון, המקובל כאן כסמכות רבנית עליונה. מההלכות שמועות שונות על עמדתו לגבי פסק דינו של הרב גורן, אך איש אינו יודע בבירור מהי בדיוק. הוא עצמו נמנע עד כה מהבעת דעה פומבית בנושא. מקורביו של הרב סולוביצ'יק טוענים כי אינו רוצה להתערב במחלוקת, ואינו מוכן להצמיש את שמו בוויכוחים עם הקנאים. כיצד זה, אינו הגיוני אם מנסים להסביר שתיקה של אדם שמייחסים לו השפעה עצומה בחוגי הרבנים הישיבות, ואומרים שדעתו בענייני הלכה קובעת.

קשה להבין את התמקמותה של תנועת המזרחי הפועל המזרחי באמריקה בהגנה על הרב גורן. ההסבר לכך יכול להיות אחד — פחדנות ובריחה כעימות עם החוגים הדתיים הקיצוניים.

יוצא דופן בציבור הרבנים האורתודוכסים באמריקה היה הרב לואיס ברנשטיין, נשיא התאחדות הרבנים. הוא אולי היחיד בין הרבנים החשובים כאן שלא חשש לומר את אשר הוא חושב ולא נרתע בלהט פובבי לדעותיו. הוא אמר לי כי לדעתו אין זכות לרבנים באמריקה להתערב בענייני הרבנות בישראל. הוא הוסיף: היינו מתנגדים אם רבנים בהולנד היו מתערבים בענייני הרבנים באמריקה.

עמדת הרבי מליובביץ'

את התמיכה הגלויה של התאחדות הרבנים ברב גורן זוקפים כאן רבים לזכות תקיפותו של הרב ברנשטיין. את פעילותם של החוגים הדתיים הקיצוניים כאן מסביר הרב ברנשטיין בכך, שחוגים אלה לא הכירו עד היום במדינת ישראל ולא השלימו עם קיומה. הם פוחדים מרעיון הגאולה, לא קיבלו את מרכזיותה של ישראל בחיים היהודיים. יש באורתודוכסיה באמריקה אלמנט שאינו מוכן לשתף פעולה עם אויביה של ישראל.

הרב לואיס ברנשטיין, בן 45, נולד בברוקלין. הוא רב בקהילה בודלה ברובע קווינס ומורה בישיבה־אוניברסיטה. הוא עודד נגדו זעם כאשר הכריז לפני כמה חדשים, כי באמר מציון תצא תורה, לא מאיסטרן פארקווי 770 (משכנו של הרבי מליובביץ'). בעקבות הכרזתו זאת, נעשה נסיון להדיחו רבנים על בקשה להדיחו מתפקידו כנשיא התאחדות הרבנים. מתוך 900 חברי התאחדות הרבנים תמכו על בקשה כזאת רק 23.

הרב ברנשטיין מותח קו מבדיל בין הרבי מליובביץ' לבין החוגים הדתיים הקיצוניים. הוא מכבד את דעותיו של הרבי מליובביץ'. עם זאת, לדבריו, שוגה הרבי בצורה בה הוא מנהל את מאבקו נגד פסק דינו של הרב גורן ונגד החוק של מיהו יהודי. אמר לי הרב, זוהי צורה לא מכובדת הכוללת בין השאר התקפות לא בנוסחה של הסרים הדתיים. לרבי מליובביץ' מידע לא נכון, הנכשלו. הרב ברנשטיין מזכיר כי גם בקשר לבעיית יהודי ברית המועצות נכשל הרבי מליובביץ' כאשר התנגד בזמנו לעריכת הפגנות ורעש סביב הבעיה, ועתה כותבר שההפגנות עזרו.

המרכיבים את החוגים הדתיים הקיצוניים באמריקה, הם לדעת הרב ברנשטיין „הישיבות האירופיות שחידשו את קיומן לאחר מלחמת העולם השניה, באמריקה; חצר הרבי מסאטמר; החוג המתרכז סביב אגודת־ישראל. אומר הרב, הפרדוכס הוא שכל אלה אף פעם לא הכירו ברבנות הראשית בישראל ועכשיו הם מתערבים בפסקיה.

אגודת הרבנים, המבריה בעיקר רבנים יוצאי מזרח אירופה שהיגרו לאמריקה, וראשיה נותנים במידה רבה את הטון במאבק נגד הרב גורן, היא לדברי הרב ברנשטיין, גוף קטן, משותק וחסר כל השפעה ממשית בבתי כנסת. לדעתו, ראשי הישיבות כאן חסרים קשר עם הציבור היהודי ועם בעיותיו.

הטרדות בטלפון

הרב ברנשטיין מספר כי מאז הביע את דעתו בפומבי כי הוא תומך ברב גורן, מטרידים את ביתו בטלפון, איימו על בנו, והציקו לאביו הישיש המתגורר בברוקלין. אני מוכן לכבד השקפות השונות משלי. אך לקיצונים אלה אין זה באבק רעיוני אלא אישי. הם אינם מתווכחים, אלא משמיצים. מן הראוי להדגיש כי הם מהווים מיעוט. כנשיא התאחדות הרבנים וכמי שעוסק במגע שוטף עם מאות רבנים ברחבי ארצות הברית, אני יכול לקבוע בבטחון כי רוב רובם של הרבנים הללו תומכים ברב גורן.

הרב ברנשטיין ניסה להצדיק את שתיקתם של הרבנים האורתודוכסים, חברי ארגונו, במחלוקת סביב פסק דין של הרב גורן. הוא מסביר שהם פוחדים מהטרדות ומהפגיעות. כבר אירעו כאן ויותר מקרים שהקנאים הפכו לבלתי נסבלים אם היו על רב מתנגד להם. נוסף לכך, לכאורה כבבודם של הרבנים להזדהות עם קנאים לא־אחראים כאינם בוחלים בשום אמצעי.

עם זאת, הסכים הרב ברנשטיין שפאסיביות זאת לא תמיד נכונה הד־סכנה שבה היא סיוע לקנאים ולקיצונים להגביר את כוחם ברחוב היהודי, ובכך יש גישה נוספת בתדמיתה של מדינת ישראל בעיני יהודים רבים.

תערוכת התעשיה והמשק־כ"ה למדינת ישראל
ISRAEL 73-THE 25th ANNIVERSARY EXHIBITION

אסיפות מציגים

הנהלת התערוכה מזמינה בזה את המציגים בתערוכת הכ"ה לאסיפות המציגים בענפים השונים כדלקמן:

א. מתכת וחשמל, תעשיה צבאית ואווירית (ביתנים 30, 31, 32), ביום ג', 6.3.73.

ב. בנין, ציוד לבניה, ציוד חקלאי ואחר (ביתן 29 שטחים — B, C, F), ביום ד', 7.3.73.

ג. מזון, אריזה, עזרי לימוד, ושונות (ביתנים 22, 25), ביום ה', 8.3.73.

ד. ריהוט, מוצרי בית חשמליים, מחנאות (ביתנים 27, 28, שטח E) ביום ב', 12.3.73.

ה. משרדי הממשלה, מוסדות, ארגונים (כל החלקות בשטח הפתוח) ביום ג', 13.3.73.

ו. טקסטיל והלבשה, עור, חפצי־חן (ביתן 26) ביום ד', 14.3.73.

כל האסיפות תיערכנה בביתן 33, גני התערוכה, יריד המזרח, תל־אביב, במועדים הנ"ל בשעה 5 אחה"צ.

באסיפות ימסרו פרטים על התערוכה, תצוגות התדמית והסברים ארגוניים כלליים.

29 במאי - 23 ביוני 1973
תערוכת התעשיה והמשק-כ"ה למדינת ישראל

המזכירה מתחתנת...

כולנו מאחלים לה מזל־טוב.

אך בינתיים עבודות המשרד אינן צריכות לסבול. חבר המתורגמנים ישלח לבקשתכם בדחיפות מזכירה כתבנית מעולה לפרקי זמן הדרושים למשרדכם.

אנו נותנים שרותי תרגום בכתב, קצרנות, עריכת פרוטוקולים מישיבות ועידות, הקלטות ופיענוח סרטים מוקלטים, עזרה להנהלת חשבונות והדפסות מיוחדות.

חבר המתורגמים
translators pool

תל־אביב, רחוב רחל 1, טל. 241780, 230574, 238532.
ירושלים, רח' יואי 6, (מול בנין גד) טל. 225155 228572
חיפה, רחוב לוטוס 8 א', טל. 84268

קונים
שמלות
בסטוקים

לפנות: ת. ד. 2339 תל־אביב

עירית — טבריה
מכרז פומבי 74—6/73
(במסגרת פרויקט הביוב הארצי)

עירית טבריה מזמינה בזה על קבלת הצעות מקבלנים לבצוע עבודות ביוב הכוללות: — כלונסאות ביסוס, פתיחה ופריקה לעבודות להתקנות קאיבה.

את מסמכי המכרז ומספי ההצעה אפשר לקבל במחלקת ההנדסה של העיריה תמורת 150 ל"י. (התשלום לא יוחזר), במשרד מהנדס העיר בעיריית טבריה.

המעונינים להשתתף במכרז יגישו את הצעותיהם בית שופים על גבי הטפסים שיומצאו להם בהתאם לתנאי המכרז.

הצעות בצירוף ערבות בנקאית בגובה 5% מערך ההצעה, יש להכניס לארגז המכרזים בעיריה לא יאוחר מיום רביעי 13.4.73 שעה 12 בצהרים או לשלוח בדאר רשום לכתובת הנ"ל כך שיגיע לא יאוחר מיום 16.4.73 ולציין על המעטפה: פרויקט הביוב הארצי, מכרז 01/0/73 טבריה.

הצעה שלא צורפה אליה ערבות בנקאית לא תובא לדיון.

במכרז רשאים להשתתף קבלנים רשומים שנקבעו בהליך קודם וקבלו הודעה על כך. כן רשאים להשתתף קבלנים הרשומים בפנקס הקבלנים במקצועות הביוב, נקז ומפעלי מים, להוקף בסוג הגבלה על 2 מליון ל"י.

סיור קבלנים יתקיים ביום רביעי 7.3.73 שעה 10.30. היציאה מבית העיריה.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או כל הצעה שהיא, לגבי כל המכרז, חלק או חלקים ממנו.

טבריה, 26.2.73 מ. צחר, ראש העיריה.

לענף המתכת

מכבשים וגיליוטינות

מכבש כיפוף
עד 3,600 מ"מ רוחב
וכח לחץ של 140 טון

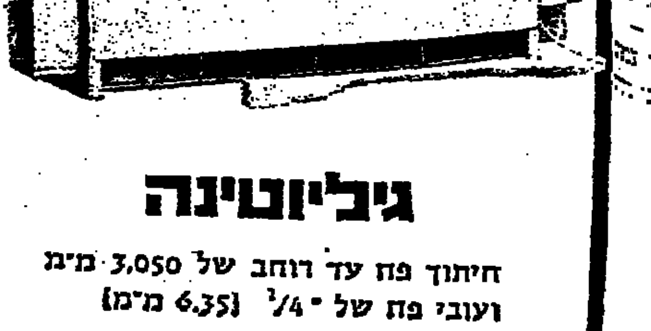

גיליוטינה
חיתוך פח עד רוחב של 3,050 מ"מ
ועובי פח של "1/4 (6.35 מ"מ)

איכות מעולה • אחריות מלאה • שרות תיקונים מהיר

סימת חולון
כור מתכת בע"מ

מחלקת המכירות: "סימת" אזור התעשיה חולון טל. 03-849111
הסוכן: ד. רעיף סוכנויות בע"מ רח' עקרון 7 ת"א טל. 03-262356.

هكذا من الأصل

מכذا من الأصل

קשׁכות חיפה

מכירת סוף העונה נמשכת!!

הגיעו דגמים חדשים של תמרה וגרי מליץ

וכרגיל:
- תכשיטים
- מתנות
- ריהוט כפרי

חיפה רח' נורדאו 6

מראה הגרבו

גרטה גרבו האגדית היא שוב באופנה. גם את יכולה להראות מעניינת, מסתורית ומצודדת כ־כזה אם תאמצי לך את מראה הגרבו ובעיקר את צורת התסרוקת והאיפור שלה, כפי שמראה הדוגמנית בתצלומים: שער בלונדי חלק באורך אחיד המכסה את העורף, לרוב עם פסוקת בצד, הגבות שהפכו לסימלה המסתורי של גרטה גרבו הן דקות ומקושתות; איפור העינים והשפתיים מדגש מאוד ויוצר ניגוד לשער הבהיר. להשלמת המסתוריות — ברט שחור המכסה כמעט מחצית הפנים.

נשים באוניברסיטה

כמחצית מהסטודנטים באוניברסיטה העברית – נשים, אולם רק מעטות מגיעות לתארים גבוהים ולעמדות בכירות

מאת צפורה רומן

התלונות הנשמעות באחרונה בדבר קיפוחה של האשה אינן נחלתן של נשות „עבר" בלבד. מתברר, כי המצב דומה גם בחיים האקדמיים שלנו, בין האנשים הנמצאים בספירות העליונות של חיי הרוח הישראליים. עובדות ומספרים בדבר מעמדה של האשה באוניברסיטות בארץ הרכמעו בדיון בנושא זה, שהתקיים בירושלים ביוזמת איגוד נשים אקדמאיות בישראל, סניף ירושלים. בדיון השתתפו כ־150 נשים, מהן — חברות האיגוד, כהן נשים מהצוות האקדמי והמינהלי של האוניברסיטה העברית ואורחותיהן — נשות מרצים־אורחים, השוהים כאן שנת הוראה.

ד"ר דורית פדן־אייזנשטרק, מרצה לסוציולוגיה באוניברסיטת הנגב, התבקשה להכין לצורך הדיון נתונים על מעמד האשה בחיים האקדמיים.

נשים מתמידות יותר במדעי הטבע

התוצאות העלו כי ב־1971 — מבין כל הרשומים באוניברסיטה העברית 48% היו נשים. בין מקבלות התואר ראשון היה המצב דומה, כלומר — לא היתה נשירה. אולם היתה ירידה תלולה בשעור הממשיכות בלימודים: 27% ממקבלי תואר המאסטר היו נשים ורק 13% ממקבלי תואר דוקטור היו נשים. זו היתה התמונה הבולטת במדעי הרוח, שם 60% מכלל הסטודנטים הינן נשים (מהן מקבלות 33% תואר שני ורק 13% תואר דוקטור).

במדעי החברה הרשמת נשים הינה נמוכה יותר מראש, אך כנראה רובן בעלות כוונות להמשיך במקצוע אקדמי. שכן 41% מכלל הלומדים הינן נשים ר־30% ממקבלי תואר דוקטור הן נשים.

במדעי הטבע שיעור הלומדות יותר נמוך, אך התמדתן יותר גדולה, אף כי לא עד סוף הדרך (36% מהלומדים — נשים) בין מקבלי מ.א. 35% נשים, ואחר־כך יש ירידה דראסטית. דוקטורים מקבלות רק 10% נשים.

ומה באשר לקידום המקצועי של מקבלי התארים?

„מתוך כל הסגל באוניברסיטה העברית — ללא הבדלי דרגה ומעמד — יש 21% נשים", אומרת ד"ר פדן. „אולם, חלק ניכר מאלו נמצאות בשולי המסלול המקצועי. באוניברסיטה — מלבד ההירארכיה המרכזית של מדריך, מרצה, פרופסור וכו', יש מעמד של מורה (ומורה בכיר). לאלה אין מסלולי קידום והם מצויים בכעין מבוי סתום. במסלול הזה 63% הן נשים. בהירארכיה הרגילה, של אסיסטנטים, מדריכים, וכו' — יש 25% נשים. מבין המרצים — 18% נשים, מרצה בכיר — 15% נשים, פרופסורים ופרופסורים מן־המנין — 4% נשים (25 בין 500 הפרופסורים באוניברסיטה העברית). בין 190 הפרופסורים מן־המנין יש 6 נשים.

כל הפרופסוריות, מן המנין הינן ממדעי הטבע והרפואה ואילו במדעי הרוח מצוי האחוז הקטן ביותר של פרופסוריות (מתוך 100 נשים בסגל המדעי בפקולטה, רק 2 פרופסוריות).

שלושה מכשולים בדרך לצמרת הדירוג האקדמי

כיצד מוסבר מיעוט הנשים המגיעות לצמרת הדירוג האקדמי? במסגרת המכון לחקר העבודה והרווחה, אומרת ד"ר פדן, באוה"ב אובחנו שלושה מכשולים בדרכה של האשה לצמרת הדירוג האקדמי, מכשולים גלויים וסמויים, המתאימים בחלקם הגדול גם למצב בארץ. העיקרי — אפלייה הנובעת מעמדת המעבידים, שיפוטם ודעותיהם הקדומות לגבי כישוריהם של גברים ונשים. מחקרים באוה"ב הוכיחו, כי המוכשרות ביותר מבין הנשים הן גם המופלות ביותר לרעה, במידה מפלה: הן צריכות להתחרות בגברים ונוסף לכך הן מופלות בשל הישגיהן הנמוכים של הנשים הממוצעות, יורמת שאיפתן בינונית.

„בדרך כלל, רמת השאיפות של הנשים תואמת את רמת האפשרויות ונשים רבות אינן רואות במצבן הנחות קיפוח" — הדגישה המרצה. הסיבה למוטיבציה נמוכה להישגים אצל הנשים נעוצה בגורמים תרבותיים וחברתיים נרחבים. הדימוי הכללי כיום הוא דו־צדדי: דימוי הגבר הוא כמפרנס עיקרי וזה מטל עליו מכיוון שהוא גבר. דימוי האשה הוא בראש וראשונה כרעיה, אם ועקרת־בית.

אם נכשל גבר בקריירה אקדמית, הוא כשלון בעיני עצמו. אשה — יש לה הזכות והתירוץ המוכן, כי למעשה לא שאפה לקריירה, כי יש לה תגמול אלטרנטיבי — הצלחת ילדיה. אין עליה אותו לחץ עצום כמו על הגבר — לעשות מאמץ להצלחה.

נשים גם יכולות להיתלות בקצל־תתו של הבעל, לכן רמת שאיפתן יותר נמוכה מזו של הגבר, שכן במנטליות שלנו שום גבר לא ישמח להיתלות בהצלחותיה של אשתו.

דימוי של יושבת בית

לאה שמגר, מהחוג לסוציולוגיה באוניברסיטה העברית, סיפרה על מסקנות ממחקר שערכה על נשים עובדות ובעיותיהן. „בדרך־כלל, כשמדברים על משפחה חושבים על הבעל, על עיסוקו, לפרנסת המשפחה; הסטאטוס של המשפחה כרענק לה בזכות הישגיו של הבעל. לאשה דימוי של יושבת בית, שעליה לעסוק בטיפוח המשפחה, בעיסוקים סוציאליים כלשהם, ואם יש לה עוד זמן — היא יכולה להתעסק בעוד משהו, שהוא בין עבודה לתחביב".

לדברי הסוציולוגית, השכלה היא אחד הגורמים לשינוי הדעה המקובלת הנזכרת. הוברר במחקרה, כי אם רק 16% של נשים בעלות השכלה נמוכה יוצאות לעבודה, הרי מבין בעלות השכלה גבוהה (מעל תיכון) יוצאות 65% לעבודה. זאת, גם אם יש להן מספר ילדים. כלומר, מספר הילדים אינו מהווה אמת מידה ליציאת נשים לעבודה. הוברר עוד, כי גברים בעלי השכלה גבוהה הינם סובלניים יותר באשר ליציאת נשיהם לעבודה. וככל שמשכורתה של האשה גבוהה יותר, הבעל מתרצה יותר ליציאתה לעבודה.

אחת המשתתפות טענה שטרם ראתה אשה שהסכימו להיות פרופסור בזמן שבעלה עדיין מרצה. אם אשה באמת יש לה שאיפה — מרבן שלא תיכנס לחיים המקצועיים, כי תהיה מתוסכלת, בשל הקידום האיטי ובשל העובדה שלא תגיע לצמרת. ובכלל, ילדים צריכים את אמם — קבעה. על כך הגיבה ד"ר רבקה בר־יוסף באומרה ש„ילדים צריכים גם אבא".

אורחת מהו"ל שהשתתפה בסימפוזיון אמרה בסופו של הדיון, כי היא מתפלאה לשמוע את הדברים שנאמרו. בוא לארץ מקובל לחשוב, כי האשה הישראלית שווה לגבר מכל הבחינות, ואילו כאן שמעה, כי המצב דומה לזה השורר בארצות אחרות ואולי מעמד האשה כאן אף נחות מזה.

באיגוד הנשים האקדמאיות מנרחים, כי בעקבות הדיון עשויה לבוא פעילות לתיקון המצב הקיים.

לאשה ולבית

היום נפתח כנס התנ"ך

מאת סופרת „הארץ"

היום ב־3.30 אחרי הצהריים ייפתח בבית הבימה בתל־אביב הכנס התשיעי לתנ"ך, המאורגן על ידי תנועת האשה הדתית לאומית. מטרת הכנס, לדברי המארגנות, להעשיר את ידע החברות ולעודדן ללימוד של ספר התנ"ך הנצחי. בכנס ישתתפו: שר הדתות, ד"ר זרח ורהפטיג, ח"כ טובה סנהדראי, הרב ד"ר אהרון ליכטנשטיין, ראש ישיבת הר עציון, ד"ר יהודה מוריאל, מרצה באוניברסיטת בר אילן.

סקר מחירים של מצרכי מזון בת"א

להלן סקר מחירים שנערך על ידי איגוד הצרכנים ביום ב' השבוע (26.2) בארבעה מקומות שונים בעיר: בשוק הכרמל, בשופרסל, בסופרמרקט ובחנות פרטית בצפון תל אביב. המחירים הם לקילו מכל מצרך בלירות ישראליות. עורכי הסקר מעירים כי שקלו שלוש הבילות ארוזות של תפוחי אדמה ונמצא כי בכל אחת מההבילות היה חוסר משקל שנע בין 100 גרם ל־200 גרם.

המצרך (קילו אחד)	שוק הכרמל	שופרסל	סופרמרקט	חנות פרטית בצפון ת"א
עגבניות	3.00—2.00	3.18—2.68	3.00	2.80
מלפפונים	4.00—3.80	3.80	4.40	4.00—3.00
חצילים	2.40—1.80	4.18	4.20	3.80
כרובית	2.40—1.50	1.45	1.70	2.50
תפוחי־אדמה	0.90—0.80 (בתפזורת)	1.90 (לאריזה בת 2 קילו)	2.00 (לאריזה בת 2 קילו)	0.90 (בתפזורה)
כרוב ירוק	1.00—0.50	1.00	0.80	1.30
גזר	1.20	1.18	1.20	1.50
בצל	2.20—1.80	1.90	2.10	2.00
ארטישוק	1.80—1.40	2.20	2.40	
קישואים	2.60—1.80	2.90	2.80	35.0
תרד		2.60 (לאריזה בת 800 ג')	3.00	
אבוקדו	3.00—2.50	2.98—2.48	3.50	4.40
פירות				
תפוזים	0.80	0.80	0.80	0.85
אשכוליות	0.80	0.80	0.85	0.85
תפוחים				
סמר קינג	3.80—3.00	—	3.80	4.80
גולד דלישס	3.00—1.80	3.50—2.88	3.20—2.58	3.80—3.20
יונתן	2.80—1.80	4.20—3.30	4.00—2.90	3.50
(בכל הגדלים)				
גרנד גולד	2.00—1.50	3.20	2.20	3.00
אגסים				
ספודנה	2.80—2.20	2.98—1.98	3.00	3.80
בננות	1.80—1.60	2.40	2.40	2.40
עוף חי + חלקי פנים	4.70 („תס")	6.99 נקי	6.50 נקי	5.80 („תס")
חזה עוף עם עצם	9.00	10.00		
חזה עוף נקי	11.00	14.50 (ארוז)	13.00 (ארוז)	11.00
כבד עוף	16.00	20.00	19.00	19.00—18.00
הודו				
חזה	8.50	9.99	12.00	10.00
שוק עם עצם	5.50	8.00	7.00	6.50
תחתון	9.50—7.00	—	—	
כבד הודו	15.00	—	—	

שטרות כסף מקומטים

נמוס ונוהג

מאת חנה בבלי

אני קופאית באחד מבתי־המסחר הגדולים שבעיר. מאות שטרות בגדלים שונים עוברים תחת ידי יום יום. המיעוט שבלקוחות, מגישים לי שטרות חלקים, ממש „מגוהצים". הרוב — משלמים בשטרות מקומטים, מקופלים, ועלי לטפל בשטרות בטרם אוכל להכניס אותם לקופה. האם מותר לי להעיר ללקוח כי השטר מקומט?

יותר נאה ויותר מנומס להגיש לזולת שטר פתוח וחלק. אך הייתי מציעה לך להימנע מכל הערה. תפקידך כקופאית להיות אדיבה ומנומסת. אל תשכחי שאת גם האינסטנציה האחרונה המטפלת בלקוח, ועל כן יהיה עשוי להשפיע אם לטוב ואם לרע על רצונו לבוא שוב לקנות. יותר על כן, האם יסכימו מנהלי החנות כי „תחנכי" לקוחות?

קבלת פני האורחים בחתונה

בעוד כמה שבועות אנו משיאים את בתנו. באיזה צורה עלי לקבל את האורחים, הבאים להתונתה. האם עליה ועל חתנה לעמוד בכניסה לאולם ליד ההורים? האם מוטב, שהזוג הצעיר יעבור בין השולחנות וילחץ את ידי הנוכחים כמה דקות לפני הטכס? ואולי מוטב להתפקד בכסא הכלה, והאורחים יגשו אליה ויברכו אותה, כשהיא יושבת?

הרשי לי להציע לבחון אפשרות נוספת, שגם היא מקובלת ומותרת, אך לדעתי יותר נאה, יותר חגיגית, ויותר הולמת חוויה כה חשובה. הייתי מציעה כי הזוג לא יטפל כלל באורחיו לפני הטכס. התפקיד זה ישאר בידי ההורים ובני הבית. הזוג יופיע באולם רק לקראת הטכס, כשניהם צועדים לאט אל מתחת החופה — קודם לכן החתן בלווית שושביניו, ולאחר דקה — הכלה בלווית שושבינותיה. רק לאחר החופה יעמוד הזוג הצעיר לרשותם של מברכיהם.

„הארץ" אחד ליום האם

מציעה ועדה של משרד החינוך — המועד המומלץ — סוף חודש שבט

מאת דליה אבניאון

כאשר הגיעה לי בתי מתנה, אותה הכינה בביה"ס לכבוד יום־האם, לא היתה שמחתי שלמה. שלא כבמקרים אחרים בהם אני מתמלאת אושר לבראה ציור על דף הלוח, כמחברת, המוגש לי כשבראשו כתוב בכתב ילדותי: „אמא אני אוהבת אותך" — הכתובה ליום־האם הזה מות המוכתבות על ידי המורה, או הגננת, כשאירות אותי אדישה לה הלוהט.

החג הנקרא יום האם, חדש אצלנו. תחילה חגגו אותו רק גנים בודדים, אחרי כן פשט והגיע עד שבכשה תג לאומי שמגבתו להביע לאם השיר־תודה על מסירותה, אבל בתה ההעבודה הקשה שהיא משקיעה שנה שנה לטיפוח יוסי רעות במשפחה.

באין מועד קבוע ליום האם, עשה איש הישר בעיניו. ביום מסוים חגגו אותו בחיפה, שבוע לאחר מכן בתל אביב, וכעבור זמן־מה בירושלים ובערים אחרות. כי הקובע מתי, היכן ואיך יחוג יום האם? איש לא ידע. אולם בימים אלה, נתן משרד החינוך והתרבות את דעתו לקביעת יום משותף בו יחוג יום האם בכל הארץ.

המועד — סוף שבט

ועדה בראשותו של הגבעה פרידמן ממשרד החינוך, שחבריה הם נציגות ארגוני־נשים ונציגי השלטון המקומי, קבעה את יום האם. לסוף שבט. ונימוקי הוועדה עמה: „חודש שבט הוא החודש בו קטן השטח על מערכת הלימודים, בהן יחול חודש בו מועטים החגים, הבחינות והמבחנים".

הוועדה גם החליטה על צביון החג החל מן השנה הבאה. אומר המספקת פרישמן: הוצעו פעולות כמו קישוט הבית, משלוח כרטיסי ברכה לאמא, כתיבת חיבורים בנושא האם, היא הנושא המרכזי, נטיעת עצים על שמה, טיולים בהשתתפות האם (אם הגברים ישחררו ביום זה נשים מעבודה), הפעלת אמצעי התקשורת כדי שיתרמו ליצירת אוירה מיוחדת בארץ. העיריות ידאגו לתאורה מיוחדת ברחובות העיר; יעודדו קניית מצרכים זולים באותו יום; וכן ייערכו הסוחרים להכנת מתנות מיוחדות לאם באריזה נאה, ועוד.

רעיון יום האם לקוח מארה"ב, שם מטופח הנושא בעיקר על ידי הסוחרים היצרנים הנמצאים בכניות טלוויזיה מיוחדות לציון זה, ובתי הכלבו נערכים לקראתו על ידי הכנת מתנות זולות, ארוזות במיטב הידע האמריקאי. הגל שבהורנו בחיקוי של התבטלות, במקום לאמץ לנו את דרך החיקוי של תורות המחשבה באמץ מחשבתי, אך ברכה בצדו.

שפע פרסים בחידון הסגולים
בכל יום ו' במוסף השבועי של „הארץ"

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965

מרחב תכנון מקומי הרצליה

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הרצליה הופקדה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מס' 1250" ביחד עם התשריט המצורף אליו.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:

גוש: 6532. חלקות: 181, 208, 188 (חלק).

כל מעונין בתכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול, בתחום התכנית או גובל אותו רשאי תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

(—) ד. רזניק
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה תל־אביב.

קראי כל שבוע
frau DIE AKTUELLE ILLUSTRIERTE
בגליון מס' 3
★ KOENIGIN ELISABETH:
Angst vor der Lebensbeichte der Herzogin v. Windsor.
★ HILFE FUER BLUTDRUCK-KRANKE:
Kraeuter.
★ Junge Mode fuer Mollige
להשיג בקיוסקים סוכנות ברונפמן בע"מ

Sie גליון 2
Tolle Tips für tolle Tage
להשיג בקיוסקים

שטיחי ארבל
שטיחים בעבודת יד
דגמים מודרניים
לפי הזמנה
★
הפצה:
הביטאט
אבן גבירול 70 ת"א

נקניק נהריה זוגלובק
כשר
ת.ד. 70 נהריה, ישראל

חידון סמליט
בכל יום ששי
במוסף השבועי של הארץ
פרסי הובר
✱ שואב אבק
✱ מגהץ אדים
ועוד שפע פרסים יקרי ערך

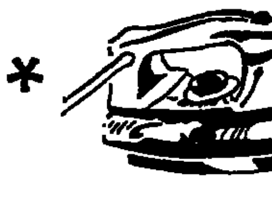

הבעל חיזר אחרי... אשתו!

אשה מאושרת היא אשה שבעלה מחזר אחריה כמו בימי אהבתם הראשונים.

טפחי את עצמך ועור פניך. דאגי לעור פנים צעיר ורענן. השתמשי כל יום בקביעות בקרמים החדישים המהודרים:

Taya Deep Moisture Cream

Taya Deep Moisture Skin Food

המבוססים על גילויי המדע האחרונים לשמירת רעננות ובריאות העור. השתמשי כל יום בקביעות בקרם הלחות ותופתעי לא רק למראה „העמודים המתחדשים בעור פניך, אלא הופתעי גם מהמחיר המתקבל השווה לכל נפש (6.75 ל"י בלבד), ואת עוד לא הכל, היא תחזיר לך מלא כספך חזרה אם לא תהיי מרוצה. לכן, הגי לתיא ליפות אותך, כי תיא פרודתה: „תהיי יפה אשה".

(מ)

מעדן חדש:
מיני - הודו

נא להכיר: מיני־הודו (תרנגול־הודו זעיר) — משקלו כ־3 ק"ג, בשרו עדין ורך וניתן להכין ממנו מעדנים רבים.

במערב־אירופה המיני־הודו הוא „להיט" כבר מספר שנים — עתה יכולה להנות ממנו גם עקרת־הבית הישראלית.

להשיג ברשתות השיווק ובאטליזים המובחרים.

★ ★ ★

הודעה לרשתות השיווק ולסוחרים

את ה„מיני־הודו" אפשר להזמין במשחטות:

✱ „העוף המעולה" בית־דגן (03/944418)
✱ „עוף משק" ירושלים (02/522093)
✱ „עוף קור" שער הנגב (051/94311)
✱ „עוף ירושלים" — (02/911701)

מכרז 1/73

המועצה המקומית יבנאל מזמינה הצעות להספקת פנסי רחוב הרכבתם. פרטים אפשר לקבל במשרד המועצה. את ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה למזכיר המועצה עד 6.3.73 בשעה 12.00. אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

חנוך בן־צור
ראש־המועצה

עירית אשדוד

מכרז פומבי מס' 11/73 — גדר (חומה) לבית עלמין אשדוד

עירית אשדוד מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים להקמת גדר (חומה) לבית עלמין באשדוד.

מסמכי המכרז והטפסים נוספים אפשר לקבל בבנין עמיעות ופיתוח בשעות העבודה הרגילות תמורת תשלום של 50.— ל"י שלא יוחזר.

את ההצעות יש לשלוח בשני עותקים בדואר רשום בלבד למזכיר העיר, במעטפה המקורית לא יאוחר מיום 20.3.73 בצירוף ערבות בנקאית או הוראות עיכוב כספים מגזבר העיריה או צ'ק בנקאי או ערבות מחברת ביטוח מאושרת בשיעור של 10%.

הצעות ללא ערבות כנ"ל לא תובאנה לדיון.

את ההצעה יש להגיש בהתאם לתנאי המכרז כולל תנאי התשלום ופיצול העבודות כמפורט במסמכי המכרז וכל שינוי בהם עלול לגרום לביטולה.

בעת הדיון בהצעה תתחשב העיריה בכשרו של המציע לבצע את העבודה כפי שהדבר נבחן מעבודותיו הקודמות וכן בותקו ובניסיונו בעבודות דומות.

אין העיריה מתחייבת לקבל ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

אינג' צ. ציקר
ראש העיריה

עירית אשדוד

מכרז פומבי מס' 12/73 — אכסנית נוער רובע א' אשדוד

עירית אשדוד מכריזה בזה על קבלה הצעות מקבלנים רשומים (בהתאם לחוק רשום הקבלנים) לבנות אכסנית נוער רובע א' אשדוד.

מסמכי המכרז וטפסים נוספים אפשר לקבל במחלקה הטכנית בשעות העבודה הרגילות תמורת תשלום של 100.— שלא יוחזר.

את ההצעות יש לשלוח בשני עותקים בדואר רשום בלבד למזכיר העיר, במעטפה המקורית לא יאוחר מיום 20.3.73 בצירוף ערבות בנקאית או הוראות עיכוב כספים מגזבר העיריה או צ'ק בנקאי או ערבות מחברת בטוח מאושרת בשיעור 5%.

הצעות ללא ערבות כנ"ל לא תובאנה לדיון.

את ההצעה יש להגיש בהתאם לתנאי המכרז כולל תנאי התשלום ופיצול העבודה כמפורט במסמכי המכרז וכל שינוי בהם עלול לגרום לביטולה.

בעת הדיון בהצעה תתחשב העיריה בכשרו של המציע לבצע את העבודה כפי שהדבר נבחן מעבודותיו הקודמות וכן בותקו ונסיונו בעבודות דומות.

אין העיריה מתחייבת לקבל ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

אינג' צ. ציקר
ראש העיריה

להלן קרטיס איכפת שתראי יפה
Helene Curtis PARIS, LONDON, NEW YORK

נסיגה בספנות

מאת יוחנן כהן
מנהל אגף הספנות והנמלים

אין ספנות לאומית בלי תודעה ימית

כותרת אפיקורסית זו, לאור כל הפרסומים על הגידול וההתפתחות של הצי המסחרי הישראלי, דורשת הסבר. אין ברצוני להכנס לפרטי הפרסים של נטיות התפתחות הצי, אלא להבהיר כמה מן הנתונים שכה מרבים לדבר בהם. המרות שכמה מהם יצביעו כביכול על פיתוח בקנה מידה עצום הרי אין הם מצביעים דוקא על פיתוח של הספנות העברית. לדעתי הם מצביעים על פיתוח כל ענף חדש במשק, דהיינו, הובלת דלק. היות והובלת דלק נעשית באלקה בדרך הים התערבבו בין המספרים הסטטיסטיים של הספנות העברית גם מספרי הובלת דלק ונתנו תמונה כוזבת. יש כמובן לברך על פיתוח של כל ענף חדש, אבל רק שאחוד הנתונים הסטטיסטיים של ענף חדש זה לענף ספנות גרם לכך שהסטנו את עצמנו למצב שאננות שחובה עלינו להתעורר ממנה בהקדם.

מתוך סה״כ המטענים שנטענו ופורקו בנמלי ישראל הובלו בדגל ישראל בשנת 1963 46.3%. לאחר ירידה רצופה הגיע חלק הצי הישראלי בשנת 1971 ל-35.[illegible] אחוזים. מעמס בצי הסוחר הישראלי — למעט מיכליות בדגל זר, ירד בין השנים 1969 ל-1973 ב-6.6 אחוזים. בתקופה המקבילה גדלו המטענים (למעט דלק) בנמלי ישראל ב-29.8 אחוזים. מספר אניות בצי הסוחר, למעט מיכליות בדגל זר, ירד בין ינואר 1971 לינואר 1973 מ-100 ל-83 אניות.

התפוקה הגולמית באניות (למעט מיכליות בדגל זר) היוותה 38 אחוזים מהתפוקה הגולמית שהושגה כולה בשנת 1957, חלקה ירד ל-4.2 אחוזים ב-1971.

מה הם הסיבות הגורמים לנסיגה? לדעתי קיים רק גורם אחד המתבטא בצורות שונות. החל מחוזה המדינה וכלה במנהיגנו של היום כולם ראו ורואים בים אתגר ושדה פתוח בלתי מוגבל. מנהיגנו של אז ושל עתה ראו לנגד עיניהם ארצות ימיות במסורתיות כמו סקנדינביה, יוון, יפן ועוד אשר מוציאות את לחמן מן הים ופרנסתן מצויה. בצדק הישוו את אורך חופינו לאורך חופיהן את מיקומם הגיאוגרפי למיקומה של מדינת ישראל וקבעו — אם הם יכולים — מדוע לא אנו? לך והוסף לכך אמרות של „אם תרצו אין זו אגדה" הרי כנגד עיני לומר צי ענק הנושא את דגל ישראל ברכה בכל שבעת הימים. מדוע לא מתאמת חלום זה והופך למציאות? חסרה לנו „תודעה ימית"!

יוחנן כהן
מנהל אגף הספנות והנמלים

אותם הוזים ומגשימים את הקמת המדינה ראו ובצדק שרק עם על אדמתו הוא הבסיס למדינה. בא וראה כמה דם יזע ודמעות השקיע עמנו המתחדש בפיתוח עבודת הקרקע. כמה ביצות ייבשו, כמה גלגולות ומפח נפש עברו על שלשה הדורות האחרונים עד שהגענו הלום. כמה כספים מתוך ההכנסה הלאומית שלנו השקענו בקרקע ובעבודה, כל אותן פרוטות בקופסא הכחולה, תרומות שילומים הלואות לכתיבים ועוד ועוד השקענו על מנת להקים את שהקמנו: עם החי בארצו על אדמתו. שלש דורות היו דרושים לא על מנת להצליח בחקלאות, לא על מנת להיות רווחים ולא על מנת להיות ככל הגויים. הצלחתנו היתה בהכבשת התודעה החקלאית ואהבת האדמה. כעם של סוחרים קטנים הפכנו לעם אשר החקלאות היא חלק מאופיו. כל מחיר ששילמנו עבור „קנית" תכונה זו לאומה זו — בזול שלמנו.

אותו עם ואותם מנהיגים לא הבינו שאותה דבקות במטרה, קשיים, סבל ואכזבות, השקעות והפסדים דרושים על מנת להגיע למטרה, אם רוצים אנו להיות עם של יורדי ים? איך יכלנו להיות כה עוורים לחשבנו שההמדה, השקעות כספיות הפיכית והעיקר הסבלנות מותר וצריך להשקיע רק בחקלאות.

אותם הוגים שלחמו בעבודה ובתוצרת חוץ בדורות שעברו, למרות שאותה עבודה ואותו היבוא הבטיחו מוצרים למשק במחיר זול מהמחיר של החקלאות העברית — יורשיהם של היום בתעשיה ובחקלאות משתמשים בכל אמצעי הלחץ האפשריים לשמוס באניות זולות המעסיקות ימאים מארצות בעלות רמת חיים נמוכה, על מנת להוביל את מוצריהם. ואנחנו איך נסביר להם שבזמם הוא? כאשר פוגעת בחקלאות בצורת או סופות, קרה או חום, מזיקים ועוד שאר פגעי טבע מיד, ובצדק, קמה הממשלה ותומכת בחקלאי.

ספל בספנות הבינלאומית — שביתות בחו״ל, חרם ערבי ותנודות בסחר אינם אלא „פגעי טבע" של הספנות — ומי בא לקראת ספנות זו בתמיכה?

כאן ההבדל; לדידנו החקלאות היא דרך חיים בשעה שהספנות היא ענף במשק. הסיבה — אין תודעה ימית. כבלי תודעה ימית אף פעם לא נהא עם שיתפרנס על הים.

והתודעה ימית מה היא? היא הופכת את הים לאחת מאורחות החיים הרגילות במדינה — כמו החקלאות, היא הופכת את המשקיע בספנות לא למחזיק מניות בחברה כמעט אנונימית אלא כמחזיק בחלק מפרדס, השקעה שכמעט וניתנת לכיתום ולגנוסע. לא יבוא איש בטענות של שפל מחירי תפוזים או מוצר חקלאי אחר ויציע חיסול החקלאות, מה שידרוש הוא תכנון והערכות חדשה.

לגבי הספנות מחכה הציבור הישראלי למאזן של רווח. אם אין מאזן שכזה — מוכנים אנו לחסל את הענף. לא כך נהגת ובעיקר לא כך חושבות ומרגישות מדינות ימיות. לגבי עם בעל תודעה ימית חיסול הצי או חלקו דומה לגבי עם בעל תודעה חקלאית למכירת קרקעות.

יתכן שהאינפלציה של היום מסכנרות אותנו קמצה תעסוקות של מחסור בכח אדם בכלל ובים בפרט גורם לנו להרגשת שאננות. הים יכול להיות וחייב להיות לנו למקור תעסוקה למעט בלתי מוגבל, אך הוא לא יהפך לכזה כרצונה בכך. אנו חייבים להכין את עצמנו לים — גשמית ונפשית. הדרכים אשר בהן עלינו לנקוט חייבות להיות על שני מישורים — האחד הוא לראות ולהעתיק כיצד מצליחות מדינות ספנותיות להחזיק רמה כמותית ואיכותית של צי בתנות שפל וגאות ע״י מערכות עידודים. המשור השני הוא הסמכת התודעה הימית בציבור. את הדרישה הראשונה קל יחסית להשיג — היא בעיקרה כספית, ארצות רבות מצליחות לחיות מן ועל הים והצורה של העידודים נתנת להעתקה שתתאים לתנאים האובייקטיביים של מדינת ישראל. (כאן המקום רק להזכיר שענף הספנות שפדיונו הוא כולו דולר הגיע בשנת 71 ל-800 מיליון ל״י ואינו זוכה אפילו לתמריצים שזוכה להם התעשיה בארץ ובהוותית לכוס תמריץ כלל). ללא תמריצים אלו לא יכולה הספנות שלנו להתחרות בספנות הבינלאומית, כאשר מדינות ימיות נותנות עידודים לספנות הלאומית.

לדרישה השניה, „התודעה הימית" הרבה יותר קשה להגיע. להביא את העם בציון שיראה בספנות כפי שהוא רואה את החקלאות נראה היום כמשימה בלתי אפשרית.

כאן יכול לעזור רק החינוך של הדור הצעיר ושל עצמנו וגם זאת נוכל רק לבצע אם נבין ונרגיש שהספנות חייבת להיות חלק ממנו.

הנסיגה בספנות היא תוצאת של ראיות שוליות בלבד בהשקעת והמאמץ הכולל חלק מן הצי בגלל אי ראיות חמריות. גם המחסור בכח אדם הוא גורם, המחסור בכח אדם הוא אוביקטיבי ברוב המדינות המפותחות אך אצלנו הוא גם תוצאה מהזרות של המקצוע בציבור ואפילו מהיחס השלילי של העם למקצוע. ודבר אחד ברור — בלי ספנים לאומיים — אין ספנות לאומית.

תחבורה ימית וביטוח ימי בישראל

נמלי ישראל ומהפיכת התובלה בעולם

רשות הנמלים בישראל איננה יורדת מכותרות העתונים; מאז יסודה, בשנת 1961, כגוף שהוקם במטרה „לתכנן, לבנות, לפתח, לנהל, להחזיק ולהפעיל" את נמלי ישראל עוסקת הרשות במיכלול מגוון ביותר של משאים ובעיות וקשה להשתחרר מן הרושם כי האינפורמציה „המתפרסמת" על דפי העתונות איננה משקפת אלא אפס-קצהו של קרחון גדול. כי שמסייר בנמלים ומבקר במשרדי הרשות מגלה כי העבודה המבצעית, האפורה, היומיומית כרוכה הרבה יותר משניתן לשער וכי התסיסה בנמלים איננה הנושא היחיד בו עוסקים הרשות ועובדיה.

בימים אלו נפגשנו לשיחה עם מר אהרון רמז, מנכ״ל רשות הנמלים, והצגנו בפניו שאלות אחדות על הנעשה בנמלי ישראל.

שאלה: התסיסה בקרב עובדי הנמלים נמשכת מזה שנים ונראה כענין שאין לו סוף. מה נעשה בנושא זה על ידי הנהלת הרשות?

א. רמז: נמלי המדינה עומדים כיום בעיצומה של מהפיכת התובלה במכולות המקיפה את כל העולם. מהפיכה זו היא אחת הסיבות העיקריות לתסיסה והבעיה קיימת גם בארצות אחרות. ניתן להשוות את המצב השורר בנמלים כיום לזה ששרר באנגליה בתקופת המהפיכה התעשייתית. החשש היסודי של עובדים מפני דחיקת רגליהם על ידי מיכון, ציוד מתוחכם וטכנולוגיות חדישות בא לידי ביטוי ביתר תשדי כלפי כל נסיון לחדש, לייעל ולשנות ואנו סובלים מחשש זה. למזלנו — אין המצב בארץ דומה לזה שבארצות אחרות וההשוואה עם המהפיכה התעשייתית איננה מדויקת ולא באה אלא כדי להמחיש את ההרגשה בנמלים. כדאי לזכור כי קצב הגידול במטענים העוברים בנמלים מחייב הרבה ידיים עובדות ובתקופות השיא אנו מעסיקים עובדים זמניים רבים. עד להשלמת המעבר לשיטות המכולה אף יפרשו עובדים רבים לגימלאות או יעזבו מרצונם וזהו תהליך התחלופה טבעי המתרחש כל הזמן ללא קשר לשיטה החדשה. אשר לעובדים האחרים — ניתן להסב את חלקם לתפקידים שונים במסגרת השיטות החדשות [illegible] למעשה תהיה עבודתם דומה לכדי — בכל מקרה יהיה עליהם לטפל במטענים, ואין להם לחשוש מפני השלכות לגביהם. יש להבין כי השינוי אינו דרסטי כי אם הדרגתי ובמקביל יש לנו כח אדם טוב שניתן להכשירו. לא כל העובדים בנמלים בשיטה ההמכלה יהיו כמומחים או טכנאים — יווצרו מקצועות חדשים ועובדי הנמלים יעברו הכשרה כמומחיות ובמידת הצורך נקבל עובדים חדשים, אך לא על חשבון העובדים הקיימים ואנו עושים כמיטב יכולתנו להבהיר בפני ציבור העובדים את הסכנים הצפויים.

אחת הבעיות הקשות היא בעיית העובדים הזמניים. כאמור — בתקופות השיא אין כמוס מהעסקתם אך התביעה להעניק להם קביעות פירושה שבמשך מרבית חדשי השנה יהיה עודף עובדים שאין לו כל תעסוקה וכאשר נעבור לשיטת המכולה יווצר אבסורד כלכלי.

יש לדעת כי נראה שהגענו לכלל איזון ביחס שבין הקצב המהיר של פיתוח הנמלים וקצב גידול המטענים — לבין הגידול בהספק ובתפוקה, וזאת כתוצאה מהפיתוח המואץ והחדשנות בשיטות הניהול והאריזה (המעבר למכולות, האחדת מטענים בשיטות אחרות, שילוב ציוד חדיש ומתוחכם, הפעלת מטענים מתחתם בנמלים, הגברת המיכון וכו׳). כך כי ניתן כבר עתה לראות כי הצורך בפועלים זמניים בנמלים ילך ויצטמצם, כאשר תושפת והיגבורות פועלים תדרש בעיקר בעונת התנופה — שהיא עונת השיא. הרשות מודה לכך, כי פועלים אלה יועסקו רק בקטגוריה של „פועלים עונתיים" ואת רק להתקופות השיאים, כאשר העבודה בנמלים נדרשת לצרכים התיפעוליים.

שאלה: האם אין אפשרות להגדיל את היעילות בתקופת השיא בנמל ולהתגבר על העומס הזמני באמצעות כח האדם הקיים, ללא עובדים זמניים?

א. רמז: בתקופות העומס גדלה התפוקה בנמל ב-100% לפחות, והמדובר בפרק זמן קצר בן שלושה חודשים, בעונת השיא של יצוא פרי הדר. אפשר לייעל — אך אין אפשרות להכפיל את התפוקה למשך שלושה חדשים עם כח האדם הקבוע. העלויות תהיה עצומה והתפוקה יהיו גבוהים. הברירה פשוטה למדי: או לארגן את הנמלים במשך כל השנה על פי העומס בעונת השיא ולקיים עבודות — אולי באמצעות עובדים שלא תהיה להם תעסוקה במשך 9 חודשים, או להמנע מהעסקת עובדים זמניים ולהגיע לצפיפות שתשבש את התנועה בצורה כחולטת ותגרום להוצאות במיליוני ל״י — בדרך שהפתרון המבוצע על ידי העסקת העובדים הזמניים הוא בנגוד סטרה עם המציאות ואין מנוס ממנו.

שאלה: מכולות — קונטיינרים בלעז — אינם אלא מיכלים סטנדרטיים המתאימים לסוגים רבים של מטען. לגבי שאינו בקי בכך נראה כי אין כאן מהפיכה אלא לכל היותר ייעול במכירה, שהרי תהליך ההובלה כולו אינו משתנה. במה מתבטא השינוי הגדול?

א. רמז: כדי להשיב לשאלה זו יש להבין את התהליך כולו. העקרון הבסיסי בהובלה ימית לא נשתנה במשך אלפי השנים האחרונות. את המטענים מביאים לנמל, במקום עליהם נפרקו. במבצעים פעולות שינוע ולאחר מכן מעמיסים על האניה המובילה אותו לנמל-היעד שם תור התהליך על עצמו בסדר הפוך. בהתחשב בגידול המטענים, בתעריפי ההובלה הימית, בהפסדים הנגרמים עקב צפיפות וסיבות אחרות — לא היה כדאי גם כתיפוש אחר דרכים יעילות יותר.

האחדת המטענים על משטחים — (פלטפורמיזציה) היא הצעד העיקרי בכיוון זה. בדרך זו מוכנים המטענים כבר אצל היצואן ובמפעל מעמיסים עליהם את המטען, כך שהעיכוב בכל מיזוגי, ההעמסה מהירה ונצול נפח האניה יעיל יותר. המכולה אינה שיטה חדשה אלא דרך נוספת שבאה לאחד את הטיפול בשורה ארוכה של מטענים מצקים ובמקביל לה קיימות שיטות אחרות של הובלה בצובר והובלת נוזלים. המטען הנ״ל שניתן להוביל במכולות יגיע ליעדו בבהירות ובייעלות ויביא לחסכון ניכר בנקודות רבות לאורך הדרך. בצד המכולה תהיה שיטה נוספת של הובלה בצובר ומערכת הובלת נוזלים. שלושה סוגים אלו יהוו את הנמל המודרני ויביאו לשינוי הגדול.

גם מי שאינו מומחה בענין זה יוכל להבין כי הכנסת שיטות ההובלה החדשות לתוך הנמל הקיים היא, במקרה הטוב ביותר — שטות מוחלטת. הנמל כיום הוא מרכז סואן וצפוף המבצע חלק קטן מן הפוטנציאל הטמון בו ובהווה לעתים קרובות צוואר-בקבוק הנוטה להסתם בבהירות: שיטת ההובלה במכולות והשיטות האחרות בנויות בין היתר על שינוי הצלה ביב. מתבגבת ישת תצורה יבשתית הולכה בתוך הארץ, ומתקני הנמל ימצאו בכל רחבי המדינה. יוקמו מסופי קבלה ואיסוף לאורך מסילות הברזל וקיבוצות המטען ויובילו את המטענים אל מסוף-התחנה הנמצאים בשערי הנמל, משם ינוסו בבהירות אל האניות. כללית הרי ראה השיטה כמשלות מבנה הדואר. השולח מביא את המעטפה לתיבת הדואר ואינו בוקק דוקא לבית-הדואר המרכזי, ומשם נאספים המכתבים ומועברים אל בית-הדואר הממיין ו

אהרון רמז
מנכ״ל רשות הנמלים

מסדיר את המעלות. כך ייראה גם הנמל — המטען ייאסף בתחנות רבות ויגיע מוכן להעמסה ללא צורך בתהליך נוסף. הנמל ייעשה לנמל מכל כבר גדול, כמפעל בציוד כתבחה חדיש ומשוכלל שיזדקק פחות לפעולה ידנית. כל עובד יוכל להפעיל ציוד בעל תפוקה גדולה בהרבה מן המקובל כיום. [illegible] היחידה שלגביה בנמל תהיה המכולה, במקום אוסף של ארגזים שקים וצרורות כמקובל כיום. יש עדיין ויכוח אם המכולה היא השיטה הנכונה ביותר, אך אין בכך כדי לשנות את העקרון. גם כלי השיט הולכים ומתאימים לשיטה החדשה. הם יהיו גדולים יותר והמכלים עצמם אלפי מכולות במשקל 40 עד 45 טון. אנו רואים כבר כיום את „הדור השלישי" של אניות מכולה, שהן ארוכות וגדולות יותר. קרוב לוודאי שהבעיה בעתיד תהיה לא רק בניית את האניות לאורך אלא לרוחב [illegible] של 200 עד 250 מכולות לפיזור בין הנמלים, אניות מכולה קטנה יותר לנמלים קטנים [illegible]

שאלה: הוי, לא פעם, האדיר ביותר אך בשאלה השאלה האם נמלי ישראל מתאימים לכך?

א. רמז: אין אחד מן הנמלים [illegible]

אפשרות כזו. אין כל סיכוי להתעלם מן ההתפתחות ולקוות שכשמכתנו לא יפגע. הספנות העולם בונה כיום אניות מכולה גדולות והשלכתן תחות הבדרך נוסף למעבר לשיטת המכולה. גם מדינות אחרות מתלבטות בבעיה דומה וגם בהן הוחלט להתאים את הנמלים להמכולה, כך שעלינו לעשות הכל כדי להגיע ליצירת נמל מכולות משוכלל תוך שנים ספורות.

שאלה: הזכרת קודם את הצפיפות בנמלים הגורמת להפסדים כבדים. האם לא כדאי לבוא בפתרון-ביניים עד להשלמת נמל המכולות? לדוגמא — האם לא כדאי לבנות רציף נוסף באשדוד שימצא בשימוש רק בתקופת השיא ובו יועסקו העובדים הזמניים?

א. רמז: נזקי הצפיפות מתבטאים בכמה מיליוני ל״י בשנה הנוכחית. בניית רציף חדש כרוכה בהשקעה של 50 מיליון ל״י מבלי להזכיר בעיות אחרות הכרוכות בכך. במקום בניית רציף אפשר להזה את השיכוש בנמל ולהעביר דרכו מטענים שונים מחוץ לעונה הבוערת ובכך תהיה גם התפוקה מאוזנת יותר במשך כל חודשי השנה. ויכוח זה אינו תלוי רק בנו ואנו מתמודדים להגיע לכך בתיאום עם גורמים רבים.

שאלה: התמונה האופטימאלית הנמלית מן התיאור שלך נראה נמל מכולות גדול ומשוכלל ובנוסף נמלי-משנה קטנים יותר לשיתור מטענים. מנקודת המבט אחרת — האם אין סיכון רב מדי בריכוז כולו כושר ההובלה שלנו בנמל אחד? האם אין הציוד המשוכלל החדיש צפוי לשיבושים שישתקו את הנמל לתקופות ארוכות ויגרמו נזקים כבדים בהתחשב בכך שהמטען „יתקע" על הרציף באין אפשרות להעבירו לנמל אחר?

א. רמז: בענין זה עמדתי בפני אחת ההכרעות החשובות ביותר. היה עלי לקבל החלטה רבת משקל. היה עלינו להחליט אם לרכז הכל בנמל אחד — או לפתח שני נמלים במקביל. אחת ההצעות היתה לפתח את אשדוד כנמל ראשי ולעשות את חיפה לנמל משני. לאחר התלבטויות רבות הגענו למסקנה שאסור לעשות זאת. יש ליצור כפילות — ויש לכך גם יתרונות. נמל אחד ייקר את ההובלה היבשתית, ואילו שני נמלים שיותבנו כאילו הוא נמל אחד — יאפשרו פיזור נכון ותואם של ההובלה. אשר לתקלות אפשריות — במקרה של שני נמלים ניתן להעביר מטען מנמל אחד לנמל השני. נוסף לכך השמש גם ציוד פשוט יותר, פחות מתוחכם, שיחליף את הציוד המשוכלל במקרה של קלקול. כיום יש שני מנופים של 25 טון כל אחד, המסוגלים לטפל ב-2500 עד 3000 מכולות בחודש. הם מסוגלים כיום, במקרה הצורך. כך מתכננים מערכת אספקה עצמית, מכינים אלטרנטיבות לשעת חרום ומקיימים רמת בטיחות גבוהה כמקובל בכל השירותים החיוניים. שיטת הבקרה המודרנית יכולה והקיפה לכתסב שירות בעת הצורך על הפניית אניות או הפעלת ציוד וכדומה. בבניה בכלל תה הנקדש שיקול יסודי ואני מקוה שייעשה הכל כדי להמנע מתקלות.

שאלה: לסיכום — האם אינך חושש מפני התחרות עם התובלה האוירית? בשנים האחרונות אנו רואים [illegible] חוץ לכדור הארץ [illegible] לנקודות-יעד. מה יהיה מקומם של הנמלים בהתפתחות זו?

א. רמז: יש כיום גידול ניכר במטענים המועברים בדרך האויר, אך הנפח הכללי שלהם קטן יחסית לנפח המטענים המועברים בים וגם גידול של 100% — שהוא גידול קיצוני — יהווה עדיין אחוז קטן. יש לזכור כי תמיד יהיו מטענים אופייניים להובלה אוירית: ציוד יקר מאד, [illegible] יבוא חקלאי מסויים, חלקי חילוף וכדומה, אך אין בכך כדי לערער את מעמדו של הים. יש לזכור כי התובלה במכולות מתפתחת בהיקף גדול בהרבה מן ההתפתחות האוירית, ואין כל מקום להשוואה. אני צופה גידול במטענים האוירים [illegible]

התפתחות מתמדת

פיתוח צייה של חברת צים בשנים האחרונות, התרכזו בעיקר בתחום צברון בעיות כרמיזה: מיכליות דלק וקו המכולות הבינלאומי של החברה — „קו שלוש היבשות", היא בשלבי הגשמה סופיים אומר מנכ״ל החברה מר משה קשתי.

חלק מתכנית הפיתוח, צריך לא להלל בינתים בגלל אחור בקבלת שתי אניות הגלגלע, האמורות להלך בין ישראל לאיטליה. עתה תרכז החברה בתחום שפור השרות בקוי אירופה וגיבוש הקוים למזרח הרחוק, ובהכנותה להגיע למכולה בקו סרבלית של הקו האירופי.

יהיה על צים למצוא גם תשובה, בכלי שיט מתאימים, לכל אותם מטענים שאינם בני מכולה, הטעים מר קשתי, כדי שתוכל החברה לעבוד

משה קשתי
מנכ״ל צים

בהחרות עם חברות זרות. כבורות גם להחליף אניות הכודות באניות בבעלותה, ותליך שימשך שלוש עד חמש שנים נוסף על כך להגביר פעולותיה בסדר הבינלאומי. כבחינת אספקת הדרכים הלאומים הגענו לרויה, והדגיש, וכל צעד נוסף של צים בכוח של הרחבה, מותנה בכרכיה להתבסס יותר על הסחר הבינלאומי.

כיום מפעילה צים כ-150 אניות, מהן 72 בבעלותה במעפס של כ-1.6 מיליון טון דינוק הכודות. החברה הגיעה להשגים מרשימים, ובחוזרה השנתי לשנת 1972 הגיע לכ-200 מיליון דולר. מחזור דומה צפוי ל-1973. כצפוך כלי השיט יגדל לפי התכנית תוך 4—3 שנים ב-11 אניות חדישות בנפח של כ-800 אלף טון ובהשקעה של כ-180 מיליון דולר. המדובר בתכנית פיתוח שהותחלה ב-1970 והכללה בנין כ-20 אניות בהשקעה שנאמדה ב-280 מיליון דולר.

כחברה ימית ישראלית, נחשבת „צים" בין הגורמים החשובים ביותר במשק הלאומי וביסוסה הכללי כלי אפשר להנהלתה כושר הבנות לתנופת פיתוח עניפה. הסחר הימי הבינלאומי עובר כיום מהפכה ארגונית וטכנית. השכלולים החדשים באניות ובשיטות ההובלה באוטומציה ובשילוב אניות המכולה והגלגלע, מחייבות את החברה בהתארגנות שונה מזו שהיתה מקובלת לפני שנות ה-70.

תרומתה של „צים" למדינה ולפיתוח משקה מתבטאת בעיקר בהקמת צי סוחר לאומי בעל עצמה כלכלית לקיום שירות סדיר של יבוא ויצוא כללי, יבוא ויצוא חיוני של דלק, מטעני צובר [illegible] חברות ספנות זרות אינן להוטות לעסוק בהובלות [illegible] צים לשירות סחר החוץ הישראלי תוך הסתבכות בהפסדים בתקופה הראשונה. שוקי ימכה ורבים נפתחו לפני המשק הישראלי רק לאחר ש„צים" פיתחה את קוויה אליהם מתוך שיקול לאומי.

חלקה של „צים" במערך הספנות הישראלית מגיע לכ-70% במספר האניות, ולכ-60% במפעם הכללי שלה. (הנתונים משתנים בתכיפות רבה). בהיותה חברה לאומית היא מפעילה גם אניות צובר, מיכליות ואניות מכולות, גם סוגים שונים של כלי שיט — מאניות חופים קטנות ועד לאניות מטען כללי בנות 15 אלף טון כדי לענות על הצרכים הגונים והמורכבים של הכלכלה הישראלית.

החברה מעסיקה כאלפיים ימאים וכאלף עובדי יבשה.

„צים" היא כיום חברה כלכלית מבוססת העומדת במבחן הרווחיות. בשנת 1971 הגיעה החברה לרווח של כ-12 מיליון ל״י, ויש יסוד להניח שגם השנה תגיע לרווחים דומים. הישגים אלה הושגו תודות לאירגון יעיל יותר של ההובלה באניות, לעליה בתמורה ללא עליה מקבילה בהוצאות הקבועות, לרווחיותן של האניות המשוכללות, לצמצום הנזקים עם הפסקת הפעלתן של אניותיה הישנות [illegible] 1970 היתה הפעם הראשונה, אחרי תקופה של 6 שנים, בה חילקה החברה דיבידנד בשיעור של 6% למניות רגילות ו-7% למניות בכורה. [illegible]

האניה ל-10 שנה ובהתאם לדרישות בבקר המדינה החלו להשב, כל שנה, [illegible] הכללי של כל אניה, הדרבת לעבור אותו כל חמש שנים.

רווחיותה של „צים" ראויה לציון ביותר לאור העובדה שהיא בענפי היצוא המבצעים במדינה שאינם נהנים מתמריצי יצוא.

„צים" נכנסה של „צים" נכבא בגידול ובהכיד ורווחיותה של החברה מסבכת מגוף לפיתוחו העסקי. „צים" היא החברה היחידה בישראל הפועלת בכל הענפים ובכל סוגי הספנות. היא עוסקת בהובלת מטענים כבכסן כללי ובתפזורה, ובהפעלת אניות קרור להובלת פרי וצרכים אחרים. היא עוסקת גם בספנות נוד ובהובלת דלק. אולם עיקר השיגה של החברה הלאומית בתקופה האחרונה הוא כניסתה בעוד זמן לעידן המכולות.

הקו הראשון, שבו פועל שירות אניות מכולות מטעם חברת „צים" הוא קו ישראל—צפון אמריקה—יפן ונמלים שונים במזרח הרחוק ובים התיכון. קשר עם המזרח הרחוק מקיימת חברת „צים" מאז 1958. אולם כעבור 10 שנים נתברר, כי החברות המתחרות הכניסו לקו אניות חדישות, ובאופן ש„צים" נשארה מפגרת בזמנה. בעת החקר של החברה הוחלט להכניס בקו זה אניות מכולות כדי להעמיד את השירות על בסיס חדש. על אף ההשקעות העצומות, הדרושות לכך, לא יכלה חברת „צים" להימנע מלהשתלב בשיטה חדשה זו כדי שתעמוד בתחרות בהובלה הימית. יהיה בזה גם כדי לחסוך בכוח-אדם, דבר בעל חשיבות רבה ביותר בקיום האחרונים, שלהם קשה יותר להשיג צוות ישראלי.

סך כ-130 מיליון דולר מושקעים בהפעלת השיטה החדשה. שש אניות, שיהלכו בקו זה יעלו בסך כ-110 מיליון דולר. ארבע מהן („צים ניו-יורק", „צים טוקיו", „צים הונג קונג" ו„צים גנואה") כבר בפעולה ונבנו בגנואה. עוד שתי אניות, שייבנו בגרמניה, יתקבלו במרוצת שנה זו.

סכום נוסף בשיעור של כ-20 מיליון דולר דרוש כדי להשקיע בתשתית, הנהלה להפעלת אניות המכולות. סכום כולל את המכולות (שמספרן 8,000 במחזור), את תחנת המחשבים ואת המשרדים.

כל אחת מסדרת האניות הללו, בת 25,000 טונות משקל, מסוגלת לשאת 713 מכולות באורך 40 רגל, מהן 100 מכולות בקירור. מהירותן כ-23 קשרים, ציון הוא מחדשי ביותר. „סיבוב" של האניה יושך 25 שבועות והסירות — כאשר יופעלו כל שש האניות — יהיה אחת לשבועיים בערך.

שתי האניות הראשונות מהסדרה היו כבר בשלבי בניה בזמן הסכם הרכישה. דבר זה איפשר לחברה להשיגן במחיר יותר זול ובמועד מסירה מוקדם יותר. מועד המסירה היה חשוב, שכן הוא איפשר לחברה להקדים את מתחריה הישראליים בקו האוקינוס השקט.

עם השכלולים והחידושים אין לומר, כי זוהי „המלה האחרונה של הטכניקה החדישה". התקדמות הטכניקה היא כה מהירה עד כי במשך זמן, מן הכנון האניה ועד השלמתה, מתגלים כבר חידושים נוספים.

שירותי המכולות החדשים: „קוי שלוש היבשות" פותחים בפני החברה אפשרויות רחבות ע״י שילוב [illegible] בקו החדש, דבר שיתאפר את שרותי המכולות למבוססים וכלכליים יותר. אף גם קוים בינלאומיים כגון: ארה״ב—יפן, בקוים לאומיים: ישראל—ים-תיכון—ארה״ב. הדבר יביך יותר אפשרויות ויותר ביסוס הן לקוים הבינלאומיים, הן לקטעי הדרך הלאומיים.

יפן היא כיום המעצמה הכלכלית השניה בגודלה בעולם המערבי והיא אף עתידה לעלות לגורם ראשון בעולם. בקצרים אם איזור זה מובאות בחשבון גם מדינות אחרות — כמו הונג-קונג, טייוואן וקוריאה הדרומית — הנמצאות בשלבי פתוח מהירים וכלכלתן מתפתחת. לא מן הנמנע שגם סין העממית תצטרף למעגל הסחר הבינלאומי, שבכל הנוגע לו היא מגלה באחרונה התעניינות רבה. חלק גדול מהסחר בין ארה״ב למזרח הרחוק מרוכז בידי יהודים ובמקרה שחברת „צים" תספק שירות יעיל ובמחירים סבירים, יש לקוות שהיא תזכה בהעדפות בצביעים, לצוגכה בדומים אחרים.

כיום נראה, כי בעתיד יהלכו על ענף הספנות רק חברות-ענק, בעלות משאבים גדולים, המתכתשות באמצעים החדישים. חברות ספנות קטנות, שלא יהלכו בשיטה המיכלה, עתידו הפער בענף, לא יוכלו להחזיק מעמד בשוק.

הכיה „צים" הבת — אם היא רוצה להמשיך לפעול בצורה סבירה — להשתלב בשיטות התובלה החדשה — היא אכן פורצה זאת. והובלה מאנגליה לישראל כיום באניות „צים" — כמכולה [illegible] גם בנמלי ישראל [illegible] עוברים המכולים את המטענים. יש לצפות [illegible] יוכל, לי הוציא למסענים שאינם במיכבכלה. הדבר אין קל על המצב בנמלים, יוסל אולי לגבור את הצפיפות, ויקטין או יחסל את בעיית החוסר בכוח-עבודה שכן במבצעי המכולה הקיים להרבה שהות כוח אדם יותר להרציפים ומכשירי פריקה וטעינה המחוכמים. אין כל סיבה הראות לצדד שהחברה לא תיגבה עם אותן עשרות החברות הגדולות כשיבלבו בעתיד.

בין חברות הספנות הישראליות [illegible] חברת „צים" — שהיא חברה הלאומית — עוסקת בכל סוגי הספנות [illegible] החברה „אל-ים" פועלת בעיקר בספנות נוד — במיכליות ובאניות צובר. החברה הימית להובלת פרי עוסקת ביחוד בספנות קירור [illegible] ורב אניותיהן אינן פוקדות את נמלי ישראל.

כחברת ספנות לאומית חייבת „צים" לפרוץ דרכים חדשות לפיתוח סחר החוץ הישראלי ולפתוח קוים לעתים תוך סיכון עסקי. כאלה הם קווי אניה למזרח אפריקה, למזרח הרחוק, לאיראן, לאוסטרליה [illegible] שווקי יצוא רבים נפתחו לפני המשק הישראלי רק לאחר ש„צים" פיתחה קוים אליהם [illegible]

[illegible]

„שינוע" —
שירותי ים בע״מ

* שירותי גרירה ימית * הצלה * סקרים ימיים וחופיים * האחדת מטענים * השכרת ציוד לשינוע מטענים ועוד.

המשרד:
עורף נמל אשדוד — ביתן 11, אשדוד
טלפון: 055—22570

הספנן שאתה שולח על פני ימים רבים הוא יקר ואתה חרד לגורלו. כמובן שתבטח אותו.
השאלה היא, איך? ואצל מי? ב"סלע". חברה לבטוח בע״מ, ידע ונסיון עשיר בביטוח ספנים. (למעשה חלק נכבד של המטענים המועברים בנמלי ישראל מבוטחים ב"סלע".)
בטח את מטענך ב"סלע", חברת הבטוח האיתנה
שלקוחותיה המרוצים מעידים עליה יותר מכל. חברה המייעצת תכישה בבהירות וביעילות.
המשרד הראשי: תל-אביב, רחוב אחוזת בית 6. טלפון 51381 (10 קוים).

סלע
חברה לבטוח בע״מ

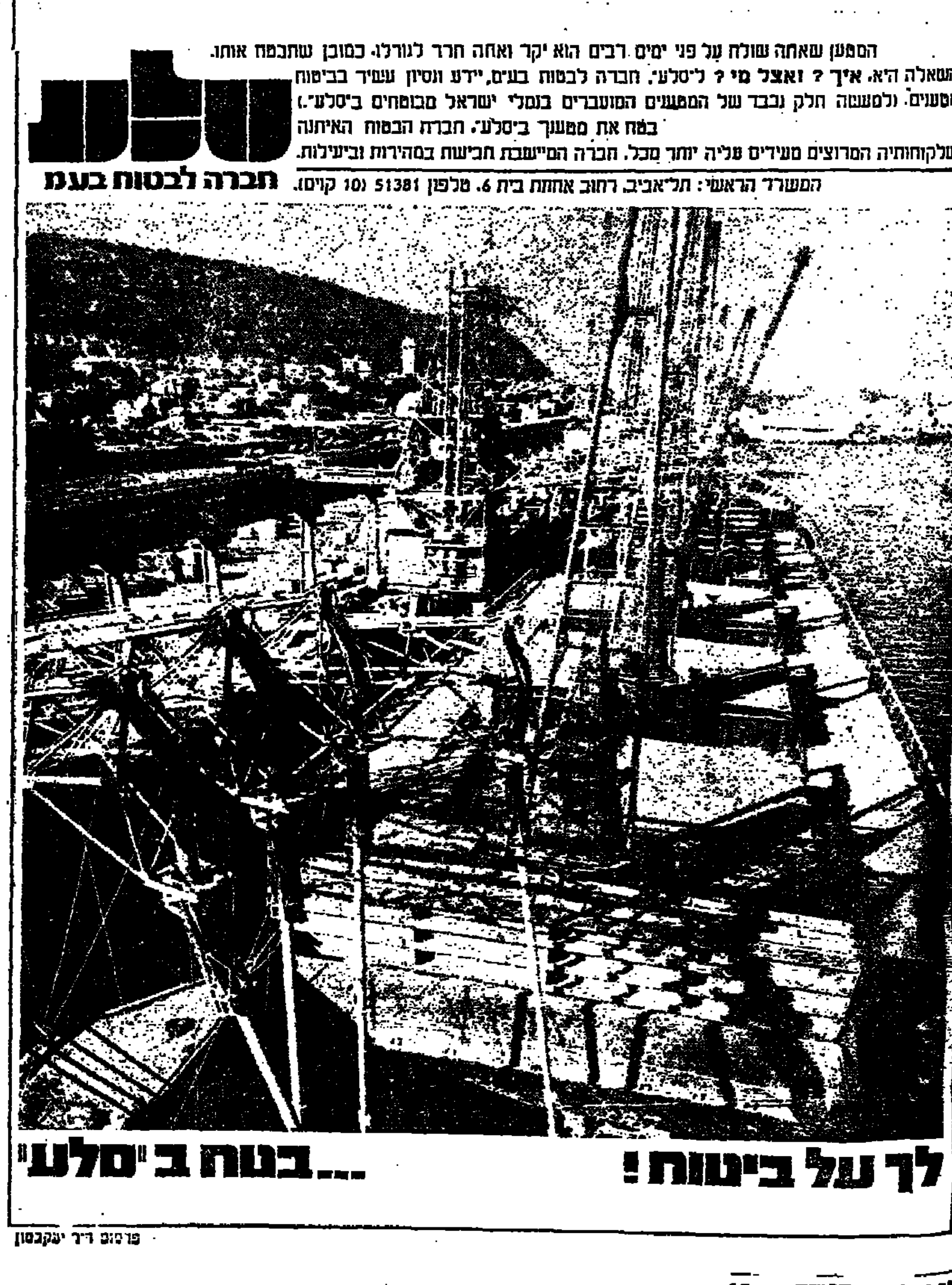

לך על ביטוח! ...בטח ב"סלע"

פרסום ד״ר יעקבסון

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

חברת אהרן רוזנפלד ובניו בע"מ

סוכנות האוניות הפרטית הגדולה בישראל

דרכו של מר אהרן רוזנפלד מזכרון יעקב בראשית המאה לייסוד סוכנות ספנות בעלת קשרים בינלאומיים מסועפים • פעילות קונסולארית וציבורית בכל תחומי החיים והמשק • ישראל בעידן המכולות • סוכנים כלליים של „אדריאטיקה" בישראל • נציגי „אניט", לשכת התיירות האיטלקית הממשלתית • תכניות לעתיד

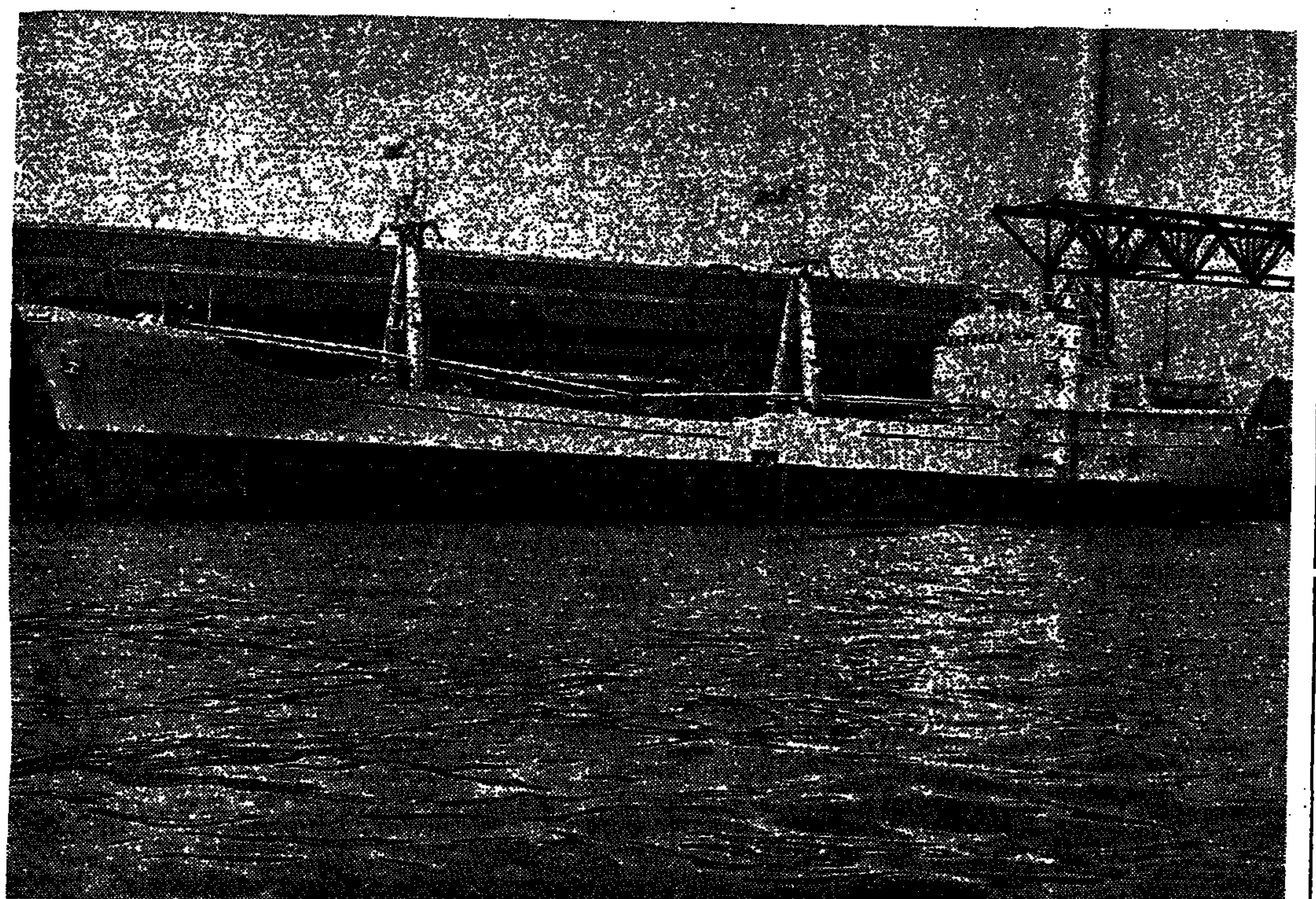

המבקר במשרדי סוכנות האניות אהרון רוזנפלד ובניו בע"מ – דומה עליו כמי שנקלע אל עולם אחר, עולמם של דיקנס, סרולופ או מלוויל, עולמה של חברת הודו המערבית, ספינות־מפרש הנושאות תבלינים יקרים מהודו ותה ריחני מסין, אניות־עץ קטנות המפליגות לגילוי ארצות רחוקות, ספנים לוגמי־רום ולועסי־טבק וקברניטים קשוחים שביקרו בכל פינה נידחת ברחבי העולם וכל רכושם טמון בארגז הספנים הגדול שלהם, מתחת לערסל... אכן, אין למצוא במשרדי חברת רוזנפלד תוכים ירוקים או דלפקי עץ גבוהים, פעמון אניה מבריק מנחושת קלל או פקידים בעלי רגל מעץ – אך יש משהו באוירה המעלה כל אלו בזכרון, משהו שאינו קיים במקומות אחרים וכדי למצאו יש לבקר דווקא כאן.

במבט ראשון — אולם רחב ידיים המשתרע על פני קומה שלמה בבניין המשרדים, ובו עשרות פקידים יהודים, ערבים ונוצרים כיאה לחברה הפועלת בחיפה מזה עשרות שנים. כולם עסוקים אך איש אינו נחפז שלא לצורך. תחושה כללית של יעילות מקצועית מלווה את הנעשה באולם, ונראה כי חוטים סמויים נמשכים משולחנותיהם של פקידים אלו אל נמל חיפה הסמוך, השוקק אניות, מטענים ובני־אדם, ואל אניות סוחר השטות בכל ימי העולם ובתעודות המטען שלהן חותמת גדולה: הסוכנים — אהרון רוזנפלד ובניו בע"מ, חיפה, ישראל.

מר אהרון רוזנפלד

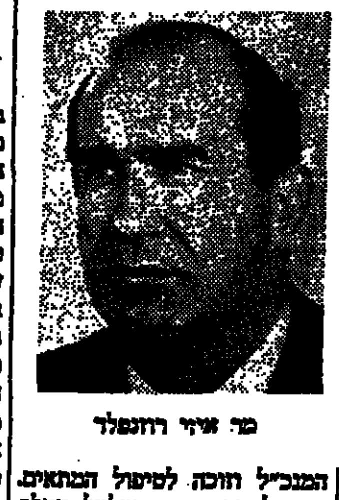

מר איזי רוזנפלד

סוכן האניות הצעיר ביותר —

חברה כמו בלונדון או ברוטרדאם אינה אלא אחת מני רבות. בישראל — זוהי סוכנות האניות הפרטית הגדולה ביותר. כיצד מגיעים לכך? בביתו רחב־הידיים בבת־גלים מסב מר אהרון רוזנפלד על כסאו ומחייך: „הכל החל בשנת 1919, בין שתי מלחמות העולם. בשנה זו התחלתי לייצג את עסקיו של יצואן בלגי שעסק בשיווק סחורות ומוצרים שונים לארץ ישראל. טרם הוקמה אז החברה, אך זה היה נסיוני הראשון בייצוג אניות ומטענים ובמרוצת שנתיים נעשיתי לסוכן הצעיר ביותר בארץ שייצג מפעלים של ממש לייצור ועיבוד ברזל, צינורות, זכוכית ועוד. קיבלתי על עצמי לייצג מפעלים אלו בבלגיה בשנת 1921, כאשר נסעתי לשם לראשונה".

„כל נסיוני בייצוג אניות ומטענים הסתכם באותה תקופה בהסבר קצר בעל־פה שקיבלתי מסוכן של חברה גרמנית בחיפה. נולדתי בזכרון יעקב והגעתי לחיפה בשנת 1914. עבודתי הראשונה בעיר הנמל היתה דווקא במשרדי איקיא, החברה שייסד אז הברון רוטשילד. ארבע שנים עבדתי בחברה, ובאותה תקופה היה זה מעמד מכובד ביותר להיות פקיד אצל הברון. אנשים האמינו בכך שפקידי הברון היו אנשים מכושרים, משכילים ומכובדים ונהגו להסיר בפניהם את כובעיהם ברחוב. למרות זאת לא הייתי שלם עם עצמי בעבודתי באיקיא, ובשנת 1918 החלטתי לעזוב ולהתמסר לעולם העסקים. היתה זו ירידה חברתית מסוימת, אך במהרה חזרתי למעמדי הקודם ואף שיפרתי אותו. בשנת 1920, אגב קריאה בספרות מקצועית — גיליתי חברת אניות בלגית שנהגה לפקוד בקביעות את נמלי אלכסנדריה וביירות. בחיפה טרם הוקם הנמל, ואניות הסוחר נהגו לעגון בים הפתוח ולהוריד את מטענן לדוברות שהובילוהו לחוף. אף על פי כן פניתי לאותה חברה — ללויד רויאל בלג' — והצעתי לה לפתוח קו חדש לחיפה. הצעתי התקבלה בהתעניינות מסוימת, שהפכה להתלהבות כאשר השגתי עבורם מטענים לחיפה, גרמתי בכך לפתיחת קו אניות חדש בין בלגיה לארץ ישראל".

פיתוח הספנות ופעילות ציבורית

„למותר לציין שבאותה תקופה הייתי הסוכן היהודי הראשון בחיפה. הפקידות הרשמית ראתה עבודה זו בשלילה והערימה קשיים על עבודתי. רוב הפקידים בנמל ובמכס היו ערבים נוצרים ומוסלמים, ואם נוסיף לכך את חוסר נסיוני ואת גילי הצעיר — ניתן יהיה להבין את מצבי ומעמדי באותן שנים. סרבתי לוותר ועמלתי על ביסוס מעמדי במשך שנים ארוכות, שמרביתן היו קשות למדי — שנות מלחמת העולם השניה, ההתיישבות בארץ, מלחמת השחרור והשנים הראשונות לקום המדינה. לאורך כל השנים הללו השתדלתי לא רק להרחיב ולהעמיק את פעילותי כסוכן אניות בחיפה — אלא גם להרחיב את הענף בכלל, למען המדינה הצעירה והישוב היהודי שגדל כל השנים בחיפה ובארץ כולה. הקצבתי חלק מזמני לפעילות ציבורית, ייסדתי את לשכת הספנות בה הנני פעיל עד היום והשתתפתי בפעולות רבות אחרות כגון ייסוד לשכת המסחר בחיפה, ייסוד ועד המרכז המסחרי הראשון והמרכז המסחרי החדש ועוד. כיהנתי כנשיא ארצי של מועדוני סקול בישראל, כנשיא לשעבר של מועדון רוטרי, הנני נשיא לכל החיים של אחת מלשכות הבונים החפשיים בחיפה ושל מועדון סקול בעיר. כן הקדשתי זמן לפעילות באגודות הידידות עם ארצות רבות והנני פעיל בכל שכבות המסחר והכלכלה בחיפה עד היום. גם עיר הולדתי — זכרון יעקב — קרובה עד היום ללבי. לאחר ככלות הכל — משפחתי הגיעה לשם לפני יותר מתשעים שנה. עד היום הנני מבקר בזכרון יעקב כמעט בכל שבת, ומדי שנה הנני עורך פסטיבל של יין; בו מבקרים כל השגרירים ועובדי השגרירויות בישראל. השנה ייערך הפסטיבל השנים־עשר במספר".

הודות לפעילותו הרבה נהנה מר אהרון רוזנפלד מבריאות טובה למרות גילו הגבוה. עד היום אינו מעשן, מרבה להלך ברגל ומתרחץ בים בכל בוקר. הים קרוב לא רק ללבו של מר רוזנפלד כי אם גם לביתו בבת־גלים ותושבי השכונה כבר רגילים לדמותו הנמרצת המופיעה על החוף בשעות בהם מרבית בני האדם שקועים עדיין בשנתם.

חברה מודרנית וקשרים בינלאומיים

חברת אהרון רוזנפלד כיום שונה מן החברה שפעלה בחיפה בשנות העשרים והשלושים. כיום זוהי חברה מודרנית, מצוידת בכל חידושי הטכנולוגיה ועסקיה המסועפים לא היו מביישים חברות רבות בעולם הגדול. בראש החברה ניצב כיום מר איזי רוזנפלד, בנו של מר אהרון רוזנפלד (בן נוסף, צבי, הוא איל־ספנות בלונדון וחלק מאניותיו פוקדות גם את נמלי ישראל). איזי רוזנפלד עובד כמנהל החברה תקופה קצרה יחסית, אך הוא בדרכו להיעשות לזאב־ים ותיק ממש כאביו. ממשרדו המרווח הוא חולש על אניות ומטענים, נמלים, שיחות־טלפון בינלאומיות, תכניות הפלגה, פריקה והטענה של עשרות אניות. בכל רגע נתון הוא יודע מה מצבה של כל אניה הקשורה עם החברה, היכן היא נמצאת, האם יש בה מלחים חולים, האם אספקת המזון כתיקונה ומה מצב המטען, האם תגיע לנמל היעד ומה יהיה יעדה הבא. מי שאינו מצוי בעסקי ייצוג אניות אינו יודע כמה מקיף ומסובך זה. על החברה לדאוג לא רק למטען — כי אם גם לאנשים המובילים אותו, ולאניה עצמה. ברגע שנחתם חוזה התובלה — האניה, אנשי הצוות והמטען נתונים ישירות לאחריותה של חברת אהרון רוזנפלד. אם חלה מלח ויש לאשפזו ולהחליפו — החברה דואגת לכך. הקברניט מעוניין לערוך ביקור בירושלים — החברה מסדירה את הדבר עבורו. מישהו זקוק לדמי־כיס כמפרעה על חשבון המשכורת — בחברה ימצא לו הכסף הדרוש. משרדי החברה הם הם נמל־הבית האמיתי של כל האניות הקשורות עמה, והפעילות אינה מסתיימת בהם לעולם.

בחדר הסמוך לחדרו של איזי רוזנפלד פועלים הטלפרינטרים הקשורים לארצות רחוקות, מעבירים מברקים ארוכים הכוללים שמות, תאריכים, פרטי מטענים. כל מברק מגיע אל שולחנו של המנכ"ל וזוכה לטיפול המתאים. אחת לכמה דקות מצלצל הטלפון, וכל שיחה שניה או שלישית היא שיחת־חוץ. הדלת אינה נסגרת לעולם: פקידים נכנסים להתייעץ, להחתים על טופס או המחאה, לשאול שאלה אחת או שתים, קברניט זר מציץ לבדוק אם הכל כשורה, נציגי חברות המשלחות או מקבלות מטענים באים לערוך חוזים והסכמים — בקצרה אין רגע משעמם, אין מחסור בפעילות.

פעילות דיפלומטית

חלק מן המוניטין הקשור בשמה של החברה נובע מאישיותו ומעמדו של מייסדה, מר אהרון רוזנפלד. מזה שנים הוא מכהן כקונסול של בלגיה ושל ליבריה. מאחורי מעמדו הקונסולארי של מר רוזנפלד מסתתרים כמה סיפורים מעניינים, הקשורים בחלקם בספנות ובחלקם בהווי הימים ההם של ראשית המאה, ימי מלחמת העולם הראשונה ותחילת ההתיישבות בארץ ישראל.

קשריו של מר אהרון רוזנפלד עם בלגיה החלו עם תחילת פעילותו כסוכן אניות בחיפה. כזכור היו אלו אניות בלגיות שייצגו באמצעותו כבר מלכתחילה. באותן שנים של לפני מלחמת העולם הראשונה, כאשר מר רוזנפלד אך זה הגיע לחיפה — היתה בלגיה מיוצגת בעיר על ידי דיפלומט גרמני ששימש כסגן קונסול. אחרי המלחמה השתנה כמובן המצב וגרמני לא יכול עוד לייצג את בלגיה. על אף היותו בן 20 ובראשית דרכו בעולם המסחר והעסקים — העז מר אהרון רוזנפלד להגיש את מועמדותו לתפקיד סגן קונסול של בלגיה בחיפה. הוא לא הסתפק בכך ופתח בפעילות דיפלומטית עצמאית בצורה בלתי־רשמית. על דעת עצמו החל שולח דו"חות לבלגיה כאילו היה כבר סגן־קונסול ויצר קשרים הדוקים הן עם משרד החוץ הבלגי וכן עם הקונסולים הבלגים המקצועיים בביירות ובירושלים. כך התגלגלו העניינים עד שנת 1927, כאשר משרד החוץ הבלגי החליט להכריע סוף סוף בשאלה מי יתמנה לתפקיד סגן הקונסול בחיפה.

„ארץ ישראל נועדה ליהודים"

החלטתו של משרד החוץ הבלגי היתה אכזבה למר אהרון רוזנפלד. בתפקיד הנכסף זכה דווקא ערבי ממשפחת קטוני, משפחה עשירה ורבת־השפעה בחיפה באותה תקופה. מר רוזנפלד לא נואש והמשיך בקשריו עם בלגיה ועם הקונסולים שלה באיזור. באותה תקופה ביקרה בארץ אישיות בלגית דגולה — מר ואן דר־ולדה, ראש מפלגת העבודה הבלגית ולאחר מכן ראש ממשלה פעמים אחדות. הוא התארח אצל מר רוזנפלד חלק מזמנו, והשניים יצאו יחד ללבנון. בגבול, כאשר מר רוזנפלד נפרד ממנו והעבירו לרשותו של הקונסול הבלגי שבא לקבל את פניו — אמר מר ואן דר־ולדה: הקונסולים בארץ ישראל צריכים להיות יהודים. הארץ הזו נועדה ליהודים. דברים אלו נאמרו בשנת 1926, שנים רבות לפני הקמת המדינה.

הקונסול הבלגי בלבנון היה אדם פעיל ודינמי מאד. כבר מלכתחילה גילה אי־שביעות רצון מעבודתו של סגן־הקונסול החדש בחיפה, הערבי קטוני. על אף העובדה שלרשות הקונסוליות באותה תקופה לא עמדו אמצעי קשר יעילים כמקובל היום — הדואר וזה הקשר החשוב ביותר — חש הקונסול הבלגי בהבדל שבין קטוני לרוזנפלד, שהוכיח את ידידותו לבלגים ללא בקשת תמורה גם במישור הדיפלומטי וגם במישור העסקי, כסוכן ומייצג של חברות ספנות בלגיות. בשנת 1929 החליט הקונסול לנקוט בצעד יוצא־דופן: ללא כל אזהרה או הודעה מוקדמת הופיע עם מזכירו בביתו של מר אהרון רוזנפלד בבת־גלים ושאל אותו מפורשות אם הוא מסכים להתמנות לסגן־הקונסול בחיפה. מובן שתשובתו של מר רוזנפלד היתה חיובית, והקונסול דחק בו שישב לכתוב ל„ידידו" ואן דר־ולדה ויבקשו להחיש את המינוי. בסופו של דבר לא היה כל צורך בהתערבות גבוהה כל כך, ומר אהרון רוזנפלד מונה עוד באותה שנה סגן־קונסול, ובשנת 1933 נתמנה לקונסול כבוד.

קונסול כללי של בלגיה וקונסול כבוד של ליבריה

מעניינת במיוחד העובדה שמר רוזנפלד גרם לשבירתה של מסורת בת שנים רבות. הנוהג המקובל במקרה של מינוי קונסול כבוד שהינו תושב הארץ בה הוא מייצג את הקונסוליה הזרה — נוהג זה קובע כי רק עם פרישה, ובמקרים שמילא את תפקידו כראוי — הוא זוכה לתואר קונסול כללי, שאין לו כמובן כל משמעות פרט לכבוד. מר אהרון רוזנפלד זכה כבר לפני חמש־עשרה שנה לתואר קונסול כללי של בלגיה בישראל וכן הוענק לו אות קצין המסדר של ליאופולד, שהינו אות־כבוד בלגי גבוה ואותות נוספים. אין תקדימים למינוי כזה וזהו הישגו האישי של מר אהרון רוזנפלד שהשכיל לייצג את בלגיה בהצלחה ובכבוד בכל אותן שנים בהן בנה את חברת הספנות הגדולה שלו, עסק בפעילות ציבורית עניפה ומגוונת ועשה הרבה יותר מן המוטל עליו כאזרח ישראלי וכאיש־עסקים ותיק ובעל קשרים בינלאומיים. אין תימה, איפוא, שנתמנה גם לתפקיד קונסול־כבוד של ליבריה ונראה שעוד כמה מדינות היו מוכנות להפקיד בידיו הבטוחות את ייצוגן בישראל אילו אך כבא די זמן לכך.

חברות ספנות בינלאומיות

חברת אהרון רוזנפלד מייצגת בישראל שורה ארוכה של חברות ספנות בינלאומיות, חלקן פעילות בנמלי הארץ וחלקן בלתי־פעילות. הרשימה כוללת, בין היתר, את החברות הבאות:

* אמריקן אקספורט ליינס, ניו־יורק.
* אדריאטיקה ס.פ.א. נוויגציונה, ונציה.
* אקסלבורלאגט טראנסמאריין, הלסינגבורג.
* ארגו נא־אוסט ליניה ג.מ.ב.ה., ברמן.
* ברגן ליינס, ברגן.
* קנדיין פאסיפיק סטימשיפס, מונטריאול.
* דיפ סי שיפינג קומפני, מונרוביה.
* דויטשה אפריקה־ליניין, המבורג.
* דויטשה אוריינט־ליניה ג.מ.ב.ה., המבורג.
* איטליה ס.פ.א. די נוויגציונה, גינואה.
* לייף הואגה, אוסלו.
* ללויד טריאסטינו ס.פ.א. די נוויגציונה, טריאסט.
* הה נדרבגין אפריקה ליינס, אוסלו.
* רויאל ויקינג ליין, אוסלו.
* סגואני שיפינג, מונטריאול.

החברות הפעילות בישראל

רשימה זו, שהינה חלקית בלבד — מקיפה קווי־ספנות המתמשכים על פני העולם כולו ומעידה בבואה לעסקיה הרבים והמגוונים של סוכנות אהרון רוזנפלד ובניו. החברות העיקריות הפעילות בארץ ומיוצגות על ידי הסוכנות הן:

„אמריקן אקספורט ליינס" המקיימת שירות סדיר אחת לשבועיים מחמישה נמלים בארה"ב: סאבאנה, נורפולק, ניו־יורק, בלטימור ובוסטון לישראל וחזרה דרך איטליה וספרד. ראוי לציין כי חברה זו היא הראשונה שהכניסה מכולות לנמלי הארץ, בינואר 1970. באותה תקופה טרם הותאמו נמלי ישראל לשיטת המכולות ואניית־האם של החברה נהגה לעגון באיטליה ולשלח את המטענים משם לנמלי הארץ באניות אחרות. מאז שנת 1971 החלו אניות האם עם מטעני המכולות לעגון בארץ.

חברה פעילה נוספת שייכת לקבוצת בעלי אניות גרמניים ושבדיים. החברה מפעילה קו סדיר באניות קונבנציונליות (להבדיל ממכולות) עם מטען כללי בנמלי צפון מערב אירופה. חברה זו נקראת באה־אוסט גמיינשאפט.

חברה פעילה שלישית היא ה„דיפ סי שיפינג" המפעילה קו מדרום אנגליה ופורטוגל לישראל. בראש חברה זו עומד מר צבי רוזנפלד, בנו הבכור של מר אהרון רוזנפלד.

חברה פעילה במיוחד היא החברה האיטלקית אדריאטיקה. חברה זו פעלה בארץ במשך שנים רבות והפעילה משרדים משלה. לאחר שעמדה מקרוב על המוניטין והנסיון של חברת אהרון רוזנפלד — החליטה למסור לידיה את ניהול עניניה בישראל ולמנותה כסוכן כללי של אדריאטיקה. החברה שהיא חברה בת של חברת הספנות האיטלקית הממלכתית „פין מארה". חברות בנות אחרות ידועות למדי גם הן: איטליה ליינס, ללויד טריאסטינו וטירניה. אניותיה של חברת אדריאטיקה מגיעות לנמלי הארץ אחת לשבוע, בקביעות. לקראת שנת ה־25 למדינה תשלח חברת איטליה ליינס לישראל את אניית הדגל שלה לסיור תיירים.

נוסף לחברות אלו מייצגת סוכנות אהרון רוזנפלד שורה ארוכה של חברות ספנות בינלאומיות שאינן פעילות בארץ בגלל החרם הערבי. חברות אלו — גרמניות, נורבגיות, יפניות ואחרות עשויות להגיע גם לנמלי ישראל כאשר תפתח תעלת סואץ, וסוכנות אהרון רוזנפלד ערוכה לאפשרות כזו.

נציגי לשכת התיירות האיטלקית

לסוכנות משרד ראשי בחיפה וכן שני משרדים בתל־אביב, ומשרדים נוספים באשדוד ובירושלים. אחד המשרדים בתל־אביב מטפל בנוסעים והשני במטענים. כן מועסקים על ידי הסוכנות רוכשי־מטענים רבים, שתפקידם לקשר בין היצואנים לבין החברה ולהעביר לטיפולה את האחריות למטעני היצוא או היבוא. אחריותה של הסוכנות כוללת גביית כספים עבור בעלי האניה, ייצוג האניה בכל בעיה והוראה, חוק או תקנה הקשורים בה או במטענה ושמירה על קשר שוטף אתה לאורך כל הדרך, מנמל המוצא ועד לנמל היעד ועד בכלל. אחריות מסועפת כזו מעניקה נסיון רב, ואין תימה איפוא שמר איזי רוזנפלד מונה לא מכבר לנציג לשכת התיירות האיטלקית „אניט" בישראל. עם קבלת המינוי ביקרו מר רוזנפלד ואיש יחסי הציבור שלו, מר זכריה פריליך בלשכת התיירות באיטליה וערכו שורה של תכניות לעידוד התיירות בין איטליה לישראל.

משרדי סוכנות אהרון רוזנפלד ובניו בע"מ הם צומת עצבים דרכה זורמים אלפי טון מטענים מדי חודש בחודשו ובה מתנהלים קשרים עם חברות מקומיות ובינלאומיות בהיקף גדול ומגוון. מר איזי רוזנפלד, כמנכ"ל החברה — הינו איפוא אחד האנשים המרכזיים בענף התחבורה בישראל. לדעתו אנו מפגרים כיום אחר ההתפתחות העולמית בנושא המכולות ויש מקום רב לשיפור. מר רוזנפלד עוקב אחר הנעשה בישראל לקראת עידן המכולות ונראה לו כי רשות הנמלים ערה לבעיה, אך עליה לפעול ביתר יסודיות ובצורה תקיפה על מנת למנוע את האפשרות שישראל תישאר בשולי המהפיכה העולמית הגדולה במכולות.

המשרדים הראשונים של חברת אהרון רוזנפלד שכנו בבנין זה בחיפה.

החומר מוגש ע"י חב' א. רוזנפלד ובניו בע"מ

מבט על הצי של „צים"

חברת הספנות הגדולה בישראל מפעילה כיום 140 אניות במעמס כולל של 2 מיליון טון בכל סוגי ההובלה הימית ואניותיה מפליגות ב־19 קוים בכל רחבי תבל * מחזור שנתי – כ־175 מיליון דולר

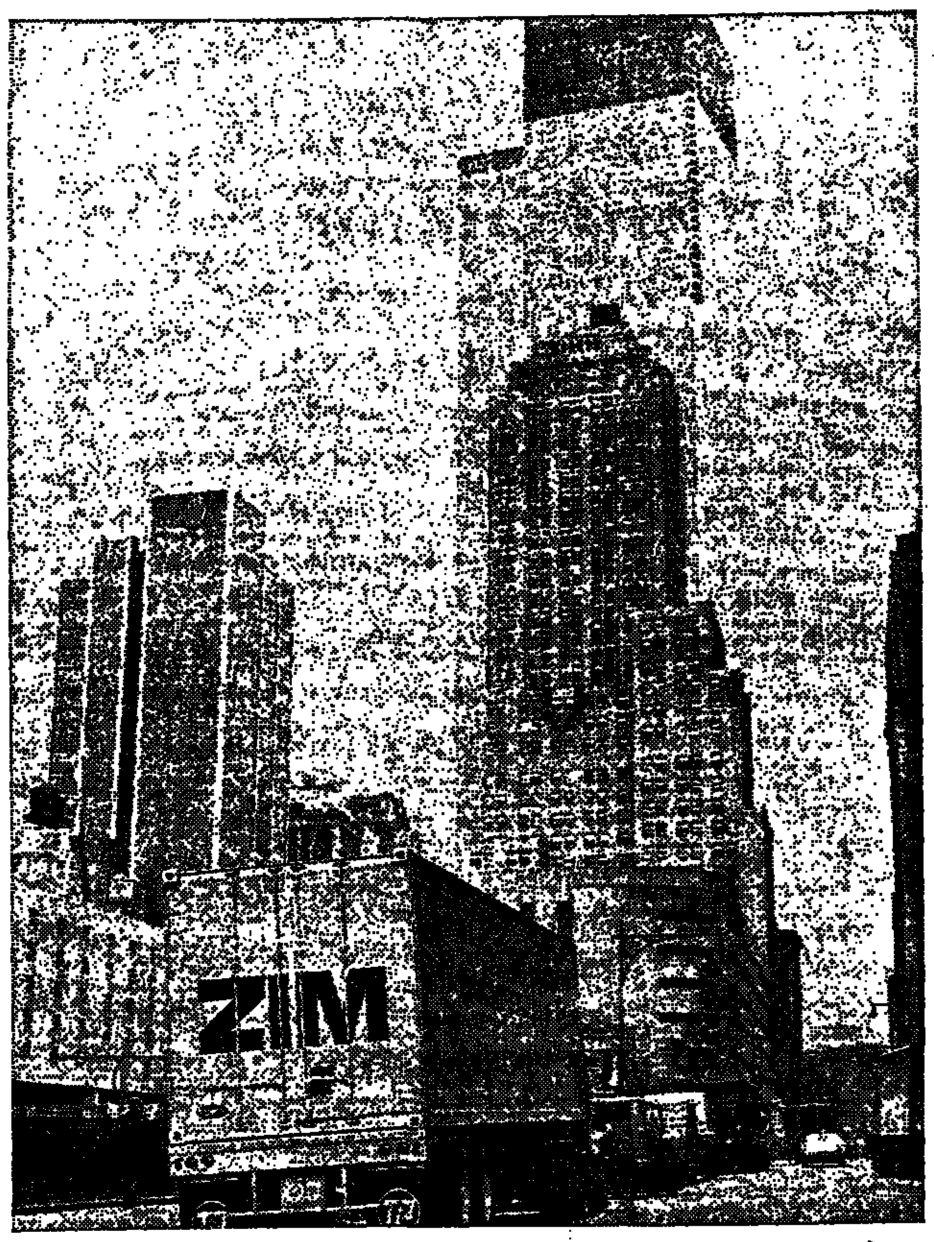

מכולות „צים" נעות ברחובי תבל בשיטת הובלה מ„דלת לדלת": — כבית התרשות לדלת הצרכן. מחו"ל לישראל ומישראל לחו"ל.

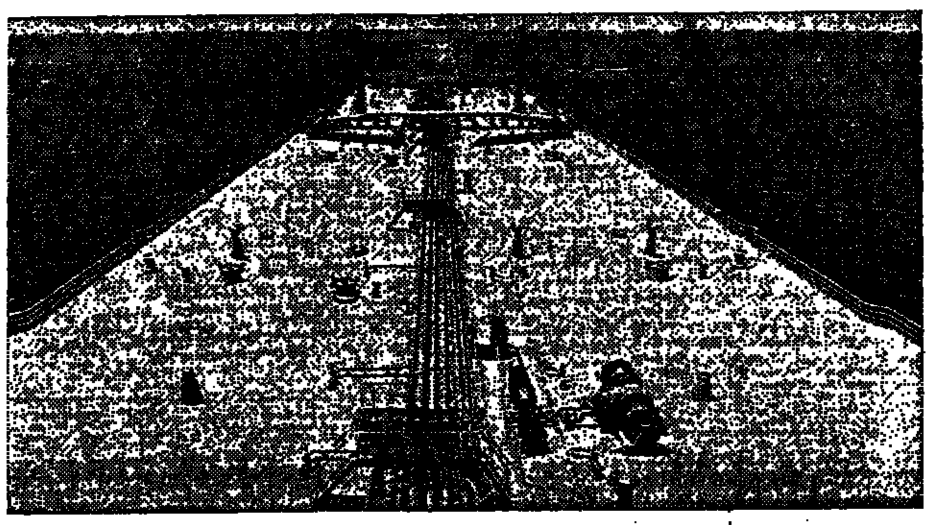
צינור הדלק באנית מכליות־הענק של חברת „צים".

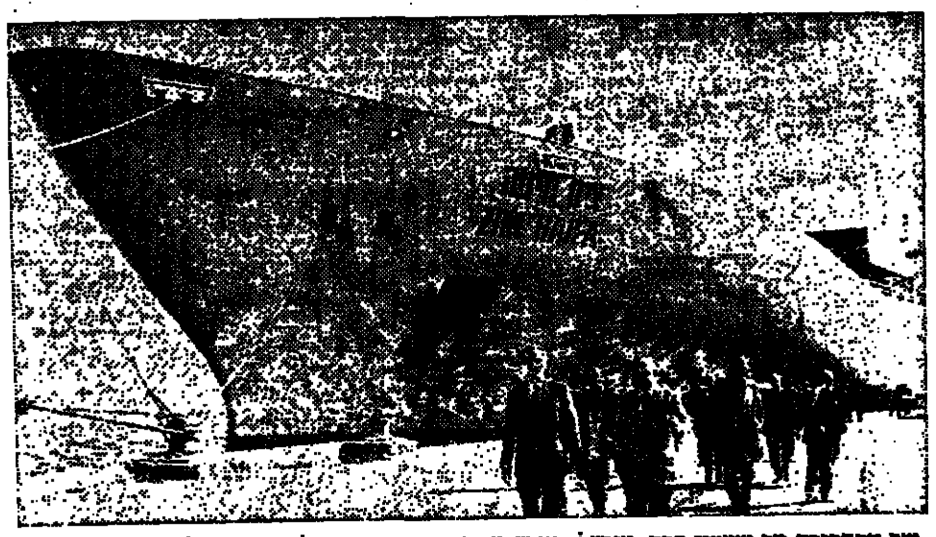
שר התחבורה מר שמעון פרס, מנכ"ל „צים" מר משה קשתי, ומנהל רשות הנמלים מר אהרן רמה, מקדמים את פני אנית המכולה הראשונה בדגל ישראל של חברת „צים" בהגיעה לנמל חיפה בחודש שעבר.

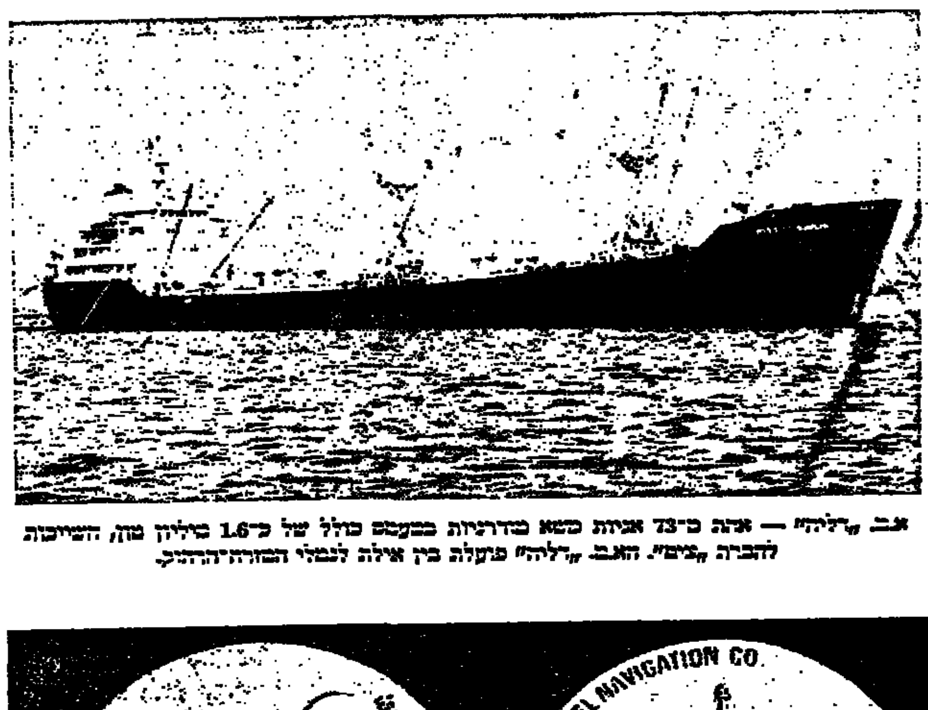
א.ב. „ריליה" — אחת כ־73 אניות משא בחדריות במעמס כולל של כ־1.6 מיליון טון, השייכות לחברת „צים". הא.ב. „ריליה" פועלת בין אילה לנמלי המזרח־הרחוק.

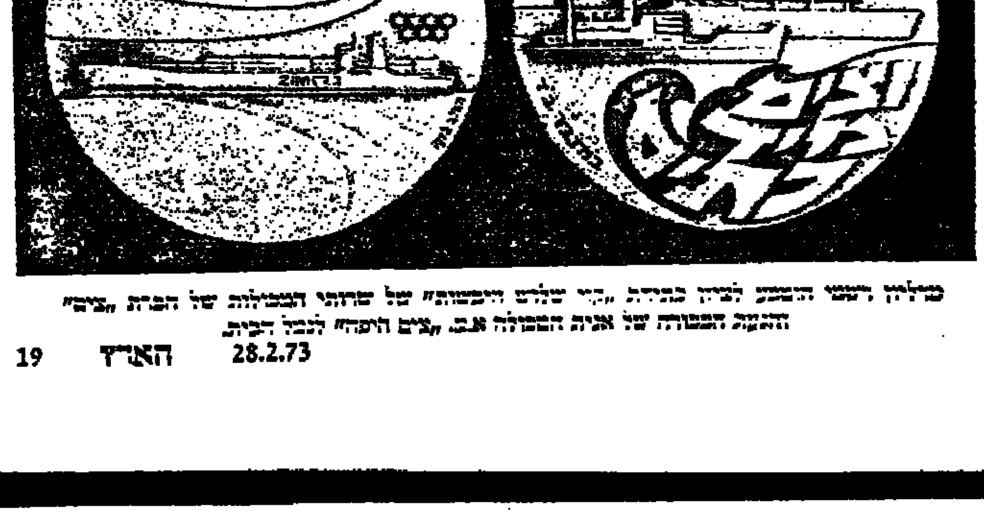

מדליון [illegible] של חברת „צים" [illegible] של אנית המכולה א.ב. „צים חיפה" לנמל חיפה.

צים – עובדות ומספרים

צים חברת השיט הישראלית הנה חברת הספנות הגדולה ביותר בישראל היחידה המופעלת בכל סוגי ההובלה הימית: הובלות בקוים קבועים, הובלות „טרמפ", הובלות בצובר הלק. ובהתאם לכך בבעלותה אניות מסוגים וגדלים שונים:

- * אניות להובלת מטען כללי
- * אניות מכולה
- * אניות גל־נוע
- * אניות להובלות בצובר
- * אניות להובלת דלק
- * אניות להובלת מטעני קירור
- * אניות להובלת פרי
- * אניות להובלת בולי עץ
- * אניות נוסעות

צים מפעילה כיום כ־140 אניות במעמס כולל של כ־2 מיליון טון ומהן 73 אניות במעמס כולל של 1.6 מיליון טון, בבעלותה.

החברה מובילה מטענים ב־19 קוים לכ־200 נמלים בכל רחבי תבל: המזרח התיכון, אירופה, אמריקה וקנדה, המזרח הרחוק, אפריקה המערבית והמזרחית, אוסטרליה.

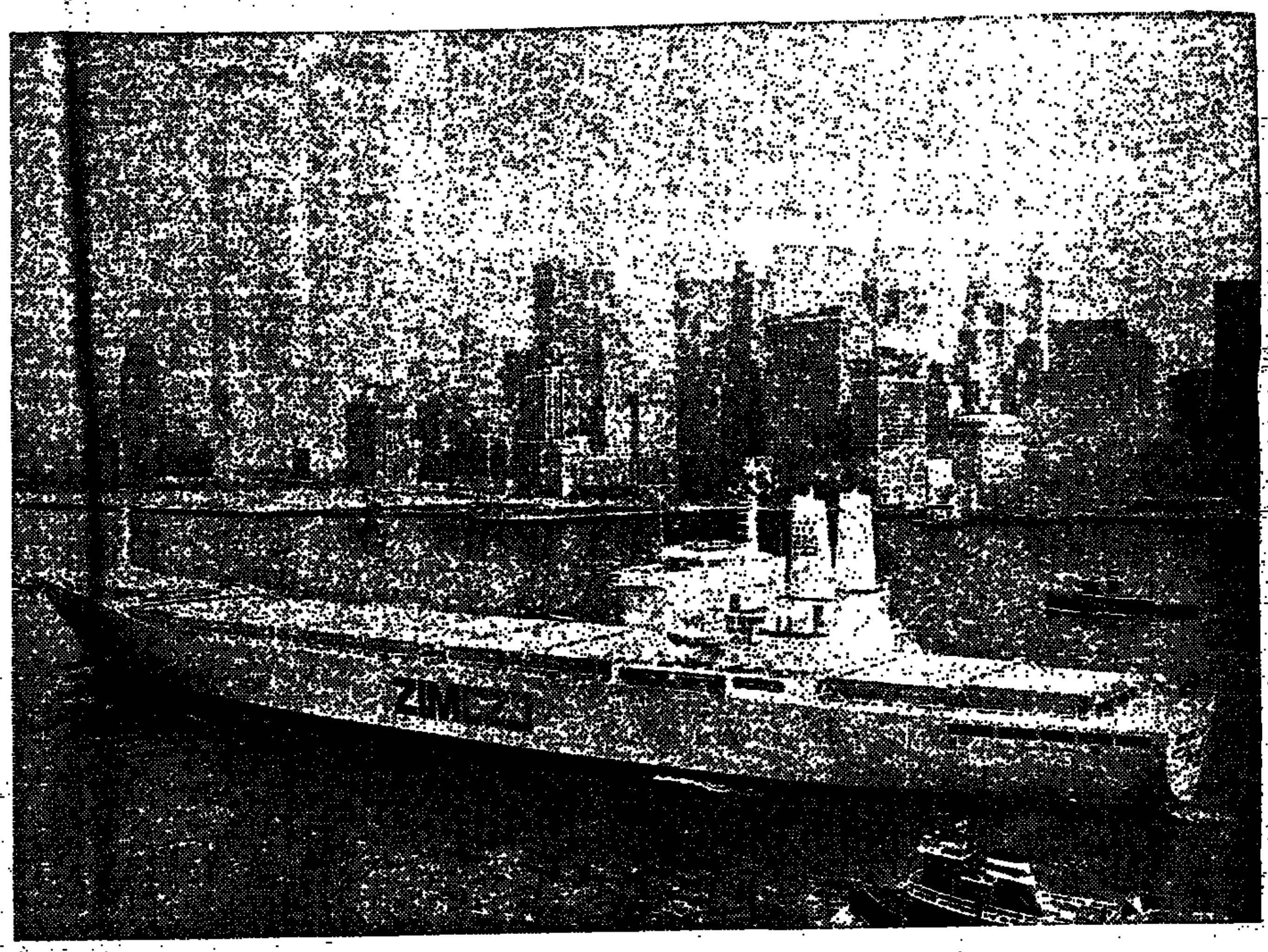

אנית המכולה „צים ניו־יורק" — אחת משש אניות המכולה החדישות של „צים" — בנמל ניו־יורק.

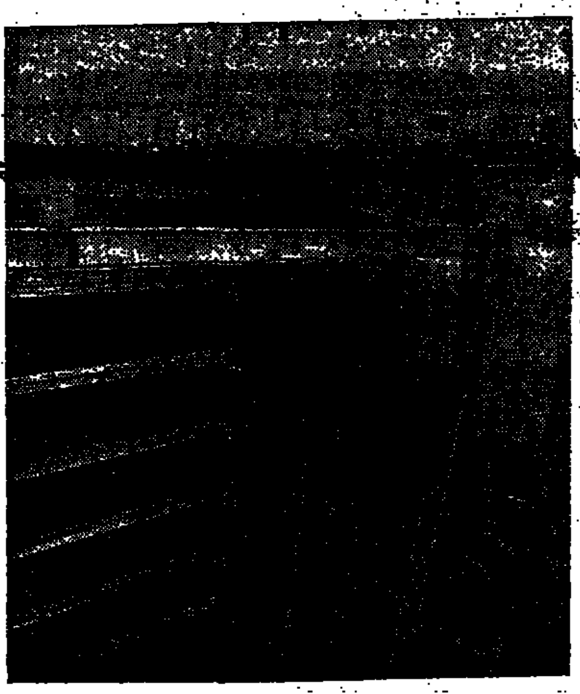
מכולות „צים" ערוכות בסדר מופתי בבטן אנית המכולה א.ב. „צים חיפה" בהגעתה לנמל חיפה.

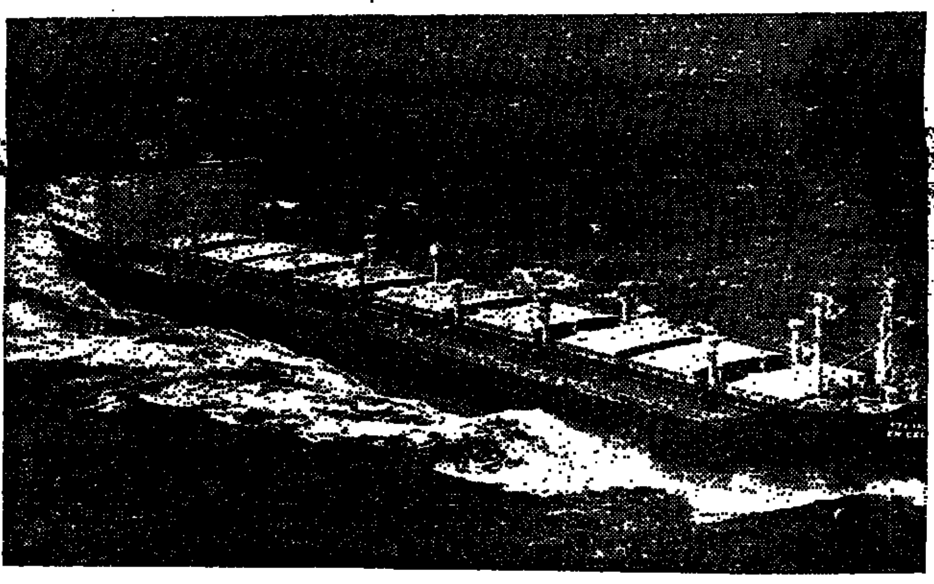
„עין גדי" אחת מאניות „צים" בלב־ים.

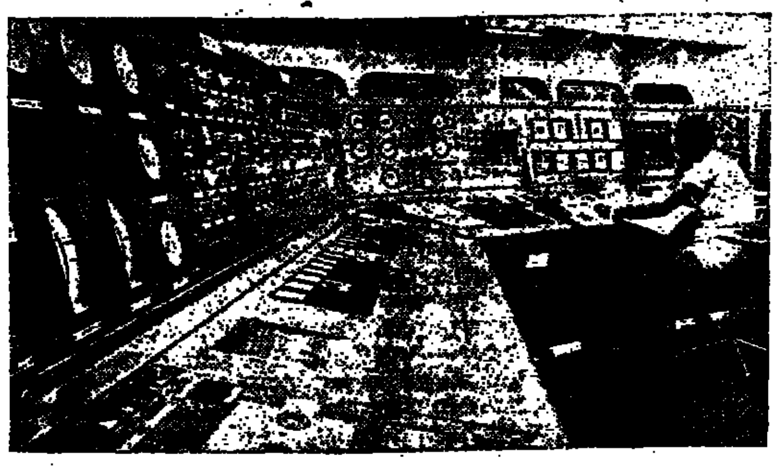
חדר הפקוד באחת מאניות המטענים החדישות של חברת „צים", הפועלות בשיטות בקרה אלקטרוניות.

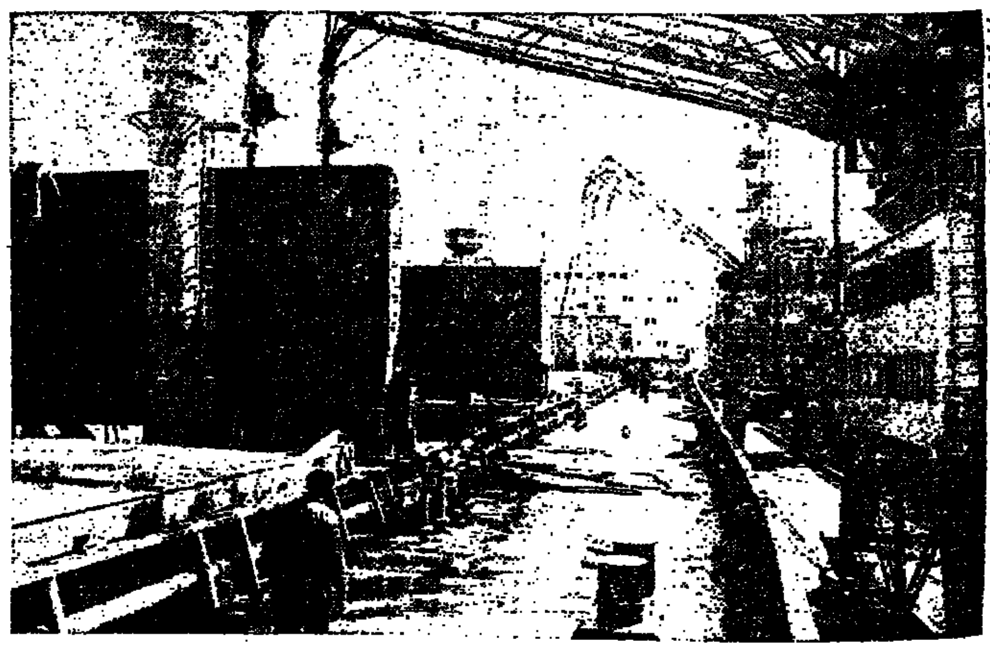
באמצעות צנורות שואבי־אויר, נשאבת החיטה מבטן א.ב. „[illegible]" — אחת מאניות הצובר של חברת „צים" — ומועברת ישירות לאחסון בממגורות בנמל חיפה.

שלוש מאניות המשא של חברת „צים" עוגנות בנמל חיפה: א. ב. „אמרי" אנית הטבה, א. ב. „מולי" אניה להובלת מטען כללי, וא. ב. „עברית" אניה להובלה בצובר. חברת „צים" מפעילה כ־140 אניות משא מסוגים וגדלים שונים במעמס כולל של כ־2 מיליון טון: מהן 73 אניות בבעלותה.

هكذا من الأصل

هكذا من الأمل

רשות הנמלים בעידן המכולות

הופעל מסוף המכולות בנמל חיפה ✱ הולך ומושלם מסוף המכולות בנמל אשדוד ✱ ציוד מתמחה וידע טכנולוגי ✱ בשנות ה־80 עשויים נמלי ישראל להיות צמתי תחבורה ותובלה לכל האיזור

רשות הנמלים בישראל הולשת על הנמלים — חיפה, אשדוד ואילת. שניים מהם, נמלי אשדוד ואילת, הם נמלים חדשים יחסית, אשר הופעלו לפריקה ולטעינה, בסוף שנת 1965. בנמלי תל־אביב ויפו הופסקה, בנובמבר 1965, הטעינה והפריקה מכלי שיט.

האתגר העומד בפני נמלי ישראל הוא להתאים את עצמם, מבחינת ה־קיבול וקצב העבודה, לתנועת ה־מטענים, הגדלה והולכת והצפויה לבוא ולצאת בהם.

התחזית מצביעה על גידול של כ־50 אחוזים בתנועת המטענים תוך עשר השנים הבאות. הדבר נובע מ־קצב ההתפתחות הכלכלית של המ־דינה, מגידול אוכלוסייתה ובהתלאה רבת הצריכה שלה. כמו כן, חיי־בים הנמלים לעקוב ולהתאים עצ־מם להתפתחויות הטכנולוגיות ול־חידושים העוברים כיום על נמלי העולם, המשפיעים על מיבנה ה־אניה וצרכיה, מיבנה הנמלים, ה־ציוד המופעל בהם, שיטות האחיזה והתיפעול ותהליכי העבודה.

הנמלים מהווים רק חוליה בשרש־רת בכך, שהם מחברים תובלה יבש־תית וימית. יעילותם תלויה, לא במ־עט, ביעילות הגורמים האחרים וב־נכונותם לשתף פעולה בביצוע רע־יונות חדשים. הנמל נותן שירות ל־כלי שיט, למטעניו ולנוסעים והוא שואף לעשות זאת בדרך מהירה, בטוחה, זולה ויעילה — ככל האפ־שר.

מיבנה

רשות הנמלים בישראל, הוקמה ב־1 ביולי 1961 על פי „חוק רשות הנמלים תשכ״א—1961". הרשות כוג־דרת בחוק כתאגיד ממלכתי הכשר לרכוש כל זכות, להתחייב בכל חיוב, להיות בעל דין בכל משפט וצד בכל חוזה. תפקידיה של הרשות הם לתכנן, לבנות, לפתח, לנהל, להחזיק ולהפעיל את הנמלים. הקו המנחה בפעולות הרשות הוא, שע־ליה לנהל את כלל נמליה וכל נמל בנפרד, כמפעל העומד בפני עצמו. כן מגדיר החוק, בין היתר, נושאים החייבים באישור הממשלה (כגון: תקציב הפיתוח, שינויים בהתעריפים וכו׳).

הרשות מורכבת מ־13 חברים ה־מתמנים על ידי הממשלה. שבעה בהם מייצגים את הציבור (ספנות, הסוכנים לשיווק פרי הדר, המסחר, פועל של ההסתדרות, התאחדות בעלי התעשיה, מועצת פועלי חיפה) ושישה הנותרים מייצגים את משרדי הממשלה (האוצר, מסחר ותעשיה, תחבורה, פיתוח, חקלאות ופנים).

כוח־אדם

עם הקמת הרשות פסקו עובדי הנמלים להיות עובדי מדינה והם קשורים בבערכתה של הסכמי עבו־דה עם הרשות עצמה, כערכת הדי־רגה הקבוצתית כפפלת בקידומם של העובדים, במיוחד לאור החידושים הטכנולוגיים שחלו בתיפעול הנמ־לים, בשיטות ניטול ובציוד.

ביום 31 בדצמבר 1972 הועסקו ברשות הנמלים 4549 עובדים קבו־עים, מהם 2267 בנמל חיפה (כולל עובדי „שינוע", ו„שירותי נמל קי־שון" לשעבר) 517 בנמל אילת, 1674 בנמל אשדוד ו־91 — במשרד הראשי.

המאפיינים לשנת 1972-73

שנת 1972/73, שהיא כאמור השנה ה־12 לקיומה של הרשות, עומדת בסימן סיום הכנת כל עבודות ה־תשתית בנמלים לעידן המכולות. ש־נה זו מהווה למעשה המשך רצוף והמשך שלב א׳ של התארגנות הנ־מלים לקליטה אניות מתמחות ול־ניטול מכולות ונגררים בהיקף ניכר.

המאפיינים העיקריים, בבחינת פ־עילות הרשות הנמלים בשנה זו, הם הבאים: —

✱ המשך הגידול בתנועת המט־ענים;

✱ המשך המעבר החד למכולות;

✱ הפעלת מסוף המכולות בנמל חיפה;

✱ השלמת מסוף המכולות בנמל אשדוד;

✱ הפעלת מסוף הכימיקלים ב־נמל חיפה.

מסופי המכולות — תיכנון מסופי המכולות בוצע על ידי צוות משר־תף של אנשי מקצוע מהרשות, מה־נמלים ויועצים מהחוץ. תיכנון זה כולל את המיבנה הפיזי של המס־וף (רציף, מיגעשים, שטחי איחסון וכו׳), את שיטת הפעלת המסוף, מערך כח האדם, מערך הציוד, מע־רכת הבקרה התיפעול (נעשית אף הכוונה לבקרה על ידי מחשב), נושא האחזה ופיצול המטענים וכו׳.

במערך הציוד — מסופי המכולות בכל אחד משני הנמלים, יצוידו בשלב ראשון עם הפעלתם, בציוד המתמחה כדלקמן: —

1 עגורן גשר למכולות ל־43 טונות;

שני עגורני רציף למכולות ל־25 טונה;

שני עגורני שער לניטול מכולות בשטח;

שלושה מכולגועים;

וכן עגלות מיוחדות למכולות, גר־רים וכו׳, כל זאת מלבד ציוד ל־ניטול הקונבנציונאלי.

האחזה ופיצול — במסגרת המ־סוף, יופעלו אף בשני הנמלים שי־רותי האחזה ופיצול, מיון ואחסנה למטענים במכולות. לצורך זאת אף ירכש ציוד מתמחה מיוחד כגון מל־גזות מיוחדות למחסנים וכו׳. כמו כן ירכש ציוד ספציפי נוסף כמו איצבבאות, מדפים מיוחדים, גשרו־ני כניסה למכולות ועוד, כל זאת בצד רכישה כלי טואלות חדישים ומיוחדים.

מיבנה התקציב — הרשות מקיי־מת תקציב רגיל ותקציב פיתוח. התקציב הרגיל מכיל את ההכנסות וההתקבלות בנמלים ממקבלי השי־רותים השונים ואת ההוצאות לשכר, אחזקה, ניטול מטענים, פחת, רי־בית ועוד. יתרות ההכנסה בנמלים עוברות לתקציב כרכך. תקציב ה־פיתוח נועד לממן את פעולות הפי־תוח בכל הנמלים. מקורותיו הכס־פיים הם הלוואות ממקורות ממלכ־תיים או אחרים — בבידית הענף — וכן ניצול קרנות פנימיות (פחת, ריבית, פנסיה ופיצויים וכו׳) הבו־עברות כן התקציב הרגיל.

הכנסות והוצאה — סך הכל הכ־נסותיה של רשות הנמלים בשנת התקציב שהתחילה ב־1.4.72 הוצגה ל־267.9 מיליון לירות והוצאותיה ל־267.2 מיליון לירות. הרשות, בשנה השנים עשרה לקיומה, מבליכה ל־שאת את עצמה על פי החוק, לאחר שהיא מפרישה סכומים נאותים ל־קרנות הפנסיה והפיצויים וכן לפחת, לריבית ועוד. עודפי ההכנסות על ההוצאות מועברים, כבעבר, לקרנות הפיתוח של הרשות.

תנועת המטענים — תקציב 1972/73 מבוסס על צפי מטענים של כ־9 מיליון טונות לעומת 8.1 מיליון טונות בשנה 1971/72. ההנחה היא כי הגידול כבות המטען האחוד ש־תעבור בנמלים ותסתכם בכ־1.1 מי־ליון טונות בשנת 1972/73. מתוך סך הכל המטען האחוד, תוכפל כ־מות המטען במכולות ותסתכם בכ־800 אלף טונות לעומת 382 אלף טונות כמטען כללי במכולות שנוטל בשנת 1971/72. תנועת הנוסעים ה־צפויה בשנה 1972/73 תיסתכם בכ־190 אלף נוסעים. עיקר הגידול ב־מטענים שיעברו את נמלי הארץ הוא במטעני היצוא. בתנועת הנוס־עים יגדל חלקם של התיירים המ־בקרים באניות פאר והשוהים בארץ שהיה קצרה.

ואמנם — כמויות המטען האחוד בנמלים, הולכות וגדלות בקצב מ־היר, כשהמעבר למכולות בעיקר, הוא חד ומהיר, זאת ועוד, נושא זה קיבל דחיפה רבה קדימה זאת, עם הגברת הדירתן של אניות מת־מחות הבנויות ומותאמות במיוחד להובלה בלעדית של יחידות אלה, כגון: אניות מכולות, אניות גל־גלע וכו׳, הפוקדות את נמלי הים התיכון לעתים קבועות ומזומנות.

הפיתוח

פיתוח נרחב — תקציב הפיתוח של הרשות לשנה זו יגיע לכ־65 מיליון לירות (עד כה השקיעה ה־רשות בפיתוח הנמלים וציודם ל־מעלה מ־360 מיליון לירות). כשליש מסכום זה מוקצב להמשך רכישת ציוד יבשתי מתמחה לניטול מכולות, שיותקן במסופי המכולות, ואילו ה־יתרה — לסיום בניית מסופי המכו־לות בנמלי חיפה (מערב) ואשדוד ולפיתוח והרחבת הנמלים כדלקמן: להמשך פיתוחו של נמל חיפה (כו־לל מסוף המכולות) הוקצו כ־14 מיליון לירות, לנמל אשדוד כ־21 מיליון לירות ולנמל אילת כ־ד מיל־יון לירות.

יצויין, שרשות הנמלים מממנת את תקציב הפיתוח שלה מקרנות עצ־מיה ללא הזדקקות למלוות ממשל־תיים.

בנמלים — תכנית הפיתוח מוש־תתת בעיקרה על התאמת נמלי יש־ראל ל„עידן המכולות". כלומר, הת־אמתם לשינויים החלים היום בעולם בתחום ניטול המטענים (המעבר ל־מטען אחוד, מכולה ודיסות הגל־גל) ולהכפה העוברת על הספנות (אוניות בהתמחות). פעולות הפיתוח העיקריות שהתבצעה בנמל חיפה הן:

השלמת מסוף המכולות המערבי התקנת עגורן הגשר בו, הקמת מ־סוף כימיקלים באזור הקישון, הרח־בת מעגן הקישון, העמקת רציפיו ופיתוח האזור החופשי בו. הכשרת שטחי עורף לאיחסון וניטול מכולות, הקמת בתי מלאכה במערב הנמל, חקר והיכנון טרמינל המכולות בגו־רת הנמל, שיפוץ והקמת מיבנים שו־נים.

נמל אשדוד — השלמת שלב א׳ במסוף המכולות התקנת עגורן ה־גשר בו, בנייה רציפים עמוקי מים לאוניות מתמחות. הוספת שטחי אח־סנה מקורים והרחבת מיתקן הדיפ־זורה. ריצוף שטחים בנמל, בניית רציף ליד שובר הגלים, שיפוץ ה־קבה מיבנים ופיתוח השטח העורפי.

נמל אילת — הרחבת הנמל צפו־נה, הוספת שטחי אחסנה מקורים ופתוחים, הכשרת שטחי עורף לכ־מכולות, פיתוח האזור החופשי, ה־קמת מסדרים בעורף הנמל ושיפוץ והקמת מיבנים חדשים בנמל.

בכל הנמלים נעשה פעולה נרחבת, בהמשך להמכונה הציוד מאשתקד, של רכישה. התקנת ציוד יבשתי מתמחה לניטול מכולות, הכולל בין היתר: עגורני גשר. בכשר הרמה של 43 טונות לנמלי חיפה ואש־דוד, מכולגועים, מנופים נידים, ע־גורני שער וציוד נוסף ומיוחד ל־ניטול מכולות בשטח.

תיכנון מסופי המכולות הנרצפים החדשים בנמלים מבוסס על תח־זית המטענים הצפויים וכן על ה־צורך להבטיח גמישות תיפעולית מירבית לאור מהפכת המכולות, ה־מעבר לצורה נוספה של איחוד מטען ליחידות גדולות.

הרציפים החדשים בנמל אשדוד ישרתו גם את „הגשר היבשתי" — אשדוד—אילת. ב„גשר יבשתי" זה, מועברים מטענים מאירופה, למזרח אפריקה ולמזרח הרחוק.

לקראת העתיד

גידול רב בתנועת המטענים — תוצאותיה של מלחמת ששת הימים — יצרו תנאים חדשים הכספיים על הנמלים. תוספת האוכלוסיה של ה־שטחים המוחזקים, העליה ברמת ה־חיים, פיתוח הסחר הכלכלה, נותנים אותותיהם בגידול תנועת המטענים. גידול של כ־50 אחוזים צפוי ב־תנועת המטענים, פרט לדלק, אשר יעבור בנמלי ישראל, כעבור שנים מהיום. לפי התחזית שעובדה בר־שות, תגיע התנועה בשנת 1981/82 לכ־12 מיליון טונות, לעומת 8.1 מיליון טונה בשנת 1971/72.

כן צפוי גידול בתנועת הנוסעים דרך הים, כשהגידול יהיה בעיקרו בתיירים לביקור יוקר.

התחזית לעשר השנים הקרובות, לוקחת בחשבון את שטחים הכתו־קים, אוכלוסייתם, את הגידול ה־צפוי במספר התושבים וברמת חיי־הם. התחזית כוללת גידול שנתי של 3 אחוזים באוכלוסיית ישראל, גידול כתון בתצרוכת לנפש — בשיעור ש־נתי ממוצע של 3 אחוזים וגידול בבניה ובהפוקה, ומסוגכת על שער החליפין הקיים של המטבע.

ישראל כ„גשר יבשתי" — הסימ־נה של תעלת סואץ מגבירה את חי־שיבותה הגיאופוליטית של ישראל. הדך הפרכות נבונה מצד הגורמים השונים, יש אפשרות להפוך את המדינה ל„גשר יבשתי" לתנועת מט־ענים בין אירופה לבין מזרח אפ־ריקה, אוסטרליה ואסיה. „גשר" זה נשען על נמלי אשדוד ואילת ועל דרכי התחבורה ביניהם; הצלחתו של המפעל מותנית לא במעט בכך שהמטענים יועברו במכולות.

קידום שיטות ניטול מטענים — הרשות ממשיכה, ותמשיך גם להב־א, במאמציה הרבים לקידום שי־טות הניטול ולהאחזה גוברת של המטענים. דרך זו מגבירה את ה־תפוקה, חוסכת בכח אדם, מקטינה סכנת נזקים למטען, מקצרת את „סבב האוניות" ומגבירה את החסכון לכל גורמיה של „שרשרת השיווק". ראוי לציין כי החדרת שיטות ה־ניטול החדישות ועידוד המעבר א־ליהן, מבוצעים על ידי הרשות הן באמצעות תמריצים תעריפיים והן באמצעות פיתוח פיזי וטכנולוגי, חדשנות בתיפעול.

אולם, מעבר מהיר לשיטות ניטול חדישות אלה ולהאחזה גוברת של כלל המטענים הניתנים לכך, איננו תלוי רק ברשות וברצונה הטוב והוא מותנה רבות בגורמי הסחר ו־בציבור המשתמשים בנמלים; ב־גורמים אלה חייבים להגביר פעי־לותם בנושא זה, ובעיקר אמורים הדברים לגבי אותם מטענים הנ־יתנים להאחזה (כמו מלט, קמח וכו׳), אשר עקב אי האחזתם, הם מהווים צוואר בקבוק בפעילות ה־תיפעולית של הנמלים כל השנה — ובעיקר בעונת השיא.

יורחבו מסופי המכולות — ואכן „עידן המכולות" פוקד את נמלי יש־ראל בצעדי ענק. בשנה הנוכחית (72/73) יטופלו בנמלים בכ־80,000 מכולות (יבוא ויצוא), לעומת 2,400 מכולות בלבד בהן טיפלו הנמלים לפני שנתיים (69/70). קצב תנועת המכולות ילך ויגדל, ותוך 3 שנים יוכפל במספרן ויסתכם בכ־160,000—150. על מנת להתאים הנמלים בכ־לואם ל„מהפכה" זו, יושקעו תוך 3—4 השנים הקרובות בהרחבת מ־סופי המכולות (שיופעלו כאמור בנ־מלי חיפה ואשדוד תוך השנה הנו־כחית), בהקמת רציפים חדשים וב־העמקת קיימים, ברכישת ציוד מת־מחה נוסף ובהכשרת שטחי תיפעול והיחסון נוספים בנמלים כ־250—200 מיליון לירות.

המעבר לציוד מתמחה — יגביל התפוקה ופריון העבודה — לפעולות פיתוח ענפות אלה תהיה השלכה ישירה לא רק על המשק ועל הגו־רמים לשירותי הנמלים, אלא גם על עובדי הנמלים עצמם. המעבר ל־ציוד חדש ומתמחה יביא להפיכתם של עובדי הנמלים, רובם ככולם, כסוואריים למפעילי ציוד מכני, ו־מכאן — להגדלת הפריון והתפוקה, ליתר בטיחות בעבודה, להקלה ב־עבודה הפיזית וכו׳. לכך תהיה גם השפעה חברתית רבה — עם הקידום במעמד ובתפקיד. אולם, ציוד יקר ומורכב זה יחייב גם יתר התמחות וידע, השתלמות ולמידה בלתי פוס־קים ומעקב אחר החידושים וההתפת־חויות בנושאים אלה בנמלי ה־עולם.

פיתוח ארוך טווח — אולם בפי־תוח כמו הגיל לא שני. הרשות שר־קדה כבר עתה על התאמת תוכניות האב של פיתוח הנמלים, לשנות ה־80 ואילך. תוכניות אלה מבוססות על הגידול החזוי בתנועת המטענים בעקב התפתחות קשרי הסחר הכל־כלה, ועל השינויים הצפויים בספנות ובתובלה הימית, בשיטות הניטול ובטכנולוגיה הנמלית. כמו כן נל־קחת בחשבון, במסגרת תוכניות פי־תוח ארוכות טווח אלה, האפשרות, שנמלי ישראל יהוו, בכל מקרה של שינוי בערוץ הפוליטי — לו אנו כה מייחלים, „נמלים מרכזיים ב־מסגרת צמתי תחבורה ותובלה ימית־יבשתית לכל האזור;

תוכניות אלה מדברות על הרחבת מעגני המים בכל הנמלים, הארכת שוברי הגלים הקיימים, העמקת ר־ציפים, הרחבה ניכרת של מסופי המכולות ועוד.

אזורי נמל חופשיים — התחזו־רות הכלכלית הביאה את הרשות וגורמים נוספים, ליזום הכנות פי־תוח בשטחים החופיים בנמלים, הקמת תעשיות ושירותי עזר בשטח העורף של שלושת הנמלים, הקמת „מרכזי האחזה ופיצול" למטענים קטנים המאוחדים באריזות גדולות הקמת והפעלת „אזורי נמל חופ־שיים".

בקשר ל„אזורי נמל חופשיים", ח־קקה הכנסת חוק מיוחד (חוק אזורי נמל חופשיים תשכ״ט—1969) — המסדיר את דרך הקמתם והפעלתם של אזורי נמל אלה, שיופעלו בנמל חיפה (באזור הקישון) ואילת, ה־הקלות שתנתנה לגופים שיפעלו בה. כן הוקמו תקנות בדבר המסר מ־סים לו זכאי „בייזם מורשה" הפועל במסגרת אזור הנמל החופשי.

במקביל, מבצעת הרשות את פי־תוח התשתית באזורי הנמל החופ־שי בשני הנמלים, כאשר ההתעניינות בנושא זה מצד גורמים מקומיים שונים, הולכת וגוברת.

ולסיכום — זאת היא כאמור השנה השתים־עשרה לפעולתה של רשות הנמלים, וביהוד הוא כי גם בשנים הקרובות, כמו בשנים עברו, נכונו לנמלים משימות בעלות חשיבות רא־שונה בכל הקשור לקידומה של המ־דינה. אכן, תוכניות הפיתוח וה־הצטיידות של הנמלים, הן לטווח הקצר והן לטווח הארוך מבטיחים כי נמלי ישראל יהיו מצויידים ב־מיטב הציוד המתמחה ובידע הטכ־נולוגי החדיש ביותר, על מנת לע־מוד במשימות וביעדים למען קידו־מה ופיתוחה הכלכלי של המדינה.

פיתוח הנמלים נמשך בקצב מואץ. בתצלום: בניית רציף עמוק מים לאניות מכולה, בנמל אשדוד

בנמלים נקלט ומופעל ציוד חדיש ומודרני. בתצלום: עגורני שער קבועים לשינוע מכולות שהופעלו לאחרונה בנמל חיפה

החומר מוגש ע״י רשות הנמלים

סוכנות לאומית לביטוח - סיפורה של הצלחה

מורשי „ללוידס" ו„אליאנס" ✱ ראשונים ביצירת תודעת ביטוח הנסיעות לחו״ל ✱ התמחות בביטוחים מיוחדים ✱ שירות אישי ללקוח ✱ לקראת פתיחת משרד חדש בירושלים

כאשר שואלים את מר וילי אפשטיבצר, מנהלה הכללי של החברה, כיצד אפשר לראות את מקצוע הבטוח כעיסוק מעניין ו־מביא סיפוק — במיוחד לאור העובדה שבטוח פרושו, בין היתר — כעת רבות של עבודה סט־טיסטית וחשבונית מעצמבת, שפה מקצועית מזורה ומיוחדת, מערכת כללים מורכבת ומסובכת התובעת התמחות ממושכת ועוד כיוצא בכך — יש בפיו תשובה קצרה וברו־רה: „אני מאוהב במקצועי וסבור שהוא המקצוע המעניין ביותר שאדם יכול לבחור לעצמו".

קשה להסביר זאת לאנשים מן החוץ — ממשיך מר אפשטיבצר „היקה" הידוע, כי שמתעניין במקצוע הבטוח מגלה בו עולם ומלואו, שפע הרפתקאות מרת־קות, מומנטים פיקנטיים ואנושיים ומתח רב — ממש כאילו היה זה ספר בלשי או רומן מלא וגדוש בדמויות ובאורעות. כל מה שצ־ריך הוא, לגרד מעט את השכבה העליונה ולחדור אל התוכן. אני בטוח שכך הדבר גם במקצועות אחרים. בכל מקצוע מסתתר התו־כן האמיתי מתחת לשכבה חיצו־נית, שאינה אומרת דבר לזרים. עם זאת — אחד ההבדלים הנכר־בים בין מקצוע הבטוח למקצועות אחרים הוא בכך — שהתוכן הס־מון בו אינו רק רבגוני ועשיר כל כך, אלא בהכנה לא רק, הוכם ורב עניין בהיותו בבואה ישירה של החיים עצמם".

בטוח נסיעות לחו״ל

רבבות מבוטחים נהנו במשך השנים מפירותיה רבים של החב־רה שנבנתה על ידי מר אפשטיבצר המוכרת כיום כ„סוכנות לאומית לבטוח" בע״מ. רבים בהם זכו לבידורי בטוח באחד הנושאים הקרובים במיוחד ללבו: בטוח נסיעות לחו״ל.

„סוכנות לאומית לבטוח בע״מ" היתה הראשונה בישראל שהחלה בפיתוח ובהכנסת תודעת הבטוח לנוסעים לחו״ל בצורה מסודרת ואחראית. החברה מוציאה כיום את מספר הפוליסות הגדול ביותר בארץ לנוסעים לחו״ל באמצעות משרדי הנסיעות וסוכני הבטוח.

מר וילי אפשטיבצר, מנהל סוכנות לאומית לבטוח.

ההתחלה היתה בנועה שכן היה על החברה להחדיר בציבור את הכרה בחיוניותו של ענף בטוח זה, אשר כמעט ולא היה מקובל בארץ לפני עשרים שנה. ההתפתחות היתה מרשימה ומענינת. הציבור למד לדעת כי זהו אחד הבטוחים הכדאיים ביותר וכיום הרחיבה החברה את היצע והמעניקה לנוס־עים לחו״ל בטוח הכולל אפילו כזו איננה המסורה הבסיסית של סיכוני מלחמה או חטיפה. מובן בטוח הנסיעות. הכוונה היא: ש־אדם היוצא לטיול, לביקור, לנסי־עת עסקים וכיו״ב ומצויד בפו־ליסה של החברה, יוכל להסיר מליבו את הדאגה לשורה ארוכה של תקלות אפשריות: דחיית או ביטול נסיעה, מחלה או פציעה בחו״ל, איבוד, הארכת השהות מעבר למתוכנן ועוד. אין פרוש הדבר שכל התקלות הייבות להת־רחש זו אחר זו, אך עצם הדאגה מפניהן היא הגורם העיקרי המער־ער את הנסיעה לבטוחה ובדאית.

הודות לחינוך המעמיק שביצענו בנושא זה במשך שנים ארוכות" ממשיך מר אפשטיבצר, „נראה כי יום מובן מאליו שאין להניח את סיכוני הנסיעות לחו״ל בידי שמים בלבד. נציין לדוגמא באפשרות של מחלה או פציעה בחו״ל. אדם היוצא לשהות קצרה מחוץ לגבו־לות המדינה יהצטייד איננו כול־לים בדרך־כלל סכום כסף מספיק לכיסוי הוצאות בלתי צפויות הכ־רוכות בתקלות שונות. תמורת הפוליסה שהוציא בארץ, דואגת „סוכנות לאומית לבטוח בע״מ" לכל הכרוך בטיפול רפואי — החל מהזמנת אמבולנס, העסקת אחות, פיזיותרפיה וכו׳ וכלה ב־ניתוח או בטיפול בבהלה בת־קופת השהות בחו״ל. התשלום נעשה גם במטבע זר — בהתאם לצורך. ראוי לזכור כי הוצאות במקרה בענין זה עשויות להגיע למאות דולרים ולעתים אף לאלפי דולרים. גם כאשר ההסתבכות אינה גדולה — יש להאריך את השהות מעבר למתוכנן ועצם ה־הארכה כרוכה בהוצאות בלתי צפויות אשר מרבית התיירים אי־נם יכולים לעמוד בהן. ואגב־גם אם המדובר במי שיכול לשלם את הוצאותיו במטבע זר — מדוע לא לעשות זאת אם ניתן להצ־טייד בפוליסה המעניקה כיסוי ו־הגנה מראש?"

סע בטוח

אין הכרח במובן להפליג לסי־כונים קיצוניים ובולטים דווקא. הרעיון הטמון בכל פוליסה של החברה לבטוח נוסעים, הוא עצם הבטחון שהוא מעניק לנוסע. אדם היוצא לחו״ל חייב לזכור שהוא עזב את סביבתו הטבעית, היומ־יומית, המוכרת, בה הוא מסוגל להתמצא בנקל ולהתמודד בכוחות עצמו גם עם בעיות קשות — ה־עובר לארץ אחרת בה קיימים נו־הגי חיים שונים לחלוטין — ול־עיתים אף פעולה פשוטה כחיוג בטלפון מצריכה ידע מסוים. ההזדה במקום בה מדברים בלשון זרה ונוקטים דרכי התנהגות שאי־נן מוכרות לישראלי — יש בה כעצם טבעה הזמנה לזהירות בסי־טית — ואז הפוליסה לבטוח נסי־עות „סע בטוח" היא תשובה לכך. כאשר נקראת תכנית בטוח זו „סע בטוח" אך ניתן לקראה „סע בבטוח" ובאותה מידה ניתן לומר „סע בבטחון". שתי ההגד־רות הנות; ומכוונות אחת: לסלק כל סיכון ואי נעימות ולאפשר לישראלי היוצא לחו״ל נסיעה נעימה ובטוחה.

ומכאן לוידוי האישי של מר אפשטיבצר:

„מאז ומעולם ראיתי את העי־סוק בבטוח כייעוד, כמטרה בעלת ערך רב ולא רק כמכשיר להפקת רווחים. זכורות לי עדיין השנים הראשונות לאחר עלייתי לארץ. עסקתי בעבודות שונות ומשונות על מנת לפרנס את משפחתי עד שאסיים את לימודי בהתכתבות, במכון הבטוח בלונדון. מדי שנה היה עלי למסור בחינות בקפרי־סין אצל נאמני המכון. היום בו הסתיים הכל זכיתי בתעודה המ־תירה לי לעסוק בבטוח — יום זה היה גמול הולם לשנים ארוכות של מאמצים ולימודים. ראיתי צב־כי או ועודני מחזיק בהשקפה זו כיום — כמו שבחור במקצועו על מנת לסייע לבני האדם בבעות הקשות בהיותם כזוכה לרופא או עורך־דין.

הנסיון שרכשתי במשך שנים עוד חיזק אותי בעמדתי זו. אני מאמין שאחד מתפקידיו הראשו־נים במעלה של כל איש בטוח הוא להוכיח כי שרות לציבור עו־מד מעל ומעבר לכל שיקול אחר. עשיתי כל מה שהיה ביכולתי במשך השנים לנהוג ברוח זו — ולקוחותי יעידו. את הקריירה הפ־עילה שלי בבטוח התחלתי לפני כ־30 שנה בחיפה. ייסדתי אז את החברה הראשונה לייצוג חברה מורשי ללוידס שמושבה היה בתל־אביב. משרדי הראשון היה צנוע והשתרע על שטח של... 11 מ״ר בלבד, אך היה זה צעד ראשון שסימל את תחילת הדרך. שנים אחדות לאחר מכן עברתי למשרד מרווח יותר, אך דווקא חלה נסיגה בעסקי — נסיגה היתה ראשונה ואחרונה. בשנים 1947—1949 שהיתי מחוץ לשרות — בשורות צבאי והדבר השפיע במידה על העסקים במשרד. מענין זה למדתי לקח חשוב: מקצוע הבטוח, יותר ממקצועות רבים אחרים, מבוסס על שירות אישי ללקוח ואין להלוך מבורח־קים. אני כנו לקבוע כי כל חברה גדולה נוסדה והתנהלה בראשית דרכה על ידי אנשים שיצרו להם את הקשר האישי עם לקוחותיהם, הכירו בקרוב את בעיותיהם ויכלו להגיש להם את השרותים הנדר־שים בשעת הדחק ללא פורמליות ביתורת ותחושת אי אמון הנבקוה להתפתח באדמיניסטרציה גדולה ומסורבלת. יש בכך כדי להצביע פעם נוספת כי העוסק בבטוח — עוסק במקצוע בעל משמעות אנו־שית ומסורת של כוונת לציבור במובן הנעלה ביותר.

התפתחות גדולה

בשנת 1949 התמזגה החברה שייסדתי עם חברה אחרת ותוקמה „סוכנות לאומית לביטוח בע״מ" National Insurance Office ltd בדרך העצמאות 47 בחיפה ובאו עד היום סוכנים כשרדיהם בעבר בת כי ומתכרים כמעט על פני קופה שלמה. מתחלה אשר היתה בצעה לכדי (בראשית הדרך הגיע פיתוח הפרמיות הכללי ל־20,000 ל״י) הפכה „סוכנות לאומית ל־בטוח בע״מ", לחברה ארצית גדו־לה בעלת שלוחה בצורת סניפים וסוכנים בכל רחבי המדינה: תל־אביב, אשדוד, נמל חיפה, וכן ב־מרכזי אוכלוסיה גדולים אחרים. הצעד הבא יהיה הקמת משרד בירושלים הגלכה ואני תקוה שה־דבר יתבצע בקרוב".

מורשי „ללוידס"

עד שנות השבעים שמה החברה את הדגש על פעילותה כמורשי „ללוידס" בישראל, גוף מבטחים בינלאומי גדול זה, נהג אף הוא להקפיד על שירות אישי ללקוחות ולסוכנים. בנעין של מר אפשטי־בצר עם התנאי ללוידס לא היו מצו־לם אנונימיים, המבוטח ידע כי הוא ומהם הפקידים עמם עובד הוא בקשר. ויש בכך הוכחה נוספת לחשיבותה של הגישה האישית במקרה של ללוידס — המורשה הוא המקיים את הקשר האישי בין שני הצדדים — בין המבוטח ל־מבטח — הכל בציפת מתוך הבנה ואהדה לבעיותיו ולצרכיו של המ־בוטח, ואת על מנת לקיים את כל האמור בתנאי הבטוח.

עם התפתחותה של תעשיית הבטוח בישראל, החלו חברות ישר־ראליות לבוא במקום החברות הז־רות שפעלו בעבר בארץ. תפקידי מבטחי החוץ העקריים הפכו למשבצת להתפתחות הבטוח היש־ראלית על ידי בטוח משנה הן, או במקום זאת, הפיכתם ממבטח זר למבטח מקומי — בצורת ייסוד חברה ישראלית בהמלצת כלאה או חלקית.

כאן מוסיף מר אפשטיבצר ואו־מר: „על אף העובדה שחברות הבטוח הישראליות מחזיקות בב־

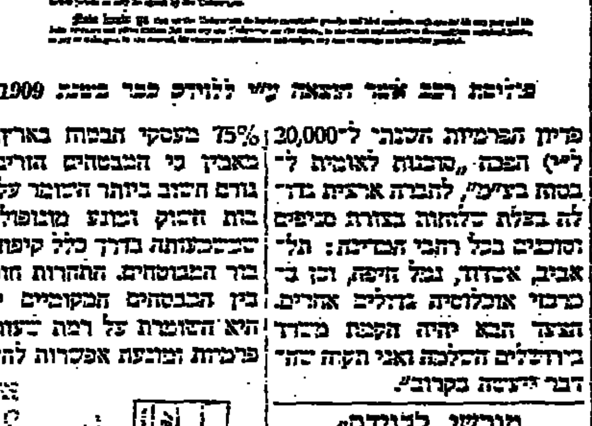

פוליסת רכב אשר הוצאה ע״י ללוידס כבר בשנת 1909

75% בעסקי הבטוח בארץ, אני מאמין כי המבטחים הזרים הם גורם חשוב ביותר השומר על יצי־בות השוק ומונע מונופוליזציה שבעקבותיה בדרך כלל קיפוח צי־בור המבוטחים. התחרות חופשית בין המבטחים המקומיים לזרים היא הערובה על רמה שעורי ה־פרמיות ומונעת אפשרות להעלאה בלתי סבירה של הפרמיות, דבר המקובל במדינות טוטליטריות בהן משק הבטוח נתון בידיים ממ־שלתיות ושמהם כמכשיר לצבירת כספים ולחץ נוסף על האוכלו־סיה".

מורשי אליאנס

המוניטין העולמי של „ללוידס" הוא כה גדול עד כדי כך שמאמי־נים כי אין דבר תחת השמש שגוף זה אינו מבטח; למעשה אין זה כך. מסיבה זו החליטה החברה ליטול על עצמה בייצוג נוספה של חברה אנגלית השייכת לאחת מ־קבוצות הבטוח הגדולות בעולם. כך נתמנתה „סוכנות לאומית ל־בטוח בע״מ" לפני כשנה לסוכן כללי ומורשה של „אליאנס אשור־נס קומפני לימיטד" לפנים: אב־דן רכוש, עסקי חבות למוניטין וכלי רכב. מגוי זה בא לאחר עקרים קודמים שנמשכו כשמונה שנים.

אחד הקוים המאפיינים את „סוכ־נות לאומית לבטוח בע״מ" הוא התמחותה בביטוחים התובעים ידע ומומחיות מיוחדים שאינם מצויים תמיד בחברות רבות. בטוח נסי־עות עליו הורחב הדיבור אומר מר אפשטיבצר „הינו רק אחד ה־נושאים ויש עוד רבים אחרים כגון: בטוח יצירות אמנותיות, בטוח כלי שיט לרבות כלי שיט לספורט, בטוחים „מקצועיים" ל־ענפי עסק שונים ואפילו בטוח נגד „תאומים או רביעיה", בטוח קולו של זמר או זמרת ובטוחים דומים שלא תמיד ניתן לקבלם בחברות אחרות". זאת מלבד הבי־טוחים המגרתיים הכוללים ביטוח רכוש, מפעלי מסחר ותעשיה בפני כל נזק ואבדן אפשריים.

העובדה ש„סוכנות לאומית ל־בטוח בע״מ", מתגלגלת להתפתח לא להרחב הגובה ולהפיכות לחבר־רת ענק — אלא לעומק — ולהת־מחות עוד ועוד, להגביר את המגע האישי והגון את מערך השירותים ללקוחותיה — עובדה זו גורמת לה לעיתים קרובות לנקוט דרכי התנהגות ושיקולים שאינם מקוב־לים תמיד בענף בנקודת מבט עס־קית טהורה. הנטיה לראות את הגורם האנושי מאחורי העסק ה־יבש, קבע את אופיה המיוחד של „סוכנות לאומית לביטוח בע״מ" ויש לא מעט בהצלחתה; ובד בבד סייע לכל לקוחותיה.

החברה אינה עוד „לאומית" לגמרי. השותפים לה היום משקי־עים מאנגליה ומשוויצריה. אשר חיזקו את הקשר של החברה גם עם חו״ל. ההשקעות של שותפים אלה ובעיקר השותפים מאנגליה מסייעים לחברה בהתרחבות ה־עסקים — בהיותם אחד מ„לוידס ברוקרס" הידועים הגדולים ב־לונדון.

לסיכום מסיים מר אפשטיבצר: „הנני צופה התפתחות נוספת ל־סוכנות לאומית לבטוח בע״מ" ול־משק הבטוח בארץ והנני מקווה כי נוכל להגיע בעתיד סיוע והמיבטה לכל הבאים עמנו בקש־רים, להמשיך עוד ועוד את שרו־תינו ולהמשיך ולקיים את יחסינו הטובים עם לקוחותינו־ידידינו בשעת רצון כבשעת דחק. למטרות אלה אנו מחנכים צוות אנשים אשר ימשיך במסורת החברה.

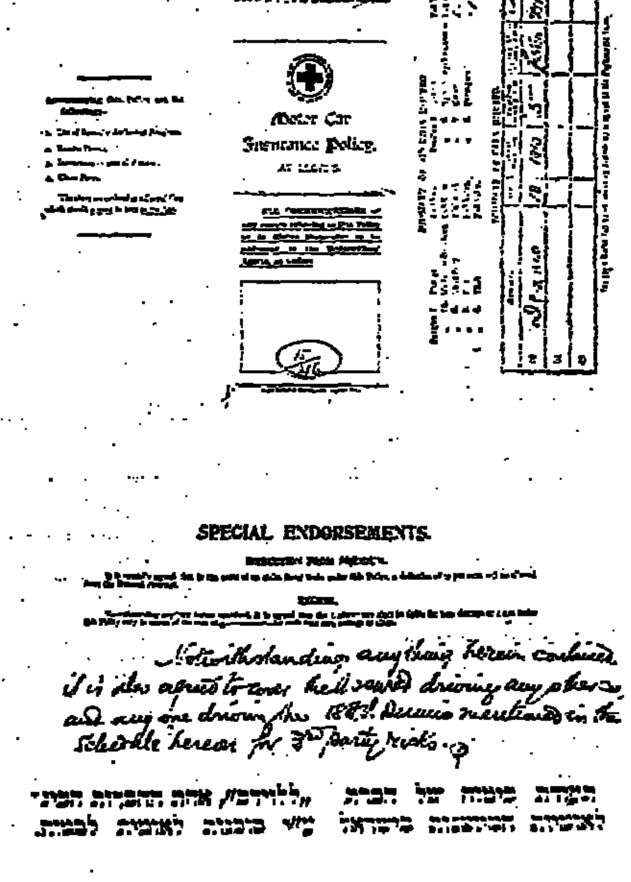

תעודת ביטוח של חברת „ללוידס", אחת החברות הפועלות בישראל ע״י סוכנות לאומית לבטוח.

החומר מוגש ע״י סוכנות לאומית לביטוח

אטלנטיק - חלוצת דייג המרחקים בישראל

אניות דייג ישראליות וצוותים ישראלים * מאבק על הדייג ברחבי האוקינוסים * דגי בקלה מזון בסיסי במחיר שווה לכל נפש

הדייג הינו אחת האומנויות הקדומות ביותר בהיסטוריה האנושית. גילויים ארכיאולוגיים מוכיחים כי בני אדם עסקו בדייג בנהרות, אגמים וימים לפחות 3000 שנה לפני הספירה, ומותר להניח כי החלו בכך דורות רבים לפני כן.

במשך אלפי שנים נצבר ידע רב, נגאלו דרכי הרבייה, הנדידה של דגים, אורחות מאות סוגים של דגי־מאכל ויצורי־ים אחרים שבנשך בחלקם למעדנים מבוקשים, אך דמותו של הדייג כמעט ולא נשתנתה וההתפתחות הטכנולוגית המדעית לאורך הדורות הגיעה אליו בצורה מקרית למדי. עד המאה ה־20 לא נמצא תהליך לנסיונו של הדייג ולחושיו הטבעיים, לזרועותיו השריריות ולידע שעבר בירושה מאב לבן. נדרש זעזוע של מכה על מנת לנער את הענף מקפאונו ולהעלותו על דרך המלך. מלחמת העולם השניה, שגרמה להשמדתם של מקורות מזון רבים ולדילדולם של אחרים — יצרה זעזוע זה. בתום המלחמה התברר כי אוכלוסיית העולם גדלה וצריכת המזון נמצאת בעלייה מתמדת. מכאן ועד לחידוש ההתעניינות בים כמקור המזון הגדול בעולם היתה הדרך קצרה. בתקופה של שנים אחדות תוכננו ונבנו ספינות־דייג חדישות, שוכללו אניות והובלה בקירור ובהקפאה ומדינות רבות נטלו את ענף הדייג תחת חסותן הממלכתית, הקימו ציים גדולים, השקיעו בהם ממון רב, הכשירו דורות חדשים של דייגים ושיטות דייג מתוחכמות ויעילות ושילחו את הספינות לתור אחר ריכוזי־דגה בכל פינה נידחת על פני מימי העולם, מן הים הצפוני עד לאוקינוס ההודי ולאפריקה.

[illegible] בישראל

כמדינה השוכנת לחופי שני ימים — הים התיכון וים סוף — החלה ישראל כבר בראשית קיומה התעניינות בניצול הפוטנציאל הגנוז בים וכבר בשנת 1937 נוסדה החברה הראשונה לדייג מאורגן — חברת „נחשון" ההסתדרותית שעסקה בדייג בים התיכון בספינות שנרכשו באיטליה. חברה זו לבדה לא יכלה לספק את כל צרכי המדינה, במיוחד כאשר נתברר כי הים התיכון — יחסית לימים אחרים — אינו עשיר במיוחד בדגה. על כן הוחלט לעסוק בחיפושים אחר ריכוזי דגה מרוחקים יותר והוקמה בשנת 1960 החברה הראשונה בישראל לדייג מרחקים, חברת „אטלנטיק".

אחת הבעיות הקשות שניצבו בדרכה של „אטלנטיק" מייד עם לידתה היתה המחסור במומחים בענף דייג המרחקים. ענף זה תובע ידע ונסיון מעשי ומשלב טכנולוגיות חדישות והמפעל מכשירי בהוהכם, ספנות, ניווט, תובלה, קירור הקפאה, חרכת, שיווק בסחר, שיווק, אירגון יעיל ועוד. ואכן — יחד עם „אטלנטיק" האחריה נוסדו עוד ארבעה חברות שפשטו את הרגל בזו אחר זו כאשר התברר כי אין ביכולתן לעמוד בדרישות אלו ובכך מותירות את „אטלנטיק" כחברה היחידה בישראל לדייג מרחקים.

גישת הגורמים הממשלתיים

במהלכה של התפתחות זו התברר כי יחסם של גורמים ממשלתיים שגילו חוסר דמיון וחוסר ענין בענף הדייג היה בין הגורמים העיקריים לחיסולן של חברות אלו, ולא פעם סיכן אף את קיומה של „אטלנטיק". החברה, שנוסדה על ידי קבוצת אנשים ישראלים ביוזמם של משקיעים קנדיים — לא נהנתה מסובסידיות ממשלתיות, כניתנו על ידי הגבה לענפי חקלאות ותעשייה, וכל מבוקשה היה לקבל הגנה ממשלתית לבלימת התחרות עם היבוא הזול שעלה למדינה ממון רב במטבע קשה. הממשלה התחייבה להגביל יבוא דגה מוהורה ולאסור יבוא דגה קפואה כן הסוג הנידוג על־ידי „אטלנטיק". אך התחייבות זו לא עלתה למדינה בארוכה לא כובדה הממשלה לא מנעה יבוא ממדינות בהן נהנה ענף הדייג מעזרה ממשלתית בקנה־מידה גדול, מקירבת שדות־דייג עשירים וכוח אדם מאומן בשפע. פרדוכס מוזר זה, לפיו דווקא ישראל הקטנה והענייה מזניחה מקור־מזון חשוב כל כך ואילו מדינות עשירות משקיעות בו ממון רב — נמשך שנים ארוכות וגרם למשקיעים הזרים לברוח מ„אטלנטיק" ולתבוע את החזרת השקעתם. בשנת 1962, בתום שנת הפעילות הראשונה של החברה — ניחתה עליה מהלומה. הפיחות בלירה הישראלית, בשעה שחלק ניכר מרכושה ומהתחייבויותיה היה במטבע זר. הממשלה נמנעה מכל עזרה והמשקיעים הקנדיים תבעו פירוק החברה. במאמצים ניכרים גויס ההון הדרוש על ידי היזמים הישראליים, והשקעה החוזרה החברה יצאה לחפש מקורות מימון חדשים להמשכת פעילותה. קבוצות של בעלי הון מסקנדינביה, מדרום־אמריקה ואף מקנדה חידשו את זרימת ההון לחברה, אך כאשר התברר להם יחסה של הממשלה חזרה הפרשה על עצמה וגם משקיעים אלו תבעו את דמי־השקעתם. פעם נוספת נאלצו היזמים הישראליים להסל את השותפות ולהשאר בודדים בזירה במאבקם לגיבוש החברה, להתמודדות עם התחרות החריפה בעולם ולשמירה על עצם קיומה של „אטלנטיק" כנכס במדינות ממשלתית אדישה.

ניתן אולי לטעון כי יחסם של הגורמים הממשלתיים נבע מחוסר־הבנה בנושא, תופעה שאינה מיוחדת לישראל בלבד, ברם כמה כן המיכבים שנעצנו אין להם כל הצדקה. לדוגמא — בשנת 1965 נכנסה „אטלנטיק" למו"מ עם מספנות לבניית שתי ספינות חדשות לדייג מרחקים. גם מי שאינו מומחה בדייג יכול היה לעמוד על ההתפתחות המהירה בענף ועל ההכרח להתקדם ולהיערך בכל החידושים על מנת להתמודד עם ההישגים שהושגו במדינות אחרות. בקשתה של החברה לאישור ההזמנה התעכבה באגף הדייג עד שנת 1968, ואז התברר כי ההזדמנות החמיצה: מחיר ספינת דייג שהיה בשנת 1965 4.5 מיליון ל"י הגיע ל־12 מיליון ל"י בשנת 1968 ובמקביל ירד ערכן של ספינות החברה ופחתה האפשרות למכור אחת מהן במחיר סביר כדי לספק חלק מן המימון הדרוש לספינה החדשה.

ההפסדים הוסיפו להצטבר גם בשנים 1967 ו־1971, כאשר בוצעו פיחותים נוספים בלירה הישראלית ועד היום טרם נענו בקשות החברה לפיצוי כלשהו, כפי שנעשה בחקלאות ובתעשייה, על ההשקעות שבוצעו על ידי החברה בבורסת ההבנים — קרוב ל־22 מיליון ל"י — נעשו באמצעיה העצמיים בלבד ואין ספק שהדבר בלם במידה מסוימת את גידולה של החברה ומנע ממנה לנצל כהלכה את נסיונה והפוטנציאל הטמון בה.

קביעת נוכחות ישראלית

למצב עניינים זה נוספה לאחרונה בעייה המורה במיוחד. מדינות העולם העוסקות בדייג שוקלות מזה זמן מה את האפשרות ליצור תיאום בין ציי הדייג שלהן ולערוך מיפוי של ריכוזי הדגה בימים. לכשיוגשמו תכניות אלו — כל מדינה שלא תפגין נוכחות כבדת־משקל בענף תזכה לפירורים בלבד וניצול מקורות המזון בים יתרכז בידי אותן מדינות שגילו תכנון לטווח ארוך ופיתחו כהלכה את ענף הדייג שלהן. מעמדה של ישראל עשוי היה להיות כיום שווה לזה של מדינות גדולות ועשירות ממנה לו היו ברשותה עוד כמה ספינות דייג משוכללות ולו פעלו תחת דגלה עוד כמה חברות. במקום כל זאת חוסלה אפילו חברת הדייג ההסתדרותית „יונה" ואילו חברת „אטלנטיק" נאלצת לשאת כיום את כל ענף דייג־המרחקים בכוחות עצמה ולהיאבק ביבוא מתחרה של דגים הנידוגים על ידי החברה ועוליו למדינה במטבע זר. ואם לא די בכך — הרי שחברת „אטלנטיק" נאלצת לייצא חלק משלל הדגה שלה למדינות כספרד ופורטוגל, המפעילות ציי דייג גדולים ומשבן שהמכיכה בעשית במחירי הסף במקום להכניס רווחים.

אלפי טון דגים מוקפאים

כיום מספקת „אטלנטיק" כ־7000 טון דגים ערופים ומנוקים בשנה, בערך סיטונאי של כ־19 מיליון ל"י, באמצעות שלוש ספינות לדייג מרוחקים, כן מחזק מלאי שוקי בארץ, בדרך ובאניות בכמות של כ־3000 טון, כל זאת בהקפאה עמוקה של מינוס 25 מעלות צלזיוס.

תחזית הצריכה לקראת סוף העשור מורה על כמות של כ־25,000 טון לשנה למאכל, לתעשייה ולעיבוד, למילוי צריכה זו נדרש צי בן 9—8 ספינות לדייג־מרחקים מודרניות ומשוכללות, ולפחות שלוש אניות להובלה בהקפאה עמוקה, וכן צי משאיות קירור, מכוני עיבוד ורשת שיווק גדולה ומודרנית. אין מנוס מן ההכרה בעובדה שלו נקטה הממשלה מלכתחילה במדיניות הנבונה היתה „אטלנטיק" מסוגלת לעמוד בדרישות אלו כבר כיום.

אניית הדייג הראשונה של „אטלנטיק" — עוגד 1 — החלה לפעול במאי שנת 1961, היא נשלחה לאיזורי דייג במרחק של כ־4000 ק"מ מחופי הארץ, כשהיא מצויידת במתקני הקפאה עמוקה המאפשרים לה איחסון בהקפאה של 12 עד 14 טון דגים תוך 24 שעות בטמפרטורה של מינוס 48 מעלות צלזיוס, ואיחסון כמות כוללת של כ־210 טון דגים קפואים. צוותה של עוגד 1 מנה 30 איש, מהם 20 ישראלים. עצם הפעלתה של אניה זו בהצלחה היוותה הישג ברמה בינלאומית ובמשך שנתיים עסקה עוגד 1 בדייג לאורך חופי סנגל, סיירה ליאונה וגאנה, כשהבסיס הקבוע שלה נמצא בנמל לוס־פאלמס באיים הקנריים. ימאי הדייג שלה השתרעו על פני מיליון וחצי המיליון קילומטרים מרובעים, והוכח שגם ספינות דייג בציים גדולים ומנוסים יותר לא היו משיגות הצלחה גדולה מזו שהושגה על ידי עוגד 1 בשנות פעילותה.

במשך השנתיים הראשונות הקפיאה עוגד 1 2500 טון דגים מובחרים — כמות הראויה להתכבד. אגב כך הכתלמו על סיפונה 40 מבצאים, ימאים ודייגים ישראלים ונצבר ידע רב שאיפשר התקדמות נוספת. ידע זה נוצל היטב בספינה הבאה של „אטלנטיק" — עוגד 2, שנרכשה בשותפות עם חברת דייג נורבגית גדולה, שותפתה של „אטלנטיק" גם בעוגד 1. האניה החדשה — גדולה ומשוכללת מקודמתה — הגדולה בהרבה את כושרה של החברה ואיפשרה לה לצאת לשדות־דייג אחרים. עוגד 1 נמכרה בשנת 1964 ובמקומה נרכשה עוגד 3, שהיתה עד היום ספינת־הדגל של צי הדייג בישראל, בהיותה החדישה והמשוכללת בכולן. באניה זו נמשך מבצע דייג אחד 50 יום רצופים בים הפתוח ואנשי הצוות מוחלפים אחת לשנה, בדרך האויר.

לימם הקיימה עם עוגד 1 — עוגד 3 בסגולה להקפיא 24 טון דגים ביממה בטמפרטורה של מינוס 45 מעלות צלזיוס, ומתוכה שנפחם מגיע ל־350.000 רגל מעוקבים — מכילים עד 600 טון דגה קפואה. כמות זו היא המעלה במעלים מקיבולה של עוגד 2.

מהים הצפוני עד אפריקה

עד כה צלה „אטלנטיק" בעבודת הדייג של ניו־פאונדלנד־לברדור, שם ניזוגים דגי קוד, סייס, הריגג, פלאונדר, רדפיש ואחרים; בגרנלנד — דגי קוד, סייס, הריגג; בים הצפוני — דגי קוד, סייס, הדוק, הריגג, מקרל; במערב־אפריקה (מאוריטניה) — דגי מאכל שלמים ודגי תעשיה; בדרום אפריקה — בקלה, דגי מאכל שלמים ודגי תעשיה; כן נבדקו שדות הדייג [illegible] מאכל שלמים, סרטניות, לובסטרים; באוקיאנוס ההודי ובמדיגסקר — דגי מאכל ותעשיה, טונה, שרימפס, לובסטרים ועוד. כן עסקה החברה במחקרים מקומיים שונים.

עבודת המחקר המבוצעת על ידי „אטלנטיק", פרט לכך שהיא חיונית לחברה מודרנית — יש בה עניין רב כשלעצמה. היא כוללת מיפוי, מחקר אוקיאנוגרפי, חקר שיטות דייג, סוגי דגים, כמויות, חוקי־דייג בינלאומיים, סקרי דייג של העמים הזוכנים לאורך שדות הדייג, עיבוד דגים שונים, לימוד מחקרים של עמים אחרים ועוד. עד כה השקיעה החברה בציוד קבוע כ־12 מיליון ל"י ואילו במחקר ובפיתוח השקיע סכום שווה כמעט — 10 מיליון ל"י. גם בעתיד יידרשו השקעות גדולות, שכן „אטלנטיק" טרם הגיעה למיצוי כל האפשרויות בדייג המרוחקים וצרכי המדינה תובעים הרבה יותר משיש ביכולתה לספק כיום.

מן הראוי לציין כי על אף העובדה שעיקר פעילותה של „אטלנטיק" מתבצע במרחק אלפי קילומטרים מחופי ישראל יש להישגיה השלכה ישירה על כל אחד מאתנו. לדוגמא — עד לפני שבע שנים לא הכרנו כלל את דג הבקלה הנפוץ והעדין והיתה זו „אטלנטיק" שגילתה אותו והעלתה אותו על שולחננו. גם הקינג, הפרידה והמקרל הגיעו אלינו באניות החברה ומותר להניח שבגלה בעתיד דגים נוספים שיגוונו את התפריט היומי בכל בית, במחיר השווה לכל נפש.

חברת „אטלנטיק" חבה את קיומה לעקשנותם של קומץ ישראלים שהחליטו לצאת בכוחות עצמם אל הים הפתוח ולהעניק לישראל מקורות מזון חדשים שאין ערוך לחשיבותם. על אף התעלמותם של גורמים ממשלתיים מחשיבות המפעל ולמרות כל הקשיים שניצבו בדרכם מתנוסס דגלה של ישראל בשדות הדייג העולמיים מזה שתים עשרה שנה, לצד דגליהן של המדינות הגדולות והעשירות בעולם. אם יתעוררו הגורמים הממשלתיים הנוגעים בדבר מאדישותם וידעו ידם לסייע ל„אטלנטיק" בתכנון ובהגנה על ידי הגבלות מכס ויבוא, כמקובל בארצות אחרות — ניתן לקוות שספינות דייג־המרחקים של ישראל יוסיפו לשוט בימים ובאוקיאנוסים ברחבי כדור הארץ ויתרמו את חלקן לביסוס עצמאותנו הכלכלית הלאומית.

ההומר מוגש ע"י חב' „אטלנטיק"

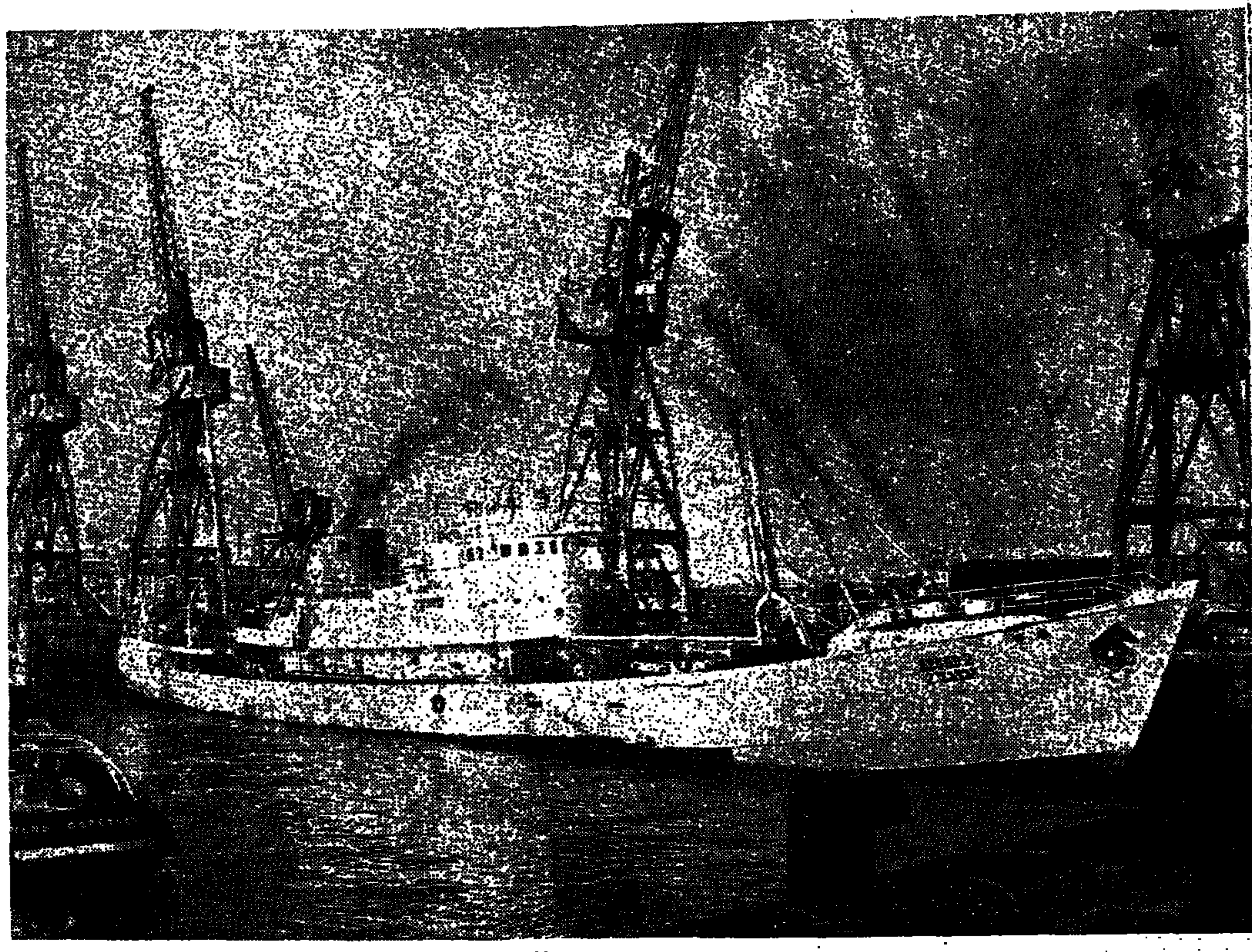

עוגד 2 בעת פריקת שללה

מנהל החברה מר דוד לביש מסביר לעיתונאים את תהליכי האריזה המודרניים

שקילה ומיון אוטומטיים

ניקוי ואריזה — מן הים לשולחן

עיבוד דגי סאבה

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

הלוח הככול — הארץ — ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל-אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול: 1.00 ל"י לשורה / יום ו': 1.20 ל"י לשורה

היצע וביקוש עבודה

רדיו

08.00 "מה טובו אוהליך" וסיור של יום
08.10 התעמלות בוקר
08.20 עשו מוסיקלי
07.05 מסירה עתוני תבר כר
07.20 זמר זמר לך
07.55 "אור ירוק"
08.05 בוקר טוב
10.05 לעקרת הבית
11.40 לאו הצרב
12.05 במפגש יומי
12.30 בחצי היום — סד טוני החדשות

חדשות
רשת א' ורשת ב'
9.00 8.00 7.00 (ב) 6.05
12.00 (ב) 11.00 10.00
15.00 14.00 (ב) 13.00
18.00 (ב) 17.00 16.00
(א) 20.00 (א) 19.00
23.00 22.00 (ב) 21.00
(ב) 01.00 24.00

חדשות בלועזית
רשת ד'
באנגלית:
20.30 13.30 7.00
בצרפתית:
20.45 14.00 7.15

טלוויזיה

טלוויזיה לימודית

גל א'

הגל הקל

גלי צה"ל

הודעות

ילדות ובתים

דירות

קבלנים

דירות מרוהטות

חדרים מרוהטים

ביקוש דירות

דירות בשכר חודשי

דירות בדמי מפתח

דירות למכירה

מחסנים

חנויות

בתי מלאכה

אולמות

משרדים

עסקים

מגרשים

הצעות עבודה

ביקוש עבודה

הכשרה לעבודה

מכוניות

תורנות רופאים לפי המקומות

תל־אביב
- ד"ר כגן, בלוך 12, טל. 247860.
- ד"ר הר־אבן, אפשטיין 6, טל. 443281.
- במד"א טל. 101, 614333. רופא בין ה־שעות 8 בערב עד 7 בבוקר המבקר חולים בביתם.

ירושלים
- הזמנת רופאים במקרים דחופים מ־8 ב־ערב עד לבוקר, ב־7 בבוקר טל. 101. ב־תחנת מד"א כרופא ורופא לטיפולים דחו־פים כ־7 בערב עד להצות מיוחד למקרים דחופים בלבד.

חיפה
- ויפא יורן במד"א טלפון 101.
- מרות בלטפוני 02/69911.
- קופת חולים כבבי תורנות לילה בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר.
- אשדוד: מד"א טלפון 22222.
- בת־ים: מד"א טלפון 863333.
- בני ברק: מד"א טלפון 781111.
- חולון: מד"א טלפון 843133.
- חיפה: תורנות לילה, מד"א.
- ירושלים: מד"א טלפון 101.
- לוד: מד"א טלפון 962133.
- נתניה: מד"א טלפון 3333.
- פתח־תקווה: מד"א טלפון 912333.
- צפת: טלפון 101.
- רחובות: מד"א טלפון 951333.
- תל־אביב: מד"א טלפון 101.
- עזרה ראשונה לטיפול דחוף במקרים דחופים בערבי שבתות וחגים — בבניין מגן דוד אדום, רחובות, בימי ו' וערבי חגים מ־15.00 עד 19.00, בימי שבת ובחגים מ־13.00 עד 15.00 ומ־19.00 עד 19.00 אחה"צ.

תורנויות בתי חולים

תל־אביב
- הדסה.

ירושלים
- ביקור חולים (פנימית — כירורגית), שערי צדק (ילדים — עיניים — גינקולוגיה).

חיפה
- רמב"ם.

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב
- הנביאים, המלך ג'ורג' 72, טל. 286740.
- תרופה, דיזנגוף 217, טל. 223488. יפאי, יהודה הלוי 67, טל. 612474.

ירושלים
- גם בשעות אחה"צ: הרצל, יפו 36, טל. 233059. פרטי: יוסף ברנב, עין כרם 2. תלפיות, זכרון כוכב ישעיה 10, טל. 228285. פרטי: א. בק, שטראוס 19. אל־עבר אל רחידה, בתוך שער שכם, טל. 83401. פרטי: הנא כמירא, מושבה אמריקנית.

חיפה
- אחוזה, חורב 4, טל. 241164.

בכל הארץ
- חדרה: כימס, שד' רוטשילד.
- נתניה: נתניה, הרצל 11, טל. 22842.
- כפר השרון: בריאות, הרצליה, סוקולוב 60.
- רמת־גן: הרמה, כצנלסון 151, טל. 722222.
- בני־ברק: נחמיה, נחמיה 2.
- בת־ים וחולון: בלפור, בלפור 90.
- רמלה—לוד: לוד, לוד, הרצל 23.
- אילת: כיכלית.

המשרד הראשי: תל-אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול: 1.00 ל"י לשורה / יום ו': 1.20 ל"י לשורה

● ויוה 64, סגור 68, רדיו, ראשונה, כל [illegible]. גיג'י מכדר 404 במצב לא [illegible] 051—4065 1970

● [illegible] 1970 16 + מכס 10 חודשים במצב מצוין [illegible]

● למכירה פיג'ו 404 69 פיג'ו [illegible] 862374

● ב.מ.וו. 1800 אוטומטית 70 במצב מצוין להחר [illegible] 823195 8.00—4.00 17.00 [illegible]

● פיאט 1100 כשייט 1967 אוברול מכס לשנה [illegible] 236807

● הלכהול [illegible] 1966 [illegible] 440258 [illegible]

● [illegible] 1968 במצב טוב בעבודה 820707

● למכירה וולוו [illegible] במצב מצוין טל' 262341 [illegible]

● האודי 100 שנת 1970 [illegible] ים במצב מצוין טלפון [illegible]

● אלקטרוני מפתחי גבוה [illegible] 781375 12,600 ל"י

● [illegible] 4 1971 במצב [illegible] 924584 4.00

● [illegible] 1961 במצב [illegible] 236641

● בהזדמנות למכירה [illegible] 60 במצב מצוין [illegible] 874091 7500 לפנות

● [illegible] 13/60 [illegible] 024323

● [illegible] 1966/7 1000 [illegible] 749016

השכרת רכב

השכרת מכוניות, מכונים [illegible] (תנאים מיוחדים) — "שלמה" במוסף [illegible] כרכובא 49 [illegible] טלפון 912924

ביקוש רכב

● [illegible] 448675 קונים [illegible] המכוניות במחירים [illegible] ביותר בשוק.

● [illegible] מכוניות במחיר הוגן [illegible] "אוטו יפו" [illegible]

● [illegible] מכוניות בכל הדגמים במחירים הגבוהים [illegible] "המכוניות אופטימיות" [illegible] 166 ת"א.

● [illegible] בפיאט דגל [illegible] 1972/3 טלפון [illegible]

שירותי רכב

● למכוניות אוטומטיות! [illegible] לרשותך מכון לגירים [illegible] תיקונים [illegible] בהנהלתו של יעקב [illegible] [illegible] 788245

פנסים וקפסולים

[illegible] ואות תוצרת [illegible] הגלגל [illegible]

● הזדמנות למכירה 68 [illegible] מצויינת + 2200 ל"י, טלפון [illegible]

● [illegible] + כורה במצב [illegible] 250 — 64 [illegible] עזרא.

● [illegible] 64 מכס לשנה [illegible] 820240 [illegible]

● הזדמנות [illegible] 1968 [illegible] 843638 בשעות [illegible]

● [illegible] שנת 69 בהזדמנות [illegible] טלפון 734020 [illegible]

קורס נהיגה

[illegible] האוריה עד [illegible] בדבר [illegible] 28 טלפון [illegible]

מציעים למכירה

● [illegible] פלא לבבר [illegible] 864457 [illegible]

● [illegible] 282745 טלפון [illegible] 20.00—16.00 11.00 [illegible]

● [illegible] דיוקומיות [illegible] 55 [illegible]

● הגור ביטול חדש בתל-אביב נוחים טל. 240282 תל-אביב.

● למכירה עגלת טיול ל' תאומים במצב טוב טלפון — 918843

● למכירה מכונת צילום מס' כביש רגם "17" משדרי" [illegible] "ביץ" רשות הגי הלאומים נא לפנות ל' מוכירות במשרדנו בקרית רחוב ח', פ"ס 3, טלפון — 252281 בין השעות 5.00—15.0

● למכירה מכונות תיתה עם אבו לתופר שמות ומיכר ות אורך החיתוך 100 ס"מ טלפון [illegible] ת"א.

● מירנה 8 ס"מ רגיל עם קול, כבירוט 8 ס"מ "באור" — 828463

● טייפ קסטות + רדיו אם אם/איאם. חדש + אחריות. 243247

● מכשיר עם 3 כוחם [illegible] במצב מצויין, טלפון — 03/577017

● כולפה טנסכם מכוסטכויים ערכת 1.4 בטח הרכה ב' [illegible] הורסנה טלפון — [illegible]

רוצים לקנות

● קונה רהיטים משומשים ופריג'ידרים ירושות חיכר לים ועתיקות ת"א 827164

● "הלוביה" קונה רהיטים משומשים פריג'ידרים ודירות בפקס. 874241

● קונים פלוה קליפה בהצן! דייו, שרות לומי [illegible] 10 ת"א.

● מעוניי: לקנות שולחן כדורי גדול טל. 912013 כי ערב.

מכונות כביסה

● צהיב במצב טוב, תל-אביב. הפלמ"ח 45, סיכל 268533

● ביטוח קנתי למכונותכבי סה — 85 + מס וביקור — "פרוחדיכל" צ'לנוב 47 — טלפונים 248224 826148

דודי שמש וחשמל

● "פי-פז" הדוד נזיל? — טלפון 825528 דודי שמש ר' הטל, גיבורי ישראל 8 ת"א.

● "ברוחהיבר" — "אמקור" לשרותך בעיר ובכפר 280983 הכלך ג'ורג' 68 ת"א.

● "בירונים" — ביטח מסד [illegible] 10 שנות אחריות, מכוני רשות, צינור פלסטיק ואגייר, התלאות ותיקונים, "מציבי דודי שמש וחשמל" הירקון 828 ת"א 444176, 441456 ירושלים [illegible] 254969

● קרן אור, הדוד נוזל? טל. 82590 או 81829 דודי שמש וחשמל, ת"א רח' גולד [illegible] 34

● "פליק" תיקוני דודים מכל הסוגים באחריות מלאה ע"י מומחים, טל. 34163 תל-אביב, דרך מ"ת 60.

● "גולי" תיקוני דודים מכל הסוגים באחריות מלאה טל. 33698 דרך פ"ת 89 ת"א.

● "הכונה" הדוד נוזל? תי קון דודי שמש וחשמל מכל הסוגים הוך שעתיים 30 שנות שרות נאמן. לרכוש מעלות 6 שנים אחריות. תל-אביב, דרך השלום 2 טל. 259700, 334594

שרותים

● מבצעים למונא, תריסים, תוכנות בניין, פנורמיקה ד' פולים 281682

● ליסוס פולים — 140 ל"י לדירה. טל. 904782 פ"ת.

● "הכדורי" פלסטיק ומבר היקים כרצפות — 180 ל"י יסודי, 243224

● מכירת הותיק! פלסטים ומבריקים כרצפות השמשות והשרותים 227021

● "הפלסטים" הברקת מרצ פות בפוליאסטר, דירה 180 + ניקוי יסודי באחריות — 248669

● כבל עבודות שיפוצים ד' מיניות בדירות, לוי אברהם. 840209

בתי-ספר ושיעורים

● סטודנט להדסה נותן שעו רים פרטיים במתמטיקה, אלי אחד העם. 240437

מקררים

● 827061 ! קונה מקררים משומשים משלם מחיר גבוה 827061

● מקררים משומשים מ-150 ל"י קונה מוכר מחליף — "קירור ליונסקי" 103 ת"א. 829654

● ביטוח שנתי למקרר — 16 + מס וביקור "שרותי כל" צ'לנוב 47 טלפונים — 248224 826148

● מקרר אמקור פאר, כוזל 1062 למכירה במצב מצוין. לפנות בשעות הערב 238238 ת"א.

● למכירה מקרר קורטנה 2 דלתות. טל. 281622 231736

חי מצא?

● אבדה הבילה המכילה 700 ל"י בכסף מזומן, 2 פנקסות ומדליון מהולכים, בהתובת לחתכת אבדה: הלן פטוטה רח' אבא הלל 97 ר"ג המוצא היושר יבוא על שכרו!

הלוואות

● הלוואות מיידית לעובדי מדינה ההתחדרות וצבא — 222877 [illegible]

● הלוואה ! לצבור ולעצמאי גם לרכישת מכונית ! טלפון 282302

● הלוואות ותנאים נוחים !!! לעובדי ממשלה ולשכירים קבועים !!! 286003

מכונות כתיבה

● השאלה, מכירה ותיקונים, דיזן שדרות רוטשילד 10 טלפון — 80046

נופש

● מלון גן המלך נתניה, — טל. 058-23918 כשר, נופש הבראה דירת רבש בחדרים מפוארים עם שרותים צמודים מנוסה מלא החל מ-25 ל"י.

כלי נגינה

● בהזדמנות למכירה כם תוי פים מרטייר קומפלט, טל. 840837

● בהזדמנות למכירה צייוד שירה אקולם במצב מצוין, טלפון 845421

● כנף גרמני חדש "גרוטריאן" למכירה, שלוק, דיזנגוף 125 טלפון 290308

טלויזיה

● "אלקטרודיל" תיקוני טלוויזיה הרכבה וטיפול אנטנות — 829077

● בהזדמנות, מכתור במצב טוב, כלי כתיבה, להתקשר אחה"צ 449382

● טלוויזיות בקלרינט משר מש במצב טוב הנחות, ב"ר פה" ברוח טל' 03—540049

● חינם ביטוח הטלוויזיה אחרי התיקון, חברת "ביר טוח" 278333

הלבשה

● כלון פלורי בן יהודה 178 ת"א, טל. 229005 שמלות חור פה וכל סוגי הכלה בסלון אטמוספרית שתפסנה.

חקלאות

● דרושים פרדסים פנויים במרכז הארץ ובשפלת החוף (עד 6,000 ל"י לדונם) — "השקעות הגליל" 08/286006

טפטים

● [illegible] "מיטכבר" 874216 [illegible] בקל.

רהיטים

● קונה רהיטים משומשים ועתיקים, ירושות ותיטולים. כהן 259596

● 2 מיטות קומפלט וארון נוער למכירה. הרצוג 12 גבעתיים. 747214

חיות בית

● קולי גורים צוואדו לבן, מחוסנים, יפיפים וחכמים — גם האמא למכירה. 983668

● למכירה גורי לאסי (קולי) עם תעודות טלפון — 741516

שידוכים

● פרטי ! צייוד 21/180 בער ניין בהיכרות, ת.ד. 38482 ת"א.

● פרטי ! רווק דתי 28/169 מעוניין בהיכרות למטרת נישואין, ת.ד. 39 אור יהודה.

● הכרויות לכל הגילים מכל חלקי הארץ, קשרים עם חוץ ריס/ות ועולים/ות — מכון בינלאומי "עשר", ב/יהודה 9 ת"א, טלפונים 58840 — 61907

● כשורנס נאה 170/25 יפה חנה, קמצן — כב"ל. ת.ד. 25424 ת"א.

בולים ומטבעות

● נבחנת ההרשמה לטימבעות ובולים "בית לטריבה" — נוח, נחלת בנימין 61 פינת אחד העם.

הודעות לציבור

משרד החקלאות
המחלקה לנכסים
ביעור השטח.
מכרז 256/72
מוצעים בזה למכירה 11 ראשי בקר
א. 3 פרות משקל ממוצע כ' 250 ק"ג מספריהן:
689/4/90098/1
701/5/17029
713/1/37230/1
ב. 8 פרות מולאות מסר הרפורד משקל ממוצע 250 ק"ג מספריהן:
1) 621/36857
2) 634/24308502
3) 628/24308908
4) 630/56965
5) 687/56845
6) 684/68861/1
7) 12/50853
8) 749/5509

את הבל"ל ניתן לראות בי חוות נוה יער בכל ימות השבוע בשעות העבודה. על הזוכה יהיה להוציא את הבקר בו זכה במכרז תוך 8 ימי עבודה מיום קבלה המכתב על הזכיה.

במידה ולא יוציא את הבקר תוך פרק הזמן האמור יהיה חייב לשלם למחלקה סך של 25.— ל"י לכל ראש בקר לגבי כל יום של איחור בהוצאת הבקר כאמור, אולם אין באמור לעיל כדי למנוע מהמחלקה מלמכור את הבקר לאדם אחר, במקרה של איחור כאמור ולתבוע מה זוכה כל נזק שייגרם למחלקה בעקבות זה.

שקילת ומסירת הנ"ל תי בוצענה בחוות נוה יער בהתאם לנהלים המקובלים.

על המציע להגיש את הצעתו המחיר לק"ג משקל חי לכל בו בנפרד.

על המציע לחכניס את ההצעה במעטפה סגורה אשר עליה יש לרשום מספר 256 ולהכניסה לתיבת ההצעות הנמצאת במשרד החקלאות, המחלקה לנכסים, ביגוי ומשק הקריה, תל-אביב, רחוב ד', בית מספר 10 ב', קומה ג'.

על המציע לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מערך החצעה.

מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 15.3.73 שעה 11.00

משרד החקלאות שומר לעצמו את הזכות למכור את הבקר ליותר מגורם אחד.

אין משרד החקלאות מחויב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

חוגים

● בנבעתיים הערב ב-8.00 מפגש שיחה בסניף המפלגה הליברלית נח"ל ברחוב כצנלסון 88, על הנושא המפלגות בישראל וחלקן בעיצוב מדיניות וחברה, בהשתתפות רפאל הצבי. הכניסה חופשית.

למשרד קונדיטוריה ביפו
דרושה
מזכירה כתבנית
ליום עבודה מלא
או לחצי יום.
תנאים טובים
לטלפן אחה"צ 264089.

דרוש
נער
בגיל 15—16
לבית מלאכה
למכונת תפירה
לפנות ל. טאובה בע"מ
ליליינבלום 15, ת"א.

לבי"ס תיכון
דרוש
סגן מנהל
בעל נסיון בהוראת מקצועות ריאליים
או הומנים
לפנות ת.ד. 6412 ת"א.

למפעל באזור
(חולון)
דרושים
1. חרט
2. מכשירן
3. מסגר
(רצוי בוגרי בי"ס מקצועי)
בא לפנות:
טלפון 244879.

כל מודעה
המתפרסמת ברוח זו — [illegible]
[illegible]

למפעל באזור
(חולון)
דרושים
עובדים
לא מקצועיים
לעבודות במפעל
בא לפנות:
לטלפון 244879

דרוש/ה
קופאי/ת
[illegible] בעלי נסיון
[illegible]
שנידמן
דיזנגוף 128 תל-אביב

לבי"ס תיכון
דרושים מורים
בעלי נסיון
למשרות חלקיות
בבוקר: להיסטוריה, אזרחות, ספרות, לשון, בדג"ע, מתמטיקה.
לערב: שרטוט בנין.
לפנות: ת.ד. 2246 ת"א
וטלפון 611584
בבוקר: 1—9
בערב: 7—4.

למשרד קבלנים בנין
דרושה
פקידה
כתבנית
(שעות העבודה מפוצלות)
לטלפן 254503
בין השעות:
17.00—19.00
פרט לימי שלישי ושישי

דרושה
פקידה
למפעל תעשייתי בחולון
בעלת נסיון
עם ידיעה בהנהלת חשבונות
רצוי לאחר שרות צבאי.

משרד התקשורת
בית הספר המקצועי לטכנאי בזק
דרושים
מדריך נוער תיכון
(י"—י"ב בדירוג האחיד) 2 משרות
ספרן/ית
½ משרה לעבודה אחה"צ
פרטים ניתן לקבל בטלפון מס' 02—523534
במשרד בית הספר.

למשרד אדריכלים בצפון תל-אביב
דרושים לעבודות הכנון מעניינות
אדריכלים
טכנאים
בעלי 3 שנות נסיון לפחות
המעונינים יפנו בשעות העבודה 08.00—15.00
לטלפון 258126

שימי לבו!
* אם את מעונינת להגדיל בצורה ניכרת את הכנסת משפחתך.
* אם את פנויה במשך 6—4 שעות ביום.
* אם את מעונינת במגוון עבודה מגוון.
* אם יש לך ידיעה בסיסית בחשבון ובעברית, וגילך הוא 50—20 שנה.
אנו מארגנים קורס להכשרת קופאיות לחנויות כל-בו שלנו באזור תל-אביב רבתי.
מענק כספי ינתן בתקופת הקורס.
פניות בכתב בציון גיל וכגב כשפתותי להעביר לת.ד. 8272, תל-אביב, עד ליום 12.3.73.
סודיות מובטחת.

לליאו גולדברג בע"מ
סוכני מכוניות אופל—שברולט
דרושים
* מחסנאי
לחלקי חילוף
בעל נסיון
* נער שליח
עם אפשרות לימוד מקצוע המחסנאות
לפנות אישית למנהל מחלקת חלקי חילוף, דרך פתח-תקוה 65, תל-אביב, טל. 284111.

אמא ואבא יקרים,
הרבה ילדים בכתה שלי קוראים "הארץ שלנו".
גם אני רוצה לקרוא את "הארץ שלנו" כמו כולם.
אני רוצה לקבל את "הארץ שלנו" הביתה על שמי
כמו שאבא מקבל את העתון שלו
גם אני כבר גדול ויכול לקרוא עתון
"הארץ שלנו" הוא העתון שלי.

חיתמו למעונם על **הארץ שלנו**
השבועון לילדים ולנוער, המיועד לגילאים 8—15
והמומלץ על ידי משרד החינוך והתרבות.

(גזור כאן)

לכבוד
הארץ שלנו
כתי ההפצה והמנויים
ת.ד. 233,
תל-אביב — 61000

שנה	חצי שנה	רבע שנה
48.— ל"י	25.— ל"י	13.— ל"י
במקום: 57.60	במקום: 28.80	במקום: 14.40

הנני מזמין בזה את "הארץ שלנו" החל מתאריך ______ ומבקש להביאו לפי הכתובת והשם הרשומים מטה.
(כמוצג 2 משבצות הבלתי מתאימות מתוך ה־3)

כתובת הילד למשלוח העתון:
שם משפחה ______
שם פרטי ______
רחוב ______ מס' ______
עיר ______
מיקוד ______ מס' טל. ______

שם ההורים או המזמין
שם משפחה ______ שם פרטי ______
רחוב ______ מס' ______
עיר ______ מיקוד ______ מס' טל. ______
מקום עבודתי ______

התשלום: המחאה אישית בבקאיה; לזכות הוצאת עתון "הארץ" בע"מ בצרוף טופס זה. ה

קוראי הארץ שלנו תלמידים טובים יותר

למשרד פרסום גדול
דרוש
נער אחראי לשליחויות
שיש ברשותו אופניים או קטנוע.
פרסום א. טל ושות' בע"מ
רחוב לבונטין 30, תל-אביב

דרושה
מזכירה
למנהל הכללי
של חברה בין לאומית ליבוא ושיווק.
הכישורים הדרושים:
* ידע ונסיון מקצועי של לפחות 3 שנים במזכירות וניהול משרד.
* שליטה הדפסה בעברית ובאנגלית.
* תנאים מצוינים למועמדת מתאימה הרוצה.
בקשות בציון קורות חיים, נסיון והמשכורת המבוקשת יש להגיש בכתב יד לת.ד. 2610 עבור מזכירה.

כפר המכביה
תל-אביב
קאונטרי קלאב
דרושה
אחות מוסמכת
להתקשר 418181
בין השעות 09.00—14.00
לגבי חופי

למפעל תעשייתי גדול
דרוש
סוכן מכירות
בעל-רכב למכירת מוצרי מזון, שמרים וכו'.
תנאים מצויינים.
בא לפנות לטל. 781161, תל-אביב.

לחברת בנין ארצית
דרוש כלכלן
בעל נסיון בתקציבים והיכנון
מועמדים מתבקשים לפנות בכתב
לת.ד. 16091, תל-אביב.
— סודיות מובטחת —

גוטקס מודלס בע"מ
למחלקת המכירות
דרושות
מוכרות
בעלות נסיון
נא להתקשר טל. 34348 / 32456

מודליין אורחי בע"מ
סניף חיפה
דרושים
שומרים ואנשי אבטחה
בעלי הופעה נאה
ובעלי גרעה [illegible]
יודעי עברית קרוא וכתוב
עד גיל 52
המעונינים מתבקשים לפנות למשרדי החברה בחיפה שער פלמר 1
בין השעות 08.00—16.30

לחברה קבלנית במרכז רמת-גן
דרושה
פקידה מנוסה
שעות העבודה בימים א', ב', ד', ה' ב"ם 08.00 — 13.00 וכן 15.30 — 18.30
ובימים ג', ו' מ-08.00—13.00
לקביעת ראיון נא להתקשר לטלפון 721301 בשעות העבודה.

לחברת י.נ.ב. בע"מ
דרוש
שרטט
באופן מיידי
נסיון של 3 שנים לפחות
בפרטים נא לפנות לטלפון 820102 ת"א
שד' י. גורי 34 קרית שלום ת"א

לחברה אמריקאית בת"א
דרוש
מנהל חשבונות
סוג ד'
עם נסיון בעבודה
עברית היגית, אנגלית רצויה
שעות העבודה 08.00—17.00
5 ימי עבודה בשבוע.
נא לפנות בכתב-יד בצירוף קורות חיים והמשכורת המבוקשת לת.ד. 33023 הנהלת החשבונות

לחב' מסחרית גדולה בסביבות ת"א
דרושה מזכירה
לעבודה רצופה מ-7.30 עד 15.00
הכישורים:
— שליטה בשפה העברית כולל הדפסה
— ידיעת אנגלית — יתרון
— נסיון של 5 שנים בעבודות מזכירות שונות.
לפנות: לגבי דליה טל. 781137 תל-אביב.
משעה 08.00 עד 14.30.

למפעל תעשייתי באזור פתח-תקוה
דרושה
מפעילה
בעלת-נסיון למכונת הנהלת חשבונות "אוקסקומרו"
לפנות בכתב ת.ד. 193 פתח-תקוה

Tempo
למפעלנו בירוחם
דרושים
מנהל עבודה למסגרות מכנית
הכרחי נסיון בעבודות אחזקה וכושר ניהול צוות עובדים.
מפעילים בכירים
עדיפות לבעלי רקע טכני.
המפקידים הנבחרים לעיל מוזמנים בביקור להשתלמות.
טכנאי אחזקה תעשייתית
בכוונת המכונאות והחשמל.
מחסנאים מכניים
עדיפות לבעלי נסיון בעבודות מקשה.
מדריך מקצועי
למקצועות מכונות ועבוד שבבי.
בוגר בי"ס מקצועי עם נסיון בעבודה כבנית — עבור בי"ס אורט שבמפעל.
המעונינים יפנו בכתב למחלקת כח-אדם, השלוחה מפעלי טמפו ירוחם בע"מ, ירוחם.
— סודיות מובטחת —

תעלובת תעשיתית גדולה
מחפשת
טכנאי/ת ייצור
מתחיל/ה
לאזורים: עכו, נהריה, צפת
לקביעת ראיון נא להתקשר כלפונית לסוניה טל. 03—259241.

לעילית סברינה
דרוש
מנהל חשבונות
עצמאי
סוג ב'
2 שנים נסיון בריכוז חשבונות ספקים, בסבבי בנק התאמת השבונות.
תנאים טובים.
לפנות טל. 259241
קו פנימי 226.
sabrina

למשק בית הלוי
דרוש
עובד למפעל המים
בפרטים נא לפנות בטלפון 053—98042

דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
לחברה גדולה בת"א
נא לפנות לת.ד. 20072
ולציין גיל, נסיון והשכלה.

פזכים בע"מ
תל-אביב ת.ד. 1977
דרוש
בוגר מינהל עסקים
או כלכלן
ידע בכימיה — רצוי
הגיל: 25 — 30
תנאים טובים למועמד המתאים
מועמדים מתבקשים לפנות בכתב לכתובת הנ"ל בצרוף קורות חיים
— סודיות מובטחת —

לפרסום בורנשטין חליף בע"מ
רחוב אחד העם 89, תל-אביב
דרוש/ה גרפיקאי/ת
רצוי/ה בוגר/ת "בצלאל"
לפנות טלפונים 227444, 226092

עמידר
החברה הלאומית לשיכון עולים בישראל בע"מ
דרוש
מנהל חשבונות
להפקיד עוזר לחשב מחוז ירושלים
התפקיד מחייב רמה מקצועית סוג ב' בהנהלת חשבונות, נסיון של 3 שנים לפחות כמנהל חשבונות, הת מכנאות בעיבוד נתונים ממוכן, ידיעת השפה העברית על בורים, כושר ביטויי כללי וכושר הדרכה ופיקוח.
דרגת המועמד ושאר התנאים יקבעו לפי כושרו.
בהצעות נא לפנות בכתב ל"עמידר", מדור כח אדם, ת.ד. 2045, תל-אביב (עבור "ירושלים") עד התאריך 12.3.73

למשרד בתל-אביב
דרושה
מזכירה מנוסה
הכישורים הדרושים:
1. ידיעה מושלמת בעברית ובאנגלית
2. הדפסה על מכונת כתיבה בשתי השפות
לפנות בכתב לת.ד. 1708 ת"א עבור מזכירה עם ציון פירוט נסיון קודם

מפעלי טקסטיל בע"מ גיבור
למפעלנו בכפר סבא
דרוש
חשמלאי עצמאי
(רשיון מוסמך)
לפנות אישית למנהל כח אדם גבור, מפעל הסריגה אזור התעשיה ב' כפר-סבא או לטל. 925900.

למלון יוקרה באילת
דרושים
• מנהל מלון
• סגן מנהל מלון
רק מועמדים בעלי נסיון רב מתבקשים לפנות בצירוף תולדות חיים והמלצות לת"ד 10076 ת"א

هكذا من الأصل

הלוח הכפול | הארץ | ידיעות אחרונות

אלקטורה

למשרדנו דרושים
* מבקר פנים — רואה חשבון
רצוי בעל נסיון בבקורת פנים למפעל תעשייתי.
* מנהל חשבונות סוג ד' בעל נסיון בהשבונות ספקים
* פקידת יבוא — קורוספונדנטית באנגלית.
* פקיד טכני
* פקידה כתבנית

לפנות אישית או טלפונית לאלקטורה בע"מ. כת אדם דרך פ"ת 19 טלפון 614631.

למפעלנו בחולון דרושים
* טכנאי יצור — בעל נסיון בשטח מדידות זמנים ושיפור שיטות
* מחסנאי טכני רצוי בעל שלב 9 בצה"ל.
* מבלטן — בעל נסיון.
* מסגר אחזקה — לאחזקת מכונות.
* מסגרים
* מכוון מכבשים — בעל נסיון.
* שרברב לעבודות אחזקה

לפנות אישית או טלפונית לאלקטורה רח' האופן 2 אזור התעשיה חולון טלפון 844191.

לביח"ר למוצרי חשמל
אלקטרו-נתך בע"מ

דרושים
• מבלטן
• עוזר למבלטן
• עובדים בחריטה אוטומטית
• עובדים בייצור
• עובדות במחלקת ההרכבה

לפנות: בני-ברק רח' הקישון 8
טל. 780298 למר אשר או נתן

לחברה מתפתחת בירושלים
דרוש:
איש צנרת וקיטור
תנאים טובים לאדם המתאים
טלפון: 03—745169

עמידר
החברה הלאומית לשיכון עולים בישראל בע"מ

דרוש
מהנדס בנין
או טכנאי בנין מעולה

לניהול עבודות אחזקה או הרחבת דיור בח[illegible] מידה גדול בירושלים.
התפקיד מחייב נסיון בפיקוח של עבודות בנ[illegible] במשך 5 שנים לפחות, ידיעת השפה העברית ב[illegible] בריה, כושר מינהלי כללי ורשיון נהיגה.
דרגת העובד ושאר התנאים ייקבעו לפי כישו[illegible]
ההצעות נא לפנות ל„עמידר", מחי כח אד[illegible] ת. ד. 7045, תל-אביב (עבור „ירושלי[illegible]) עד התאריך 12.3.73

חברת ביטוח
מציעה
עבודה בתל-אביב
למכינות פוליסות רכב
תתקבלנה לראיון רק בעלות נסיון
של שנתיים לפחות
סודיות מובטחת

יש לפנות בכתב לת.ד. 20207 ת"א,
עבור מס' 181

עמידר
החברה הלאומית לשיכון עולים בישראל בע"מ

דרוש
מנהל סניף בירושלי[illegible]

בעל השכלה תיכונית. השולט בשפה העב[illegible] ושפה נוספת (אנגלית, צרפתית או ספרד[illegible]) המתמצא בפעולות גבייה, מכירות ואחזקה יחידות דיור ובעל כושר ניהול מו"מ עם ה[illegible] חוץ וניהול חבר עובדים.
דרגת המשכורת ושאר התנאים ייקבעו כישורי המועמד.
ההצעות נא לפנות בכתב יד ל„עמידר", כח אדם, ת.ד. 7045, ת"א (עבור „ירושל[illegible]") עד התאריך 12.3.73

לחברה אלקטרוניקה מתפתחת
דרוש
הנדסאי אלקטרוניקה
בכיר
לעבודות פיתוח סודיות מובטחת
לפנות בכתב לת.ד. 410 נתניה
או בטלפון 053—23809

לחברה רצינית
דרוש
מנהל אדמיניסטרטי[illegible]
לסניפה בתל-אביב

הכישורים:
● צעיר דינמי.
● בעל נסיון בניהול צוות עובדים ובני משק.
● עדיפות לקצין צה"ל משוחרר.

המעונינים יפנו בכתב יד תוך ציון קורות [illegible] ונסיון קודם אל ת.ד. 4353 חיפה עבור מס' [illegible]
סודיות מובטחת.

למוסד ציבורי בת"א
דרושים
א. מנהל-חשבונות
ב. פקידת כח-אדם
ג. מזכירה - כתבנית

נא לפנות לטל. 35289 — משה

דרוש מפעיל
לעגורן צריח
בעל רשיון
לפנות טלפון 04—642781, 04—254066

לחברת **חזון**
דירות ברחובות
דרושים
מנהלי עבודה
מעולים לבנין
עם המלצות
נא לפנות בשעות 19—16 (מלבד בימי ו') אישית או טלפונית לחברת "חזון", רח' בית הפועלים 6, טל. 955940, רחובות.

יצירות יהודית בע"מ
קרית המלאכה
שביל המפעל 4, ת"א
דרושה
מפעילה
למכונת להנהלת-חשבונות דגם אוליבטי 1513, עם ידיעות בהנה"ח
לפנות טלפון
829040 ,823569

דרושים
סטודנטים
בעלי הופעה נאה
לעבודה זמנית
בשעות הערב
שכר קבוע נאה (הצבחה) לא בבכירות
לפנות טלפון:
280078

צעיר משכיל 27
[illegible]
[illegible]
לפנות לת. ד. 20051
ת"א למספר 1244.

למפעל המייצר
שמלות
חולצות וחליפות
נשים
דרושה
מתפרה
לקבלת עבודה נוספת
להתקשר 30457 בין
7.00—16.00

לתפקידים מיוחדים
בעלי אתגרים
דרושים עובדים קבועים
ליחידה שבשלב הקמה

* משכורות ותנאים סוציאליים טובים.
* למועמדים מתאימים יתאפשר קידום מהיר.

כישורים דרושים:
1. יוצאי יחידות קרביות בצה"ל;
2. כושר בריאות תקין;
3. גיל עד 32;
4. עבר ללא דופי.

● מועמדים מתאימים שמקומות מגוריהם באיזור המרכז [illegible]
לציון „ענף א'" לשרות בתי-הסוהר לשכה [illegible]
מס' 8 הקריה, תל-אביב

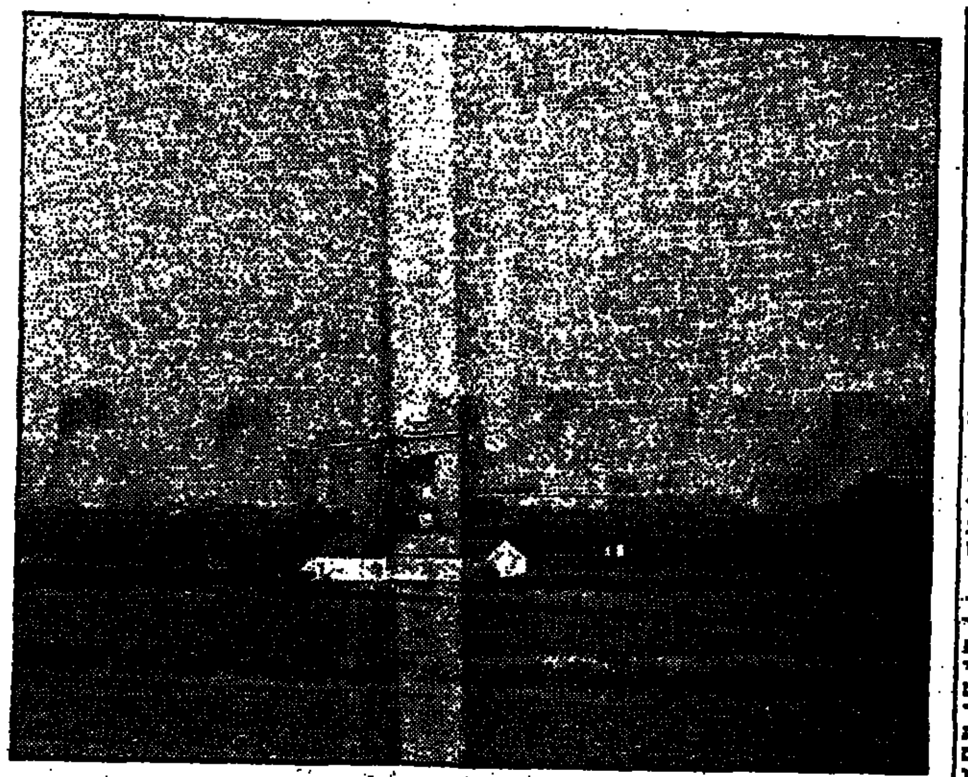

פה בעבר ובהווה: טחנת רוח על רקע ארובות תחנת-הכוח בנוטינגהם, אנגליה.

מכתבים למערכת הארץ

נסיבות התאונה בחרמון

כאב ששיכל את בתו בת החמש באסון שאירע לאוטובוס אגד בחרמון ב-3.2.73 — ואשר טרם התאושש מן הפגיעה הפיסית החמורה שנפגע בעצמו — לא אוכל שלא להסב את תשומת-הלב לחוסר היאיזון וההלקיות עד כדי יצירת רושם של חד-צדדיות בפירסומים שהופיעו בעיתונים על האסון לרבות בעיתון „הארץ".

תחילה ועשעתי ולא יכולתי להבין כיצד זה ניתן היה להביא לידיעת הציבור כי הנהג שהחזיק בהגה האוטובוס בשעת האסון נמנה עם נהגי אגד הוותיקים (יתכן שאין זו הלשון המדוייקת שננקטה בידיעה — אך זו היתה משמעות הדברים). אני שמעתי כי אותו נהג „קוקוס" ולא היה רשאי להחזיק בהגה במשך תקופה ניכרת וכי הנסיעה שבה אירע האסון היתה אחת הנסיעות הראשונות מאז הורד מההגה.

הנה עתה זעזעתי בשנית למקרא הידיעה תחת הכותרת „ועדת חקירה באגד: התאונה בחרמון בגלל שולי הכביש הרעועים" („הארץ" 14.2). ידיעה זו יש בה כדי לטעת במוחו של הציבור את הרושם המוטעה שאכן „שולי הדרך" (קרי: אלה הנושאים באחריות למצבם) הם העשויים באחריות לאסון.

אין בדעתי להביע בשלב זה דעה לגבי מסקנותיה של ועדת החקירה; אולם אילו טרח הכתב ופנה אלי, אל אשתי ואל עוד רבים מנוסעי האוטובוס שישבו בספסלים הראשונים, היה שומע פרקים מאלפים ודברי משמעות:

● בשעת הנסיעה מתל-אביב לחרמון הורגש מדי פעם ריח של גומי שרוף. בטבריה היתה עוצבת הריח כזו שאחת הנוסעות פנתה בקול רם בענין זה אל המדריך רמי וזה השיב לה כי „אנו מודעים לבעיה".

● התרשמותי שלי ושל נוספים נוספים היתה שמהירות הנסיעה ברגעים הגדולים לפני קרות האסון היתה גבוהה ביותר, הרבה מעבר למהירות הסבירה בהתחשב בתנאי הדרך שבה נסע האוטובוס.

● ממש לפני ההתהפכות קרא המדריך רמי לעבר הנהג: „זהירות", או מלה בעלת משמעות זהה.

כלום לא זכאי הציבור לדעת מה היו הראיות שהובאו לפני ועדת החקירה, מה היו כל ממצאיה ותימוכין קביעותיה והעיקר — מי נושא באחריות לירידה לשוליים? האם יד הגורל או שמא אורח נהיגתו של הנהג היא שהוליכה את האוטובוס לשוליים הבוגדניים? האם לא חייב היה הנהג להיות ער לטיבם של השוליים? האם לא חייב היה הנהג לנהוג כך שגלגלי האוטובוס לא יבואו במגע עם אותם שוליים? ובסיכום — האם אין הנהג נושא באחריות לאסון? אם לא למתן תשובה גם לשאלות אלו נתמנתה הוועדה — תמהני לאיזה צורך מונתה.

מבין אנוכי ללב אנשי אגד המטפלים בשמה הטוב של החברה. לפי עניות דעתי, נכון והולם יותר היה לו דאגו לכסות את כל הנושא.

ישעיהו צור
רמת-אביב

מרדכי שיפמן, דובר אגד, משיב:

קשה להיכנס לויכוח עם מר ישעיהו צור שכאבו ואסונו גדולים. אין כל צורך להיעזר בלחישות על הרקע המקצועי של הנהג וכישוריו כדי להדביק את האשמת נגה. הנהג יועמד לדין; כל הראיות שישנן בנדון יובאו בודאי לפני שופטיו והק הם רשאים לשפוט אותו ולפרסם את פסק דינם. אולם חובה להבהיר שהנהג החזיק בידו רשיון נהיגה כחוק, ביצע נסיעות והסיע נוסעים גם זמן קצר לפני התאונה.

ועדת החקירה של אגד נתמנתה להקור את נסיבות התאונה רק בחזרה פנימית ומעייוספה בממצאיה לגורמי התאונה, לרבות מצב האוטובוס לפני התאונה והאחריה, מצב הכביש, מצב השוליים, מהירות הנסיעה, פעולות הזילוף ופעולת הראשונה לנפגעים ועוד.

משיחות שהיו לחברי ועדת החקירה עם נוסעי האוטובוס, לא מצאנו אישור לגירסתו של מר צור לגבי אופן הנהיגה של הנהג. ידוע לי שנהג האוטובוס היה זהיר ואטיב בכל הנסיעה ועד לרגע התאונה לא היו בעיות מיוחדות.

את הממצאים שלנו לגבי ההתרחשויות בזמן התאונה והגורמים שהביאו לידי התאונה הבאנו לידיעת הציבור והבאנו לידיעת המעוניינים.

*

הערת סופר „הארץ" לענייני התחבורה: מסקנותיה של ועדת החקירה של אגד הן לצרכים פנימיים של החברה בלבד ואין להן כל משמעות משפטית או אחרת, לגבי נסיבות התאונה. רק מסקנות החקירה של המשטרה הן הקובעות, ומסקנות אלה עדיין לא פורסמו, וכנראה לא יפורסמו עד למשפט. יש להניח כי המשטרה שמעה עדויות של הנוסעים באוטובוס, כולל עדותו של מר צור: העדויות יובאו לבית-משפט והוא שיקבע מה היו הגורמים ומי היו האשמים בתאונה.

לדברי אגד מועסק נהג האוטובוס כמקובל, אך ככל חבר אגד הוא בעל רשיון נהיגה באוטובוס, וככל שבעי הפירותים השונים הוא מגייס לעתים גם לעבודות נהגות. אגד מכחיש שהאיש „קוקוס".

הפלת המטוס

לשמע התגובות העייניות בכלי התקשורת המערביים על הפלת המטוס הלובי, שבאו עד במרת הנהבות כל המגבלות, יש צורך דחוף להגיב ולהפקיע את יום הצילה האלה כלפינו כשמתרחשת טרגדיה אנושית. כשם באה עלינו עת רצח מכוון — דוגמת לוד או מינכן — לא הופיע הגנרב את הממשלות הערביות שמפיעו למרפעים בציבוריים ואילו אותנו הדריו להזהיר לבל נעז להגיב. ועתה, בעקבות כדאגדיה של נסיבות, כל מילה באה כלפינו כשורה.

תגובת כגון זו של קריין הבי.בי.סי. ביום ד' שעבר הן בהודעת ביסורי של יצרים אנטישמיים המובאים חיים בדעת הקהל העולמית, ויש להשוף הופעה זו מיד בכל כתובה.

על ההסברה שלנו בחו"ל להתעורר מהרדמתה ולהוקיע בכל המרץ יחס זה כלפינו; כך תתאה אולי הגזמה המשלבת עלינו בעולם.

ב. יהלום
חיפה

*

שוב הצלחנו בבניין המצב הביטחוני ושום סעיפי חוק ואהבה לא יוכלו להגות את הגבה של הזולה להפיל את מטוס הנוסעים הלובי בעת שהיה בבר ברחוק רב של סיוה בין ההפלה, היתה סעות טהורה בשיקול. איך האזהרות בוטק היתה כוונה כזי.

אבל התגובה השקולה של הממשלה מדאיגה יותר. ב. באיר, י. גלילי וכו' דיין הבזיקו את ההבעה כמגודת עם צמדתה של מדינת ישראל. בכך הסבר במודיעין כרישות של כשיות להעצבה פעם. במתודרים את עצמם כן האחריות הם הפילו אותה על כתפיה של המדינה כולה, והכחישו את תילדותיה בכתם בלי ישנה. הסתרים, הבתובים „הארץ", מעלו בשליחותם מתוך שיקול כוחה של „סולידריות לאומית", בי הציגו את המעשה כתגובה רגילה ומתקבלת על הדעת.

ססבות כוחה גם באחריות. הדע הממשלה לשאת בה באומץ. יסיקו האחראים את המסקנות — ויהא מעדם רם ככל שיהא. ישולמו פיצויים למשפחות ההרוגים והפצועים. צריך היה לעשות זאת מיד — אבל עדיין לא מאוחר.

אבנר עוז
ירושלים

מלחמה בזיהום נוסח אנגליה

חלה בארץ התעוררות רבה בתחום השמירה על הסביבה ומניעת השחתת הנוף. דומני שמן הראוי להביא לידיעת הציבור והגורמים שיש להם ענין בבעיות הסביבה פסק-דין של בית-הלורדים, הערכאה המשפטית העליונה של בריטניה, אשר פורסם זה לא כבר (קרימינאל לאו רביו, 1973, ע' 41). על נקלה ניתנה הרשות לערער בפני בית-הלורדים, והדבר הוא שמדובר בבעיה משפטית בעלת חשיבות רבה, ובמיוחד כשיש לה גם רקע ציבורי.

אלה הן העובדות בקיצור: המערערים הורשעו בשתי עבירות בזיהום מי נהר. הם עסקו בייצור סיבים מסוג מנילה על גדות הנהר. כדי למנוע את זיהומו ע"י המים הנותרים אחרי תהליכי העיבוד, הקימו המערערים מערכת שאיבה מיוחדת מורכבת משתי משאבות וצינורות. הם גם דאגו שהמכנים והצינורות לא ייסתמו לתוך הצנרות. יום אחד לא פעלה המשאבה האוטומטית כשורה. הופעלה המשאבה השניה לעת חירום, אשר היתה מוגנת בית. לרוע המזל הכזיבה גם היא. המים המלוכלכים ניגרו מן המיכלים וזיהמו את הנהר. מפירוק המשאבות התברר שהזינן נסתמו עקב הצטברות עלים ושרכים. טענת המערערים בכל הערכאות היתה שהם גרמו לזיהום הנהר לא ביודעין. בית-הלורדים פסק כי במקרה האמור בעיית המחשבה הפלילית או רשלנות אינן שייכות לענין. מספיק שהמערערים „גרמו" זיהום לפי המובן הרגיל של המלה.

אם המשאבות לא היו ראויות לשימוש הרי הזיהום היה תוצאה בלתי נמנעת ממצבן, ומכאן האחריות. הפרשנים מציינים שהתוצאה להזין דאגת הציבור מזיהום הסביבה המתפשט והולך הפעיל בית-הלורדים בתוםרה את העקרון של אחריות מוחלטת. אחד הלורדים ציין כי ותלטה הפוכה היתה גורמת לכך שבמקרים מרובים של זיהום היו האחראים יוצאים בלי עונש.

ההלכה האמורה, כפי שנקבע מהגמקתה, מחייבת אחריות גם במקרה שהנאשם נקט אמצעים סבירים למניעת הזיהום. דרושה זהירות קפדנית ביותר, מעבר לסבירות רגילה ולכושר הזיהוי מראש. פסק-הדין עוסק אמנם במקרה מסויים של זיהום נהרות, אבל העקרונות המובעים בו סודר מכשירים אותו כאסמכתה מחייבת בכל מקרה של זיהום.

העוסקים אצלנו במלחמה בזיהום הסביבה ומבינים, בין השאר, גם כלים סטאטוטוריים, ייטיבו לעשות אם יתנו דעתם על עמדת בית-הלורדים ועל התחשבותו במובהר בדעתו של הציבור.

בנימין מנטבקין
תל-אביב

ראיתי שמעתי

ארוחת צהרים עם חיל הרגלים

ביום ד' היה המעמנה על הכנסות המדינה, מר משה נוידרפר, אורח המועדון המסחרי והתעשייתי בתל-אביב. בדברי הברכה שלו התעכב נשיא המועדון, מר אריה וינברג, על נושא ההוצאות הגיעסקיות. הוא סיפר כי הנשיא הראשון של ארה"ב, ג'ורג' ושינגטון, אמר שידועות לו 42 דרכים איך לא לשלם מס על הוצאות כאלו. שתיים מהן: לרשום החילה הוצאות קטנות ולהגדילן בהדרגה; לרשום בצורה מעורפלת ככל האפשר ובלי פרטים, כגון: „ארוחת צהרים עם חיל הרגלים".

הגיב על כך מר נוידרפר: „היהודים שלנו הרבה יותר משכילים ומתוחכמים מוואשינגטון בענין זה. יש ליהודים שלנו יותר מ-42 דרכים, ואפילו יותר מ-100 דרכים, איך לא לשלם מסים. אפילו פקידי השומה שיושבים כאן לידי (במסיבה השתתפו רוב פקידי השומה מאזור תל-אביב) מקבלים תוספות שונות הנהנות כמס מופחת".

יש להעיר, כי הסיפור על וואשינגטון נראה מפוקפק, מאחר שבימיו עוד לא היה קיים מס על הכנסות.

חילופי נוער

בבון נסתיימו בימים אלה שיחות על חילופי נוער בין מערב-גרמניה לבין ישראל ושני הצדדים הביעו קורת-רוח ממהלכן.

יש לצפות כי חילופי הנוער בין שתי המדינות יורחבו השנה במידה ניכרת. אירגונים ישראליים וגרמניים הגישו כ-300 תוכניות לחילופי נוער. הגרמנים הקציבו סכום של 2.9 מיליון מארק למימון התוכניה, הרבה יותר מאשר אשתקד.

אחד הנציגים לשיחות אמר כי קרוב לוודאי שישראל תבטל את מס הנסיעות לגבי קבוצות נוער ישראליות היוצאות לגרמניה במסגרת התוכנית הזו. ראש המשלחת הישראלית, הד"ר עדי אמוראי, אמר כי השיחות היו „מצויינות".

שבויים יהודיים בווייטנאם

סרן יהודי בחיל האוויר האמריקאי שנפל לידי הצפון-וייטנאמים היה בין המוחזרים לארה"ב במסגרת חילופי השבויים עם האנוי. הסרן, אדוארד ברודני, טייס פאנטום שהופל מעל צפון-וייטנאם ב-18 באוקטובר 1965, מאושפז עתה בבית חולים בבסיס צבאי במסאצ'וסטס.

סרן יהודי אחר, גם הוא טייס שהופל מעל צפון-וייטנאם ב-6 ביולי 1967, טרם שוחרר. שמו גלוין טולק.

הפנטגון מסר כי קצין יהודי בן 32 ושמו לויד קושניר נמצא ברשימת שבויי המלחמה האמריקאים העומדים להשתחרר.

רו"ן

משרד התחבורה / המועצה הלאומית למניעת תאונות

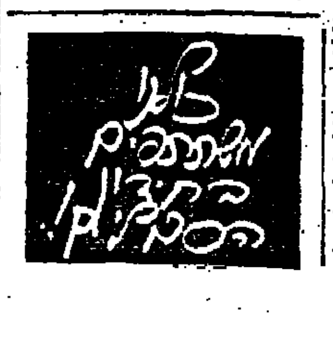

להוי ידוע לכם כי הוגשה בקשה לבית המשפט למתן צו קיום צוואה של המנוח אברהם שפירא.
הנני מוכיח בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח ורוצה להתנגד להכרזה להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות לבו המבוקש שאם לא כן יתן בית המשפט צו כמבוקש בעניננה.
דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי
בתל-אביב—יפו
תיק עזבונות 169/73
בענין: עזבון המנוח אברהם שפירא ת.ז. 718836 מרח' מודיעין 191, רמת-גן.
ובענין: המבקשת שרה גלובורמן (שפירא) ע"י ב"כ עוה"ד ש. רוקח מרח' יהודה הלוי 61, תל-אביב.
הזמנה

בקשה ליתן צו המכריז על יורשה המנוח הנ"ל, והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון הנ"ל הרוצה להתנגד לבקשה, להגיש תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות לאותה הכרזה, שאם לא כן יתן בית-המשפט צו כמבוקש בעניננה.
דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי
בתל-אביב—יפו
תיק עזבונות 839/73
הזמנה
בענין עזבון המנוח מרדכי ציוני ז"ל ת.ז. 270960 שמקום מגוריו האחרון היה בתל-אביב—יפו.
המבקשת: ברוריה ציוני.
להוי ידוע כי הוגשה לבית-המשפט